

LOG BOEK

Landbouwontwikkelingsgebieden
in beeld

Dienst Landelijk Gebied
LOLA landscape architects

In opdracht van de Rijksadviseur
voor het Landschap

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Lola
LANDSCAPE
ARCHITECTS
ROTTERDAM

Mei 2010

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
H1 Opgave en aanpak	10
H2 Het beleid	14
H3 Reconstructiegebieden en LOG's	36
Reconstructie 1 De Baronie	38
Reconstructie 2 De Meierij	46
Reconstructie 3 Beerze Reusel	56
Reconstructie 4 Boven Dommel	68
Reconstructie 5 Maas en Meierij	74
Reconstructie 6 De Peel	90
Reconstructie 7 Peel en Maas	100
Reconstructie 8 Nederweert	118
Reconstructie 9 Maasduinen	138
Reconstructie 10 Venray	142
Reconstructie 11 Horst aan de Maas	158
Reconstructie 12 Helden	170
Reconstructie 13 WCL	184
Reconstructie 14 Gelderse Vallei-Utrecht Oost	188
Reconstructie 15 De Veluwe	202
Reconstructie 16 Achterhoek en Liemers	206
Reconstructie 17 Twente en Salland	220
H4 De praktijk	254
H5 Het veld	262
H6 Bevindingen	272
H7 Nawoord	278
Register	284
Bronnen	265
Colofon	288

VOORWOORD

De intensieve veehouderij is van oudsher geconcentreerd in de zandlandschappen van Zuid- en Oost Nederland. Het kleinschalige landschap en de verdeling van het erfrecht over kinderrijke gezinnen werkten mee aan het ontstaan van relatief kleine landbouwbedrijven. Wanneer een gemengd bedrijf te klein werd om er voldoende inkomen uit te halen, werd onder de economische druk van schaalvergroting meer en meer ingezet op niet-grondgebonden intensieve veeteelt. Het aantal varkens in Nederland groeide zo van ongeveer 2 miljoen in 1950 tot 17 miljoen in 1995.

En toen brak in 1997 de varkenspest uit. Voor iedereen -de varkenssector, de overheid en de burgers- was het vanaf dat moment duidelijk dat er ingrijpende veranderingen nodig waren. De productieketen moest duurzamer worden, met minder belasting voor het milieu en minder verspilling van grondstoffen. Er kwamen nieuwe normen voor het welzijn van de dieren. De intensieve vee-bedrijven mochten niet meer dicht bij woonbebouwing of bij natuurgebieden liggen. Het idee van varkensvrije zones, om de verspreiding van dierziektes tegen te gaan werd verlaten, maar wel werd ingezet op het concentreren van de bedrijven in de daarvoor meest geschikte gebieden. Het ging om meer dan alleen het maatschappelijk aanvaardbaar maken van de intensieve veehouderij: de kwaliteit van de zandlandschappen als geheel zou een ingrijpende verbetering ondergaan.

In 2002 werd de Reconstructiewet aangenomen, waarin deze doelen werden vastgelegd. Voor de ruimtelijke inrichting van de zandgebieden werd een zonering vastgesteld, door het aanwijzen van extensiverings-

gebieden, verwevingsgebieden en concentratiegebieden voor de intensieve veehouderij, de zogeheten LOG's, landbouwontwikkelingsgebieden. De provincies kregen van het rijk de opdracht het beleid uit te voeren en deden dat door regionale reconstructiecommissies in te stellen.

Vanuit het perspectief van het verbeteren van het landschap van de zandgebieden heb ik het aanwijzen van concentratiegebieden altijd een veelbelovend idee gevonden. In die gebieden zou het de ambitie moeten zijn om moderne, goed ontworpen bedrijven te plaatsen, goed ingebed in een landschappelijk raamwerk en met een optimale inrichting voor duurzaamheid en het leven van de dieren. De rest van het zandlandschap zou weer groener en leger worden, omdat daar stallen zouden worden gesloopt.

In 2009, zeven jaar na het van kracht worden van de Reconstructiewet, vroeg ik me af of de ambitie voor het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit van de zandlandschappen al vorm begon te krijgen. Misschien is dat nog te vroeg, maar berichten in de pers en van verontruste burgers over de bouw van megastallen wekten de indruk dat er verspreid over het land al veel gaande was. Daarom leek het me een goed idee om gewoon eens in alle landbouwontwikkelingsgebieden te gaan kijken. Ik heb opdracht gegeven aan LOLA landscape architects en twee landschapsontwerpers van de Dienst Landelijk Gebied om in twee teams op verkenning te gaan. Daarbij vroeg ik ze vooral op de volgende zaken te letten:

Wat zijn de LOG's voor soort landschap, hoe zijn ze gelegen?

Is er al iets te zien van de voorgestelde concentratie van intensieve veebedrijven in de LOG's?

Hoe zien die nieuwe bedrijven er uit, zijn er 'megastallen' die de omvang van een gangbaar agrarisch familiebedrijf ver te boven gaan?

Is er iets te zien van de investeringen in het landschap?

Het resultaat van deze verkenningstocht langs alle 136 LOG's staat in deze atlas, begeleid door onder andere een overzicht van het beleid dat de verschillende reconstructieprovincies voeren en afgerond met een samenvatting van de bevindingen. Die bevindingen komen er kort samengevat op neer dat de belofte van 'concentreren' tegenover 'leger maken' nog nergens in het veld zichtbaar is. Het aantal nieuwe stallen lijkt buiten de LOG's zelfs harder te groeien dan daar binnen en de uitvoering van een kwaliteitsslag, zowel in de verschijningsvorm van innovatieve stallen als in de inrichting van het landschap, laat nog op zich wachten.

Natuurlijk is zeven jaar een krappe termijn om het effect van beleid in de praktijk te toetsen, maar deze quick-scan laat een tendens de verkeerde kant op zien. Het zoneringsbeleid werkt niet en het landschap raakt verder verrommeld. Inmiddels lijkt ook, onder invloed van nieuwe uitbraak van dierziekten, het maatschappelijk draagvlak voor de intensieve veehouderij vrijwel te zijn verdwenen. Het is nu -dertien jaar na de varkenspest en zeven jaar na de Reconstructiewet- weer een moment van herbezinning op deze complexe materie. In mijn nawoord bij deze atlas geef ik daar vanuit mijn vakgebied, de landschapsarchitectuur, een aanzet voor.

Yttje Feddes
Rijksadviseur voor het Landschap

H1 | OPGAVE EN AANPAK

Opgave

In het debat rondom de toekomst van de intensieve veehouderij, dat zich feitelijk toespitst op de ontwikkelingen in de LOG's (landbouwontwikkelingsgebieden), ontbreekt het aan een actueel overzicht. 'Waar liggen de LOG's nu uiteindelijk? Hoe zien de LOG's er feitelijk uit? Welke overeenkomsten zijn er tussen de LOG's? Vragen die tot op heden niet snel beantwoord konden worden. De opgave betrof dan ook een actueel overzicht te verkrijgen van de LOG's dat inzicht geeft in de ligging en vorm, de bestaande en geplande ontwikkelingen, de voortgang van ontwikkelingen en bovenal in de ruimtelijke verschijningsvormen van de LOG's.

Veldwerk en gegevens

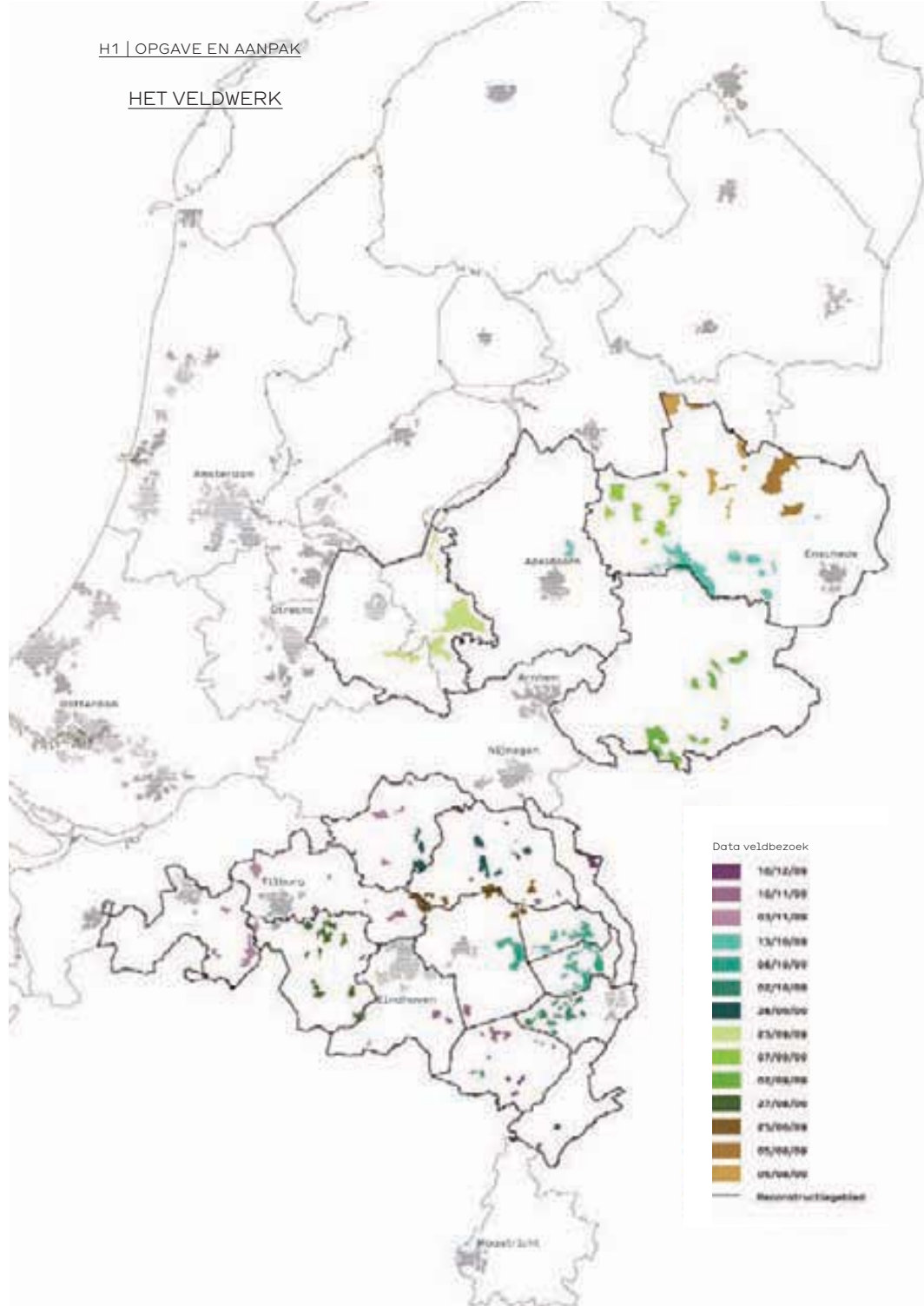
Al snel bleek dat er is maar één manier is om de stand van zaken op te kunnen maken en dat is door een grootschalig veld- en kaartonderzoek. Met andere woorden, ten behoeve van dit LOG-boek zijn alle 136 onderscheiden LOG-gebieden in de reconstructiegebieden in het oosten en zuiden van Nederland bezocht door een team van landschapsarchitecten. Al deze bezoeken zijn gedocumenteerd in korte verslagen. Alle gebieden zijn tevens gefotografeerd. Het geeft een goed beeld van de stand van zaken in en rond de landbouwontwikkelingsgebieden.

Parallel aan de veldbezoeken zijn gegevens verzameld die relevant zijn voor de situatie in de LOG's. Denk daarbij ondermeer aan gegevens met betrekking tot omvang van het gebied, de diverse bedrijfstakken, de (gemiddelde) bedrijfsgrootte en landschapstypen. Om de verzamelde gegevens makkelijk toegankelijk en interpreteerbaar te maken is het verwerken hiervan in kaartbeelden, statistieken en andere infographics onmisbaar. Het gebruik van GIS (Geografische Informatie Systeem) bleek noodzakelijk om deze gegevens te verwerken en om te zetten tot inzichtelijke kaarten en grafieken.

Het LOG-boek

Het voorliggende LOG-boek is opgebouwd uit informatie van veldbezoeken en kaartanalyse. Omdat zoveel mogelijk objectieve informatie te bieden, is ieder LOG op een vergelijkbare wijze beschreven en geïllustreerd met foto en kaart. Alle 136 LOG's passeren in dit boek dus de revue. Ze zijn geordend per reconstructiegebied en worden telkens ingeleid met een drietal

HET VELDWERK

overzichtskaarten van het betreffende gebied. Hierbij moet worden opgemerkt dat in een aantal gevallen zelf een naam aan het tot dan toe naamloze LOG is toegekend.

In totaal 14 van de 136 LOG's zijn als een representatieve doorsnede uitgebreider beschreven, geïllustreerd en geanalyseerd. De meest belangrijkste, overkoepelende onderwerpen rond de LOG's zijn in drie hoofdstukken beschreven en geanalyseerd: het beleid, de praktijk, het resultaat. Het LOG-boek sluit af met de bevindingen daaruit en een nawoord van de Rijksadviseur voor het Landschap.

H2 | HET BELEID

Wat vooraf ging

De uitbraak van de varkenspest in 1997 vormde de aanleiding voor de algehele reconstructie van de intensieve veehouderij in Oost- en Zuid Nederland. De varkenspest verspreidde zich razendsnel en de gevolgen, zowel economisch als sociaal-maatschappelijk, waren enorm. Het CBS becijferde de economische schade op één miljard gulden, wat de economische groei in het derde kwartaal van 1997 met een half procent drukte.

Om herhaling te voorkomen was de eerste gedachte om Nederland in compartimenten te verdelen met daartussen varkensvrije zones van minimaal een kilometer die verspreiding van dierziektes tegen zouden moeten gaan. Een dergelijke zonering bleek duur en onrealistisch. Er werd daarom gekozen voor een brede en integrale aanpak. Door andere rijksdoelen zoals de wateropgave en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) te betrekken, kon werk met werk gemaakt worden en werden kosten bespaard. Deze zogeheten Reconstructiewet Concentratiegebieden trad op 31 januari 2002 in werking.

Extensiveren, verweven en ontwikkelen

De begrenzing van de reconstructie viel samen met de concentratiegebieden van de intensieve veehouderij in Oost- en Zuid-Nederland. De Reconstructiewet deelt het concentratiegebied op in zogenoemde Reconstructiegebieden en verplicht deze te zoneren in drie planologische regimes. Het bijzondere van de zonering is dat deze vrijwel volledig dankzij GIS-software tot stand is gekomen. In de computer worden er buffers gegenereerd rond de bestaande bebouwing en natuurgebieden. De eerste ring zijn de zogenoemde extensiveringsgebieden; de tweede ring zijn de verwevingsgebieden en tenslotte zijn de gebieden die overal het verst vandaan liggen de landbouwontwikkelingsgebieden. De drie regimes uiteengezet:

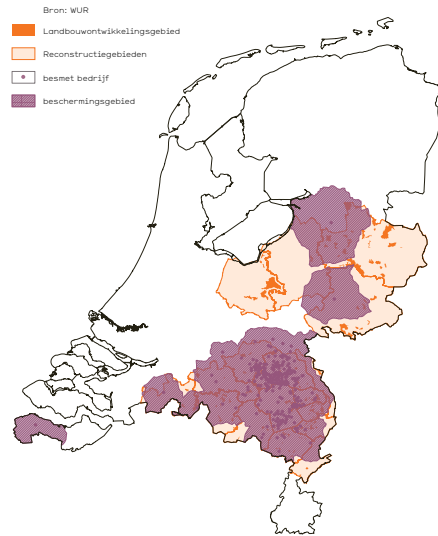
1 | Extensiveringsgebied

Een extensiveringsgebied is het ruimtelijk begrensde deel van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur. Hierbinnen is uitbreiding, hervestiging of nieuwe vestiging van intensieve veehouderijen onmogelijk gemaakt.

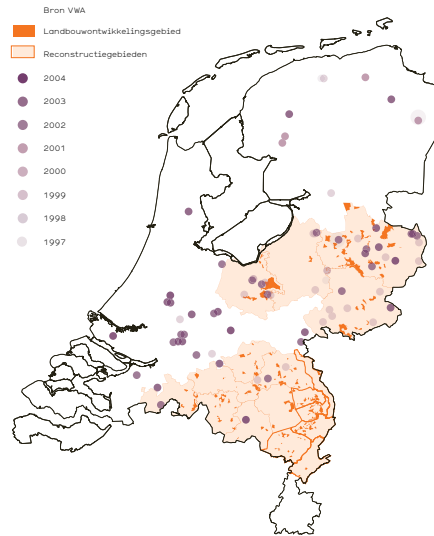
2 | Verwevingsgebied

Een verwevingsgebied is het ruimtelijk begrensde deel van een reconstructiegebied dat gericht is op verweving van

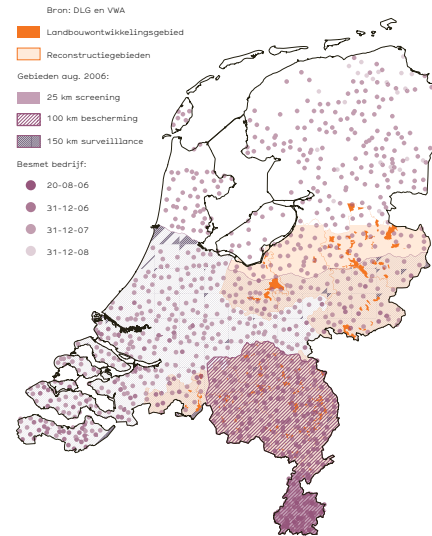
VARKENSPEST 1997-1998

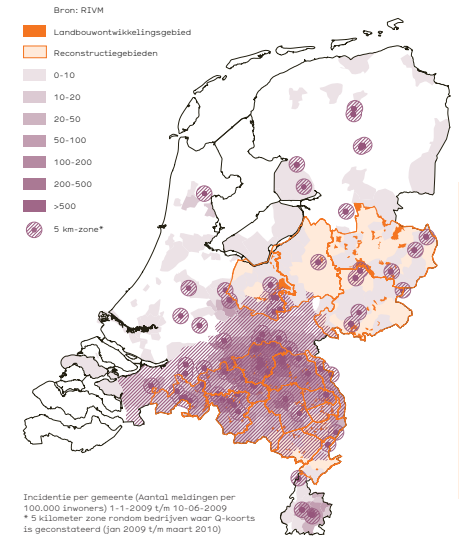
BSE 1997-2004

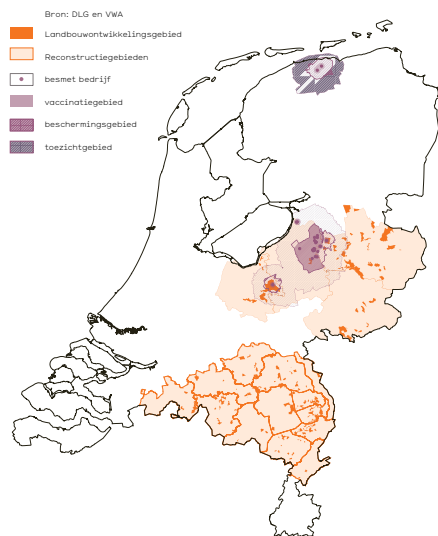
BLAUWTONG 2007

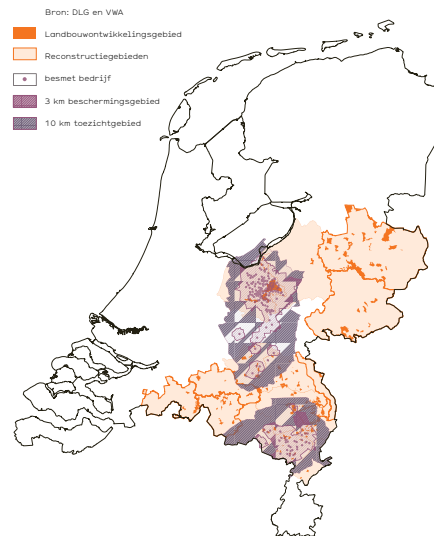
Q-KOORTS 2009

MOND- EN KLAUWZEER 2001

VOGELPEST 2006

landbouw, wonen en natuur. Hierbinnen is hervestiging of uitbreiding van intensieve veehouderijen mogelijk, mits de ruimtelijke kwaliteit of de bestaande functies van het gebied niet nadelig worden beïnvloed.

3 | Landbouwontwikkelingsgebied (LOG)

Een LOG is het ruimtelijk begrensde deel van een reconstructiegebied met het primaat landbouw. Hierbinnen zijn geheel of gedeeltelijk uitbreidingsmogelijkheden, hervestiging of nieuwe vestiging van intensieve veehouderijen.

De confrontatie met de werkelijkheid

Provincies en breed samengestelde reconstructiecommissies werkten de zonering vervolgens uit in gedetailleerde regionale reconstructieplannen. In de extensiveringsgebieden worden de bestaande rechten van intensieve veehouderijbedrijven gerespecteerd. In verwevingsgebieden is er amper enige beperking tot bedrijfsvergroting omdat de criteria te subjectief zijn en daarmee makkelijk te omzeilen. Want hoe is te bepalen wanneer een uitbreiding de ruimtelijke kwaliteit op een nadelige wijze beïnvloedt? In de LOG's blijkt de ruimte voor nieuwe vestiging intussen door strenge milieu- en natuurwetgeving in de praktijk kleiner dan verwacht.

Idee was een verplaatsingsregeling om intensieve veehouderijbedrijven te verplaatsen van extensiveringsgebieden naar LOG's. De zonering is uiteindelijk minder strak gehanteerd en geïnterpreteerd, wat de druk tot verplaatsing niet opvoert. Ook neemt de reconstructie de nodige tijd in beslag, ondanks het stimuleren van een soepele afwikkeling van de benodigde plannen en vergunningen. De reconstructieplannen verplichten gemeenten om binnen een jaar na vaststelling van het plan een aanpassing van het bestemmingplan gereed te hebben (ten bate van nieuwe vestiging).

Omvang

De afstandsnormen die aan de basis van de zonering staat is door de betrokken provincies sterk verschillend uitgewerkt. Een kaartanalyse toont bijvoorbeeld dat de 136 LOG's in Nederland sterk verschillen van grootte. Opvallend is dat de meeste (erg) kleine LOG's in het zuiden te vinden zijn en de grootste juist in het oosten van het land. Van de LOG-gebieden in Gelderland en Overijssel is 56 procent groot tot zeer groot.

Omvang LOG	Brabant	Limburg	Gelderland	Overijssel	Utrecht	Totaal
Erg klein (<30ha)	3	2	-	1	-	6
Klein (30-100 ha)	9	16	-	5	-	30
Middelgroot (100-300 ha)	27	18	7	6	-	58
Groot (300-1000 ha)	9	8	5	13	1	36
Erg groot (>1000 ha)	-	-	3	3	-	6
	48	44	15	28	1	136

In Noord Brabant en Limburg varieert 78 procent van de LOG-gebieden juist van erg klein tot middelgroot. Van het totaal aantal LOG-gebieden (136) is in totaal 25 procent erg klein of klein. Slechts 5 procent is groter dan 1000 hectare.

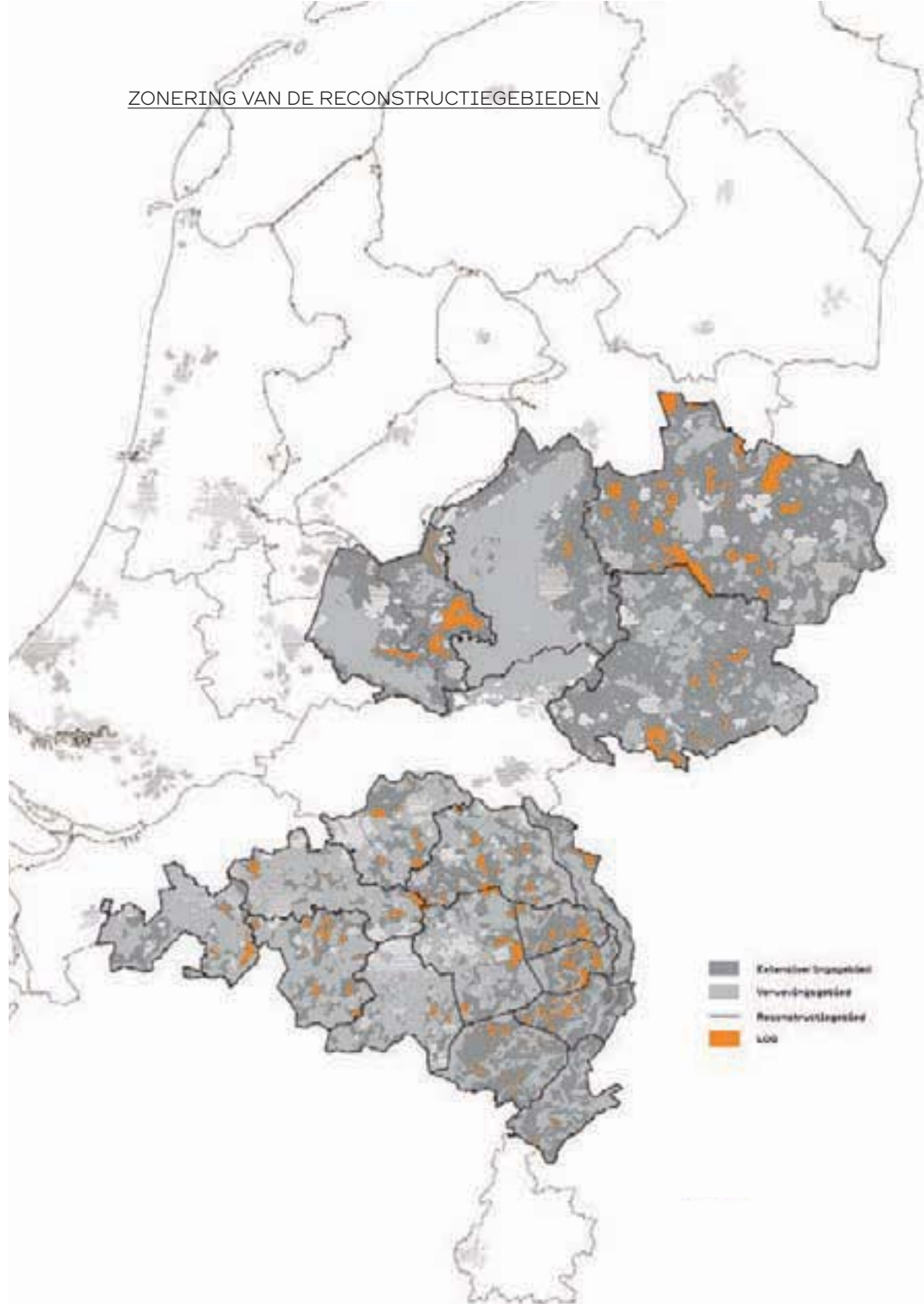
Landschapstypen

De LOG-gebieden liggen vooral in de open en veelal rationele aangelegde landschappen. Ook liggen verschillende LOG's in ruilverkavelde landschappen. In alle provincies beslaan de jonge ontginningslandschappen het grootste oppervlak van de LOG-gebieden. Opvallend is ook het hoge aantal (voormalige) kampenlandschappen en akker- en esdorpenlandschappen. De LOG's, bestaande uit voormalige kampenlandschappen, liggen gelijkmatig verdeeld in alle betrokken provincies. Terwijl de oude akkerdorpenlandschappen vooral in de Limburgse LOG's voorkomen.

Hoofdlandschapstype	Brabant	Limburg	Gelderland	Overijssel	Utrecht	Totaal
Jong ontginningsland- schap	31,5	33,5	9,0	20,0	0,5	94,5
Kommenland- schap	3,0	-	1,0	-	-	4,0
Landschap van de Maasterrasvlakte	3,0	-	-	-	-	3,0
Polderland- schap	1,0	-	-	-	-	1,0
(Voormalig) Akker- en esdorpenland- schap	4,0	7,5	0,5	-	-	12,0
(Voormalig) Kampen- land- schap	5,5	3,0	4,5	8,0	0,5	21,5
	48,0	44,0	15,0	28,0	1,0	136

Van de LOG-gebieden ligt 72 procent in het meest open landschapstype; het jonge ontginningsland-
schapstype. Dit komt door de ontstaansgeschiedenis van de reconstructiegebieden, waar veterinaire zonering de oorspronkelijke gedachte was: een concentratie van intensieve veehouderij, omzoomd met gebieden zonder dat type veehouderij. De jonge ontginningen waren voor 2000 een logische keuze voor de concentraties, omdat daar nog 'milieuruimte' aanwezig was.

ZONERING VAN DE RECONSTRUCTIEGEBIEDEN

Naast de open landschappen in LOG-gebieden is over het algemeen de bebouwingsdichtheid ook gering en ligt bebouwing relatief verspreid. Enkele LOG-gebieden kenmerken zich, vooral in Limburg, door een hoge bebouwingsdichtheid. Het onderscheid tussen de ruilverkavelde en de jonge ontginningslandschappen ligt opvallend genoeg in de vitaliteit en aanwezigheid van structurerende beplantingen in de jonge ontginningen. Nieuwe vestiging of uitbreiding van bedrijven kan bij een kwalitatieve inpassing het landschap opwaarderen.

Zonering

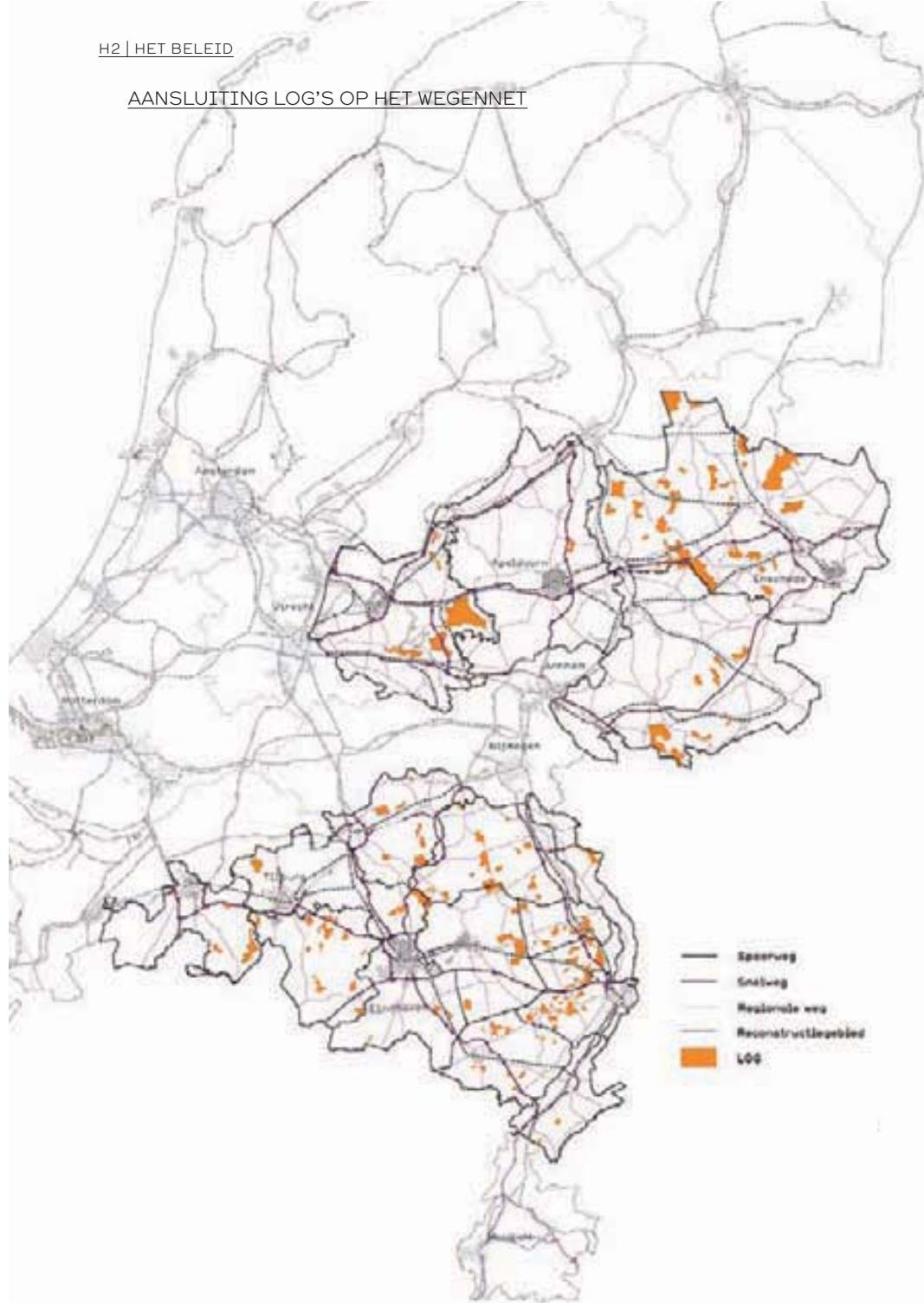
Vanuit de zoneringsgedachte worden de LOG-gebieden omgeven door verwevingsgebieden, een buffer tussen intensieve gebieden en het extensiveringsgebied. De hoofdopzet is zoals eerder vermeld een GIS-buffer, die regionaal is uitgewerkt. In het onderzoek zijn enkele opmerkelijke begrenzings vastgesteld, waarbij soms niet naar bebouwing of eigendomsgrenzen is gekeken, of juist heel pragmatisch is omgegaan met gemeentegrenzen of nabijheid van industriële terreinen. Bij enkele LOG's is het verwevingsgebied zo smal dat het feitelijk niet te handhaven is. Een duidelijke (begrensde) landschappelijke eenheid is dan ook zelden het resultaat en vrijwel zeker nooit een overweging geweest. Sommige gemeenten lijken weinig affiniteit te hebben met de intensieve veehouderij, bijvoorbeeld omdat hun grondgebied grotendeels verstedelijkt is. Dan is het goed mogelijk in een LOG slechts een paar boomkwekerijen aan te treffen. Anderzijds bestaan sommige agrarische gemeentes voor een groot deel uit veehouderijen en hebben daarom een groot LOG. Toeval of niet, hier loopt de planvorming vaak beter dan gemiddeld.

Infrastructuur

De logica achter de ligging van de LOG's zou idealiter gebaseerd moeten zijn op een efficiënte en rationele bedrijfsvoering. De zonering zou dan beïnvloed moeten zijn door aanwezigheid van een ontwikkelde infrastructuur (op verschillende schaalniveaus) en de nabijheid van toeleverende en afnemende bedrijven. Er blijkt in werkelijkheid echter geen duidelijke relatie te bestaan tussen het aantal hervestigingen en nieuw inplaatsingen in een LOG en de nabijheid van ondersteunende bedrijven.

De meeste LOG's liggen wel relatief gunstig ten opzichte van provinciale wegen en het rijkswegennet. De afstanden in de tabellen zijn echter hemelsbreed genomen en laten niet zien

AANSLUITING LOG'S OP HET WEGENNET

Afstand LOG's tot oprit snelweg

aantal LOG's	afstand hemelsbreed	
32	< 1 km	zeer dichtbij
63	1-5 km	dichtbij
36	5-10 km	op enige afstand
5	> 10 km	op afstand

Gem. afstand bedrijf in LOG tot provinciale weg

aantal LOG's	afstand hemelsbreed	
16	< 0,5 km	zeer dichtbij
31	0,5-1 km	dichtbij
50	1-2 km	redelijk dichtbij
39	2-5 km	op enige afstand
0	> 5 km	op afstand

wat er tussen het LOG en de weg in doorkruist moet worden. Kanalen en andere waterwegen (natte infrastructuur) zijn slechts in enkele LOG's aanwezig en lijken geen logistieke rol te spelen. Alle LOG's zijn sterk afhankelijk van de interne infrastructuur. Vooralsnog zijn dat reguliere smalle landbouwwegen en in een enkel geval zelfs onverharde paden. Het transport, zoals aan- en afvoer van vee, voer en mest, is vrijwel altijd van een zwaar kaliber. Dit betekent intensief onderhoud van de B-wegen, wegverbredingen en toepassing van passeerstroken.

Voorbeelden waar schade aan wegen is waargenomen (in de vorm van kapotgereden bermen) zijn LOG Boven Kruisstraat (4) en LOG Boven Geffen (2). Hier heeft herverkaveling plaatsgevonden. Het toenemende zware vrachtverkeer heeft niet tot aanpassing van de infrastructuur geleid. In LOG Montfort (50) zijn wegen opnieuw geasfalteerd, maar dan alleen rondom een nieuw bedrijf. In LOG Geesteren (96) zijn passeerhavens langs de weg aangelegd. Van geheel nieuwe wegen, zoals in ruilverkavelingsgebieden gebruikelijk is, is in LOG-gebieden vooralsnog niet of nauwelijks sprake.

Woonkernen

Veel LOG's liggen in de directe omgeving van woonkernen. In de huidige discussie over de geitenhouderijen en de Q-koorts, is de afstand van bedrijven tot woonkern, bebouwde kom of recreatiegelegenheid in de omgeving actueel. Theorie en praktijk blijken ver uit elkaar te liggen. De extensiveringsgebieden dienen als veiligheidsbuffers rondom dorpen en natuurgebieden. intensieve veehouderijen hebben een stringent ontsmettingsbeleid. De praktijk laat echter zien dat toekomstige besmet-

tingen amper zijn te voorkomen (en de meeste geitenhouders vallen overigens buiten de reconstructie). In het LOG Oirschot Zuid-West/Langerijt (35) is een gecombineerd bedrijf aanwezig bestaande uit een varkensbedrijf en een Bed and Breakfast. Geen van beide bedrijfsonderdelen kunnen uitbreiden, omdat beide functies op beleidsniveau met elkaar conflicteren. Het LOG Oostrikse heide (45) geeft een goed beeld van de soms geringe afstand tot een dorpskern. Dat geldt ook voor LOG Nederweert (62), waarbij bebouwing in een hoge dichtheid vlakbij intensieve veehouderijen liggen.

Wel uitbreiden, geen nieuwe bedrijven

Al in 2007 concludeert onderzoeksinstituut Alterra in het onderzoeksrapport 'Van varkenspest tot integrale gebiedsontwikkeling' dat verplaatsingssubsidies belangrijke middelen zijn om intensieve veehouderijbedrijven naar de 'goede' plek te krijgen. Alle reconstructieprovincies hebben verplaatsingsregelingen ingesteld. Alterra berekende dat van de circa 250 beoogde bedrijfsverplaatsingen rondom kwetsbare natuur, zeven bedrijven daadwerkelijk waren verplaatst, terwijl nog 193 in voorbereiding waren (peildatum 31 december 2006). Dit LOG-boek doet verslag van een ruimtelijk georiënteerd onderzoek. Het aantal verplaatsingen is niet exact vastgesteld, maar gesteld kan worden dat de 193 in voorbereiding zijnde verplaatsingen eind 2009 nog niet gerealiseerd zijn.

Agrariërs, die meewerken aan de Verplaatsingsregeling intensieve Veehouderij (vIV), krijgen subsidie en hulp om verplicht vanuit een extensiveringsgebied te verhuizen naar een LOG. In de praktijk gaat het om een klein aantal bedrijven: in Overijssel zijn er negen bedrijven die op een nieuwe LOG-locatie staan, in Gelderland zijn dit er tien en ruim twintig agrariërs elders zijn nog bezig met een potentiële locatie. Dit kleine aantal verhoudt zich niet tot de autonome ontwikkeling in verwevingsgebieden.

Op de luchtfoto's is de ontwikkeling van de LOG's tussen 2003 en 2009 goed te zien. Wat met name opvalt is de groei van bestaande bedrijven. Compleet nieuwe bedrijven zijn er weinig, maar bijna elk groot bedrijf heeft in de afgelopen zeven jaar een schuur of loods bijgebouwd. Kanttekening daarbij is dat ook alle erven zijn meegenomen in de analyse.

Er kan dus ook sprake zijn van een melkveebedrijf of zelfs een niet-agrarisch bedrijf.

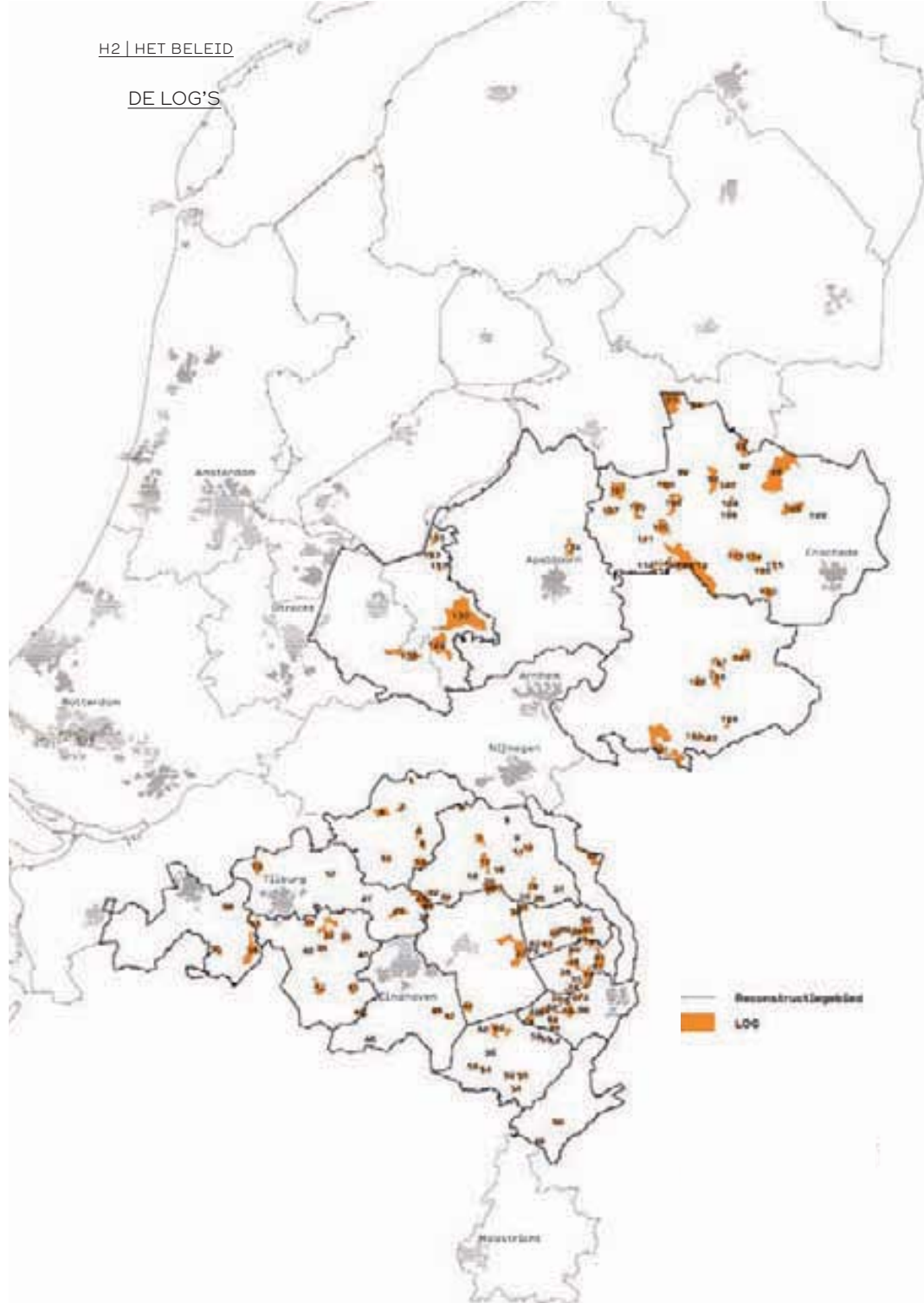
Geen megastal in mijn achtertuin

Het loopt niet bepaald storm als het om verplaatsingen gaat, maar inmiddels is het maatschappelijk debat rondom 'de megastal' wel in volle hevigheid losgebarsten. De maatschappelijke weerstand tegen het reconstructiebeleid ontstaat als de eerste initiatiefnemers van nieuwe vestigingen voor intensieve veehouderij aankloppen bij de diverse gemeenten. Een tegenbeweging van lokale, maar inmiddels ook nationale organisaties probeert de bestemmingswijzigingen te blokkeren en de term 'megastal' ziet het licht.

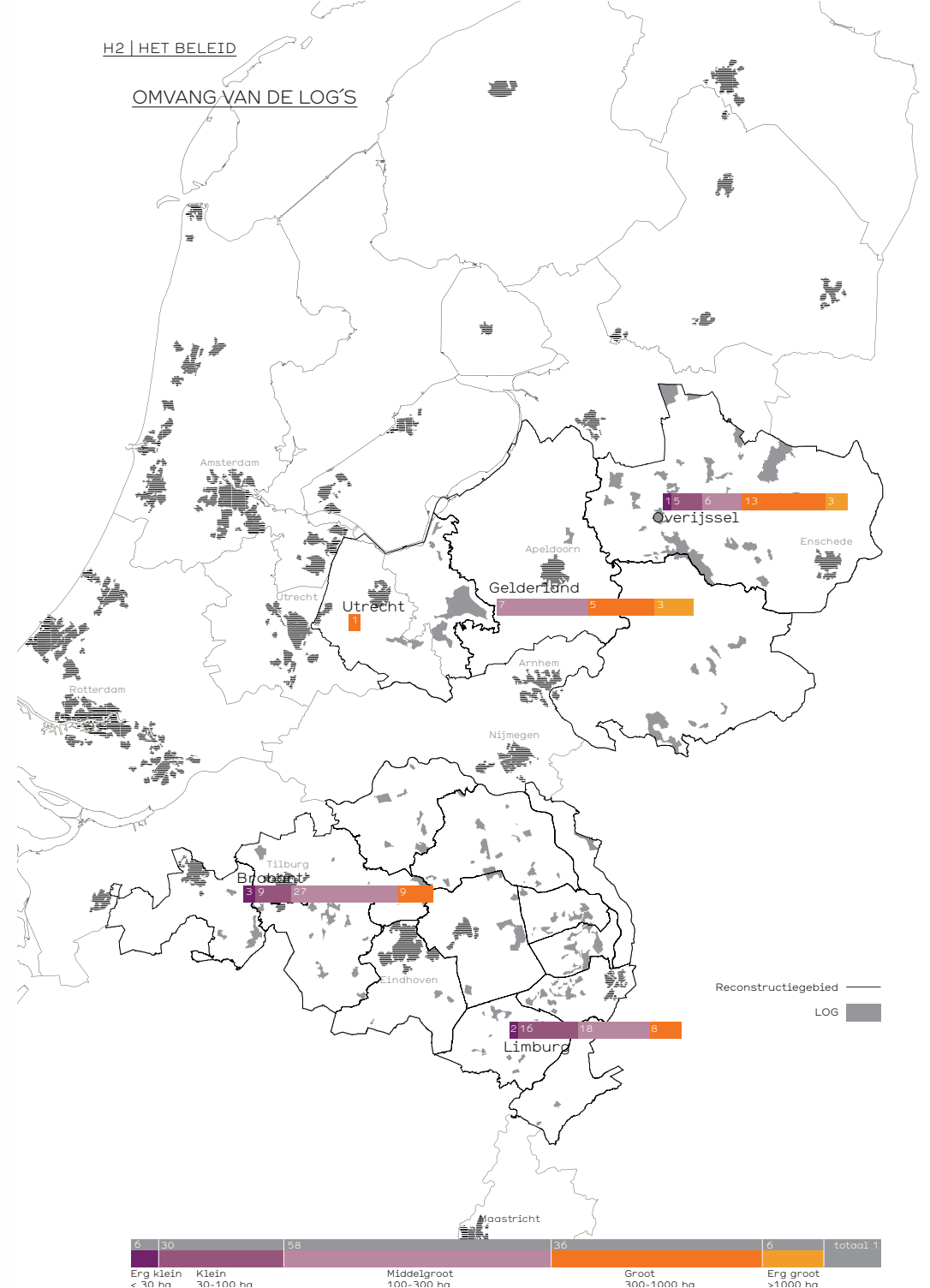
Met de schaalvergroting vanuit het reconstructiebeleid vergroot ook de schaal van het debat omtrent de toekomst in de veehouderij. De weerstand groeit omdat, conform het oorspronkelijke beleidsdoel, de veehouderijen zich verplaatsen van het sterk ontwikkelde en kleinschalige landschap rond dorpen en natuurgebieden naar nog leeg en open landschap in de jonge ontginningen. Bewoners worden geconfronteerd met nieuw bedrijven 'in de achtertuin'. De vrijgekomen kavels verdwijnen meestal niet, maar krijgen een woon- en recreatiefunctie en per saldo krijgt het platteland een vollere aanblik.

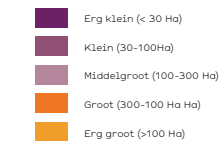
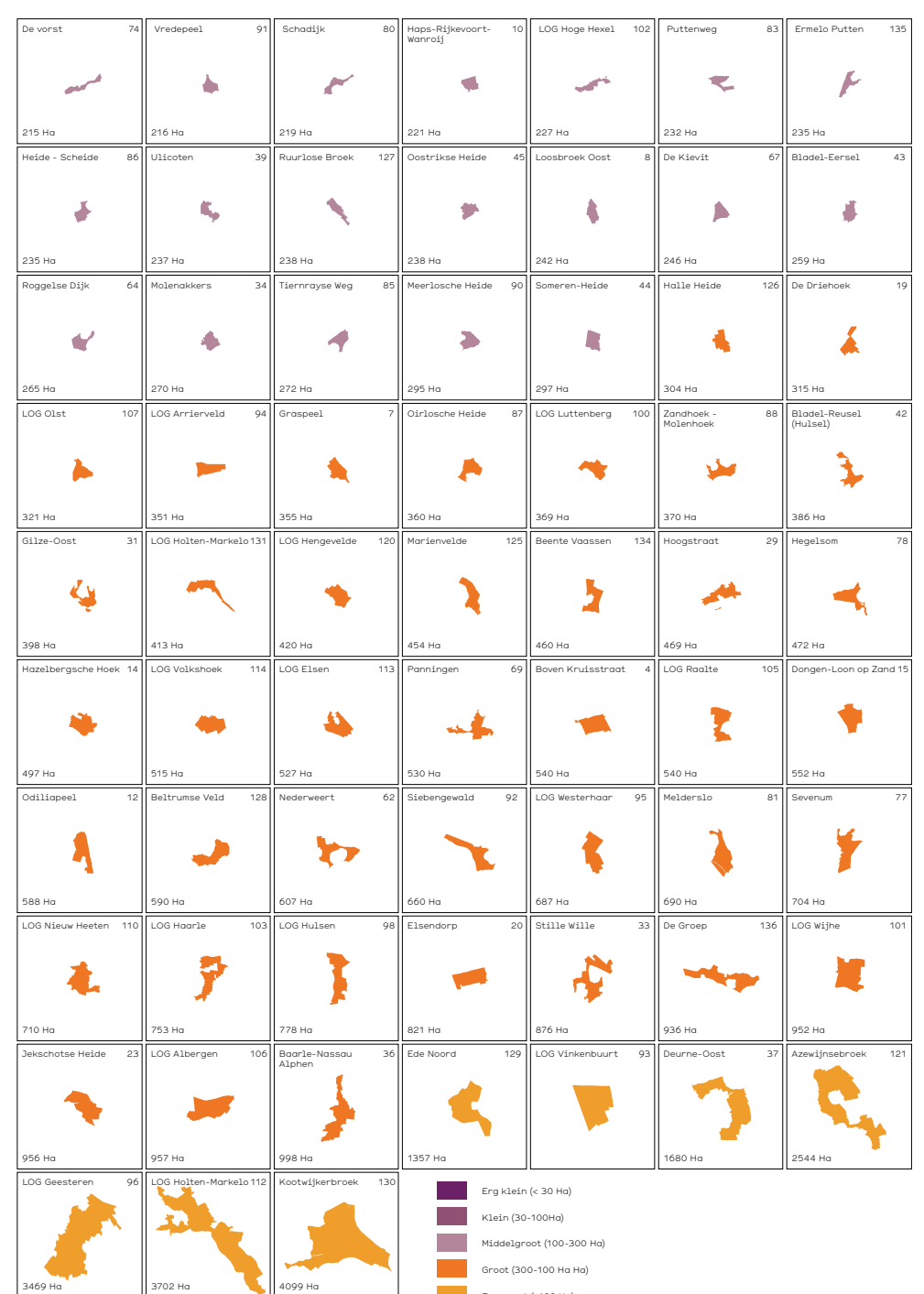
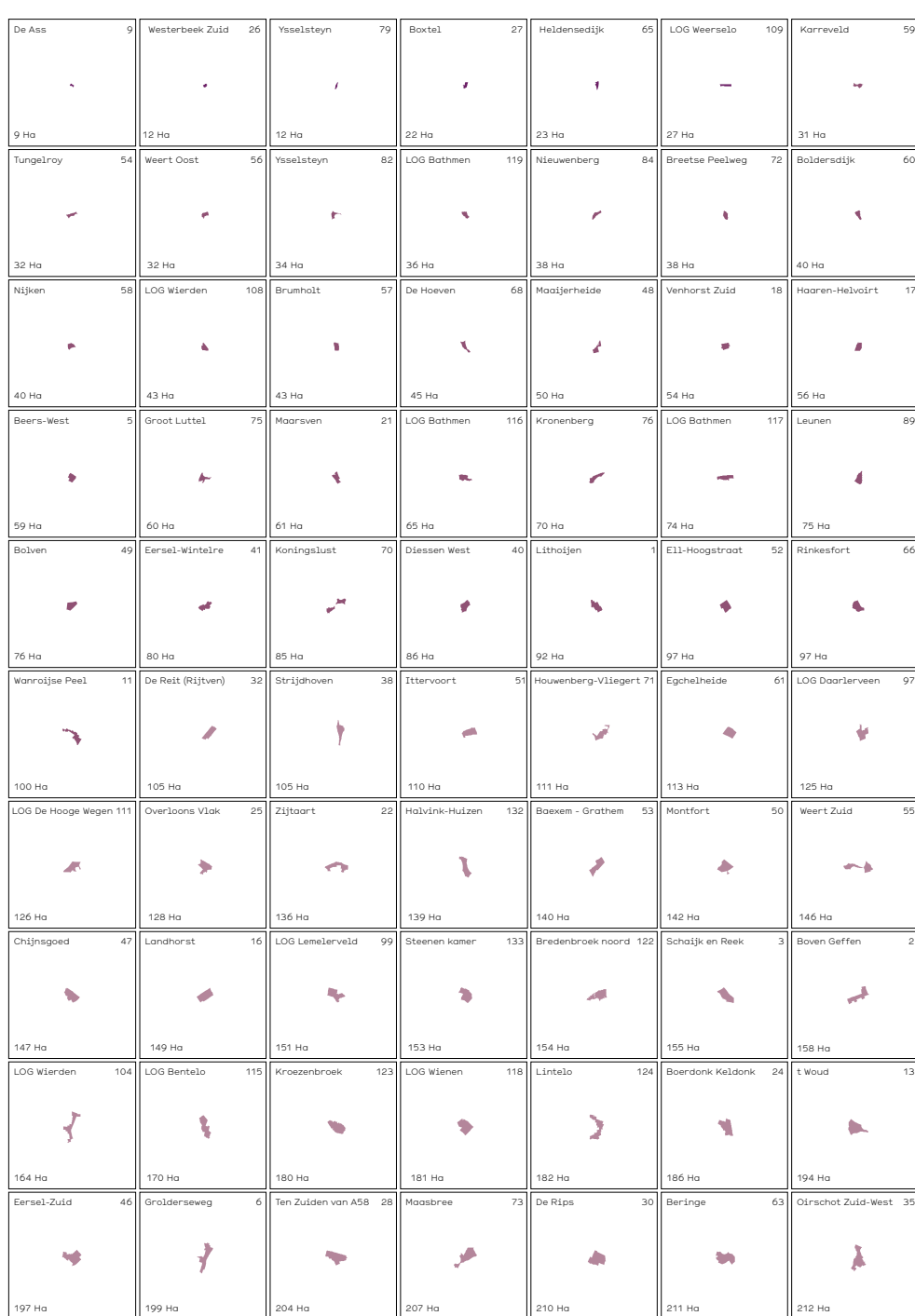
Voordat er daadwerkelijk bedrijfsverplaatsingen op gang komen wordt gewerkt aan studies en gebiedsvisies. Deze gedetailleerde gebiedsvisies leggen de kernkwaliteiten van de gebieden vast en geven aan waar nieuwe vestiging mogelijk is. Het resultaat: vaak is slechts 10 procent van een LOG beschikbaar voor nieuwe vestigingen. Onder druk van de maatschappelijke weerstand schuiven bestuurders bouwplannen en vestigingsplannen vooruit, verlopen bestemmingsplanprocedures moeizaam en wordt het inpassingsplan gemedend. Enkele initiatieven, die wel door de procedures komen, krijgen te maken met intimidatie en bedreiging. Hierdoor haken ook deze nieuwe ondernemers af. Gevolg is dat er grote lokale verschillen ontstaan tussen gemeenten die 'boer' georiënteerd zijn en gebieden die juist meer 'burger' georiënteerd zijn.

DE LOG'S

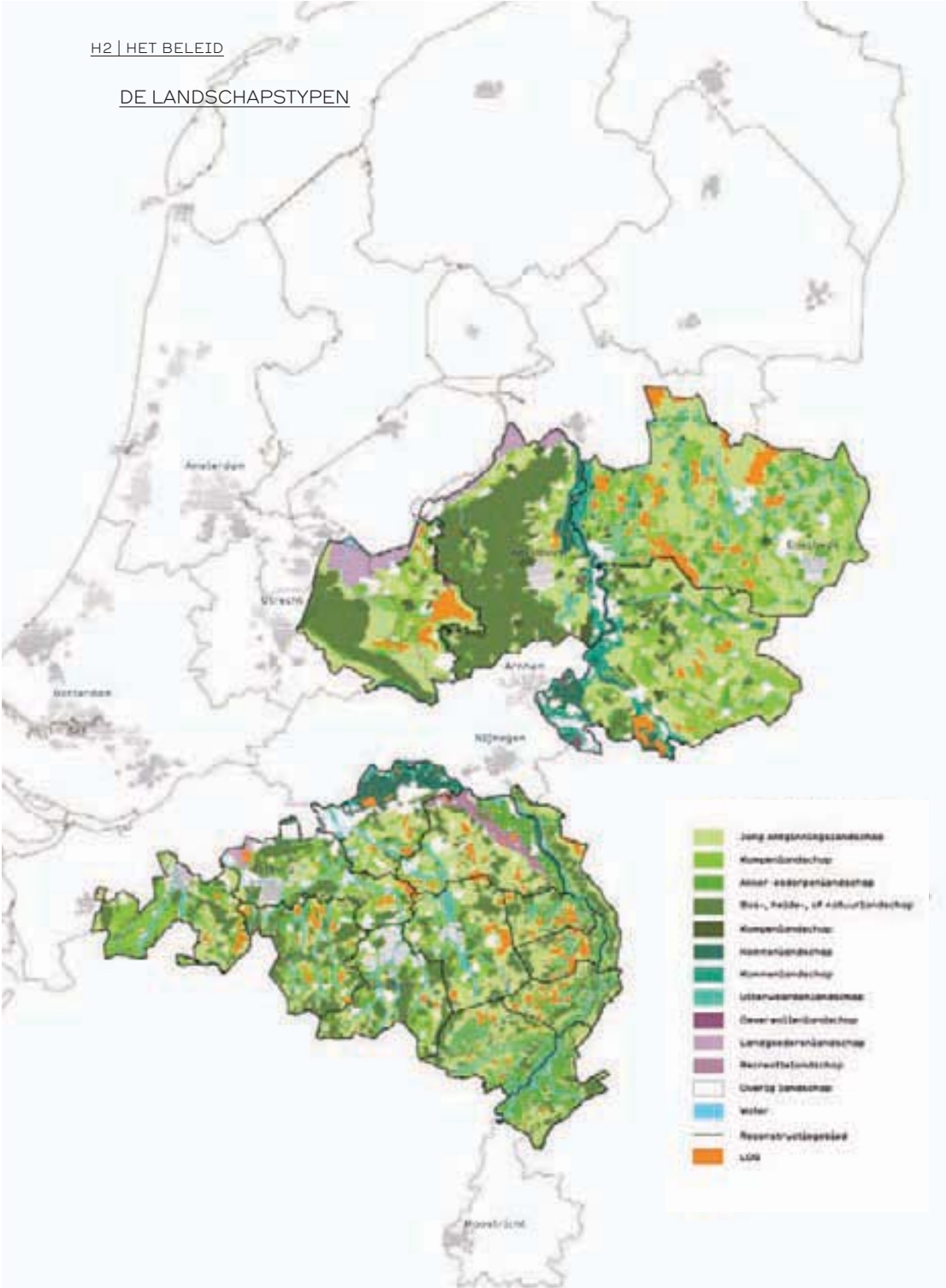

OMVANG VAN DE LOG'S

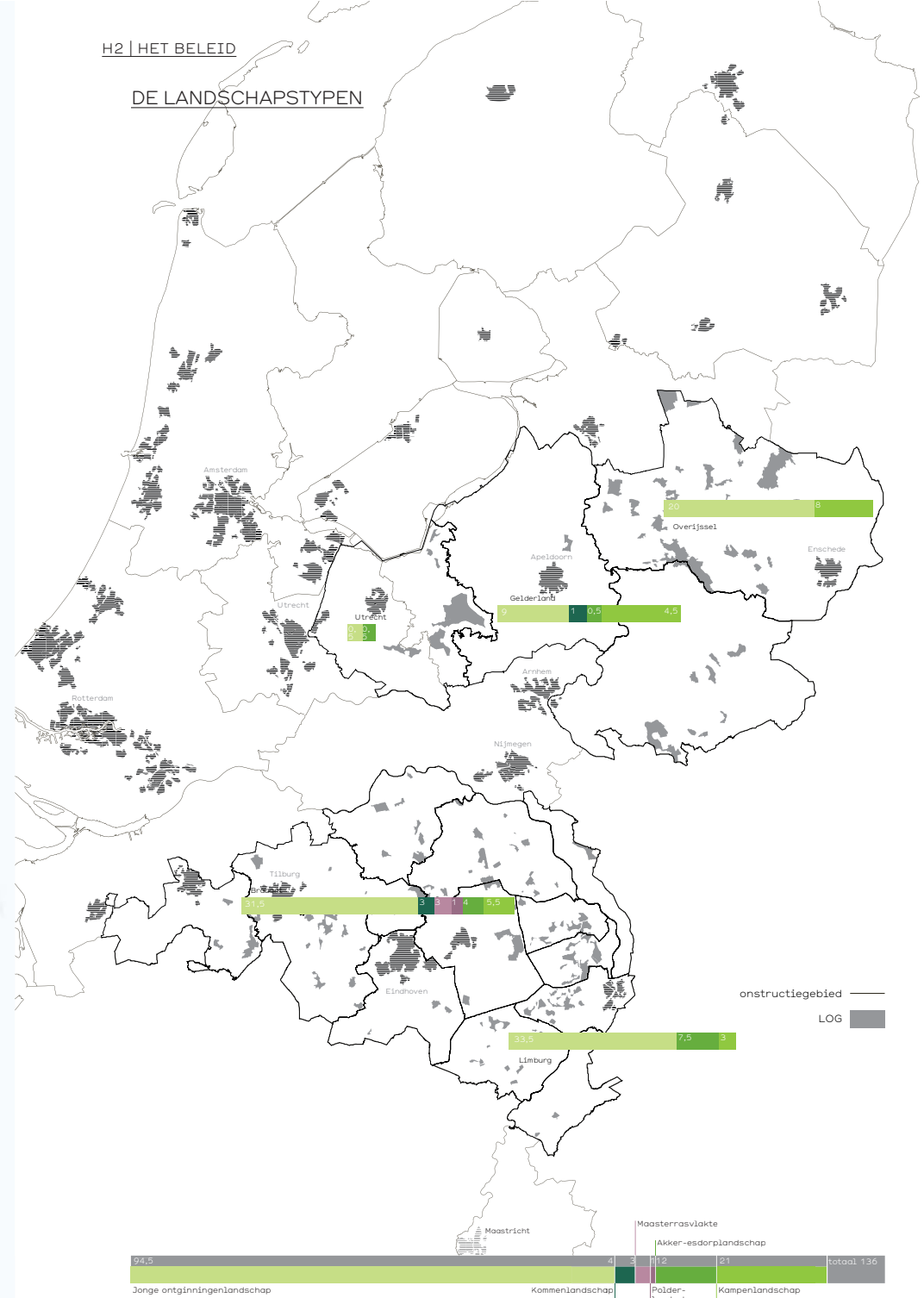

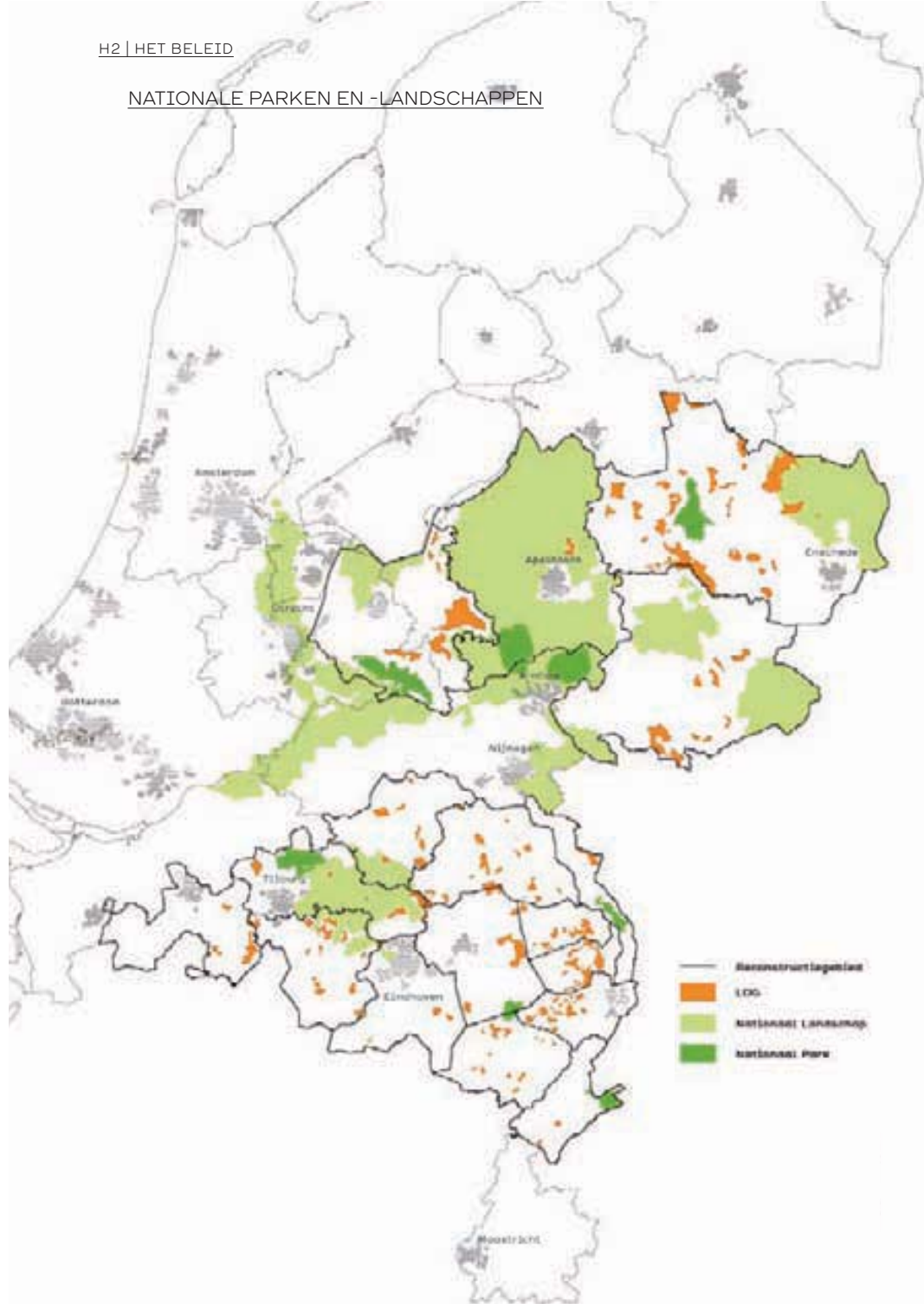
DE LANDSCHAPSTYPEN

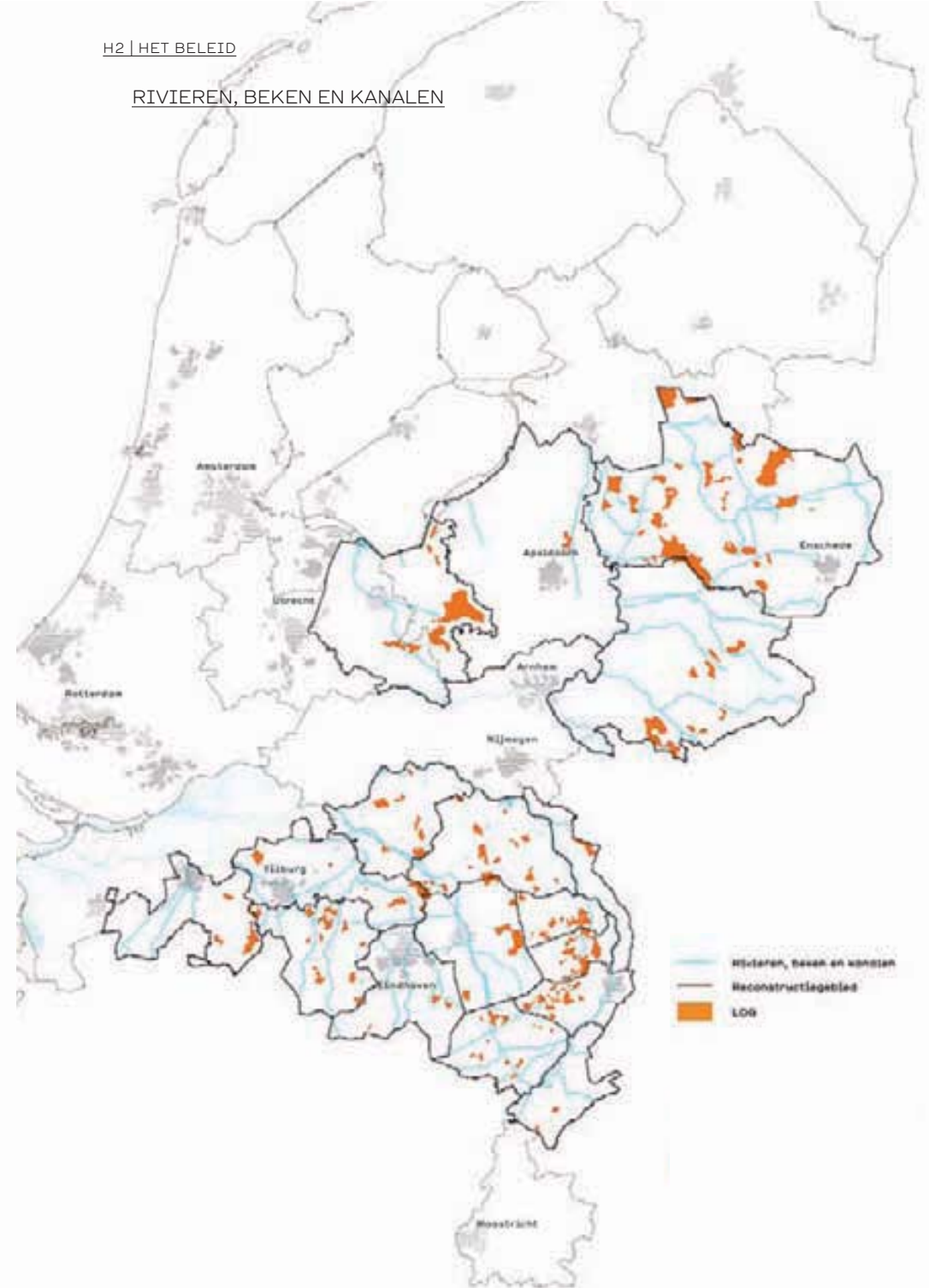
DE LANDSCHAPSTYPEN

NATIONALE PARKEN EN -LANDSCHAPPEN

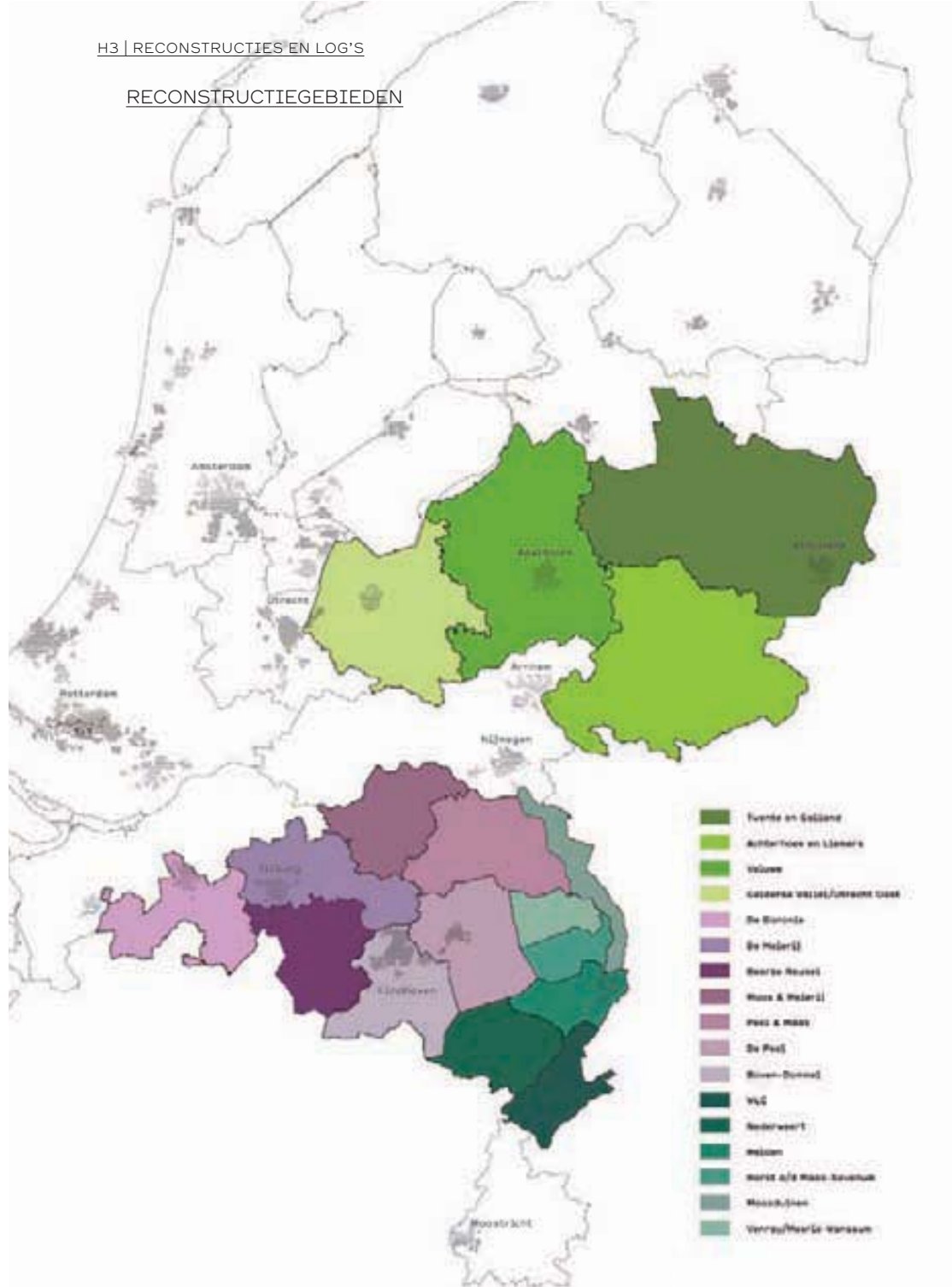
RIVIEREN, BEKEN EN KANALEN

H3 | RECONSTRUCTIE GEBIEDEN EN LOG'S

RECONSTRUCTIEGEBIEDEN

LEGENDA ZONERINGS- | LANDSCHAPS- |
NETWERKKAARTEN | LUCHTFOTO'S

Landschap

- LOG
- Jonge ontginningenlandschap
- Kampenlandschap
- Akker-esdorplandschap
- Bos-heide-natuurlandschap
- Landgoederenlandschap
- Kommenlandschap
- Uiterwaardenlandschap
- Oeverwallenlandschap
- Beekdallandschap
- Recreatielandschap
- Polderlandschap
- Maasterrasvlakte
- Steden en dorpen
- Overig landschap
- Water

Landbouw

- Huiskavel melkveebedrijf
- Veldkavel melkveebedrijf
- Huiskavel overige bedrijven
- Veldkavel overige bedrijven

Zonering

- LOG
- extensivering
- verweving
- overig
- Reconstructiegrens
- Gemeentegrens

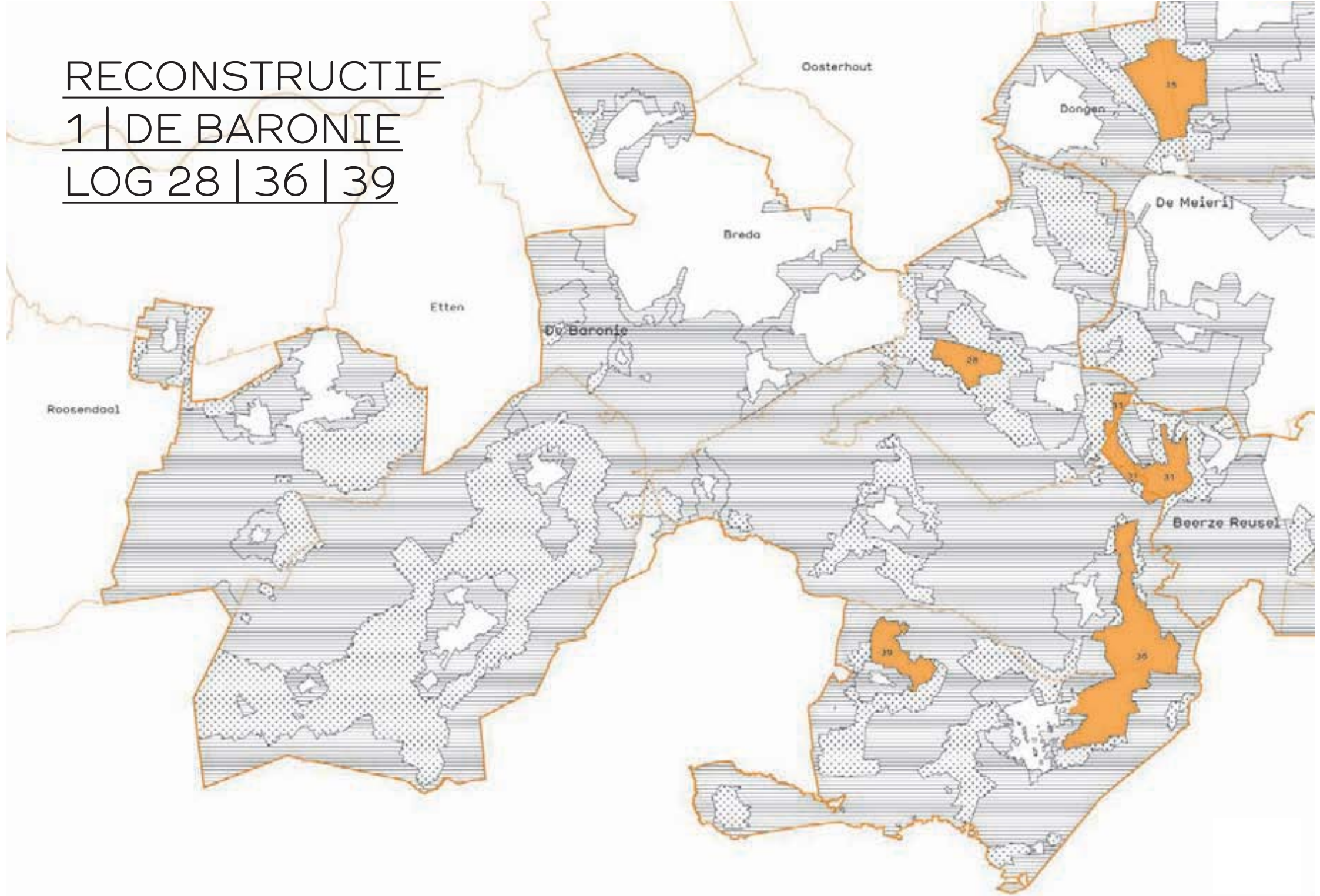
Netwerk

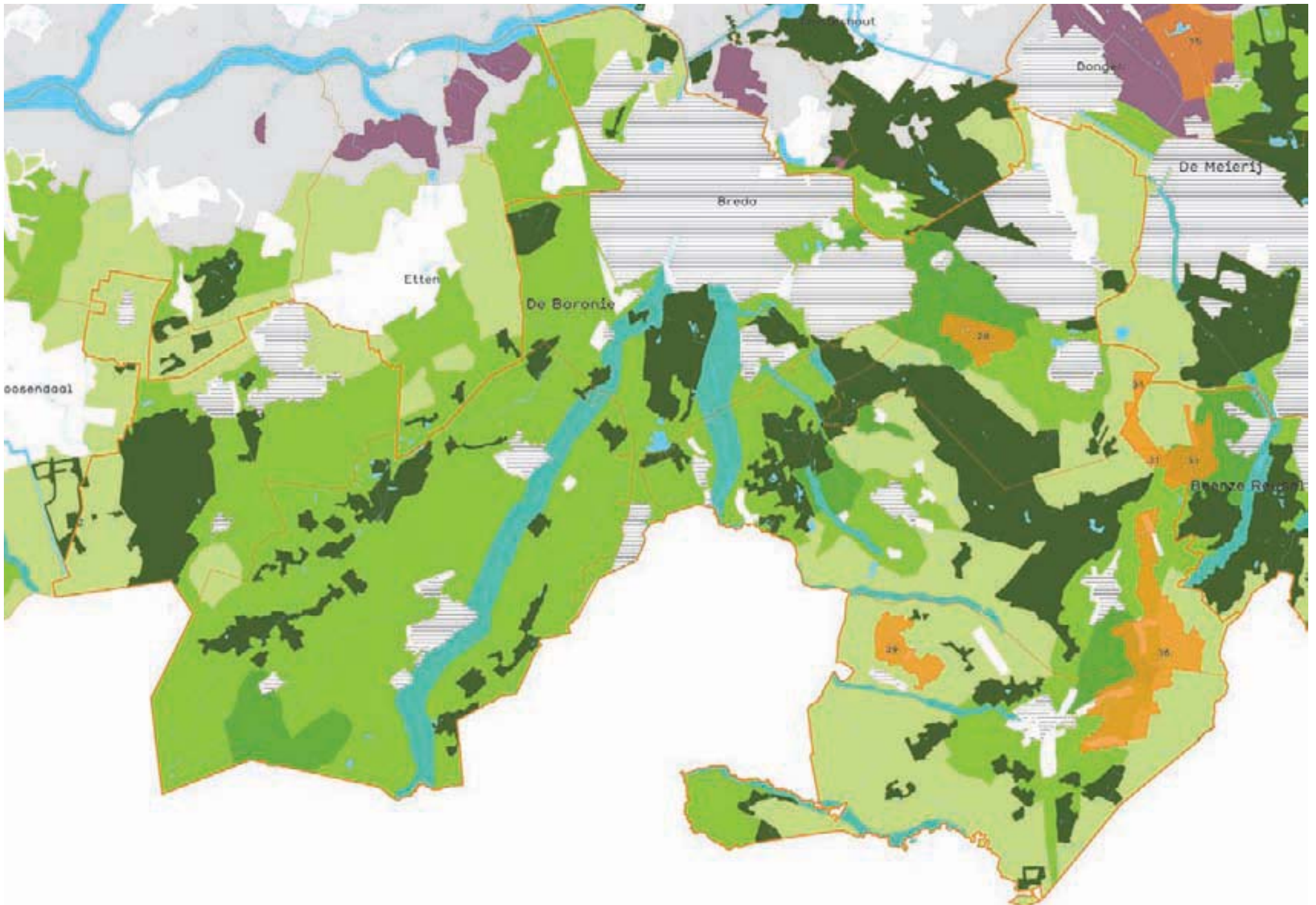
- LOG
- Snelwegen
- Spoorwegen
- A-wegen
- N-wegen
- overige wegen
- Afstand tot landbouwcentrum 10 km
- Afstand tot landbouwcentrum 20 km
- Afstand tot landbouwcentrum 30 km
- Reconstructiegrens
- Gemeentegrens

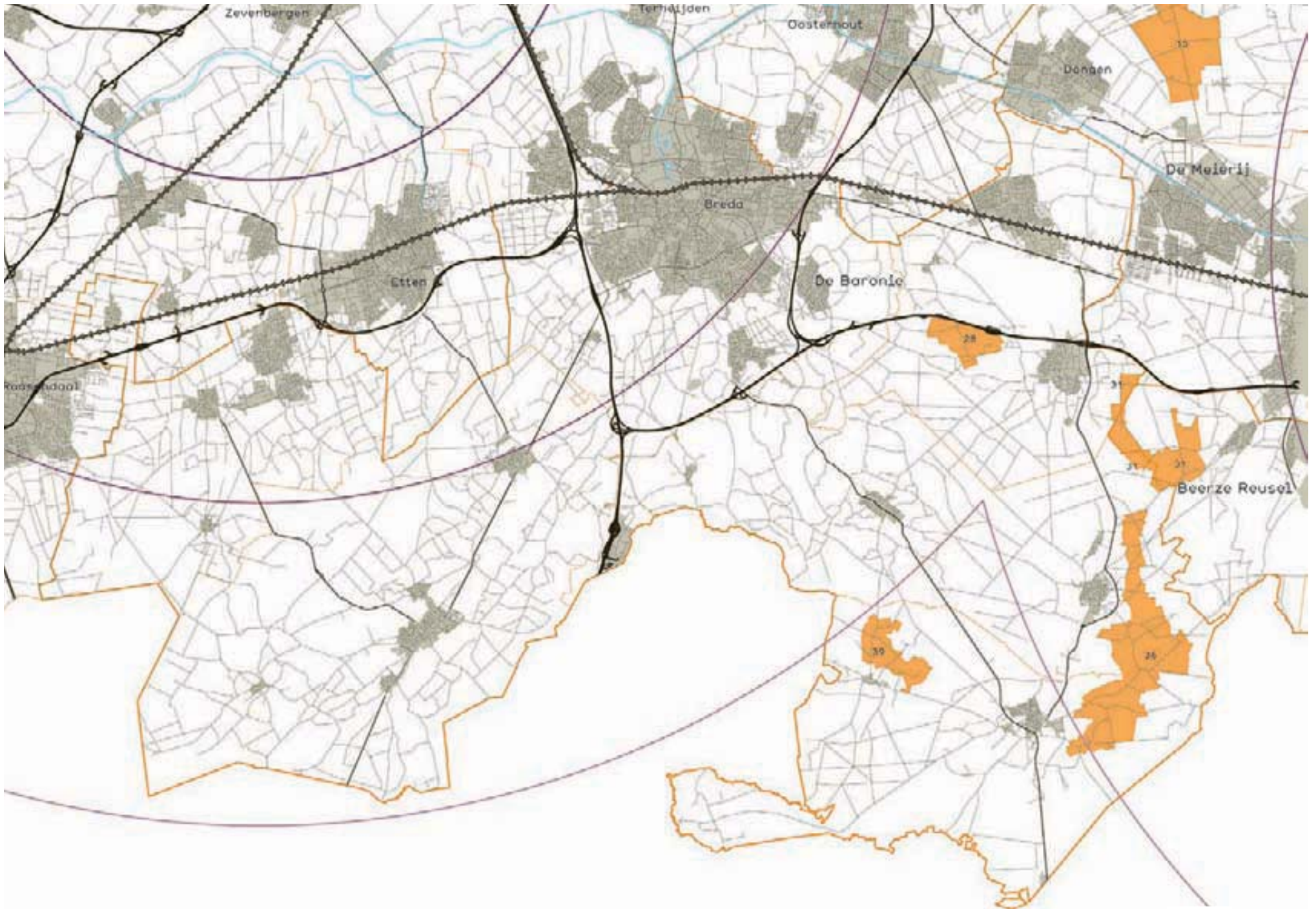
Luchtfoto

- Nieuw bedrijf tussen 2003 en 2009
- Uitgebreid bedrijf tussen 2003 en 2009
- Verdwenen bedrijf tussen 2003 en 2009

RECONSTRUCTIE
1 | DE BARONIE
LOG 28 | 36 | 39

28

LOG 28 | TEN ZUIDEN VAN A58

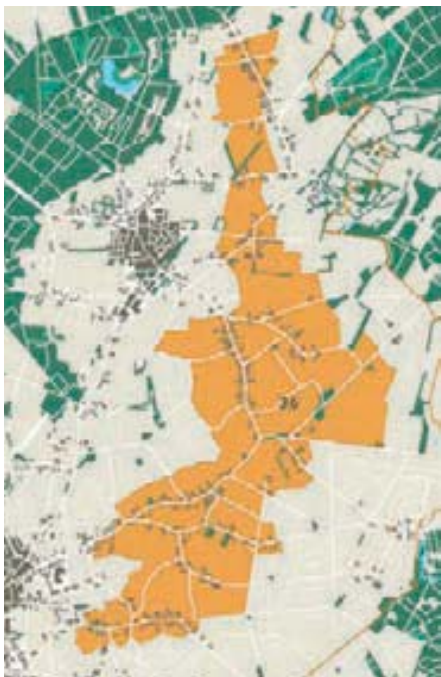
Gemeente Gilze-Rijen
 204 ha (middelgroot)
 3321m tot N-weg (op enige afstand)
 1583m tot oprit snelweg (dichtbij)
 7 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten
 Jong ontginningslandschap

Tussen Rijen en Gilze, ligt het LOG Ten Zuiden van A58. Hoewel de A58 boven het LOG langs loopt, zijn er geen afslagen en/of N-wegen in de buurt te vinden. De verkaveling is onregelmatig en de bebouwing is vooral geconcentreerd aan het lint van de Bavelseweg en de Rimpelaar.

Het betreft een jonge (bos- en heide)ontginning. Laanbeplanting is slechts beperkt aanwezig (bij de Rimpelaar) en het gebied is erg open. Aangrenzend liggen voormalige kleinere kampegebieden, zoals de Hooge Aard. Er zijn geen bijzondere investeringen zichtbaar. Stallen en andere bebouwing doen vaak oud en vervallen aan. Opvallend is één grote kas met vollegronds teelt daaromheen. In de omgeving van het LOG komen meer tuinbouwbedrijven voor.

36

LOG 36 | OOSTFLANK BAARLE NASSAU

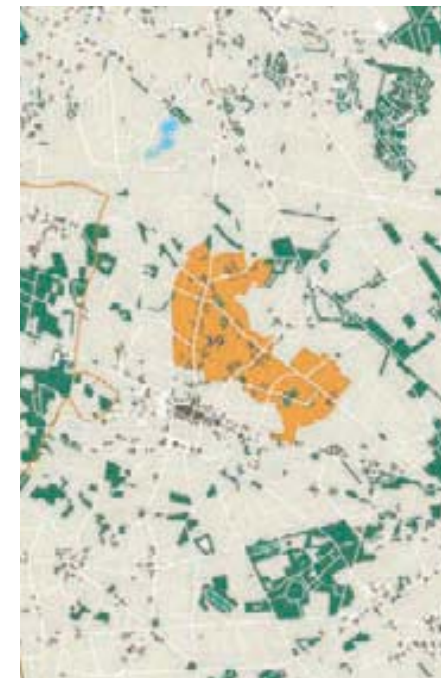
Gemeente Baarle-Nassau, Alphen-Chaam
 998 ha (groot)
 1439m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 5242m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 110 agrarische bedrijven
 30 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Kampenlandschap, jong ontginningslandschap
 en akker- en esdorpenlandschap

Ten oosten van Baarle-Nassau en Alphen ligt het forse langgerekte LOG Oostflank Baarle-Nassau Alphen. Aan de westzijde wordt het gebied ontsloten via de N260, de weg tussen Turnhout en Tilburg. Centraal in het gebied loopt een uitgestrekt bebouwingslint met relatief veel particulieren en melkveebedrijven. Oorspronkelijk was een duidelijke gradiënt van open akkercomplexen in het westen naar de meer kleinschalige kampenlandschappen rond het lint en heideontginningen in het oosten waarneembaar. Dit onderscheid is geheel verdwenen. Beplanting is uitermate schaars, de verkaveling is onregelmatig en het gebied is zeer open. Enkele melkveestallen zijn bijzonder van vorm door een aaneenschakeling van kleine schuurtjes. Verder is er een klein 'varkensflatje' van twee lagen gezien en is het wegdek overwegend in slechte staat.

LOG 39 | ULICOTEN

Gemeente Baarle-Nassau
 237 ha (middelgroot)
 2414m tot N-weg (op enige afstand)
 7828m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 21 agrarische bedrijven
 8 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Jong ontginningslandschap en kampenland-
 schap

Ten noorden van het dorp Ulicoten ligt het gelijknamige en middelgrote LOG Ulicoten. De verkaveling is vrij onregelmatig. Van oorsprong lag hier een mozaïek van kampen en heidevelden. Tegenwoordig wordt het geheel als jonge ontginningslandschap gekwalificeerd. Het gebied is open van karakter en de beplanting is versnipperd. De bebouwing concentreert zich in twee linten die van noord naar zuid lopen. Deze linten bestaan vooral uit particuliere woningen en niet-agrarische bedrijvigheid. Opvallend is een groot nieuw intensief veehouderijbedrijf nét buiten het LOG, compleet met zonnepanelen en luchtwassers. Daarnaast, ten noordoosten, ligt op geringe afstand een camping.

39

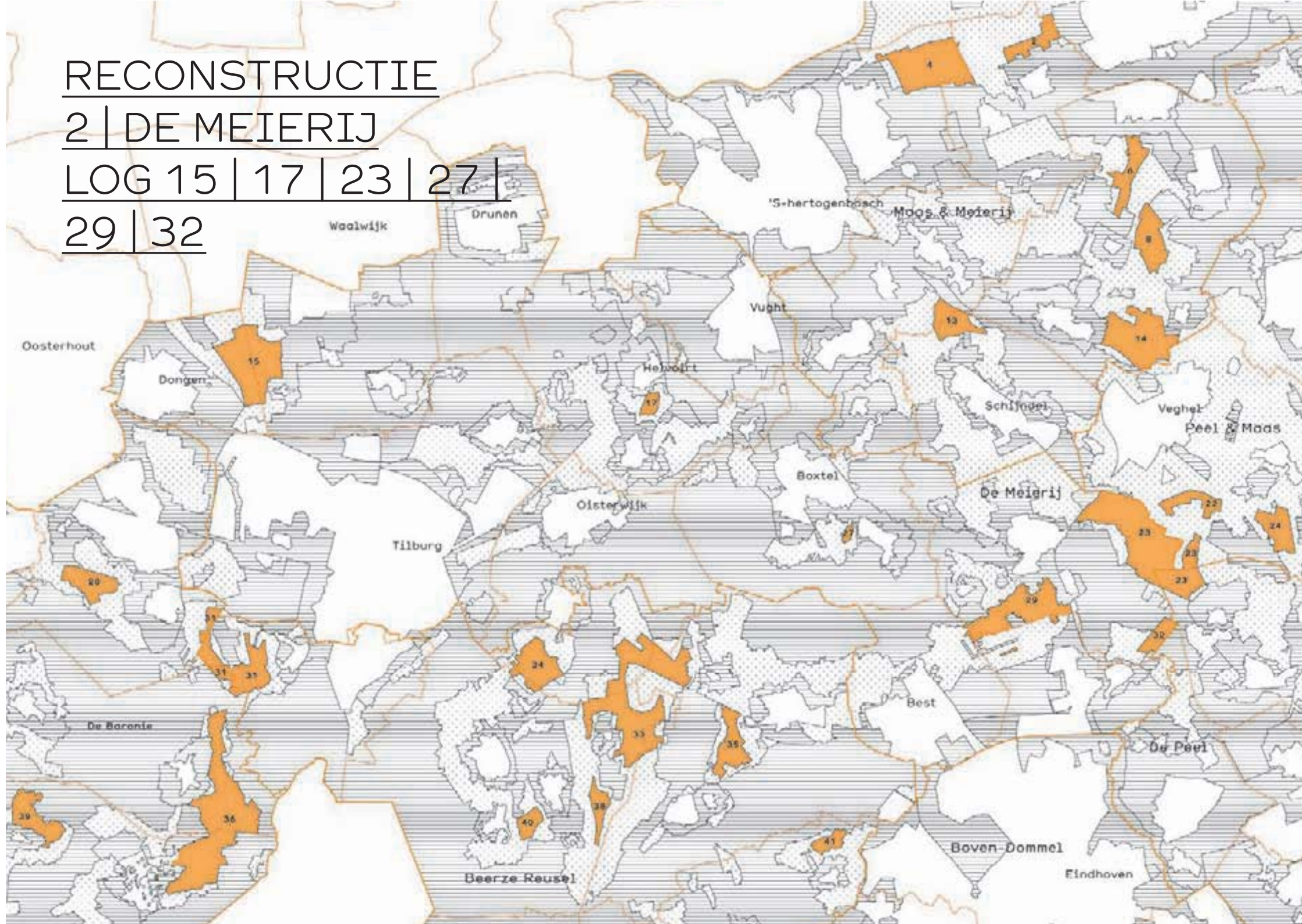

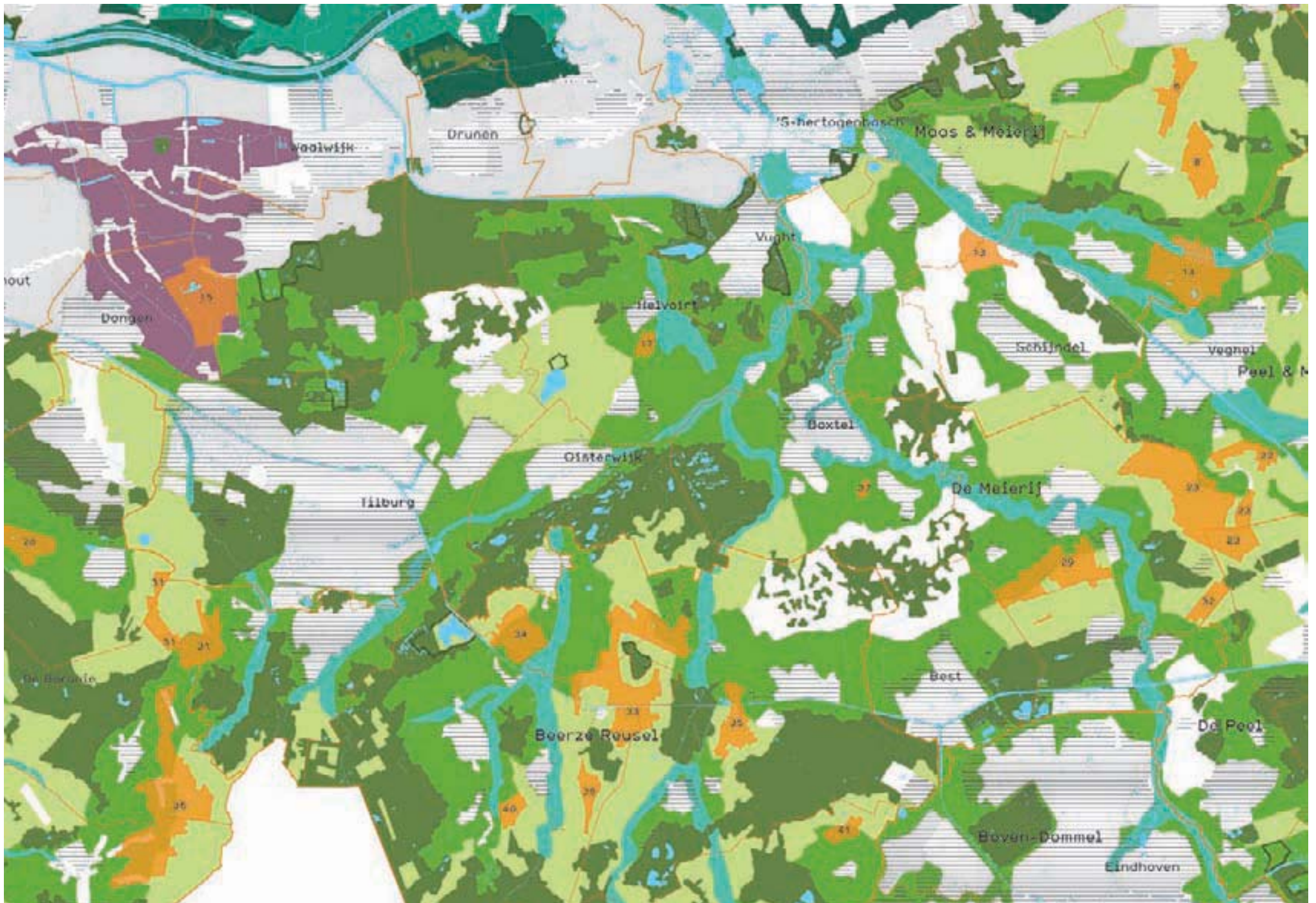
RECONSTRUCTIE

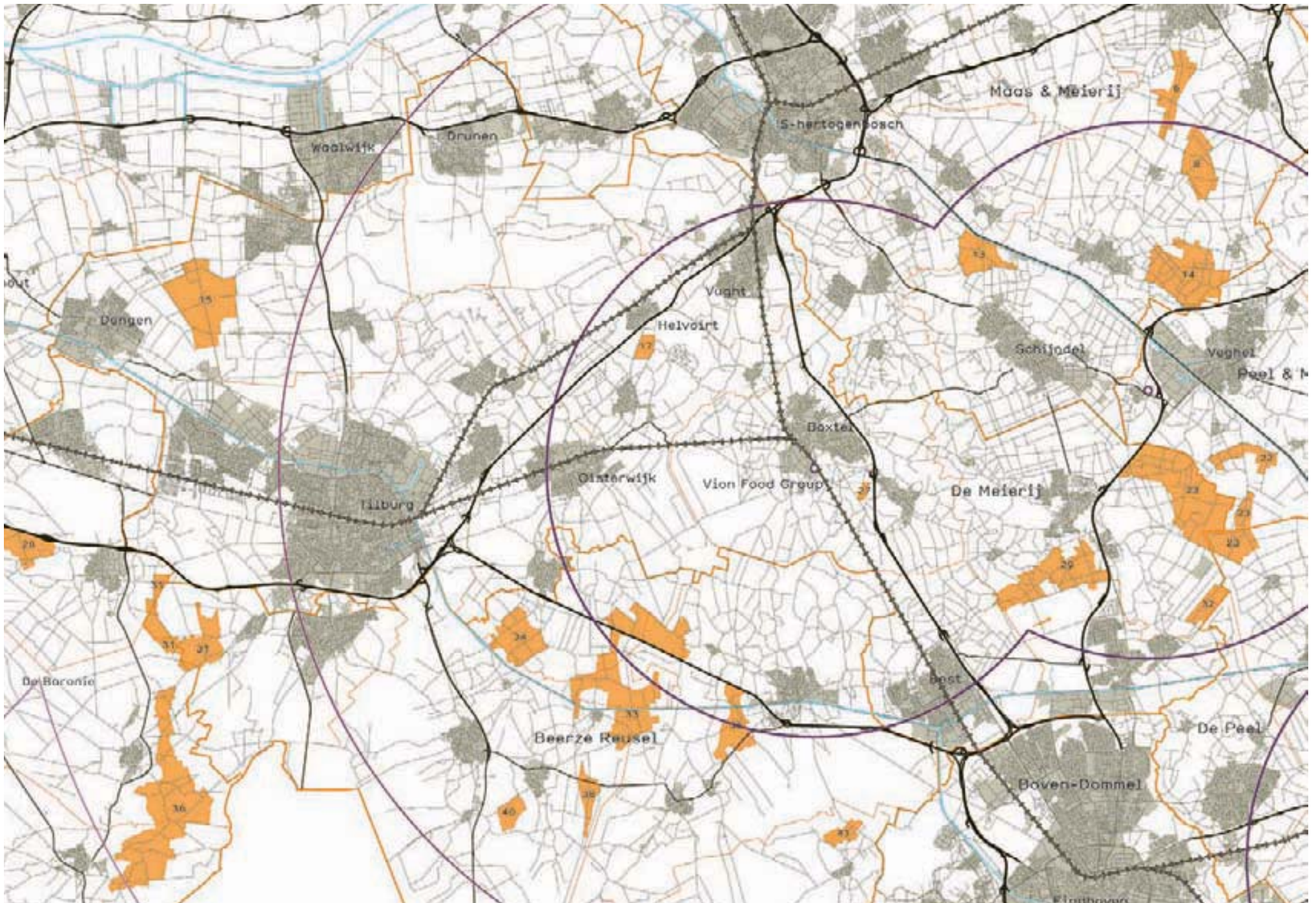
2 | DE MEIERIJ

LOG 15 | 17 | 23 | 27 |

29 | 32

15

LOG 15 | DONGEN-LOON OP ZAND

Gemeente Dongen, Loon op Zand
 552 ha (groot)
 2827m tot N-weg (op enige afstand)
 5081m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 22 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Polderlandschap

In de driehoek Dongen, Kaatsheuvel en Tilburg ligt het LOG Dongen-Loon op Zand. Het LOG ligt op korte afstand van de N632 met daarachter de Midden Brabantweg (A261). Centraal in het gebied loopt de Moerse Dreef, van noord naar zuid, met daaraan enkele bedrijven. Aan de westzijde ligt de Vaartweg als het belangrijkste bebouwingslint, waaraan een vrij grote variatie van bedrijfstypen te vinden is, uiteenlopend van veeteelt tot aanzienlijke kassencomplexen en tuinders. Nieuwe bedrijven zijn niet gesignaleerd. Opvallend is de centraal gelegen zandafgravingsplas. Voor glastuinbouw geldt een maximum grondoppervlakte van 80 hectare, voor intensieve veehouderij geldt een maximum van 20 hectare. De Provincie Noord-Brabant brengt de grondposities in beeld en koopt gronden aan. Volgens planning sluit zij medio 2010 een contract met de gemeente.

17

LOG 17 | HAAREN-HELVOIRT

Gemeente Haaren
 56 ha (klein)
 683m tot N-weg (dichtbij)
 5464m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 5 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 planfase
 Kampenlandschap

Tussen Helvoirt en Haaren ligt het LOG Haaren-Helvoirt, begrensd door de Antwerpsebaan aan de westzijde en het lint van de Helvoirtseweg aan de oostzijde. Het gebied is een oud kampenlandschap, met onregelmatige verkaveling en veel zandpaden. Opvallend is dat de Antwerpsebaan, inclusief enkele zijwegen, fraai beplant is, maar dat dit bij het lint ontbreekt. In het gebied liggen twee bestaande intensieve bedrijven. Momenteel zijn er geen ontwikkelingen gaande. Gezien de beperkte oppervlakte is de verwachting dat dit ook niet zal gebeuren. Opmerkelijk is dat de huidige discussie in Haaren zich met name concentreert op de bouw van megastallen buiten het LOG.

LOG 23 | JEKSCHOTSE HEIDE

Gemeente Veghel
 956 ha (groot)
 2915m tot N-weg (op enige afstand)
 543m tot oprit snelweg (zeer dichtbij); 3913m (dichtbij); 4422m (op enige afstand)
 57 agrarische bedrijven
 20 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Jekschotse Heide ligt ten zuiden van Veghel, vlakbij het kleinere LOG Zijtaart. Het LOG ligt nabij de A50, in een jong ontginningslandschap: rationeel en open. Net als bij het LOG Zijtaart is de beplantingsstructuur versnipperd. Grote delen van het aangrenzende natuurgebied De Jekschotse Heide zijn aangewezen als struweel- en weidevogelgebied. De gemeente Laarbeek heeft hier vijf locaties gekocht. De provincie Noord-Brabant heeft de grondposities in beeld gebracht en gaat hier ook actief aankopen.

23

27

LOG 27 | BOXTEL

Gemeente Boxtel
 21 ha (erg klein)
 124m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 0 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten
 Kampenlandschap

Tussen Boxtel en Liempde, vlakbij de oprit naar de A2, ligt het erg kleine LOG Boxtel. Het LOG bestaat uit enkele weilanden en er staan nog geen gebouwen. De zandpaden en wegen die er rondom lopen, zijn fraai en stevig beplant. Vlak buiten het LOG bevindt zich een agrarisch bedrijf dat tevens een minicamping exploiteert.

LOG 29 | HOOGSTRAAT

Gemeente St. Oedenrode, Son en Breugel, Best
 469 ha (groot)
 1078m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 1839m tot oprit snelweg (dichtbij)
 53 agrarische bedrijven
 21 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten
 Kampenlandschap en jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Sint Oedenrode ligt het LOG Hoogstraat. Het LOG concentreert zich aan beide zijde van het gelijknamige lint, de Hoogstraat. De ontsluiting is gunstig met de N619 aan de noordzijde, die vrij snel naar de A50 leidt. Het kampenlandschap heeft als gevolg van enkele ruilverkavelingen haar kleinschalige karakter verloren. Er zijn nog wel enkele wegbeplantingen aanwezig. De jonge ontginningen hebben een redelijk fraai lanenstelsel. Het lint is uiterst gevarieerd, en biedt plek aan diverse bedrijfstypen -van enkele boomtelers tot melkveebedrijven- en niet-agrarische bebouwing. De meeste agrarische bedrijven zijn gedateerd en relatief klein. Grotere bedrijven liggen vooral in het deel van de jonge ontginningen. Er is één varkensstal in aanbouw. Verder zijn er geen bijzondere investeringen zichtbaar. Enkele wegen hebben kapot gereden bermen.

29

LOG 32 | DE REIT (RIJTVEN)

Gemeente St. Oedenrode
 105 ha (middelgroot)
 3547m tot N-weg (op enige afstand)
 3914m tot oprit snelweg (dichtbij)
 10 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 nieuwvestiging niet toegestaan
 Jong ontginningslandschap

Ten noordwesten van Eindhoven, aan de oostzijde van Mariahout, ligt het LOG de Reit (Rijtven). Het is een middelgroot LOG-gebied. Het is een jonge ontginning, open en rationeel, met opstreekende verkaveling en een diagonale wegenstructuur voorzien van loanbomen. Aan de zuidzijde ligt een karakteristiek kampenlandschap. Aan de noordzijde wordt het gebied begrensd door een dekzand/stuifzandrug, met daarop het Vressels bos (met aangrenzende testbaan van DAF) en de gemeentebossen. De bebouwing concentreert zich langs de centrale Rijtvenweg, die kaarsrecht is. De bebouwing en functies zijn divers: kassen, loodsen, stallen en woningen. In het gebied is ook een tuinbouwbedrijf aanwezig en aangrenzend een visvijver. Er zijn twee uitgebreide bedrijven. De Rijtvenweg heeft flink beschadigde bermen.

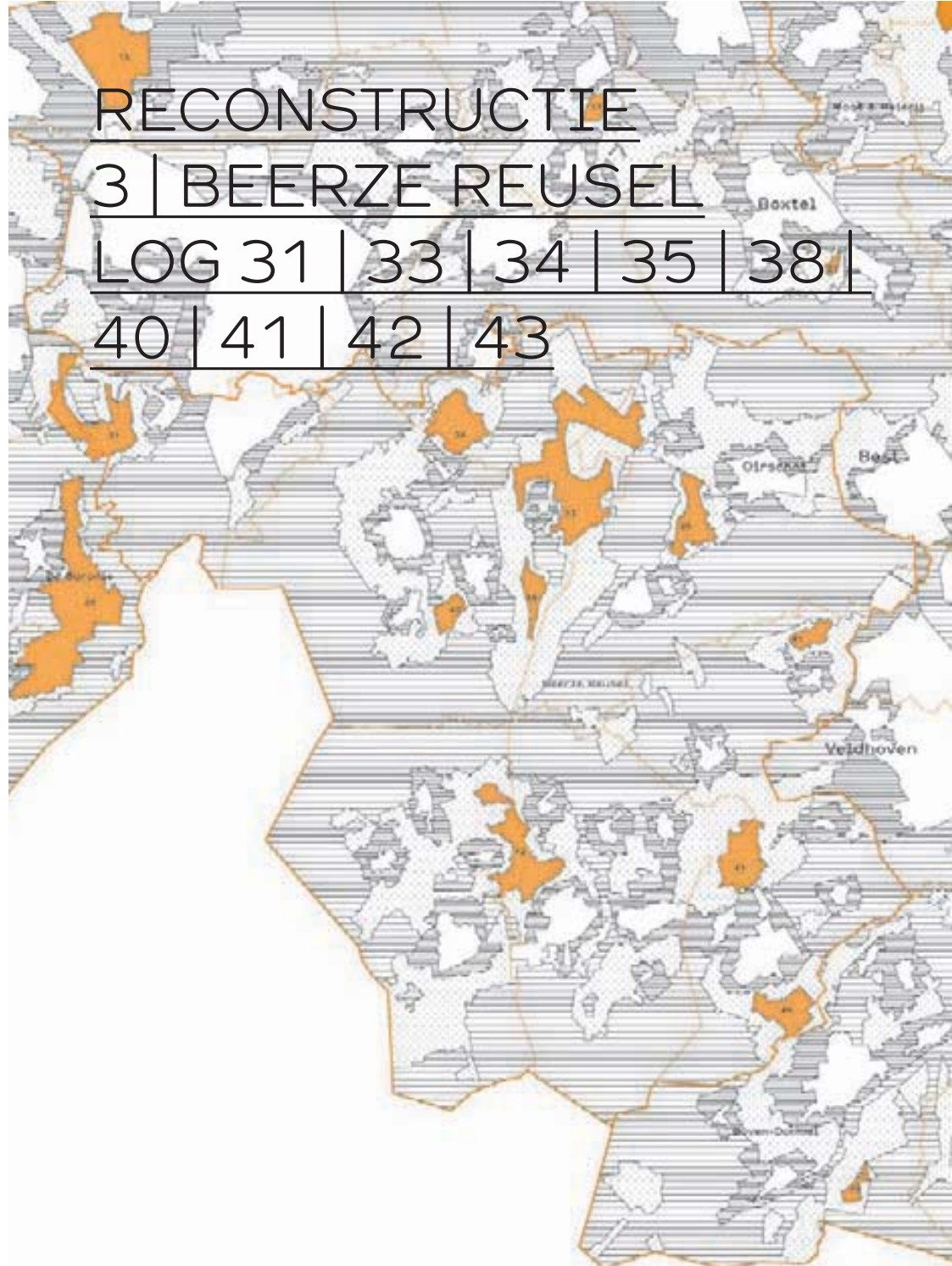
32

RECONSTRUCTIE

3 | BEERZE REUSEL

LOG 31 | 33 | 34 | 35 | 38 |

40 | 41 | 42 | 43

LOG 31 | GILZE-OOST

Gemeente Gilze-Rijen, Goirle
 398 ha (groot)
 1836m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 1937m tot oprit snelweg (dichtbij);
 1088m (dichtbij)
 20 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten
 Akker- en esdorpenlandschap en jong
 ontginningslandschap

Tussen Riel en Gilze, ten zuiden van de A58, ligt het LOG Gilze-Oost. Het LOG heeft een opmerkelijke vorm. De ontsluiting is redelijk, maar niet aangepast. Het gebied is zeer open, beplanting is versnipperd en er is veel weidebouw. Veel bedrijven hebben wel een redelijke erfbeplanting. Tijdens het veldwerk viel op dat er relatief veel melkveebedrijven zijn en niet-agrarische bebouwing. Er is één nieuw bedrijf gezien, welke vrij 'conventionele' architectuur had en waar landschappelijke inpassing nog ontbrak. Verder zijn twee uitbreidingen waargenomen. Voor dit gebied wordt geen Landbouw ontwikkelingsplan opgesteld. Er wordt ingestoken op een projectmatige aanpak van te verplaatsen intensieve Veehouderij bedrijven.

LOG 33 | STILLE WILLE

Gemeente Hilvarenbeek, Oisterwijk, Oirschot
 876 ha (groot)
 4022m tot N-weg (op enige afstand)
 2096m tot oprit snelweg (dichtbij)
 5 agrarische bedrijven
 13 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant; nieuw-
 vestiging niet mogelijk; verkenningsfase
 Jong ontginningslandschap en kampenland-
 schap

Tussen Oirschot en Moergestel, boven Haghorst en ten westen van Spoordonk, ligt het omvangrijke LOG Stille Wille. Het grootste deel van dit LOG bestaat uit jonge ontginningen, noordelijk bevindt zich een deel voormalig kampenlandschap. De verkaveling en infrastructuur is vrij onregelmatig. Wegbeplantingen zijn veelal incompleet en de beplanting is versnipperd. Er ligt een concept landschapsplan gereed voor dit gebied. De meeste bedrijven liggen geconcentreerd aan de slingerende noordzuid-linten, zoals de Ontginningsweg en de Driehuizenweg. In dit LOG zijn diverse ontwikkelingen gaande, maar in verhouding tot de totale oppervlakte blijft dit beperkt. Tijdens het veldwerk zijn enkele nieuwe stallen waargenomen. Opvallend is een nieuw kalkoebenbedrijf even buiten het LOG.

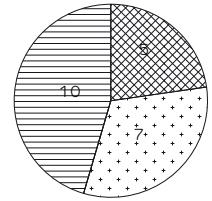

LOG 34 | MOLENAKKERS

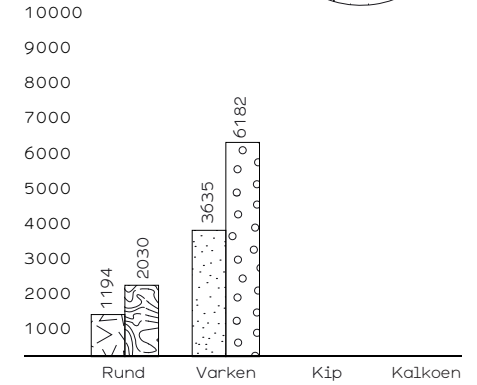
Gemeente Hilvarenbeek, Oisterwijk
 270 ha (middelgroot)
 2818m tot N-weg (op enige afstand)
 758 m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 22 agrarische bedrijven
 5 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 planfase
 Akker- en esdorpenlandschap

Ten zuidwesten van Moergestel ligt het middel-grote LOG Molenakkers. Het gebied is begrensd tussen de Heuvelstraat in het westen, de Broekzijde aan de noordoostzijde en het kanaal en het Spruitenstroompje aan de zuidzijde. Dit is een van oorsprong landschappelijk eenheid, de Heuvelstraat en de Broekzijde omringen al eeuwen het oude akkercomplex. De openheid van het akkercomplex is behouden, het landgebruik verandert echter. Er liggen inmiddels bedrijven op de akker. De oorspronkelijke kleinschaligheid, door beplanting in het lint, is verdwenen. In het LOG is beplanting spaarzaam aanwezig. De aanwezigheid van erfbeplanting rond en op de akker varieert sterk. De ontsluiting is optimaal richting het zuiden (N269 richting Tilburg A58), naar het noorden zal het dorp Moergestel doorkruist moeten worden. In het veld zijn twee nieuwe bedrijven met een behoorlijke omvang aangetroffen, en enkele uitbreidingen. Een van de bedrijven had verzorgde stallen van minimaal twee lagen. Het bedrijf is misschien geen

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

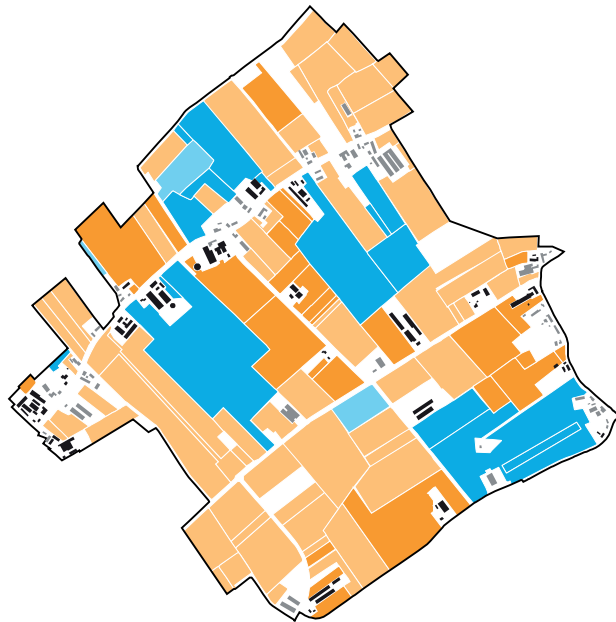

pareltje, maar misstaat ook zeker niet. Een ander ingeplaatst bedrijf was goed verzorgd: de aankleding met fruitbomen en beukenhagen was al gepland. Opmerkelijk is dat een van de bedrijven genoodzaakt was de stal in het verwevingsgebied te bouwen, aan de rand van het LOG.

Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

35

LOG 35 | OIRSCHOT ZUID-WEST

Gemeente Oirschot
212 ha (middelgroot)
372m tot N-weg (zeer dichtbij)
1157m tot oprit snelweg (dichtbij)
15 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
verkenningfase
Jong ontginnings- en kampenlandschap

Direct ten westen van Oirschot ligt het LOG Oirschot Zuid-West, beter bekend als Langerijt. Het LOG wordt aan de noordzijde begrensd door de A58 en van oost naar west doorkruist door het Wilhelminakanaal. Het deel dat ingeklemd is tussen de A58 en het Wilhelminakanaal is wat kleinschaliger. De zuidzijde is weids en open. De ontsluiting loopt via de N395 aan de oostzijde en via de aansluiting op de A58 om de hoek. Opmerkelijk is een varkenshouder met Bed-and-Breakfast die noch zijn varkensbedrijf noch zijn B&B mag uitbreiden binnen het LOG, doordat beide functies qua regelgeving met elkaar conflicteren. Een ander opmerkelijk feit is dat veel bedrijven, met name in het verwevingsgebied rondom het LOG, uit voorzorg hebben uitgebreid om toekomstige vastlegging door nieuwe bedrijven in het LOG voor te zijn. De gemeente is in een vergevorderd stadium met het opstellen van een uitvoeringsprogramma.

38

LOG 38 | STRIJDDHOVEN

Gemeente Hilvarenbeek
105 ha (middelgroot)
71m tot N-weg (zeer dichtbij)
3401m tot oprit snelweg (dichtbij)
3 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
realisatiefase
Jong ontginningslandschap

In de driehoek Diessen, Middelbeers en Westelbeers ligt het LOG Strijdhoven. Het is een open jonge (heide)ontginning met een rationele opzet en een redelijk lanenstelsel. De ontsluiting via de N395, die het gebied van oost naar west doorkruist, is redelijk. In de noord-zuidrichting lopen veel zandpaden. Het op zich kleine LOG kent een nertsenboerderij en een groot melkveebedrijf.

LOG 40 | DIESSEN-WEST

Gemeente Hilvarenbeek
86 ha (klein)
1030m tot N-weg (redelijk dichtbij)
1635m tot oprit snelweg (dichtbij)
4 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
(nog) geen activiteiten
Jong ontginningslandschap

Ten zuidwesten van Diessen en ten oosten van Esbeek, ligt het LOG Diessen West. Het LOG is relatief klein en omvat een open jong ontginningslandschap met een redelijk lanenstelsel. De ontsluiting is redelijk, met de N269 op korte afstand. In de westpunt ligt het enigszins dichte bebouwingslint van de Groenstraat en aan de noordzijde ligt de Koekovensweg met daarlangs wijdverspreide erven. Er ligt één nieuwvestiging met een behoorlijke omvang. Enkele wegen hebben kapot gereden bermen.

LOG 41 | EERSEL-WINTELRE

Gemeente Eersel
80 ha (klein)
4575m tot N-weg (op enige afstand)
3667m tot oprit snelweg (dichtbij)
5 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Focus-LOG provincie Noord-Brabant; planfase
Jong ontginningslandschap en voormalig kampenlandschap

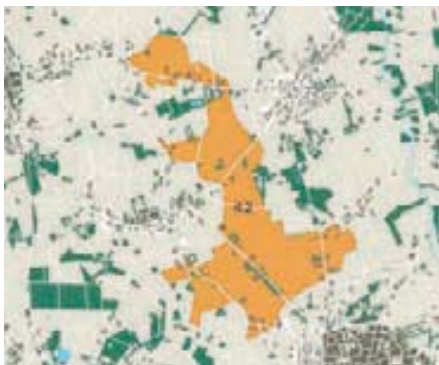
Ten noordoosten van Wintelre, ingeklemd tussen Eindhoven Airport, de bossen en zandverstuiving van de Oostelbeerse en de Oirschotse Heide (met defensieterein), ligt het LOG Eersel-Wintelre. Het gebied bestaat uit een strook langs de Rouwven, tussen de Mostheuvel en Oirschotse dijk. Het is een jonge ontginning met een open karakter. De bedrijven liggen met name aan de west- en oostzijde, en een enkele kavelgrensbeplanting. Een groot deel van het LOG bevat de beleidsopgave waterberging. Opvallend zijn de nabijgelegen camping en het chaletpark, en de aanwezigheid van een autosloperij. Er is één bedrijf met een recente uitbreiding waargenomen. Het LOG is onderdeel van het WILG-inrichtingsplan Wintelre-Oerle, dat in ontwikkeling is.

40

41

42

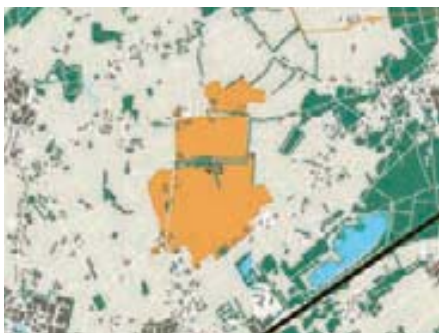
LOG 42 | BLADEL-REUSEL

Gemeente Reusel-De Mierden, Bladel
 386 ha (groot)
 2159m tot N-weg (op enige afstand)
 7040m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 29 agrarische bedrijven
 7 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Bladel-Reusel ligt tussen de dorpen Bladel, Reusel, Netersel en Hulsel. Het gebied bestaat uit jonge ontginningen tussen het dal van de Grote Beerze en Netersel met haar akkers aan de oostzijde en Hulsel en haar akkers in het westen. De Bladelsedijk, de Hoef en de Neterselsedijk zijn de belangrijkste wegen in het gebied. De meeste bedrijven liggen aan deze wegen. In het noorden ligt een visvijver, waar de begrenzing omheen gelegd is. Veel wegen zijn fors aangeplant. Het gebied kenmerkt zich door een grote openheid. Er zijn geen noemenswaardige ontwikkelingen waargenomen in de landbouw.

43

LOG 43 | BROEKENSEIND
DUIZEL-NOORD

Gemeente Eersel, Bladel
 259 ha (middelgroot)
 2108m tot N-weg (op enige afstand)
 1110m tot oprit snelweg dichtbij
 15 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten
 Jong ontginningslandschap

Ten noorden van Eersel, noordoost boven het dorp Duizel, ligt het LOG Broekenseind-Duizel-Noord. Aan de zuidkant ligt een omvangrijk bedrijventerrein, direct aan de A67, evenals een bovenregionaal recreatieterrein het E3-strand. Het gehele LOG ligt in een open jong ontginningslandschap. Bedrijven liggen verspreid aan de wegen om het gebied, met een enkel bedrijf meer in het gebied. De bebouwingsdichtheid is laag. De meeste wegen zijn beplant en er zijn enkele omvangrijke bossages. Het gebied is verder sterk open. Behalve één pluimveebedrijf zijn hier geen zichtbare ontwikkelingen.

LOG 46 | EERSEL-ZUID

Gemeente Eersel
 197 ha (middelgroot)
 1401m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2609m tot oprit snelweg (dichtbij)
 13 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 (nog) geen activiteiten en geen nieuwvestiging mogelijk
 Jong ontginningslandschap en voormalig beekdallandschap

Tussen Eersel en Bergeijk, net ten zuiden van het dorp Eersel, ligt LOG Eersel Zuid. Het gebied wordt aan de noordzijde doorsneden door de Run. Het gebied ten noorden van de Run was ooit te typeren als kampenlandschap, met het beekdallandschap aan de zuidzijde. Ten zuiden daarvan lagen de jonge ontginningen met het kleine kampencomplex de Boevenheuvel. Het onderscheid is nu nagenoeg verdwenen. De wegenstructuur in de jonge ontginningen is rechtlijnig, terwijl de oudere ontginningen nog herkenbaar zijn aan de meer onregelmatige structuur. Het LOG is begrensd op de nieuwe ontginningen ten zuiden van de Broekstraat met een uitloper naar het gebied tussen de Bokheidsedijk en de Heibloem. De bedrijven liggen verspreid met enkele grotere bedrijven rond de Lage Heide. Enkele wegen zijn ingeplant, echter

voor het overgrote deel ontbreekt wegbeplanting. Er komen enkele bossages voor en enkele forse kavelgrensbeplanting. Naast één grote nieuwvestiging zijn hier geen zichtbare ontwikkelingen. Aan de oostzijde loopt de N397. In het zuiden ligt een bosgebied met daarin een omvangrijke camping, ten westen op enige afstand een recreatiecentrum rondom een zandwinplas. Er is hier geen ontwikkelplan opgesteld omdat nieuwvestiging hier niet mogelijk is. Het LOG wordt via losse projecten ontwikkeld.

46

RECONSTRUCTIE
4 | BOVEN DOMMEL
LOG 45 | 47 | 48

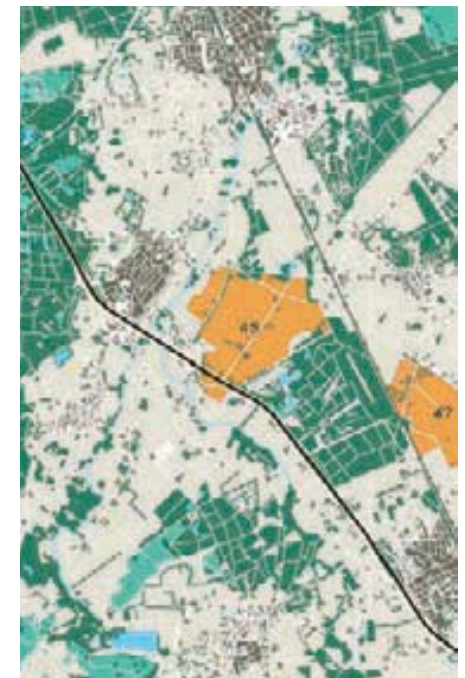

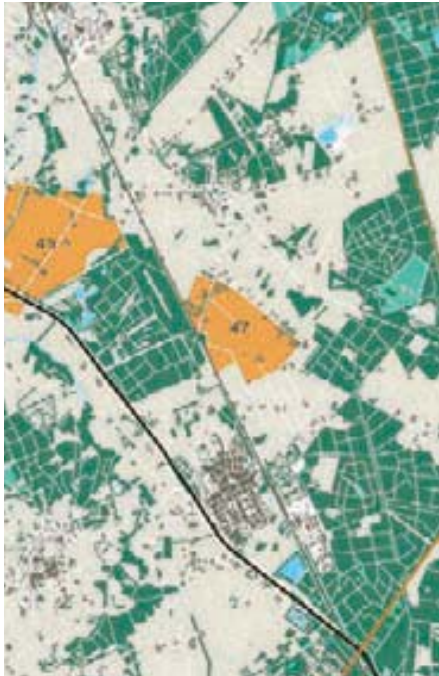
LOG 45 | OOSTRIKSE HEIDE

Gemeente Heeze-Leende
 238 ha (middelgroot)
 1484m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 148m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 14 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant; planfase
 Jong ontginningslandschap

Ten oosten van de A2, pal daaraan, ligt LOG Oostriksche Heide. Het ligt ingeklemd tussen het dorp Heeze en de golfbaan op de kop van een bebost oud heidegebied. Het LOG is een heldere jonge ontginning, rationeel van opzet en open. Van zuidwest naar oostwest lopen twee parallelle wegen: de Molenschut en de Burgemeester Vogellaan. Deze zijn voorzien van rijke wegbepantingen. Hieraan liggen op regelmatige afstand enkele veehouderijen. Er zijn geen zichtbare ontwikkelingen waarneembaar. De provincie Brabant is begonnen met de aankoop van gronden. De aansluiting met de A2 ligt direct ten zuiden van het gebied. De Grootte Aa stroomt direct tussen de kern Heeze en het LOG.

47

LOG 47 | CHIJSNGOED

Gemeente Heeze-Leende, Cranendonck
 147 ha (middelgroot)
 4385m tot N-weg (op enige afstand)
 1564m tot oprit snelweg (dichtbij)
 6 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant; planfase
 Jong ontginningslandschap

Tussen Sterksel en Maarheeze ligt, te midden van oude beboste heidegebieden, het LOG Chijsngoed. De kern Maarheeze ligt op enige afstand ten zuiden van het gebied. Direct ten noorden van het gebied loopt de beek de Sterkselse Aa, begeleidt door wat bospercelen. De A2 ligt nabij. Het LOG ligt tussen de Pastoor Thijssenlaan en het lint Chijsngoed. Het is een open ontginning met de weg Chijsngoed als duidelijke ontginningsbasis, die aangeplant is met bomen. De Thijssenlaan is ook voorzien van wegbeplanting, maar deze is niet meer gaaf. Bedrijven liggen verspreid aan deze weg en er is een bedrijventerrein gevestigd, met logistieke bedrijven. Het gebied is verder open van karakter. Verspreid zijn een paar oude bomen te vinden, overblijfselen van oude kavelgrensbeplantingen. Naast één groot uitgebreid pluimveebedrijf, zijn hier geen zichtbare ontwikkelingen. De geplande ontwikkelingen stuiten hier zichtbaar op verzet.

72

LOG 48 | MAAIJERHEIDE

Gemeente Bergeijk
 50 ha (klein)
 2973m tot N-weg (op enige afstand)
 9033m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 4 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 nieuwvestiging niet toegestaan
 Jong ontginningslandschap

Ten westen van Luysggestel ligt het LOG Maaijerheide. Het LOG concentreert zich rondom twee ontginningslinten, de Bredasedijk en de Looerheideweg, die parallel aan elkaar liggen. De vorm is opmerkelijk, doordat deze begrensd is op een aantal percelen. De bebouwing langs de linten heeft een relatief hoge dichtheid, gebouwen liggen op regelmatige afstand van elkaar – enkel aan de oostzijde van de beide wegen. De smalle wegen hebben zwaar beschadigde bermen. Duidelijke laanstructuren of wegbeplantingen zijn er niet, met uitzondering van het gebied direct ten zuiden van het gebied (Liskes/Woeste Polder). Er zijn geen bijzondere ontwikkelingen in het LOG waargenomen. Het gebied ligt op steenworpafstand van de oostelijk gelegen bosgebieden De Beeken en De Maaij. Direct ten zuidwesten, middenin een landbouwgebied, ligt het financiële bedrijf Uileven.

48

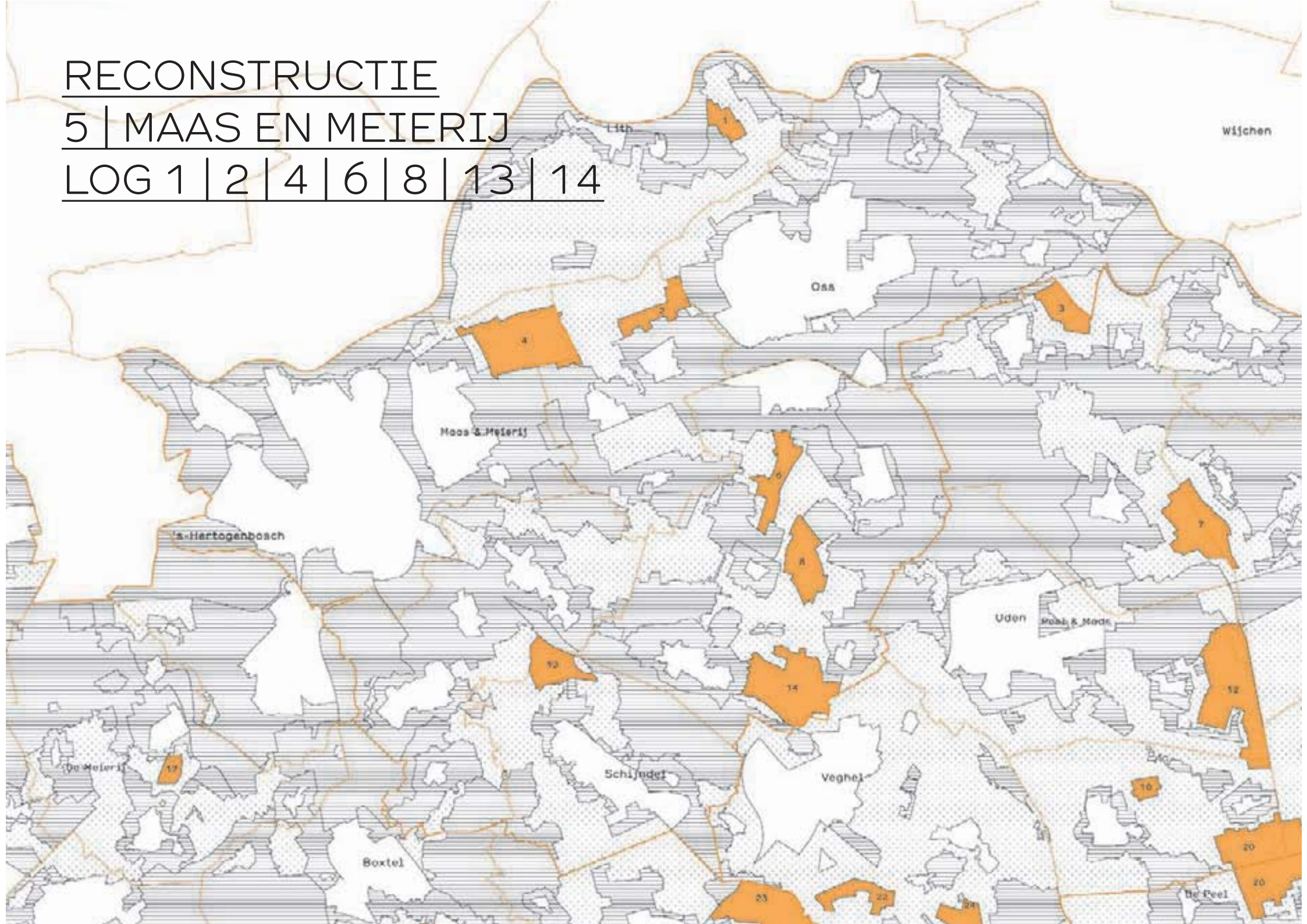

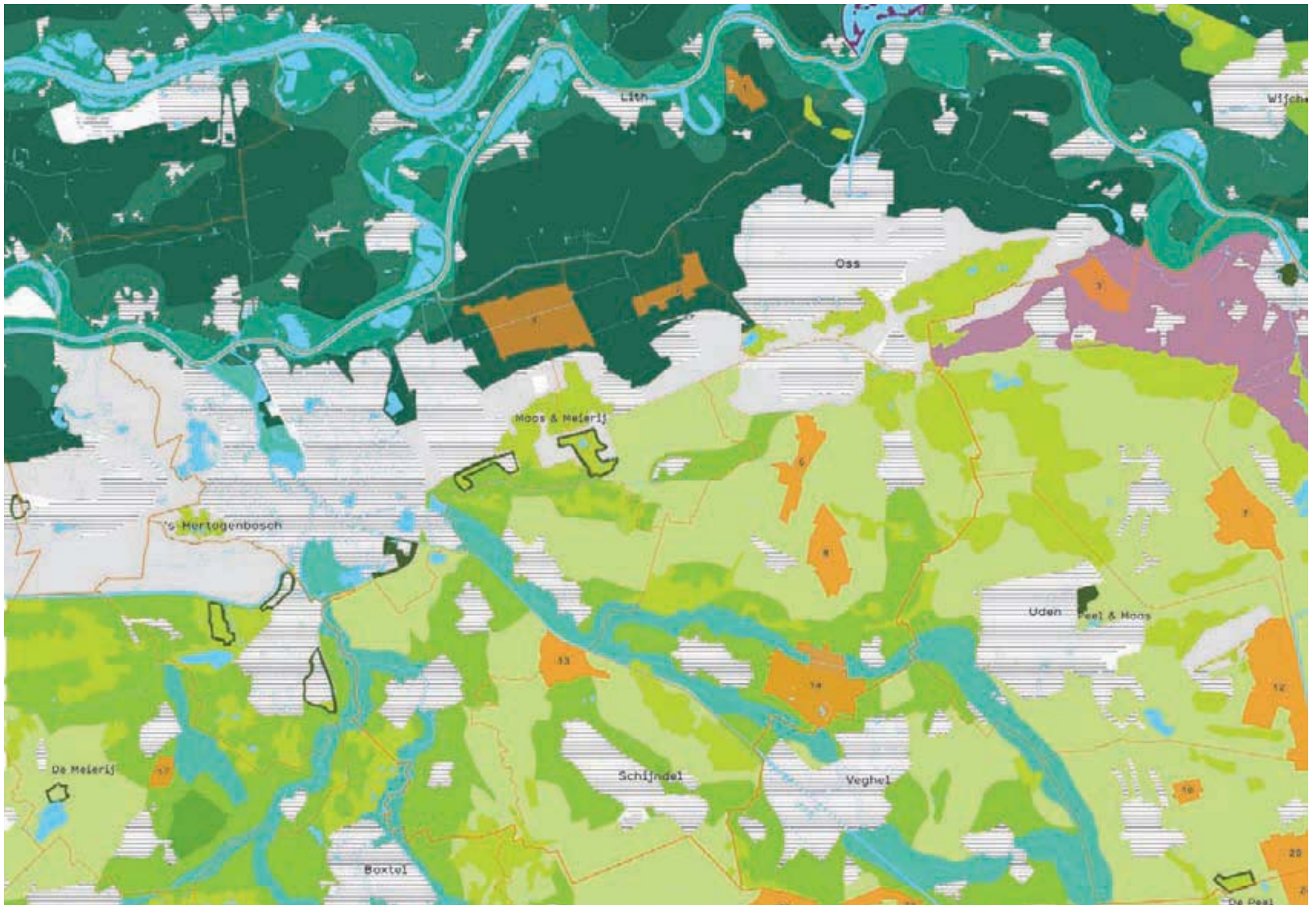
73

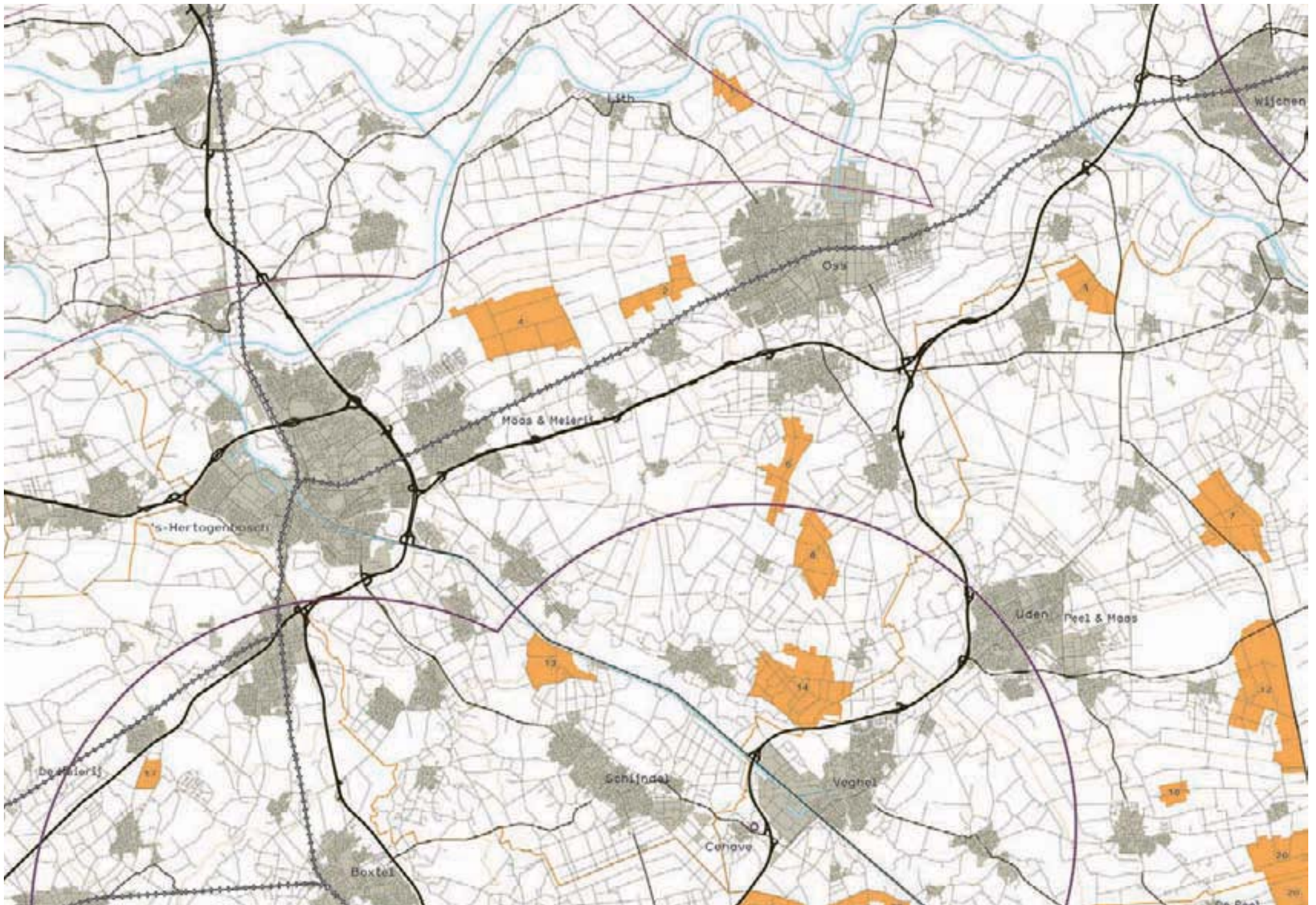
RECONSTRUCTIE

5 | MAAS EN MEIERIJ

LOG 1 | 2 | 4 | 6 | 8 | 13 | 14

2

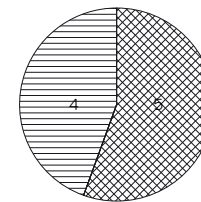

LOG 2 | BOVEN GEFFEN

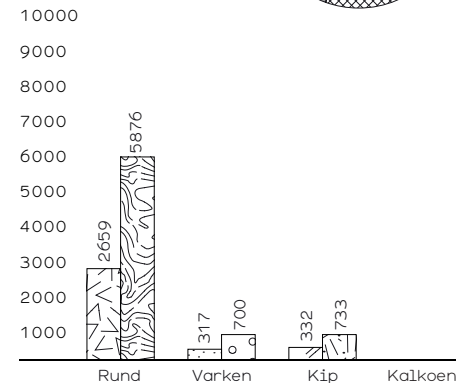
Gemeente Maasdonk, Oss
 158 ha (middelgroot)
 3570m tot N-weg (op enige afstand)
 2837m tot oprit snelweg (dichtbij)
 9 agrarische bedrijven
 5 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 nieuwvestiging niet toegestaan
 Kommenlandschap

Het LOG Boven Geffen ligt op enige afstand ten noorden van het dorp Geffen en de Hertogswetering. Het LOG ligt ook op zeer korte afstand van het LOG Boven Kruisstraat. LOG Boven Geffen kenmerkt zich door het open en rationele karakter van het landschap: het kommenlandschap van de Beerze Overlaat. De bedrijven liggen op redelijke afstand van elkaar in het wijde landschap. De begrenzing van het LOG lijkt te zijn bepaald door de positionering van bedrijven, gezien de bijzondere omtrek. Er zijn momenteel geen forse uitbreidingen van agrarische bedrijven gaande of recent uitgevoerd. Opvallend zijn de zeer smalle wegen met zwaar beschadigde bermen, mede veroorzaakt door de forse uitbreiding van een bedrijf net buiten het LOG.

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

2

2

Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

2

1

LOG 1 | LITHOIJEN

Gemeente Lith
92 ha (klein)
740m tot N-weg (dichtbij)
7390m tot oprit snelweg (op enige afstand)
5 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan
Kommenlandschap

Het LOG Lithoijen omvat een relatief klein gebied. Het gebied kenmerkt zich nu door een open en rationele opzet (kommenlandschap). De begrenzing lijkt niet gebaseerd op een heldere afbakening van een eenheid door bijvoorbeeld wegen, maar meer op bedrijfsniveau. Er zijn momenteel vijf bedrijven op redelijke afstand van elkaar. Opvallende zaken in en aan de rand van dit LOG zijn het grote waterzuiveringscomplex van het Waterschap en een gemengd bedrijf, waarin varkenshouderij opmerkelijk genoeg wordt gecombineerd met een zorgmanege. Een interessante combinatie.

4

LOG 4 | BOVEN KRUISSTRAAT

Gemeente 's Hertogenbosch, Maasdonk
540 ha (groot)
2628m tot N-weg (op enige afstand)
2263m tot oprit snelweg (dichtbij)
27 agrarische bedrijven
8 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan
Kommenlandschap

Het LOG Boven Kruisstraat ligt op een steenworp afstand van LOG Boven Geffen. Deze vormen op functioneel niveau feitelijk een geheel. Het is met 540 hectare een vrij omvangrijk LOG. De agrarische bedrijven in het LOG zijn verschillend van aard, van intensieve veehouderijen tot grondgebonden veehouderijen. Hoewel de bedrijven vaak niet uitzonderlijk landschappelijk aangekleed zijn, passen de afmetingen en vormtoelichting wel bij de maat, schaal en vorm van het landschap. De bedrijven liggen als 'eilanden' in het weidse landschap. Het LOG ligt aan de rand van het kommenlandschap van de Beerze Overlaat. Nieuwvestigingen zijn niet aangetroffen, wel een aantal serieuze uitbreidingen. De bermen van de overwegend smalle wegen zijn aan weerszijden vaak zwaar beschadigd. Twee elkaar passerende vrachtwagens lijkt hier praktisch onmogelijk.

LOG 6 | GROLDERSEWEG

Gemeente Bernheze
199 ha (middelgroot)
2769m tot N-weg (op enige afstand)
1859m tot oprit snelweg (dichtbij)
21 agrarische bedrijven
14 intensieve veehouderijen
Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Heesch, onder Oss, ligt het LOG Groldersweg. Het LOG kenmerkt zich vooral door de langgerekte vorm, dat voortkomt uit de centrale Groldersweg, waaraan de bedrijven zich bevinden. Deze zijn voornamelijk aan de oostzijde van de weg geconcentreerd. Er bevinden zich vrij veel bestaande agrarische bedrijven in het gebied. Er ligt één groot nieuw bedrijf. De begrenzing volgt de landschappelijke structuren. Het landschap is in goede conditie met mooie lanen, vele bomenrijen en beplantingsopstanden. Opvallend in dit LOG is de aanwezigheid van enkele maneges. In 2009 zijn aanpassingen gedaan aan de infrastructuur, waaronder een nieuwe brug. Ondanks het feit dat nieuwvestiging in dit LOG niet is toegestaan, neemt de provincie Noord-Brabant voorzorgsmaatregelen door de grondposities in beeld te brengen en overweegt het bestaande locaties aan te kopen.

6

LOG 8 | LOOSBROEK-OOST

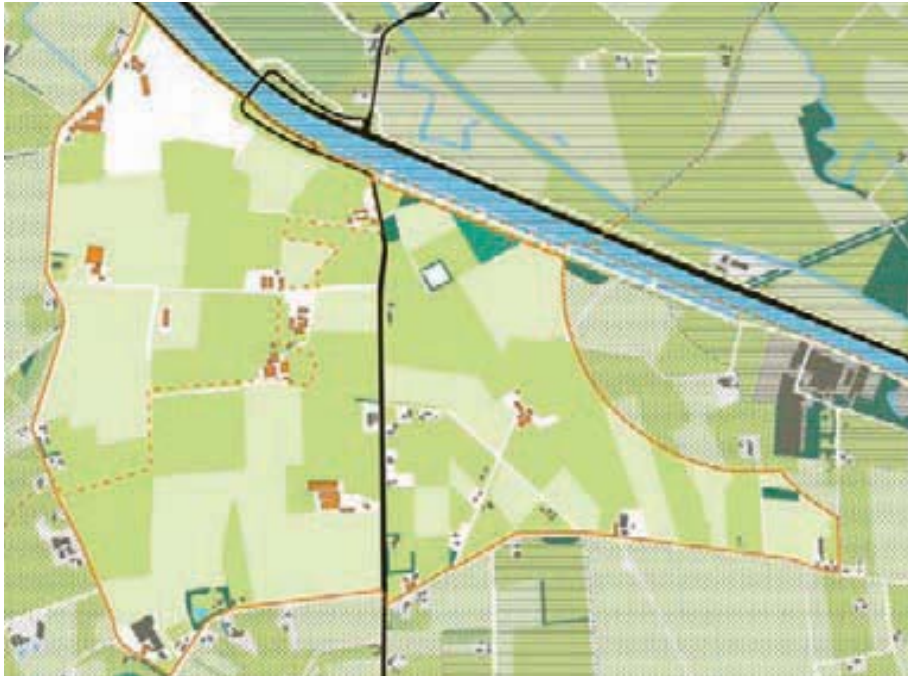
Gemeente Bernheze
242 ha (middelgroot)
3962m tot N-weg (op enige afstand)
3438m tot oprit snelweg (dichtbij)
19 agrarische bedrijven
5 intensieve veehouderijen
Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan;
richting verkenningfase
Jong ontginningslandschap

Ten oosten van het dorp Loosbroek ligt het gelijknamige LOG. Het LOG is vrij logisch begrensd door wegen. Het landschap is een jong ontginningslandschap met rechte wegen, openheid en stevige lanen. Het LOG is al wel flink gevuld met bedrijven, die verspreid in het gebied liggen. Het is een mengeling van grondgebonden en bestaande intensieve bedrijven. Zo zit er naast een biologisch bedrijf ook een nieuwe ondernemer die een bestaand bedrijf heeft overgenomen en de schuren met woning heeft vernieuwd. Het oogt vrijwel hetzelfde als een nieuwe inplaatser. Opvallend zijn de visueel dominerende betonnen rijplaten voor de schuren, bedoeld om vrachtwagens voldoende opstelruimte te bieden.

8

13

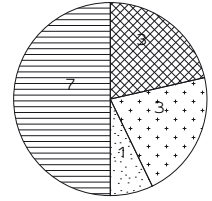

LOG 13 | 'T WOOD

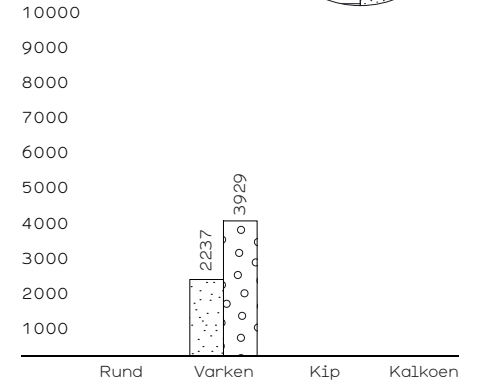
Gemeente St. Michielsgestel, Schijndel
 194 ha (middelgroot)
 634m tot N-weg (dichtbij)
 4649m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 14 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 nieuwvestiging niet toegestaan
 Voormalig kampenlandschap en oude heideontginning

Het LOG 't Woud ligt ten noorden van Schijndel, aangrenzend aan de Zuid Willemsvaart en op zeer korte afstand van de N279, de provinciale weg tussen 's Hertogenbosch en Veghel. Het landschap kent een onregelmatige verkaveling en wegenstructuur, maar is relatief open van karakter met wegbepantingen. Het gebied is een oudere heideontginning. De bedrijven liggen verspreid en niet altijd direct aan de weg. Er is één spliksplinter nieuw bedrijf, bestaande uit een stal met woning en garage. Er is nog geen specifieke landschappelijke aankleding bedrijven.

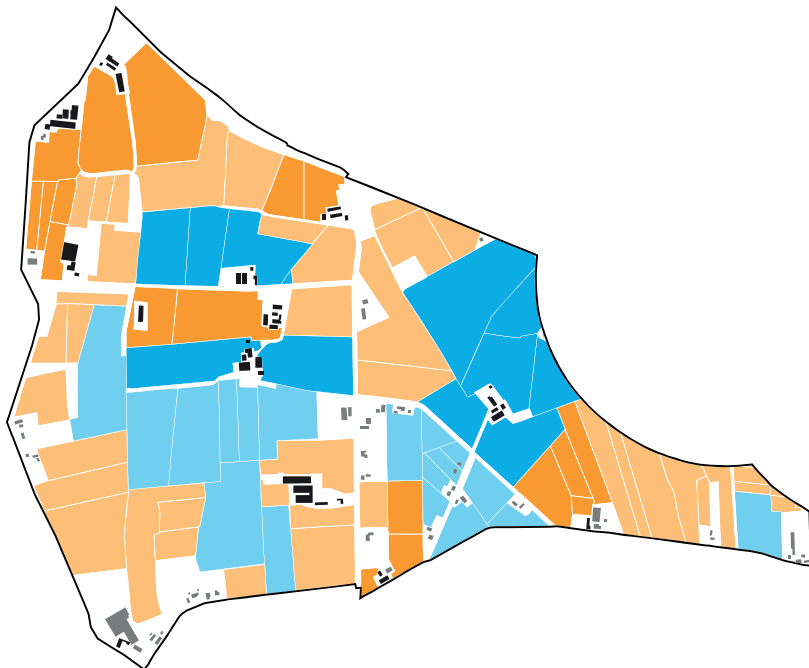
- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☒ Gemengd bedrijf
- ☒ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

13

13

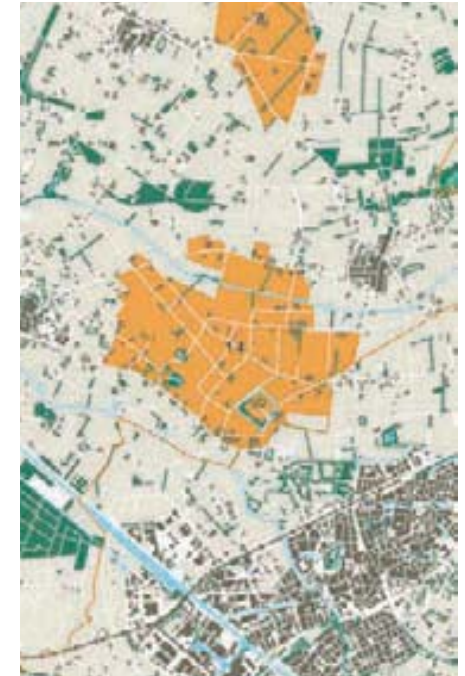
Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

LOG 14 | HAZELBERGSCH E HOEK

Gemeente Bernheze
 497 ha (groot)
 2637m tot N-weg (op enige afstand)
 1267m tot oprit snelweg (dichtbij)
 39 agrarische bedrijven
 16 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 nieuwvestiging niet toegestaan;
 richting verkenningfase
 Kampenlandschap

Tussen Heeswijk-Dinther en Veghel ligt het LOG Hazelbergsche Hoek. Het gebied ligt gunstig ten opzichte van de N279 en de A50. Het gebied kenmerkt zich door een vrij open structuur. Het gebied is een oorspronkelijk kampenlandschap met aan de noordzijde een laagte waarin later de Leigraaf is gegraven. Het gebied is vermoedelijk als gevolg van de ruilverkaveling en de laatste ontginningen van het Leigraafse broekgebied sterk gerationaliseerd. Dit levert een open landschap op. Er is een goede laanstructuur aanwezig. Bedrijven liggen redelijk verspreid in het gebied en variëren in omvang en manier van inpassing. Het aandeel intensieve veehouderijen is relatief groot. Opvallend zijn de waterzuiveringsinstallatie aan de oostzijde van het gebied en wat kleine niet-agrarische bedrijvigheid.

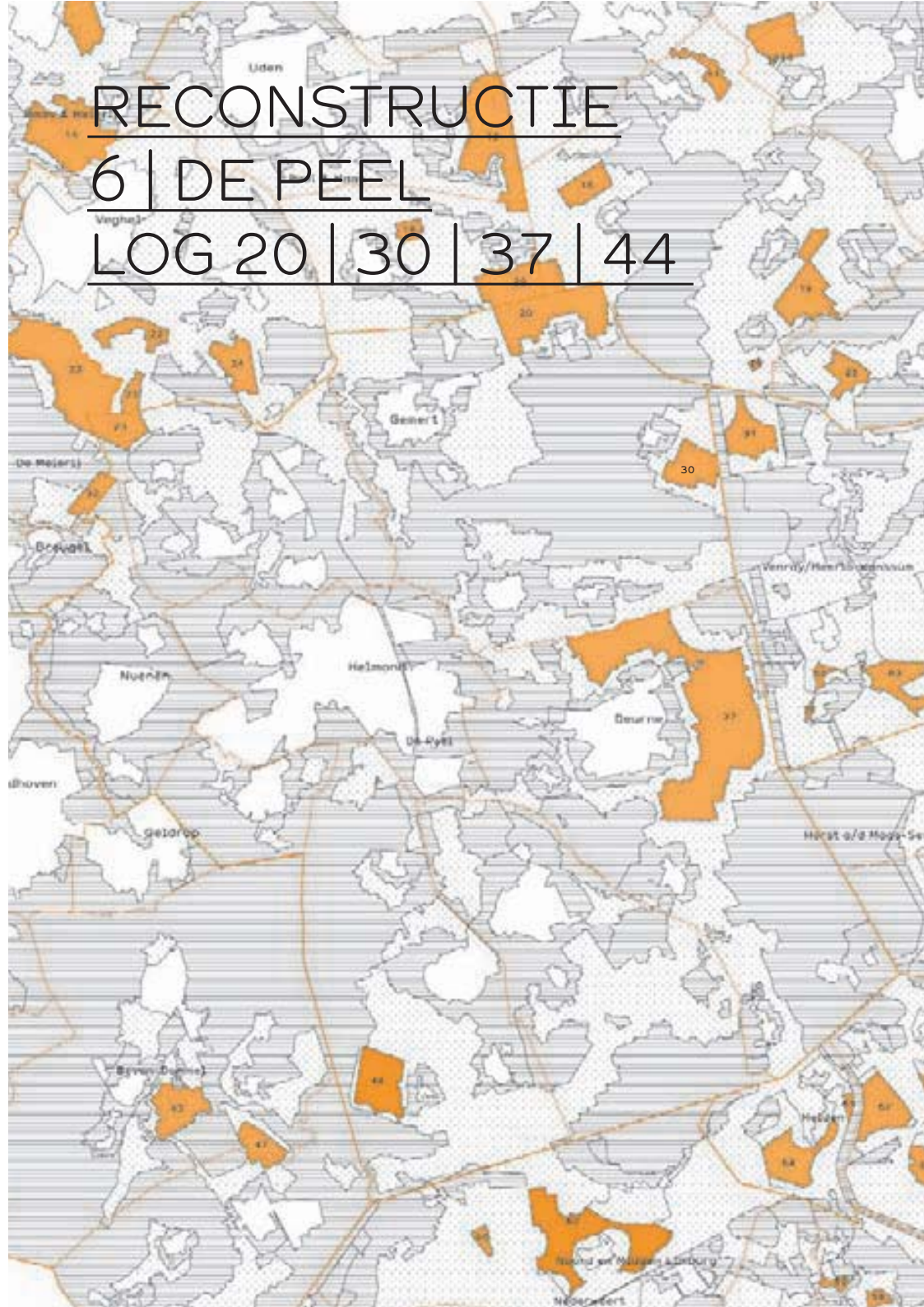
14

RECONSTRUCTIE

6 | DE PEEL

LOG 20 | 30 | 37 | 44

Boven: landschapstype, links: zonerings

LOG 20 | ELSENDORP

Gemeente Gemert-Bakel, St. Anthonis, Boekel
 821 ha (groot)
 656m tot N-weg (dichtbij)
 10376m tot oprit snelweg (op afstand)
 65 agrarische bedrijven
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant
 (deel Boekel); realisatiefase

Het LOG ligt nabij de Middenpeelweg (N277). Er liggen al een groot aantal bestaande intensieve veehouderijbedrijven in het gebied en er is nog ruimte voor twaalf nieuwvestigingen. De bedrijven liggen regelmatig verspreid, op 'deftige' afstand van de weg. Het LOG is een duidelijke Peelontginning, open, rationeel van opzet en met stevige wegbeplantingen. Het LOG Elsendorp is een samenvoeging van het LOG Venhorst (Gemeente Boekel) en het LOG Elsendorp (Gemeente Gemert-Bakel). Dit samengestelde LOG ligt in drie verschillende gemeenten en twee verschillende reconstructie gebieden (Peel en Maas, De Peel). De betrokken gemeenten zijn actief bezig met het LOG. De gemeenteraad van Boekel heeft in 2009 alle voorgenomen plannen afgekeurd. In het LOG-gedeelte van de gemeente St. Anthonis zijn voornamelijk nertsenfokkerijen gelegen. Gesprekken met deze ondernemers heeft uitgewezen dat zij momenteel geen ontwikkelingsmaatregelen willen nemen.

LOG 30 | DE RIPS

Gemeente Gemert-Bakel
 210 ha (middelgroot)
 322m tot N-weg (zeer dichtbij)
 7142m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 13 agrarische bedrijven
 7 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Jong ontginningslandschap

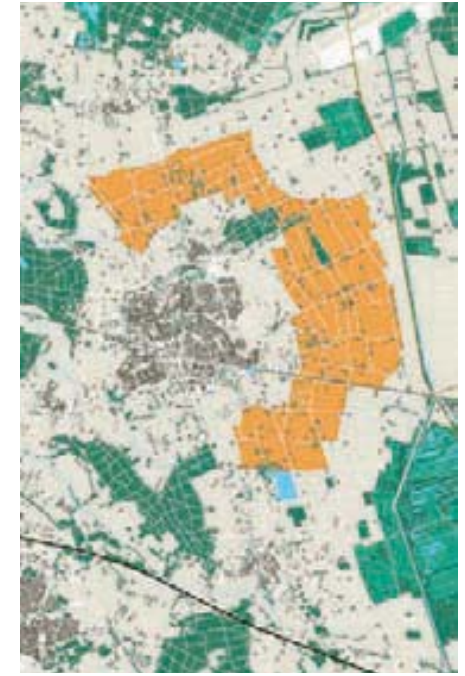
Op de grens van Limburg en Brabant, tussen Gemert en Venraij en ten westen van het dorp De Rips, ligt het gelijknamige LOG. Het ligt in een voorbeeldige Peelontginning: open en rationeel opgezet, met blokverkaveling en laanbeplantingen. De bedrijven liggen aan het wegengrid. Een aantal hebben een redelijke erfbeplanting. Het gebied is meervoudig ontsloten, via de N277 richting Venraij en de Oploseweg richting N272. Beiden leiden vlot naar de A73. Het LOG ligt op korte afstand van bosgebied de Stippelberg, ten zuidwesten.

LOG 37 | DEURNE-OOST

Gemeente Deurne
 1680 ha (erg groot)
 1834m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 539m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 144 agrarische bedrijven
 71 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Jong ontginningslandschap

Als een halve ring aan de oostzijde van Deurne ligt het LOG Deurne-Oost. Het is een rationele Peelontginning met een karakteristieke lanenstructuur en verspreide bebouwing. Het grote gebied wordt doorsneden door de N270, die het gebied goed ontsluit. Er zijn veel bedrijven en soms concentraties van grote intensieve veehouderijbedrijven. Bijna de helft van de bedrijven is intensief. Er is ook een ingeplaatst bedrijf aangetroffen. Het gaat om een vrijliggend varkensbedrijf op ruime afstand van de weg, zonder woning. De Provincie Noord-Brabant stuurt aan op het benutten van bestaande locaties, voordat er nieuwe locaties worden ontwikkeld. Het grote aantal bestaande locaties is echter zo groot, dat dit LOG te groot lijkt om te ontwikkelen. De provincie Noord-Brabant heeft de gemeente Deurne verzocht een deel van het LOG te benutten. De provincie heeft in een eerder stadium drie locaties gekocht.

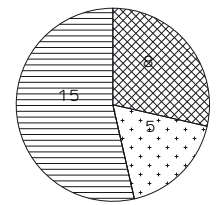

LOG 44 | SOMEREN-HEIDE

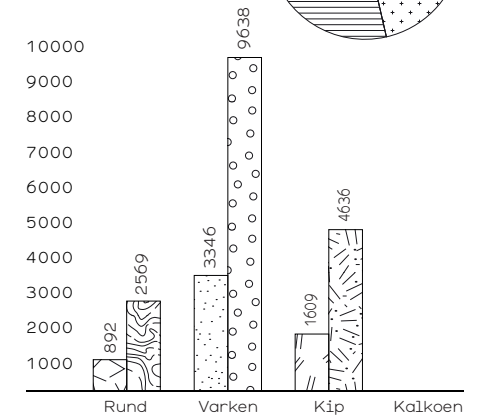
Gemeente Someren
 297 ha (middelgroot)
 3659m tot N-weg (op enige afstand)
 5414m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 28 agrarische bedrijven
 8 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningfase
 Jong ontginningslandschap

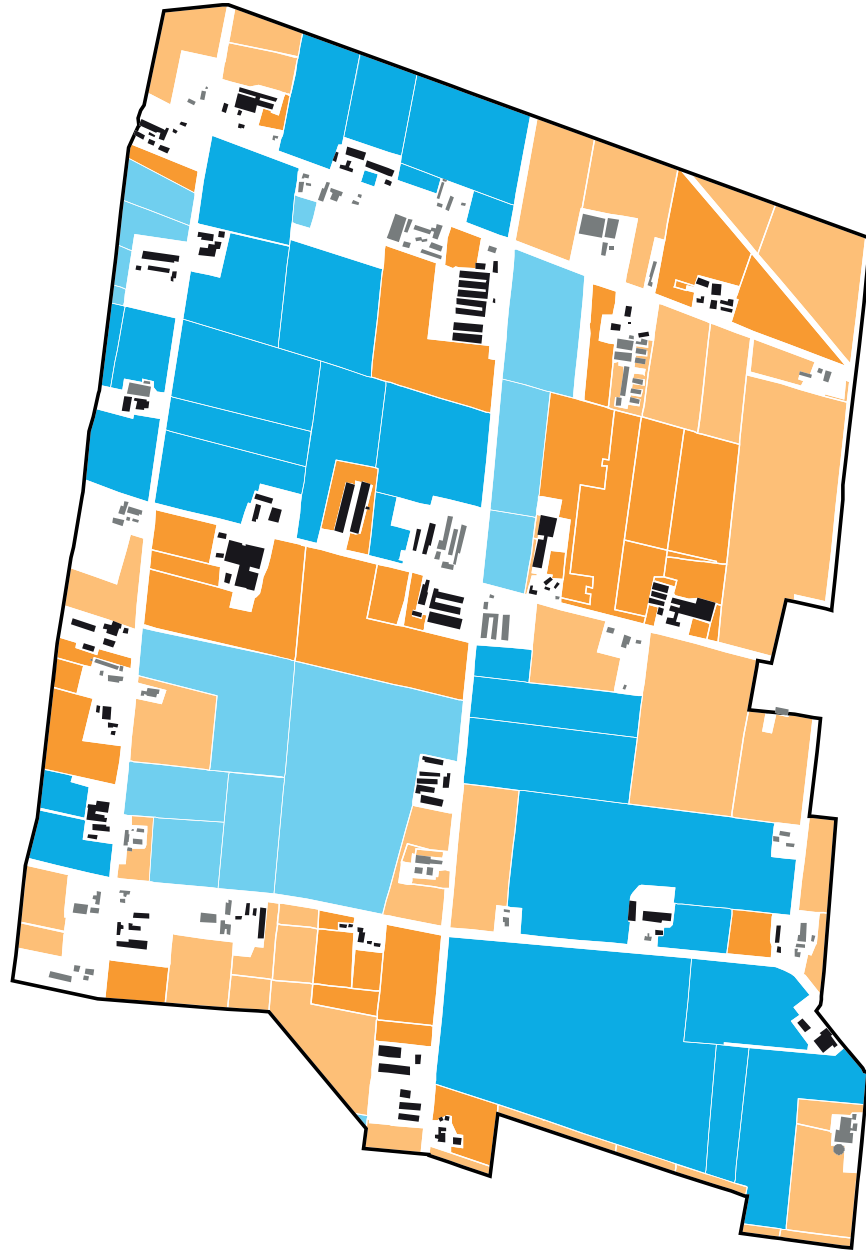
Ten zuiden van Someren, aan de westkant begrensd door de bos- en heidecomplexen van de Somerse heide, de Pan en de Bokseberg, ligt het LOG Someren-Heide. Het gelijknamige buurtschap ligt direct ten oosten van het LOG. Het is een opvallende jonge ontginning. Het kenmerkt zich door een groot vierkant grid van wegen met een stevige lanenstructuur. De bedrijven liggen gelijkmatig aan het grid. Het gebied kent een relatief hoge bedrijfsdichtheid. Bedrijven liggen op korte afstand van elkaar en zijn vrij groot. De binnenzijden van het grid zijn open. De nu zichtbare intensivering van het gebied stamt van voor het reconstructiebeleid. Even ten westen van het gebied loopt de N266 en ten noorden de N609.

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

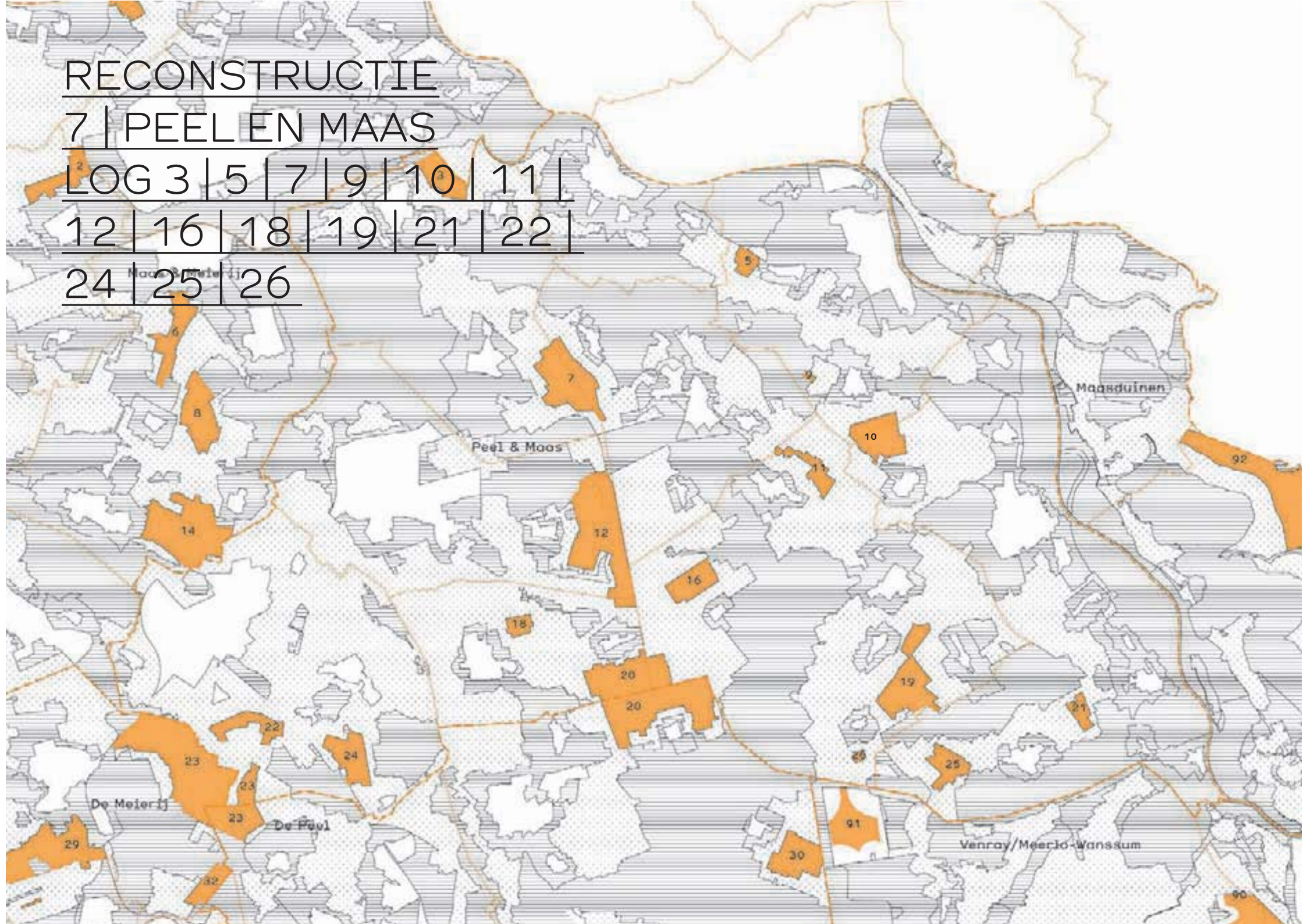
RECONSTRUCTIE

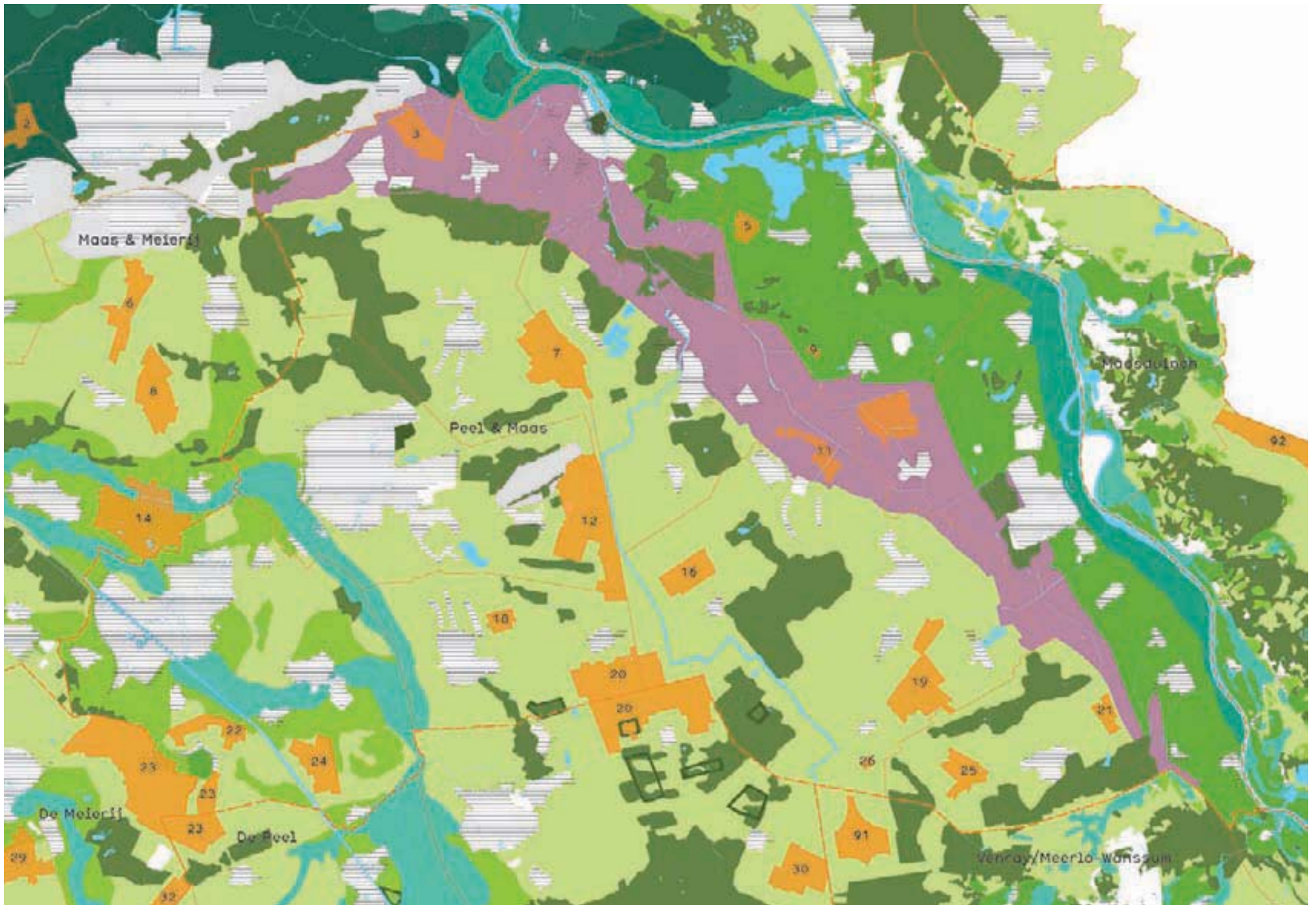
7 | PEEL EN MAAS

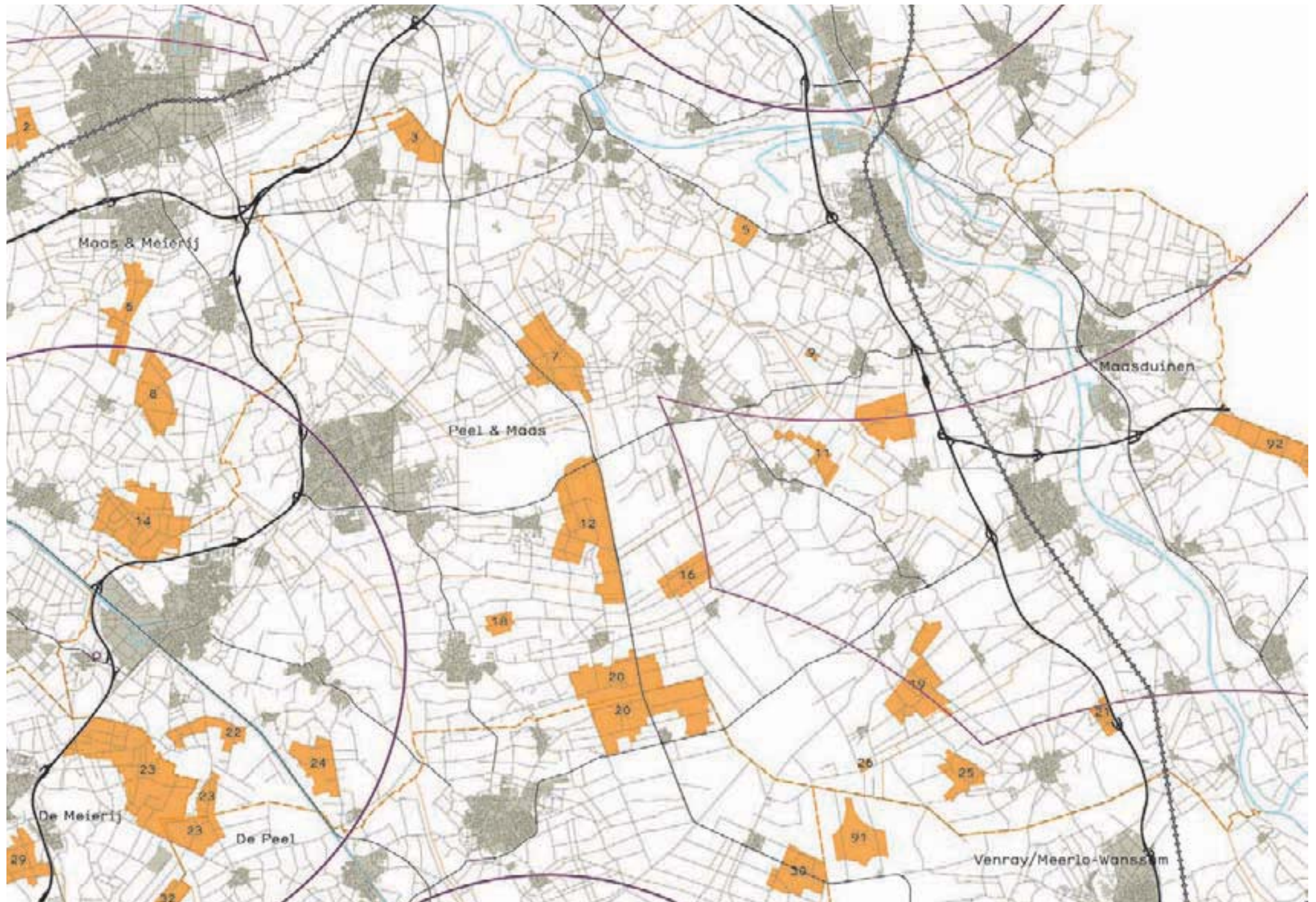
LOG 3 | 5 | 7 | 9 | 10 | 11 |

12 | 16 | 18 | 19 | 21 | 22 |

24 | 25 | 26

3

LOG 3 | SCHAIJK EN REEK

Gemeente Landerd
155 ha (middelgroot)
965m tot N-weg (dichtbij)
2638m tot oprit snelweg (op enige afstand)
9 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan
Maasterrasvlakte

Het LOG Schaijk en Reek ligt noordoostelijk van Schaijk en wordt aan de noordoostzijde begrensd door de Elsstraat, dat tevens de grens is tussen twee Reconstructiegebieden. Aan de westzijde is de begrenzing complexer en lijkt uit de zoneringsgedachte voort te komen. Het LOG Schaijk en Reek wordt gekenmerkt door een open, rationeel landschap, het landschap van de maasterrasvlakte.

In het LOG hebben recente uitbreidingen plaatsgevonden en momenteel vindt er nog een uitbreiding plaats. Vlak buiten het LOG is recent een complex gesloopt. De nieuwe stallen in het LOG hebben een 'klassiek' uiterlijk. De wegbermen zijn op sommige plaatsen flink beschadigd door verkeer.

5

LOG 5 | BEERS-WEST

Gemeente Cuijk
59 ha (klein)
512m tot N-weg (dichtbij)
2250m tot oprit snelweg (dichtbij)
2 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
nieuwvestiging niet toegestaan
Akker- en esdorpenlandschap, oude ontginningen

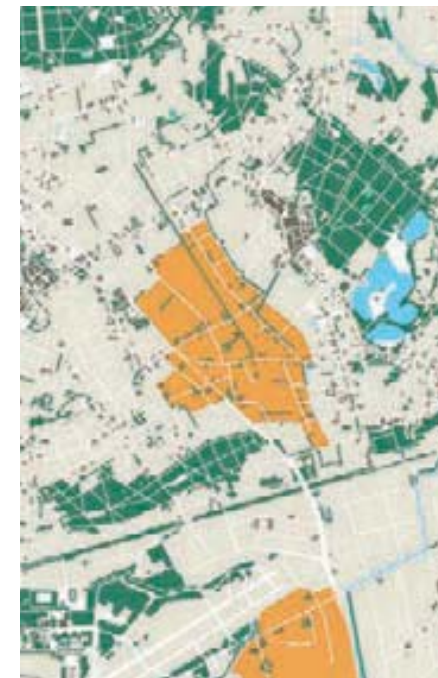
Het LOG Beers West valt op door de kleine omvang. Het landschap is open, maar kent een onregelmatige verkaveling. Het gebied wordt tot de Maasterrasrug gerekend en valt qua landschapstype onder een akker- en esdorpenlandschap, een oude ontginning. Het gebied ligt dichtbij de kern Beers en omvat twee bedrijven, waarvan één intensief. Het meest bijzondere aan dit LOG is het Nationaal Veeteeltmuseum annex fokbedrijf. Dit is zorgvuldig landschapspelijke ingepast, compleet met oprijlaan. Het andere boerenbedrijf valt op door de moderne woonvilla, die volledig los staat van de stallen. De toekomst van dit LOG is afhankelijk van de aanwijzing van noodoverloopgebieden langs de Maas.

LOG 7 | GRASPEEL

Gemeente Landerd, Mill & St. Hubert
135 ha (middelgroot)
541m tot N-weg (dichtbij)
7250m tot oprit snelweg (op enige afstand)
18 agrarische bedrijven
6 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
realisatiefase
Jong ontginningslandschap

In dit LOG zijn acht nieuwvestigingen mogelijk, waarvan vier nieuwe locaties en vier uitbreidingen. Voor zeven van de acht locaties liggen aanvragen. Nu de bestemmingsplanprocedure is doorlopen is dit LOG op papier 'gereed'. De infrastructuur is hier aangepast. Het ontwikkelingsplan voor Graspeel biedt ruimte voor vier nieuwvestigingslocaties en beperkte omvorming van bestaande bedrijven en erven. Dit is inmiddels vertaald tot een voorontwerp bestemmingsplan. Echter de bezwaren uit de streek zijn enorm. Het gebied is open en met een heldere ontsluitingsstructuur. Enkele wegen zijn deels ingeplant, evenals de Graspeelloop. Bedrijven liggen verspreid, maar de grootste bedrijven liggen aan de verbinding tussen Zeeland en Langeboom. Het LOG ligt relatief gunstig aan de Peelweg (N277). Er wordt momenteel een mestvergistingsfabriek gebouwd. Rondom de fabriek wordt een landgoed ontwikkeld met scharrelvarkens en kleine onderkomens.

9

LOG 9 | DE ASS

Gemeente Cuijk
 8 ha (erg klein)
 3001 m tot oprit snelweg (dichtbij)
 0 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Akker- en esdorpenlandschap/oude ontginningen

Het LOG De Ass is het kleinste LOG van Nederland. Het ligt ten westen van Haps en op enige afstand van de Sint Antonisloop. Het gebied maakt onderdeel uit van de Maasterrasrug en wordt daarmee gekarakteriseerd als akker- en esdorpenlandschap/oude ontginningen. In het voorontwerpbestemmingsplan is het te ontwikkelen gebied, op de hoek De Ass-Kampsestraat, bestemd als agrarisch met landschapswaarden. Opvallend is dat hier volop aan de infrastructuur wordt gewerkt. De onderhandelingen met de bedrijven zitten in de afrondingsfase. Vier nieuwvestigingslocaties zijn in eigendom van de gemeente. Hoewel klein, is dit LOG het meest in ontwikkeling van allemaal.

LOG 10 | HAPS-RIJKEVOORT-WANROIJ

Gemeente Boxmeer, Cuijk
 221 ha (middelgroot)
 1748m m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 1123m m tot oprit snelweg (dichtbij)
 8 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant; planfase
 Maasterrasvlakte

Het LOG Tussen Haps-Rijkevoort en Wanroij is een duidelijke (landschappelijk) begrensde eenheid. De bedrijven liggen vooral aan de rand of aan de Hoekstraat die het gebied midden van oost naar west doorkruist. In het ontwikkelingsplan wordt uitgegaan van circa vier nieuwe bouwblokken en een evengroot aantal doorontwikkellocaties. Het LOG wordt gekenmerkt door een open, rationeel landschap, het landschap van de maasterrasvlakte. De Sint Antonisloop loopt aan de zuidwestzijde door het gebied. Het is een fraai gebied, minder grootschalig dan de Peel, maar met fraaie lanen, bomenrijen en houtopstanden. Opvallend is de vele bordjes 'te koop'. Dit LOG heeft nog geen aanvragers, aangezien eerst wordt gewerkt aan LOG Overloonsche vlak. Ook wordt eerst het gezondheidsonderzoek afgewacht (eerste helft 2011).

10

LOG 11 | WANROIJSE PEEL

Gemeente St. Anthonis
 100 ha (middelgroot)
 879m tot N-weg (dichtbij)
 4049m tot oprit snelweg (dichtbij)
 6 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningsfase
 Maasterrasvlakte

Op de overgang van Peelhorst naar Maasvallei, grenzend aan de Lage Raam, ligt het LOG Wanroijse Peel. Het LOG is een rationeel open landschap met daarin enkele bedrijven. Het landschap is helder van opzet en kent enkele duidelijke laanstructuren. De begrenzing is minimaal en lijkt daarmee bedoeld om bestaande bedrijven ontwikkelingsruimte te bieden. In dit LOG bevindt zich een voorbeeldig landschappelijk ingepast bedrijf: een kippenbedrijf met de stallen op gepaste afstand van de weg, omringd met parkachtige erfbeplanting. Volgens het reconstructieplan biedt dit LOG ruimte voor zes inplaatsers.

11

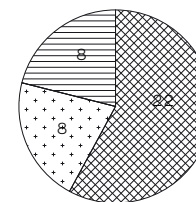
LOG 12 | ODILIAPEEL

Gemeente Uden
 588 ha (groot)
 725m tot N-weg (dichtbij)
 8091m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 38 agrarische bedrijven
 22 intensieve veehouderijen
 Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 verkenningfase
 Jong ontginningslandschap

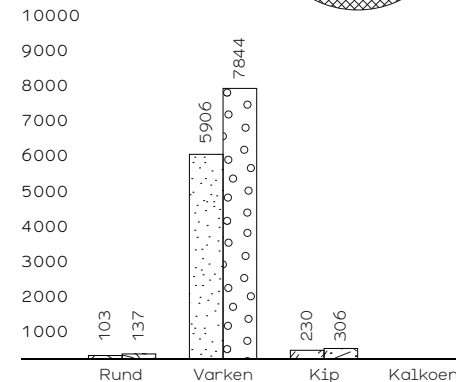
Het LOG Odiliapeel is gelegen tussen Mill en Volkel en ligt ten westen van de N277, die hier parallel loopt aan het Peelkanaal/Peel-Raamstelling. De hoofdontsluiting is daarmee al vrij ideaal. Het is een van de grotere LOG's in Nederland. Het LOG ligt op enige afstand van de bebouwde kom. Het gebied is rationeel van opzet en kent een goede wegenstructuur. De bedrijven liggen aan de wegen als linten met een redelijke tussenruimte. De wegen zijn aangeplant als lanen. Het aandeel intensieve veehouderijbedrijven is verhoudingsgewijs groot. Toch is er slechts een incidentele uitbreiding waarneembaar.

Het ontwikkelplan ligt nu in concept voor aan de provincie. Volgens het reconstructieplan is hier ruimte voor twaalf inplaatsers. Opvallend is de aanwezigheid van een aardappelverwerkingsfabriek, als niet-IV gerelateerde vorm van agro-industrie. De gemeente heeft hier het

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

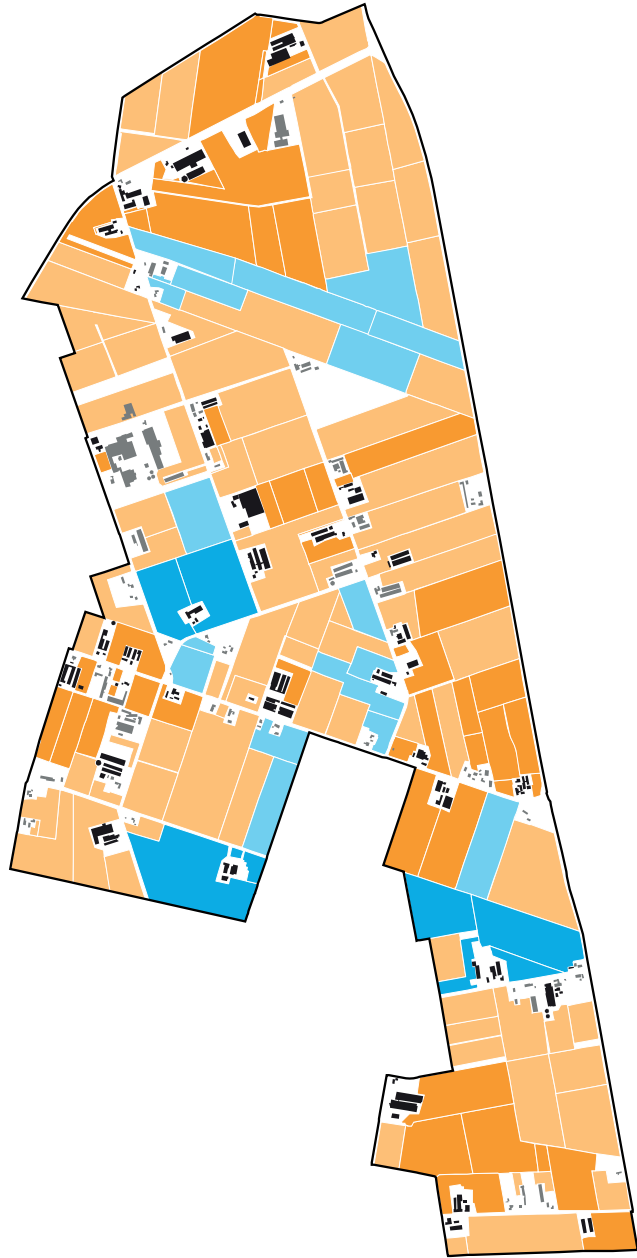

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

voortouw genomen en heeft vijf ontwikkellocaties aangekocht. Hiermee wordt het beleid van de provincie, om eerst de bestaande locaties te ontwikkelen, niet nagevolgd.

16

LOG 16 | LANDHORST

Gemeente St. Anthonis
149 ha (middelgroot)
2053m tot N-weg (op enige afstand)
9014m tot oprit snelweg (op enige afstand)
9 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
(nog) geen activiteiten
Jong ontginningslandschap

Ten noorden van het dorp Landhorst ligt het LOG Landhorst. Het gebied is een fraai voorbeeld van een grootschalige Peelontginning: rationeel verkaveld, ruim opgezet met fraaie wegbeplantingen. Het LOG ligt op korte afstand van de Middenpeelweg (N277). Er liggen enkele forse bedrijven in het gebied. Opvallend zijn de kippenbedrijven met vrije uitloop en de veelal onverharde wegen. Er is hier geen ruimte voor nieuwvestiging.

18

LOG 18 | VENHORST-ZUID

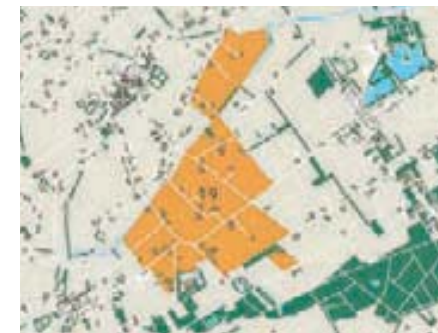
Gemeente Boekel
54 ha (klein)
1522m tot N-weg (redelijk dichtbij)
7111m tot oprit snelweg (op enige afstand)
4 agrarische bedrijven
2 intensieve veehouderijen
Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
verkenningfase
Jong ontginningslandschap

Aan de Waterdelweg ten noordoosten van Boekel is een klein LOG begrensd. Hierin liggen vier bedrijven, twee glastuinders en twee intensieve veehouderijen. Het gebied is te karakteriseren als een jonge Peelontginning met een rationele open structuur, waarin de beplanting zich met name concentreert rond de erven. Opmerkelijk is de relatieve korte afstand tot de kern Boekel en de aanwezigheid van kassen in en om het LOG, inclusief een doorgroeigebied binnen het LOG. De gemeente heeft een Structuurvisie gereed, maar is in 2009 door de gemeenteraad afgekeurd.

LOG 19 | DE DRIEHOEK

Gemeente Boxmeer, St. Anthonis
315 ha (middelgroot)
2326m tot N-weg (op enige afstand)
2989m tot oprit snelweg (dichtbij)
21 agrarische bedrijven
7 intensieve veehouderijen
Focus-LOG provincie Noord-Brabant;
verkenningfase
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Sint Athonis, in de driehoek tussen de dorpen Oploo, Stevensbeek en Westerbeek, ligt het LOG De Driehoek. Het gebied is een kenmerkende Peelontginning: rationeel, open en met veel laanbeplantingen. De vrij omvangrijke bedrijven liggen verspreid in het gebied. Het LOG ligt op korte afstand van de N272 en de A73. Aan de gemeente is CERES-subsidie toegekend. Er wordt gewerkt aan een marktonderzoek, om vraag en aanbod aan elkaar te koppelen, en aan een uitvoeringsprogramma.

19

LOG 21 | MAARSVEN

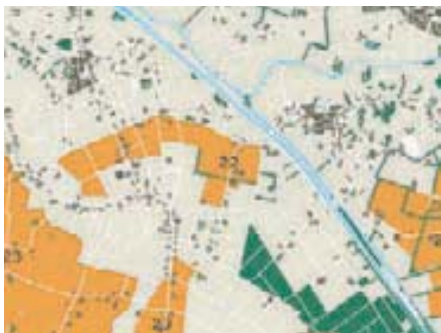
Gemeente Boxmeer
61 ha (klein)
5067m tot N-weg (op afstand)
3m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
6 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
(nog) geen activiteiten
Jong ontginningslandschap

Het LOG Maarsven is een relatief klein LOG ten westen van Overloon. Het ligt pal aan oprit van de A73. Het landschap is een duidelijke Peelontginning met een rationele opzet en een grote mate van openheid. Er zijn geen ontwikkelingen waargenomen. Volgens het reconstructieplan zijn hier drie inplaatsers mogelijk. De provincie Noord-Brabant stelt dat dit LOG, van alle LOG-gebieden in de gemeente Boxmeer, de laagste uitvoeringskansen heeft.

21

22

LOG 22 | ZIJTAART

Gemeente Veghel
 136 ha (middelgroot)
 1057m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2533m tot oprit snelweg (dichtbij)
 13 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Zijtaart ligt ten zuiden van Veghel en het gelijknamige dorp. Als noordgrens is de Erpsesteeg/Hoolstraat aangehouden, op gepaste afstand tot het dorp. Het LOG ligt op enige afstand van de A50. Iets zuidelijker ligt het grotere LOG Jekschotse Heide. Het LOG ligt in een jonge ontginningslandschap, vrij rationeel verkaveld en open. Er is sprake van een bedrijvenconcentratie in het lint van de Zondveldstraat, er zijn echter ook verspreide bedrijven. De belangrijkste beplantingsstructuren zijn nog aanwezig, maar erg versnipperd. Volgens het ontwikkelplan zijn hier drie inplaatsters mogelijk. Aan de gemeente is CERES-subsidie toegekend voor het inrichten van het LOG. Er wordt gewerkt aan een marktonderzoek, om vraag en aanbod aan elkaar te koppelen, en aan een uitvoeringsprogramma.

24

LOG 24 | BOERDONK KELDONK

Gemeente Veghel
 186 ha (middelgroot)
 943m tot N-weg (dichtbij)
 6070m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 16 agrarische bedrijven
 8 intensieve veehouderijen
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Boerdonk-Keldonk ligt ten oosten van Veghel, dicht bij de N279, in een jong ontginningslandschap: rationeel verkaveld, open en met wegbeplantingen. Het gebied ligt op korte afstand van het natuurgebied 't Hurkske. Volgens het ontwikkelplan zijn hier twee inplaatsters mogelijk.

LOG 25 | OVERLOONS VLAK

Gemeente Boxmeer
 128 ha (middelgroot)
 3731m tot N-weg (op enige afstand)
 4373m tot oprit snelweg (dichtbij)
 8 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Jong ontginningslandschap

Ten westen van het dorp Overloon, omgeven door bossen, ligt het LOG Overloons vlak. De A73 ligt op enige afstand en er zijn geen N-wegen in de omgeving. Het gebied is een duidelijke Peelontginning: open en rationeel opgezet, met een sterke lanenstructuur. Volgens het reconstructie- en het ontwikkelplan zijn hier drie inplaatsters mogelijk. Er zijn twee nieuwvestigingen waarneembaar en één uitbreiding. Deze ontwikkelingen concentreren zich in de zuidwestelijke punt van het LOG. De bedrijven liggen in een duidelijke ringstructuur. De strategische grondposities voor de nieuwvestigingen en de bestaande locaties zijn in handen van de gemeente Boxmeer en provincie Noord-Brabant. Hier is de infrastructuur aangepakt en is nieuwe beplanting aangebracht.

25

LOG 26 | WESTERBEEK ZUID

Gemeente St. Anthonis
 12 ha (erg klein)
 3680m tot N-weg (op enige afstand)
 7863m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 1 agrarisch bedrijf
 1 intensieve veehouderij
 Geen focus-LOG provincie Noord-Brabant;
 realisatiefase
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Westerbeek Zuid ligt ten westen van Overloon, en zuidelijk van het dorp Westerbeek. Het ligt op kleine afstand van de Deurnseweg en daarmee de N272. Het is een erg klein LOG, voor slechts één bedrijf. Het bevindt zich in een duidelijke Peelontginning: open en rationeel van opzet, met een goede lanenstructuur.

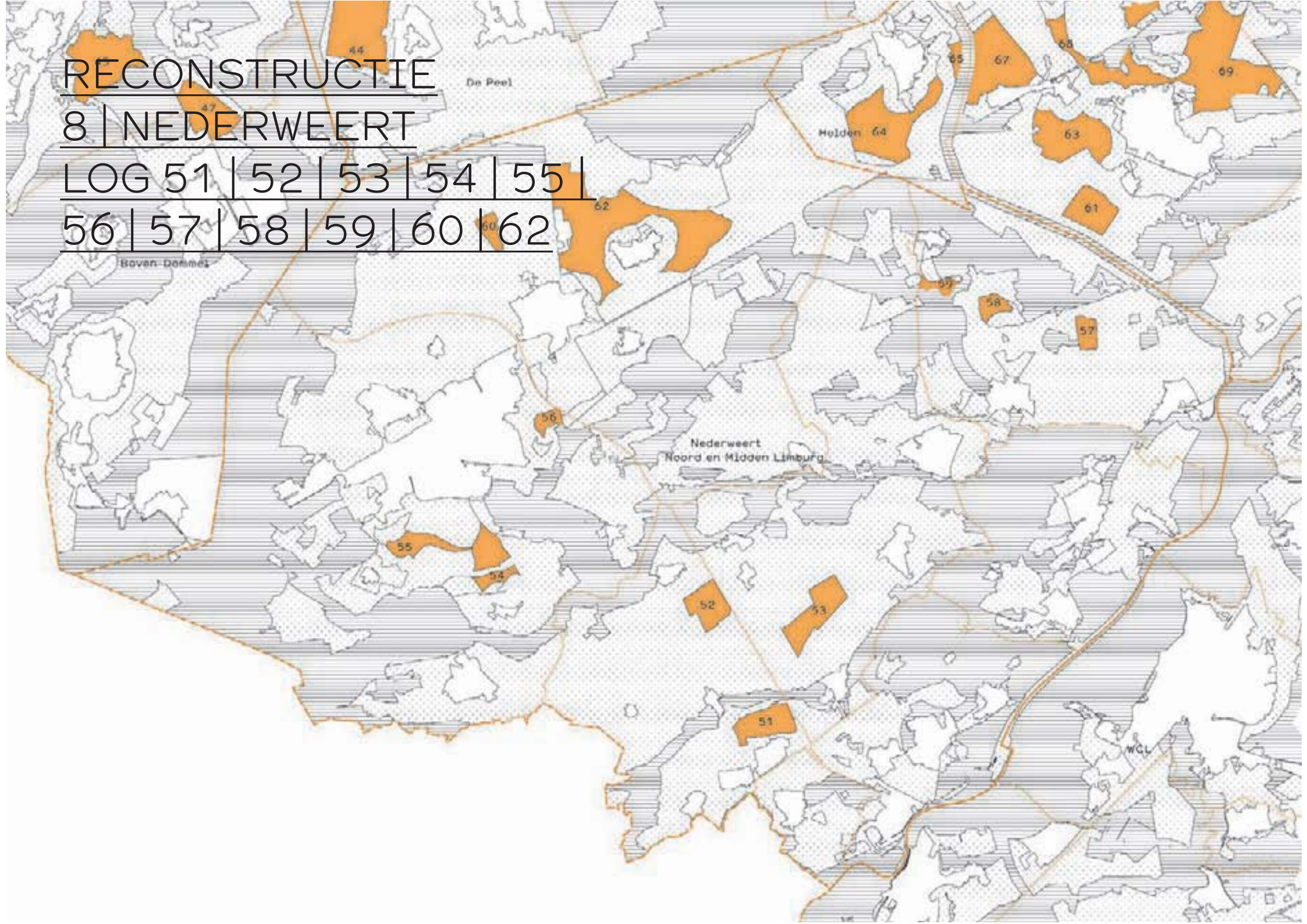
26

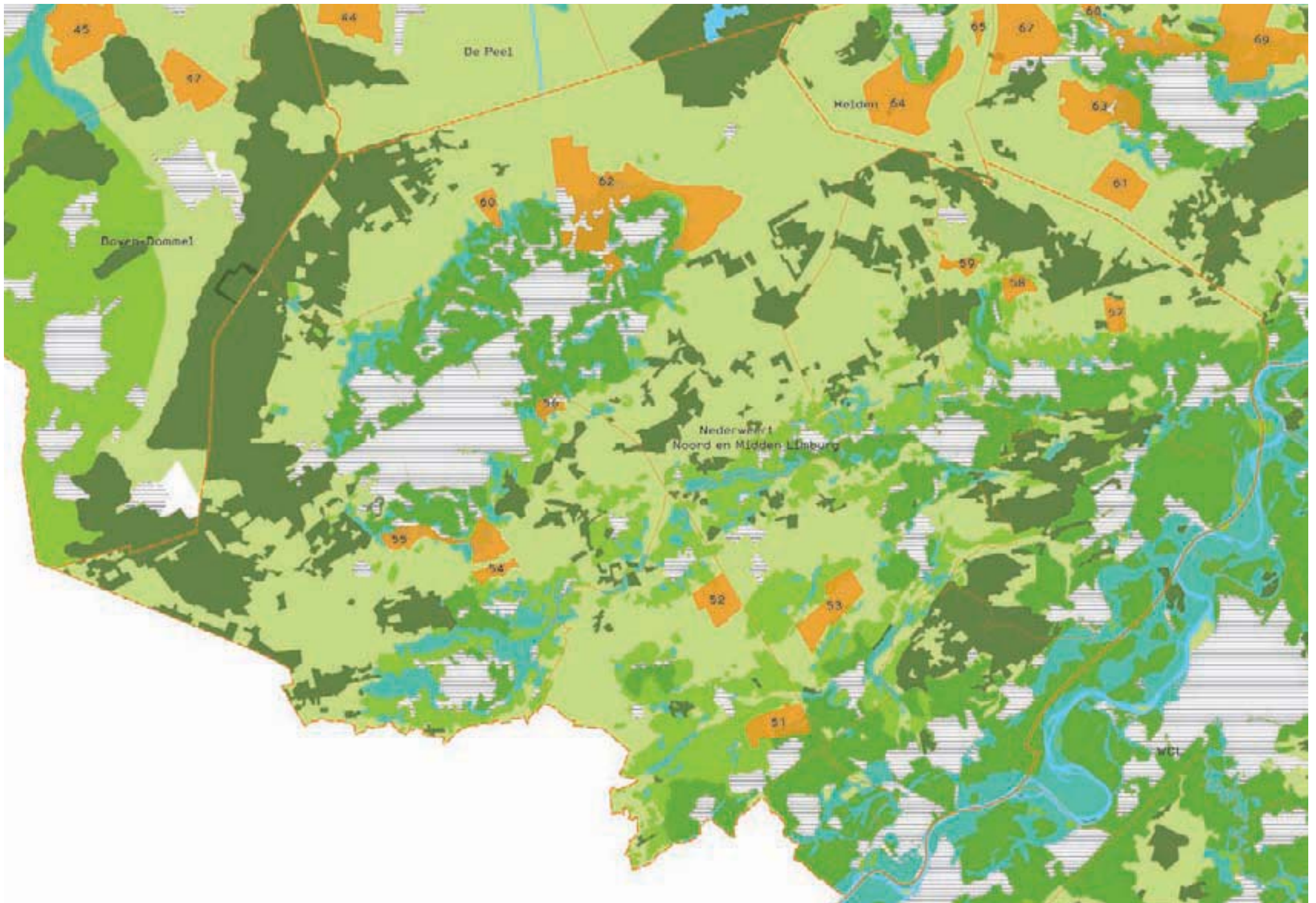
RECONSTRUCTIE

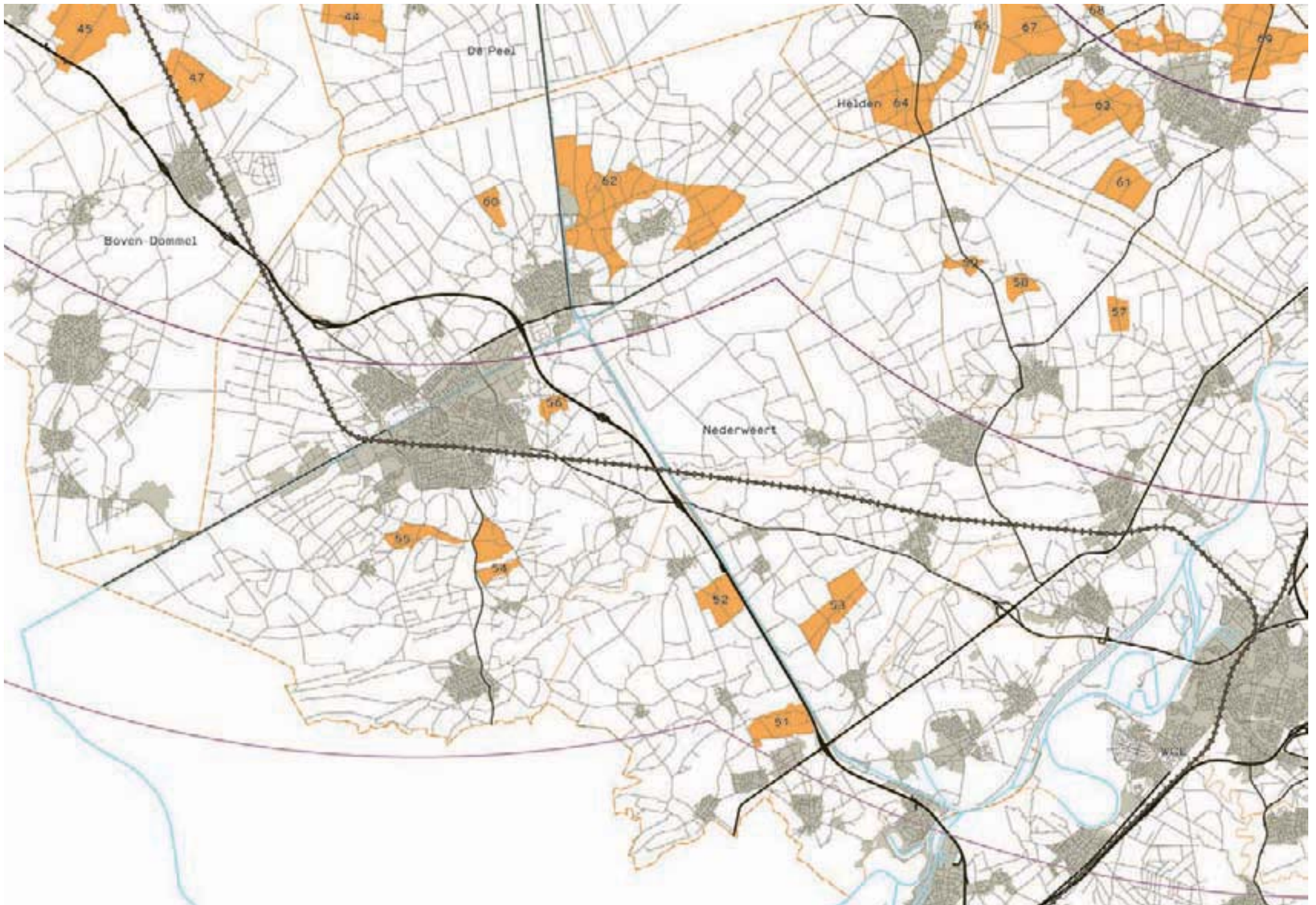
8 | NEDERWEERT

LOG 51 | 52 | 53 | 54 | 55 |

56 | 57 | 58 | 59 | 60 | 62

51

LOG 51 | ITTERVOORT

Gemeente Leudal (Hunsel)
110 ha (middelgroot)
982m tot N-weg (dichtbij)
152m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
4 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Direct ten noorden van het industrieterrein van Ittervoort, tegen de bundel A2/Zuid Willemsvaart aan, ligt het LOG Ittervoort. Het ligt dichtbij en centraal tussen de dorpskernen Ittervoort, Grathem en Hunsel. Aan de noordzijde stroomt de Uffelse beek. Het LOG wordt begrensd door de omliggende wegen, Kanaalstraat-Brigittastraat-Schillerstraat. Het is een jonge ontginning, ingeklemd tussen het kampenlandschap rond Hunsel en de akkers van Ittervoort. Beplanting is nagenoeg afwezig. Bedrijven liggen verspreid en zijn soms voorzien van erfbeplanting. Hier zijn geen zichtbare ontwikkelingen. De aanwezigheid van een kampeerboerderij valt op.

52

LOG 52 | ELL HOOGSTRAAT

Gemeente Leudal (Hunsel)
97 ha (klein)
2118m tot N-weg (op enige afstand)
1883m tot oprit snelweg (dichtbij)
5 agrarische bedrijven
2 intensieve veehouderijen
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van en dichtbij het dorp Ell, tegen de bundel A2/Zuid Willemsvaart aan, ligt het kleine LOG Ell-Hoogstraat. Aan de westzijde is het gebied begrensd door de Hoogstraat. De Koelstraat/Scheidingsweg snijdt door het gebied. Bedrijven liggen verspreid, aan de wegen. Een kassencomplex bepaalt voor een groot deel het beeld in dit jonge ontginningslandschap. Er is één grote uitbreiding van een veehouderij zichtbaar. Aan de andere kant van de weg ligt een aanvraag voor nog een bedrijf. De nieuwe stallen hebben een conventioneel uiterlijk. Wegbeplanting ontbreekt, maar er zijn enkele stevige kavelgrensbeplantingen.

LOG 53 | BAEXEM-GRATHEM

Gemeente Leudal (Heythuysen)
140 ha (middelgroot)
2049m tot N-weg (op enige afstand)
2055m tot oprit snelweg (dichtbij)
7 agrarische bedrijven
4 intensieve veehouderijen
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong ontginningslandschap en kampenland-
schap

Tussen de dorpskernen van Baexem, Grathem en Kelpen ligt het LOG Beaxem-Grathem. De A2 ligt ten westen van het gebied, de N280 ten oosten. Aan de noordzijde van het gebied loopt de beek de Rijdt, en aan de zuidkant een zijtak daarvan. De centrale lijn in dit gebied is de Hunselerdijk. Bedrijven liggen verspreid in het gebied. Het gebied is een jonge ontginning. Heldere laanstructuren ontbreken en er ligt een enkel bosperceel. Enkele bedrijven zijn voorzien van erfbeplanting. Eén bestaand bedrijf valt op door kegelvormige coniferen rondom de stallen. Er is één nieuw bedrijf met vleeskuikens in aanbouw. Verder zijn er in dit gebied geen opmerkelijke ontwikkelingen waargenomen.

LOG 54 | TUNGELROY

Gemeente Weert
32 ha (klein)
500m tot N-weg (dichtbij)
4210m tot oprit snelweg (dichtbij)
1 agrarisch bedrijf
1 intensieve veehouderij
Beleidskader vastgesteld
Jong ontginningslandschap

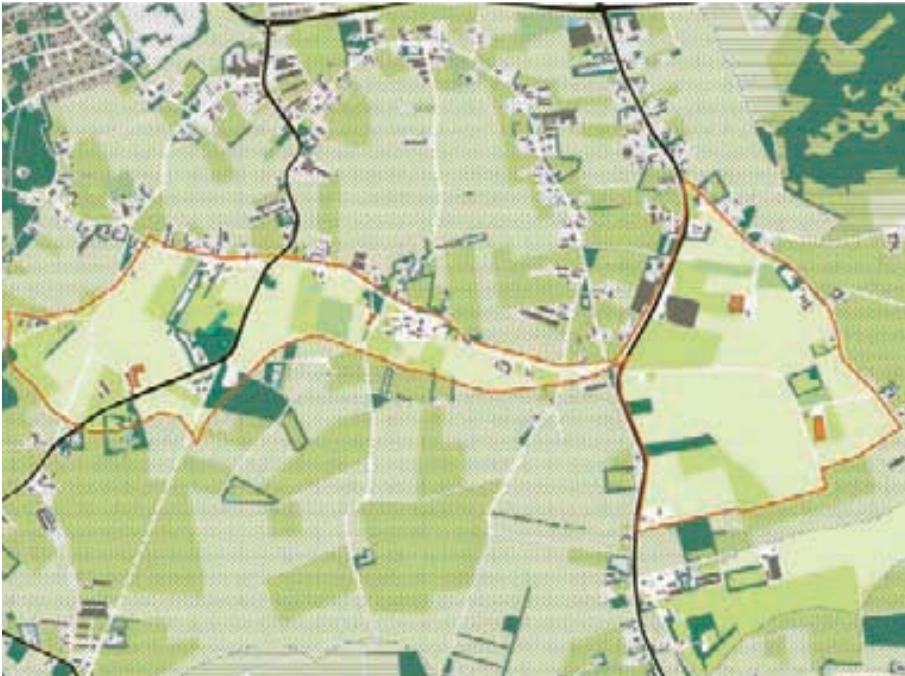
Tussen Weert en Tungelroy, pal aan de N292, ligt het smalle en kleine LOG Tungelroy. Ten noorden daarvan ligt LOG Weert Zuid, gescheiden door de Leukerbeek. Het LOG is begrensd rondom één bedrijf aan de Peelheideweg. Het gebied maakt onderdeel uit van een vrij open jong ontginningslandschap. Er liggen bospercelen, maar de beplanting concentreert zich vooral aan de westzijde. Er zijn hier geen zichtbare ontwikkelingen, maar op papier is er één inplaatser. In de gemeente Weert zijn in totaal vier inplaatsters mogelijk.

53

54

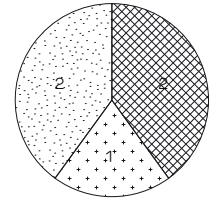

LOG 55 | WEERT ZUID

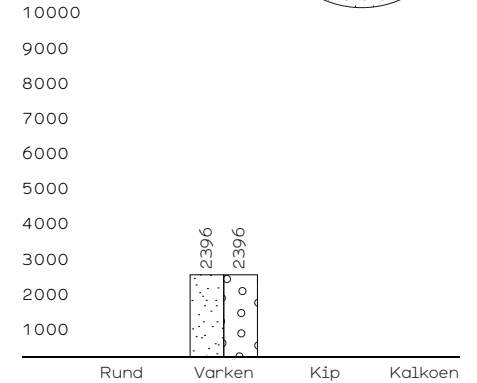
Gemeente Weert
 32 ha (klein)
 500m tot N-weg (dichtbij)
 4210m tot oprit snelweg (dichtbij)
 1 agrarisch bedrijf
 1 intensieve veehouderij
 Beleidskader vastgesteld
 Jong ontginningslandschap

In de zuidelijke stadsrandzone van Weert ligt het LOG Weert Zuid. Het is aan de noordzijde begrensd door de Dijkerstraat en een deel van de N292. Aan de zuidoostelijke kant sluit het LOG bijna aan op het LOG Tungelroy, de Leukerbeek scheidt beide LOG's. Direct ten westen van het gebied ligt Altweert met enkele boscomplexen, de Tungelerwallen liggen in het zuiden. Het LOG ligt gedeeltelijk op het oude akkercomplex Altweert-Weert dat een kampenachtige structuur kende. Er zijn nog steeds vrij veel kleinschalige landschapselementen, zoals kavelgrensbeplantingen. De jonge ontginningen zijn meer rationeel verkaveld en open van karakter, maar kennen ook enkele landschapselementen. De bebouwingsdichtheid langs het lint van de Dijkerstraat en het noordelijk deel van de Maaseikerweg (N292) is relatief hoog, net als de aanwezige (erf)beplanting. De bebouwingsdichtheid in het oostelijk deel is lager en hier zijn twee nieuwe varkensbedrijven gevestigd. Hiervoor is woonbebouwing opgekocht en gesloopt. De stallen zijn vrij conventioneel en

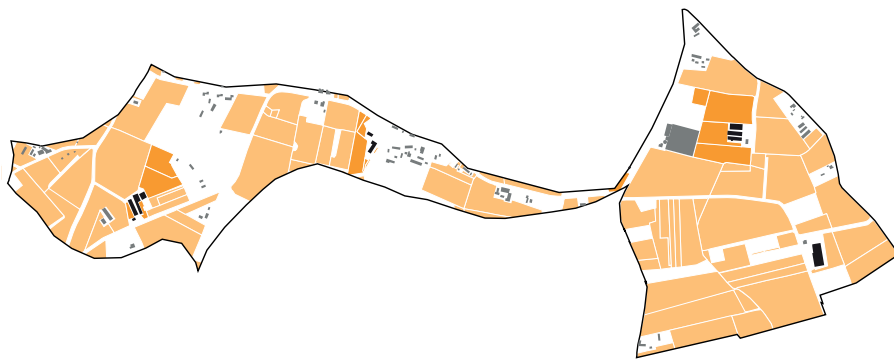
- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☒ Gemengd bedrijf
- ☒ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

met gebiedseigen materialen gebouwd. Eén van de stalcomplexen is uitprokener en uitgevoerd in minder 'natuurlijke' kleuren, zoals antraciet en wit. In de gemeente Weert zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

56

LOG 56 | WEERT OOST

Gemeente Weert
 32 ha (klein)
 1019m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 1705m tot oprit snelweg (dichtbij)
 2 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Beleidskader vastgesteld
 Akker- en esdorpenlandschap

In de oostelijke stadsrandzone van Weert, ingeklemd tussen de bebouwingskern en de A2, ligt het LOG Weert Oost. Hoewel het LOG direct aan de snelweg grenst, ligt de aansluiting op aanzienlijke afstand. Het gebied ligt op de overgang van het voormalige akkercomplex rond het buurtschap Schoor (onderdeel van het grotere complex rond Weert-Nederweert) naar de jonge ontginningen van Roevenderpeel. Het gebied kenmerkt zich door verspreide bebouwing, een onregelmatige verkaveling en enkele kleine verspreide beplantingselementen. Er zijn hier geen bijzondere ontwikkelingen zichtbaar. In de gemeente Weert zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

LOG 57 | BRUMHOLT

Gemeente Leudal (Roggel en Neer)
 143 ha (middelgroot)
 867m tot N-weg (dichtbij)
 7401m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 1 agrarisch bedrijf
 1 intensieve veehouderij
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 Jong ontginningslandschap

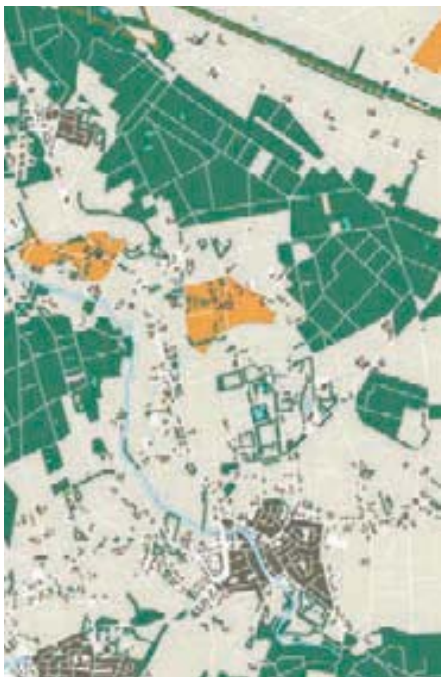
Ten noordoosten van Roggel, even ten zuiden van de N562, ligt het LOG Brumholt. Het maakt deel uit van een jong ontginningslandschap. Aan de centrale weg de Graven, die van noord naar zuid loopt, ligt het enige bedrijf van het LOG. Dit is een vrij nieuw bedrijf. De Graven is van wegbeplanting voorzien. Het gebied is verder rationeel van opzet en open, met een enkel bosperceel in de omgeving. Aan de oostzijde ligt het LOG vrijwel tegen het bosgebied De Leuckeshoeve en de Ophovense zandberg (EHS-begrensd). In het noorden ligt de door bossages omgeven zandwinplas De Brookberg. Zuidelijk ligt het meer dichte lint van de oude buurtschappen Brumholt en Ophoven. In dit LOG is één inplaatser.

57

58

LOG 58 | NIJKEN

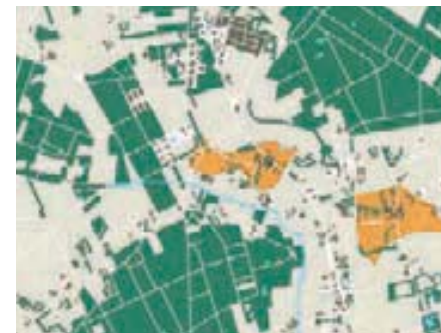
Gemeente Leudal (Roggel en Neer)
 40 ha (klein)
 789m tot N-weg (dichtbij)
 7597m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 4 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 (Voormalig) kampenlandschap

Ten noorden van het dorp Roggel, omgeven door de bosgebieden van de Ophovense Zandberg en de Asbroekerheide/Kirkelsberg ligt het LOG Nijken. Op steenworp afstand ligt aan de westzijde de N279. Het relatief kleine LOG ligt op de overgang van een oud kampen- en akkerdorpenlandschap naar een groter ontginningslandschap. Rond Asbroek was sprake van enkele kampen met kleinere jonge ontginningen daartussen. Het gebied kenmerkt zich door enkele verspreid liggende bedrijven en nog een enkel landschapselement. De Schansdijk is deels voorzien van wegbeplanting. De aard van de bedrijvigheid is divers. Zo zijn er ook enkele kassen en recreatiebedrijven. Ten zuiden van het gebied ligt een omvangrijk recreatiepark.

LOG 59 | KARREVELD

Gemeente Leudal (Roggel en Neer)
 31 ha (klein)
 8323m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 0 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 (Voormalig) kampenlandschap

Ingeklemd tussen de bosgebieden van de Ophovense Zandberg (EHS) en de Asbroekerheide/Kirkelsberg, ten zuiden van het dorp Heibloem, ligt het LOG Karreveld. Aan de oostzijde wordt het gebied begrensd door de N279, aan de zuidwestzijde door bos. Aan de westzijde stroomt de Roggelse beek. Het is een klein LOG en ligt op de overgang van een oud kampen- en akkerdorpenlandschap naar een groter ontginningslandschap. Rond Asbroek is sprake van enkele kampen met kleinere jonge ontginningen daartussen. Het gebied kenmerkt zich door enkele verspreid liggende bedrijven en wat bospercelen.

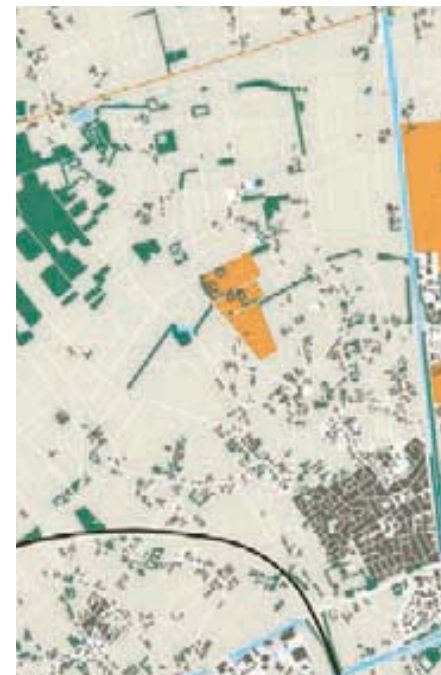

59

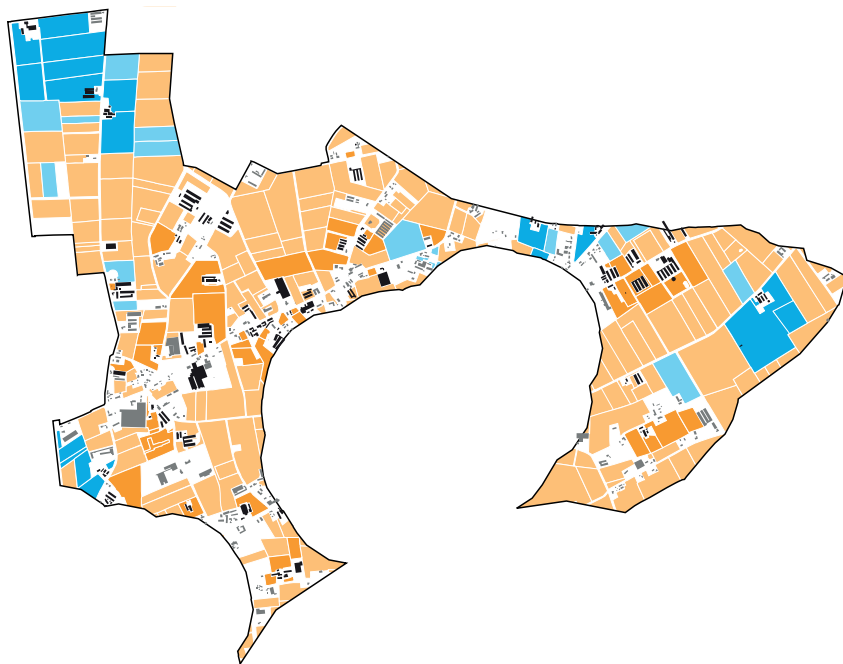
LOG 60 | BOLDERSDIJK

Gemeente Nederweert
 40 ha (klein)
 1999m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2171m tot oprit snelweg (dichtbij)
 2 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Opgenomen in het bestemmingsplan buitengebied (moet nog worden vastgesteld)
 Jong ontginningslandschap

Ten noorden van Nederweert ligt het LOG Boldersdijk. Het LOG wordt in het westen begrensd door het gelijknamige dorp Boldersdijk en door de Lage Kuilen in het noorden. Tussen het LOG en de kern Nederweert ligt het oude akkerdorpencomplex van Hersstraat, nog steeds herkenbaar aan het onregelmatige patroon van wegen en getypeerd door een hogere bebouwingsdichtheid. Ten zuiden van het gebied liggen op vrij korte afstand de Zuid Willemsvaart en de N266, waarmee de A2 vrij snel bereikbaar is. Op enige afstand ten zuidwesten liggen de Weerterbossen. De wegen zijn voorzien van wegbeplanting. In en om het LOG liggen enkele grote bedrijven. Het enige bedrijf binnen het LOG is omgeven met beplanting. Verder zijn er enkele kleine landschapselementen aanwezig. In de gemeente Nederweert zijn in totaal zeven inplaatsers mogelijk. Er zijn geen ontwikkelingen waargenomen.

60

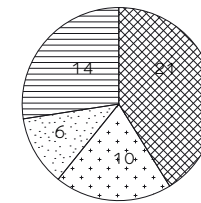

LOG 62 | NEDERWEERT

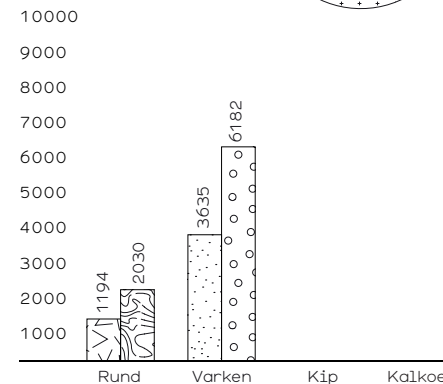
Gemeente Nederweert
 607 ha (groot)
 1136m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2209m tot oprit snelweg (dichtbij)
 51 agrarische bedrijven
 21 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 (moet nog worden vastgesteld)
 Akker- en esdorpenlandschap en jong
 ontginningslandschap

Ten westen van Nederweert, in een halve cirkel om het dorp Ospel, ligt het relatief grote LOG Nederweert. Het gebied concentreert zich rond Nederweert-Ospel, met enkele uitlopers naar de omringende jonge ontginningen in het noordwestelijk en het zuidoostelijk deel. Daardoor kent het LOG naast een onregelmatige verkaveling en wegstructuur, ook enkele rationeel opgezette delen. De oude ontginningen kenmerken zich door vrij veel beplanting, deels wegbeplanting en deels kavelgrensbeplanting. De jonge ontginningen zijn meer open van karakter, maar wel voorzien van wegbeplanting. Longs het netwerk van bebouwingslinten, met zowel bedrijven als particuliere woningen, is veel activiteit. De bebouwingsdichtheid is vrij hoog en er liggen vrij veel en relatief grote bedrijven. Het aandeel intensieve veehouderijbedrijven is relatief groot. De jonge ontginningen hebben een aanzienlijk lagere bebouwingsdichtheid en bedrijven liggen op enige afstand van elkaar. Aan de westzijde grenst het LOG aan de Zuid Willemsvaart en de N266, en omsluit het LOG het bedrijventerrein

- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☒ Gemengd bedrijf
- ☒ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

Aan Veertien. In het zuiden grenst het LOG aan de Noordervaart en de N275. De A2 ligt daarmee op korte afstand. Er is één nieuwvestiging waargenomen en meerdere uitbreidingen, waaronder één dubbellaagse pluimveehouderij. Even ten noorden van het LOG ligt het Nationaal Park De Groote Peel. In de gemeente Nederweert zijn in totaal zeven inplaatsers mogelijk.

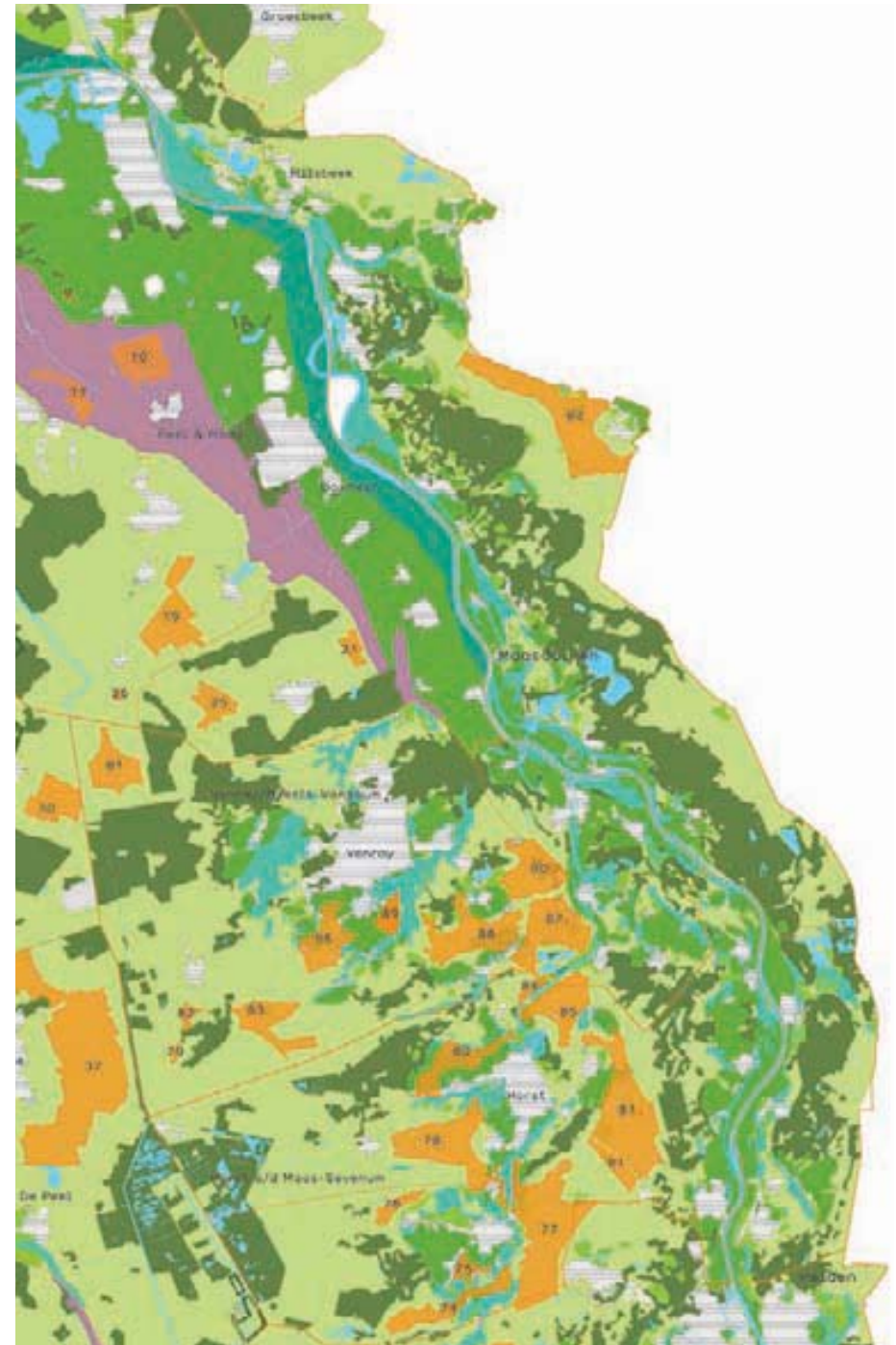
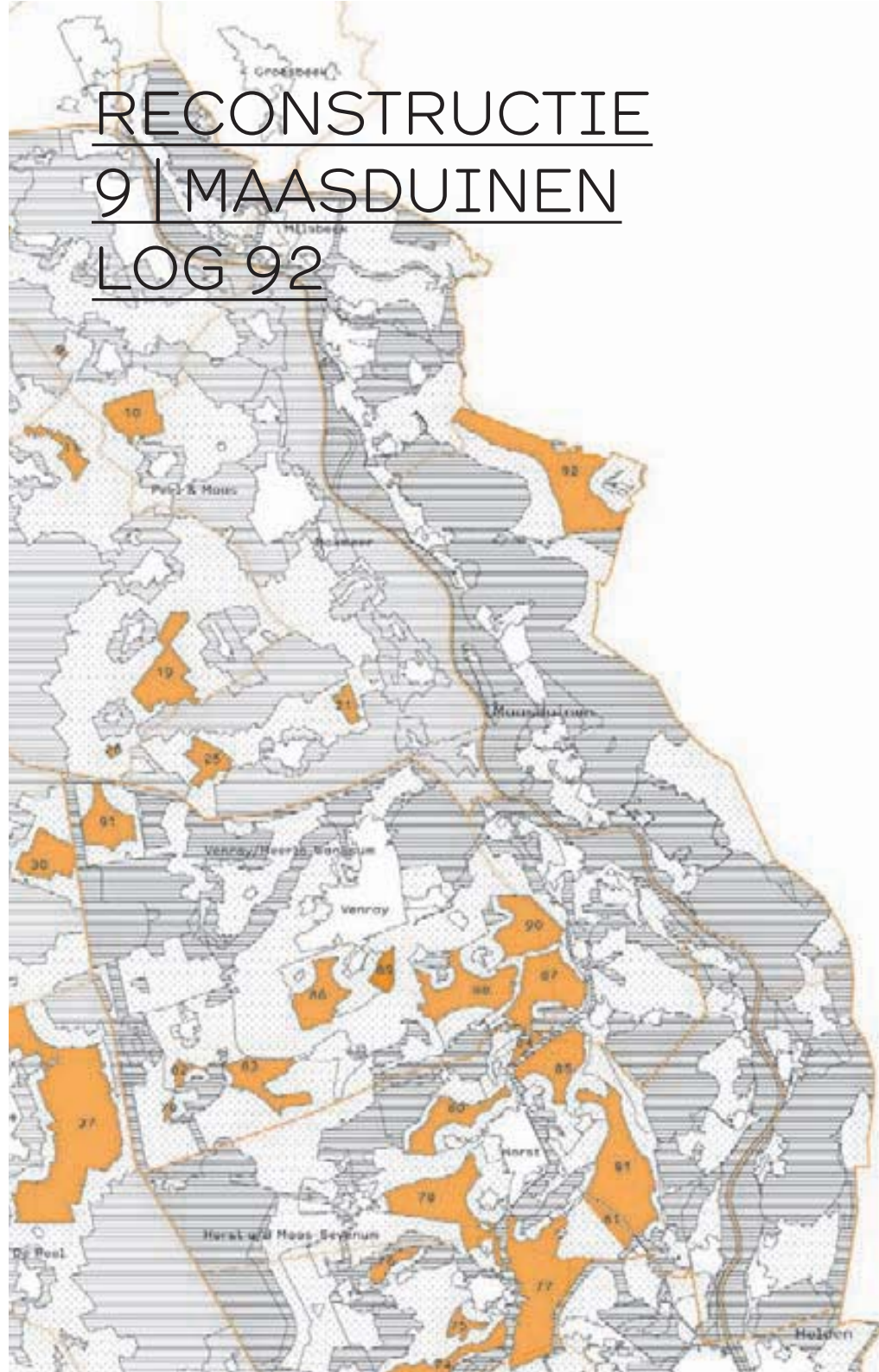

Boven: toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

RECONSTRUCTIE 9 | MAASDUINEN LOG 92

Boven: landschapstype, links: zonering

LOG 92 | SIEBENGEWALD

Gemeente Bergen
 660 ha (groot)
 1993m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2122m tot oprit snelweg (dichtbij)
 26 agrarische bedrijven
 6 intensieve veehouderijen
 Fase onbekend
 Jong ontginningslandschap

Het LOG Siebengewald ligt tegen de Duitse grens, achter de bos- en stuifduincomplexen langs de Maas, aan Limburgse zijde. Er liggen enkele recreatieve bedrijven in en om het LOG, zoals een golfterrein even ten zuiden. Het gebied kenmerkt zich door de rationele verkavelingsstructuur en de fraaie van wegbeplanting voorziene (kaarsrechte) Beltweg, parallel aan de grens. Deze weg is tevens een helder ontginningslint. Tussen het LOG en de kern Siebengewald ligt een duidelijke zonerings.

De N271 loopt zuidelijk van het LOG, waardoor door de kernen Nieuw Bergen of Afferden heen moet worden gereden. De A77 ligt ten noorden van het LOG, maar de aansluiting zit op enige afstand.

Er zijn twee uitbreidingen te vinden en één nieuwvestiging, langs de Duitse grens. De eigenaar van de deze nieuwvestiging werd hiertoe genoodzaakt, omdat archeologisch onderzoek op zijn aanvankelijke voorkeurslocatie (binnen ditzelfde LOG) een rendabele ontwikkeling in de weg stond. De keuze van materiaal en kleurgebruik voor de stallen was vrij. Er liggen hier nog twee nieuwe bedrijven in de planning en het LOG heeft ruimte voor nog één nieuw bedrijf - maakt in totaal vier. Er staan veel bedrijven en huizen te koop.

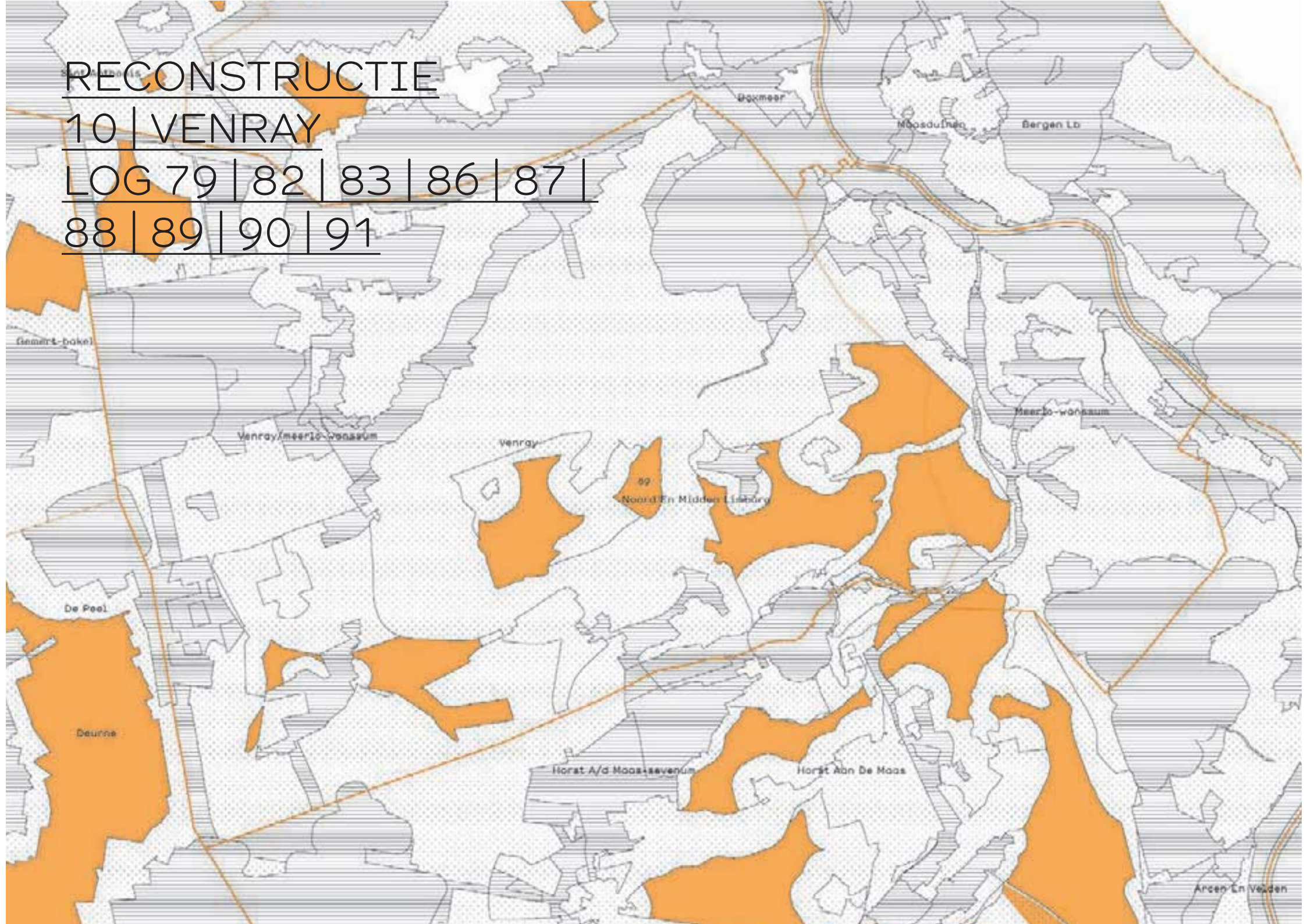

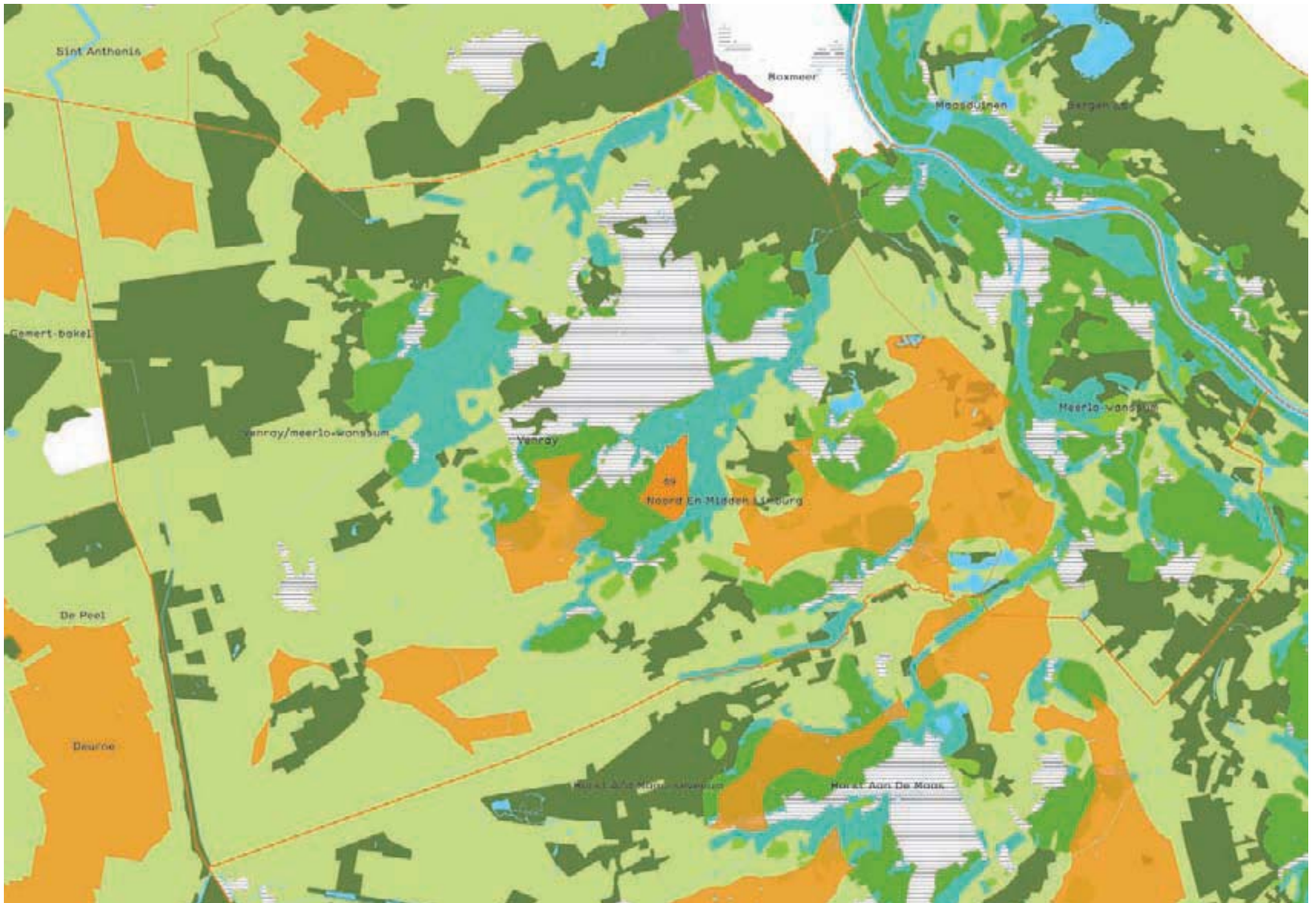
RECONSTRUCTIE

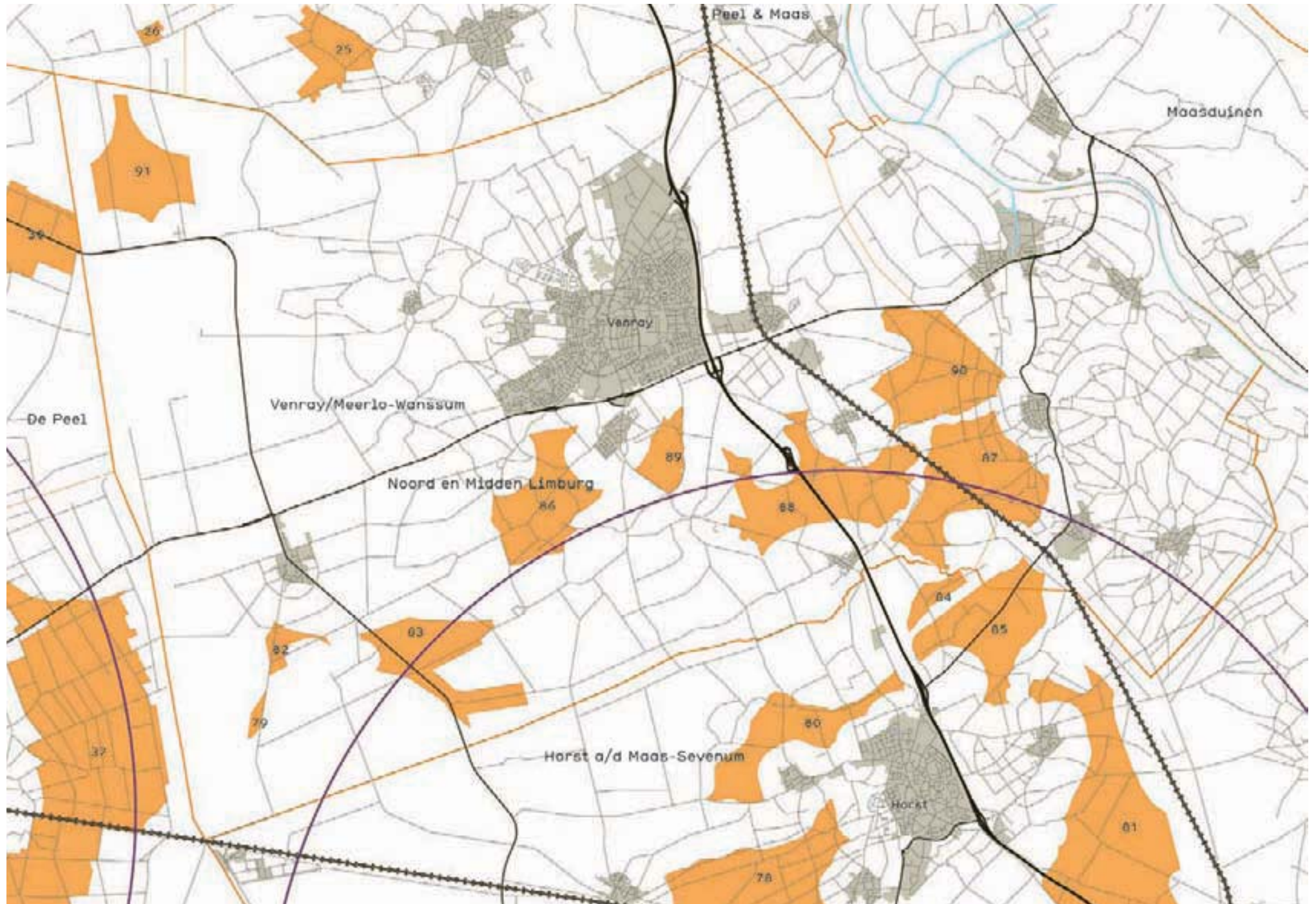
10 | VENRAY

LOG 79 | 82 | 83 | 86 | 87 |

88 | 89 | 90 | 91

79

LOG 79 | YSSELSTEYN 1

Gemeente Venray
12 ha (erg klein)
1892m tot N-weg (redelijk dichtbij)
5606 m tot oprit snelweg (op enige afstand)
8 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Ysselsteyn, aan de oostzijde van het bos- en heidegebied Paardekop (EHS), ligt het zeer kleine LOG Ysselsteyn Zuid. Het gebied is een jonge ontginning. De begrenzing van dit LOG ligt rondom enkele bedrijven uit het lange ontginningslint, de Timmermansweg, waarlangs de bebouwing op korte maar regelmatige afstand van elkaar ligt. De weg is voorzien van wegbeplanting. Er is één tweelaags varkensbedrijf waargenomen, net buiten de begrenzing van het LOG, op 50 meter vanaf de weg.

82

LOG 82 | YSSELSTEYN 2

Gemeente Venray
34 ha (klein)
1892m tot N-weg (redelijk dichtbij)
5859m tot oprit snelweg (op enige afstand)
7 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Ysselsteyn, direct ten noorden van het bos- en natuurgebied Paardekop (EHS), ligt het LOG Ysselsteyn-Noord. Dit LOG concentreert zich rondom enkele bedrijven aan een lang ontginningslint, de Timmermannsweg. De bebouwing bevindt zich op korte maar regelmatige afstand van elkaar. De N277 ligt vlak bij, aan de oostzijde. De wegbeplanting is sterk uitgedund en nog maar beperkt aanwezig. Opvallend is één groot intensief bedrijf met een grote mestvergistingsinstallatie.

148

LOG 83 | PUTTENWEG

Gemeente Venray
232 ha (middelgroot)
354m tot N-weg (zeer dichtbij)
4262m tot oprit snelweg (dichtbij)
20 agrarische bedrijven
8 intensieve veehouderijen:
Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER
Jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Ysselstein, aan de Puttenweg (N277), ligt het gelijknamige LOG Puttenweg. Het maakt onderdeel uit van een jonge ontginning. Aan de westzijde grenst het LOG aan bos- en heidegebied Paardekop. Het recreatieoord Het Meerdal ligt op korte afstand aan de zuidzijde. De (lint)bebouwing concentreert zich langs de Puttenweg en de kruisende Paardekopweg/Eijkenhofweg. Dit laatste lint is grotendeels voorzien van wegbeplanting. Ook aan de iets zuidelijker gelegen Veulensewaterweg liggen nog enkele bedrijven. Het gebied is verder open van karakter. Er is één nieuwe intensieve veehouderij aanwezig, waarbij de stallen op 50 meter van de weg staan en bijna de gehele tussenruimte is geasfalteerd. De twee stallen hebben een conventionele architectuur, de silo's zijn aan de achterzijde geplaatst en er staat geen woning bij. Niet ver buiten dit LOG is ook een nieuwvestiging.

LOG 86 | HEIDE-SCHEIDE

Gemeente Venray
235 ha (middelgroot)
1357m tot N-weg (redelijk dichtbij)
616 m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
19 agrarische bedrijven
6 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER
Akker- en esdorpenlandschap en jong ontginningslandschap

Ten zuiden van Venray en ten oosten van het dorp Leunen ligt het LOG Heide-Scheide. De N270 loopt er vlak bovenlangs en biedt daarmee een snelle verbinding naar de A73. Het LOG omvat de oude akkers rond Heide en Leunen met vooral aan de zuidkant enkele jonge ontginningen. Er zijn wat weg- en kavelgrensbeplantingen. Bebouwing is geconcentreerd in het dorp Heide. Bedrijven liggen verspreid. Het LOG kent een aanzienlijk deel akker- en tuinbouw en er zijn qua intensieve veehouderij geen zichtbare ontwikkelingen.

149

83

86

87

LOG 87 | OIRLOSCHHE HEIDE

Gemeente Venray, Horst aan de Maas
(Meerlo-Wanssum)

360 ha (groot)

1126m tot N-weg (redelijk dichtbij)

1843m tot oprit snelweg (dichtbij)

18 agrarische bedrijven

11 intensieve veehouderijen

Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied gemeente Meerlo-Wanssum, bestemmingsplan gemeente Venray in voorbereiding en bezig met plan-MER

Jong ontginningslandschap

Oostelijk van Venray, onder het dorp Meerlo, ligt het LOG Oirloosche Heide. Dit LOG wordt gescheiden van de LOG's Meerlosche heide en Zandhoek-Molenhoek door de Boddebroeke loop en een zone daaromheen. De N270 ligt noordelijk van het gebied en ligt op relatieve afstand. Het LOG ligt rondom een groot oppervlak dat is begrensd als nieuwe natuur. Aan de westzijde van het gebied loopt de Groote Molenbeek. Een duidelijk zonering is afleesbaar met de kernen Meerlo en Tienraij, maar ook met de zandwinplas ten zuidenwesten van het gebied. Het gebied is een duidelijke jonge ontginning, met enkele wegbeplantingen en diverse bospercelen. Er is hier een groot pluimveebedrijf met winkel te vinden, maar verder geen zichtbare ontwikkelingen.

LOG 88 | ZANDHOEK-MOLENHOEK

Gemeente Venray

370 ha (groot)

1199m tot N-weg (redelijk dichtbij)

1119m tot oprit snelweg (dichtbij)

18 agrarische bedrijven

6 intensieve veehouderijen

Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER

Jong ontginningslandschap en voormalig akkerdorpenlandschap.

Ten zuidwesten van het dorp Meerlo, ligt het LOG Zandhoek-Molenhoek. Aangrenzend liggen de LOG's Meerlosche heide en Oirloosche heide, die van elkaar worden gescheiden door de Boddebroeke loop en een zone daaromheen. Rondom het nabije bosgebied (EHS) en de verzorgingsplaats Venray ligt eveneens een ecologische zone. De A73 knipt het LOG in tweeën. Aan de westzijde snijdt de N553 het gebied en de N270 ligt op relatief korte afstand aan de noordzijde. Het gebied is een jonge ontginning. Even ten zuiden van Oirlo ligt het voormalige Klein Oirlo, een oud akkerdorpenlandschap, nog herkenbaar door de bebouwingsintensiteit. Het gebied kent nauwelijks wegbeplanting, met uitzondering langs de N553, en her en der wat kavelgrensbeplantingen of een bosperceel. Er zijn geen zichtbare ontwikkelingen, maar een inplaatser ligt hier wel in de planning.

88

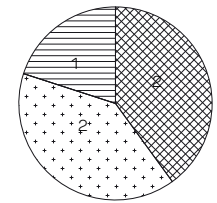

LOG 89 | LEUNEN

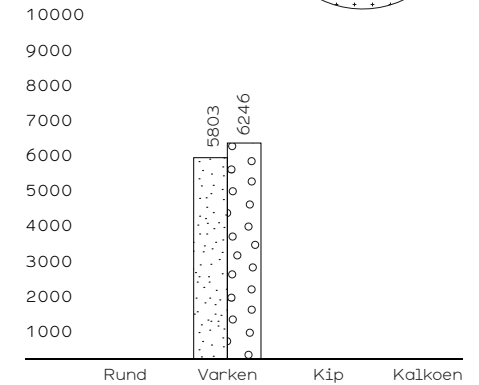
Gemeente Venray
 75 ha (klein)
 368 m tot N-weg (zeer dichtbij)
 598 m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 5 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Bestemmingsplan in voorbereiding, bezig met plan-MER
 (Voormalig) akker- en esdorpenlandschap

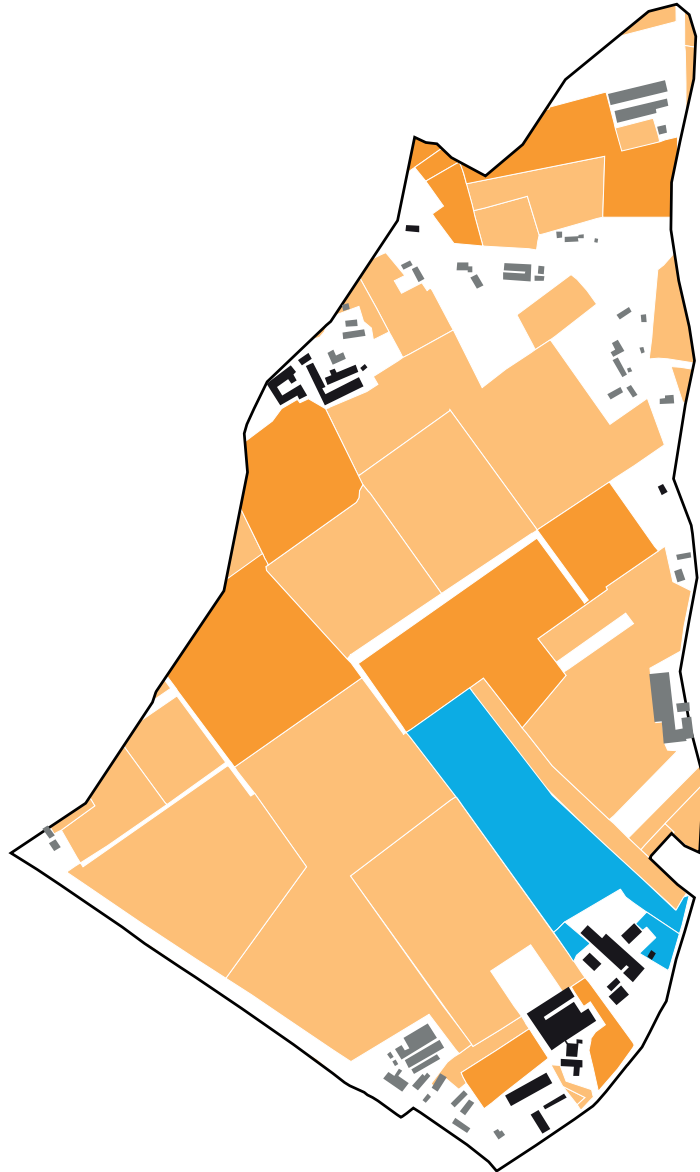
Ten zuiden van Venray, oostelijk van het dorp Leunen ligt het gelijknamige LOG. Het is omgeven door een oud bebouwingslint. Daarbinnen bevindt zich een open gebied zonder bebouwing of beplantingen. Het is een oud akkercomplex van Leunen. Aan de zuidzijde stroomt de Oostrumsche beek, vrijwel aangrenzend. De N270 ligt op korte afstand aan de noordzijde, dichtbij de aansluiting met de A73. Er is één nieuwvestiging: een varkensbedrijf zonder woning, waarbij de stal een conventionele architectuur heeft en 50 meter van de weg staat. Eind 2009 is één van de twee intensieve veehouderijen in het LOG, een jaar oude varkensstal met 4000 varkens, volledig afgebrand, inclusief varkens.

- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☒ Gemengd bedrijf
- ☒ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

90

LOG 90 | MEERLOSCHHE HEIDE

Gemeente Venray, Horst aan de Maas
 295 ha (middelgroot)
 1042m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2602m tot oprijt snelweg (dichtbij)
 7 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 gemeente Meerlo-Wanssum, bestemmings-
 plan gemeente Venray in voorbereiding,
 bezig met plan-MER
 Jong ontginningslandschap

Ten noordwesten van het dorp Meerlo, ligt het LOG Meerlosche Heide. Het LOG wordt gescheiden van de aangrenzende LOG's Oirlosche heide en Zandhoek-Molenhoek door de Boddebroeke loop en een zone daaromheen. In de noordpunt van het gebied, binnen de begrenzing, ligt het Wanssumse ven. Aan de noordwestzijde van het gebied ligt een recreatiepark rond een zandwinplas. Aan de westzijde, op enige afstand, ligt de Lollebeek. De N270 grenst aan het LOG en vormt daarmee een korte verbinding naar de A73. Opvallend zijn de diverse boskavels (EHS) die in dit gebied voorkomen. Er is tamelijk veel wegbeplanting en één nieuwvestiging. De stallen hiervan staan 50 meter van de weg en hebben een conventionele architectuur. Aan de voorzijde silo's en een boomgaard. Aan de lange zijde van de stal worden bomenrijen geplant.

156

LOG 91 | VREDEPEEL

Gemeente Venray
 216 ha (middelgroot)
 1264m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 7881m tot oprijt snelweg (op enige afstand)
 8 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Bestemmingsplan in voorbereiding,
 bezig met plan-MER
 Jong ontginningslandschap

Westelijk van Venray, op de grens van Brabant en Limburg, ligt het LOG Vredepeel. Het ligt ingeklemd tussen een EVZ, het bosgebied Zwartwater en de Vliegveldbossen (EHS). Het LOG is een overzichtelijke jonge Peelontginning, kernmerkend door twee noord-zuid lopende ontginningslinten, de Twistweg en de Vredeweg. De erven liggen daar op vrij regelmatige afstand aan. Er is een fraaie lanenstructuur en op een enkele plek kavelgrensbeplanting. De vorm van de begrenzing is opmerkelijk. Er is hier één inplaatser gepland.

91

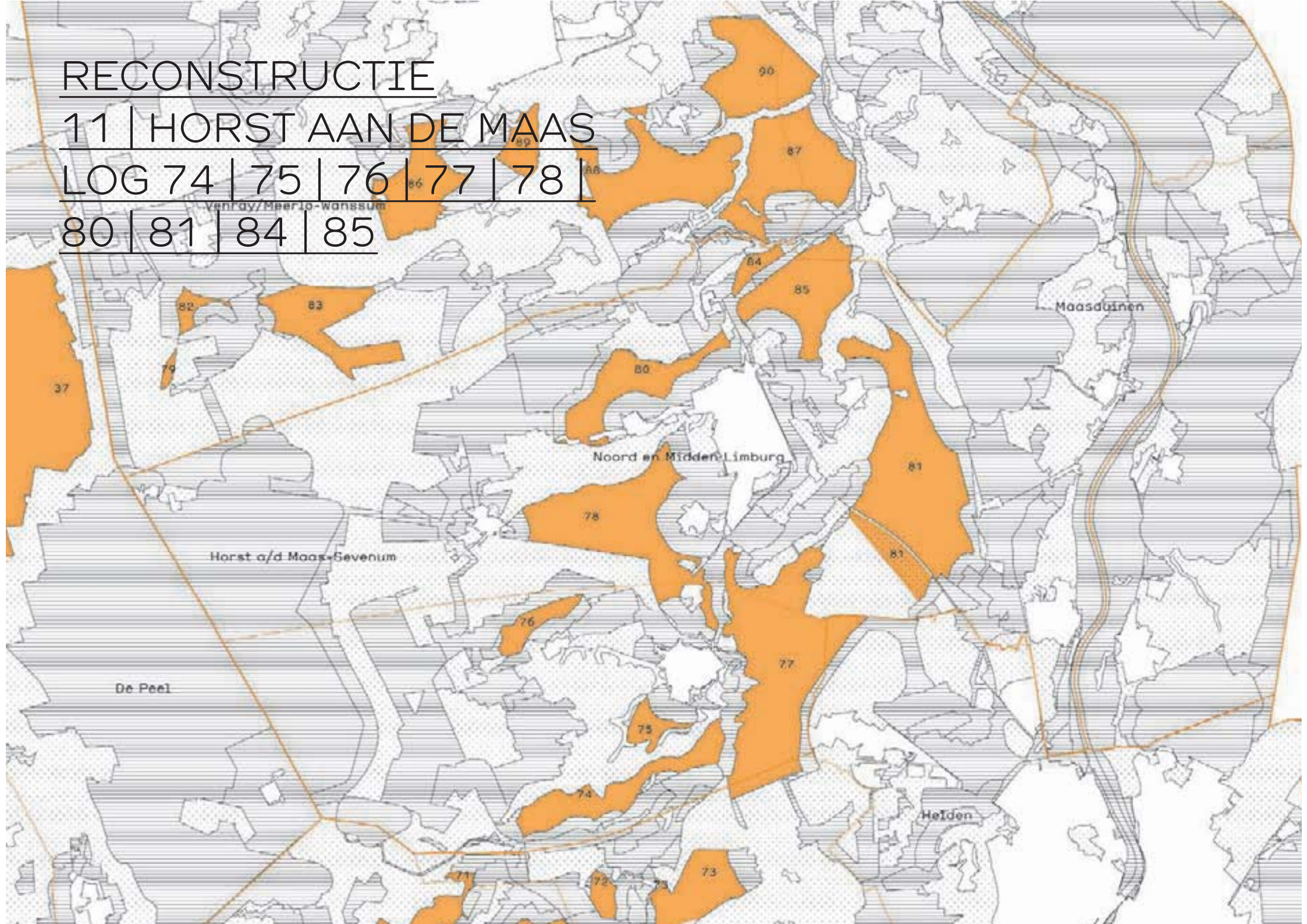
157

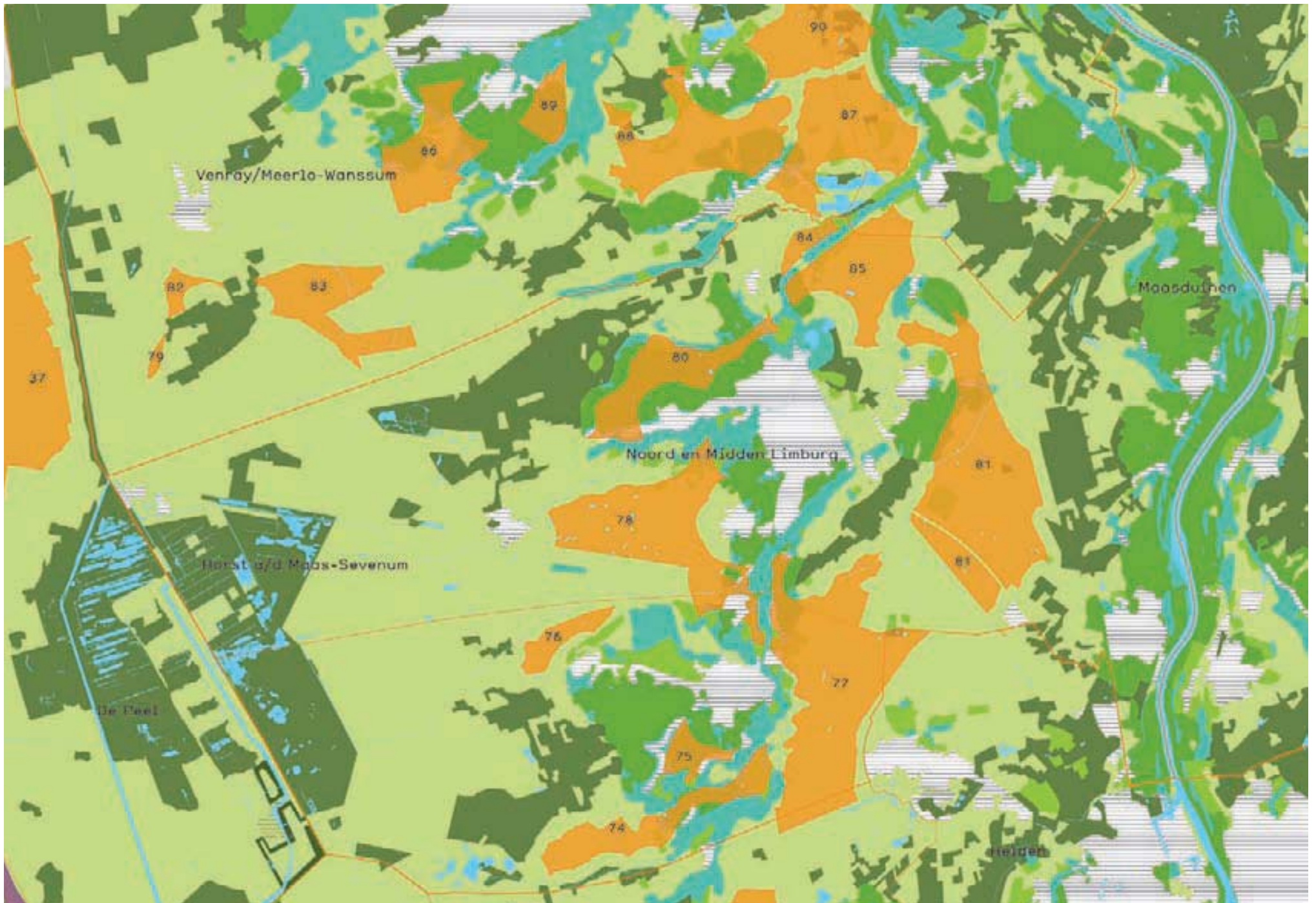
RECONSTRUCTIE

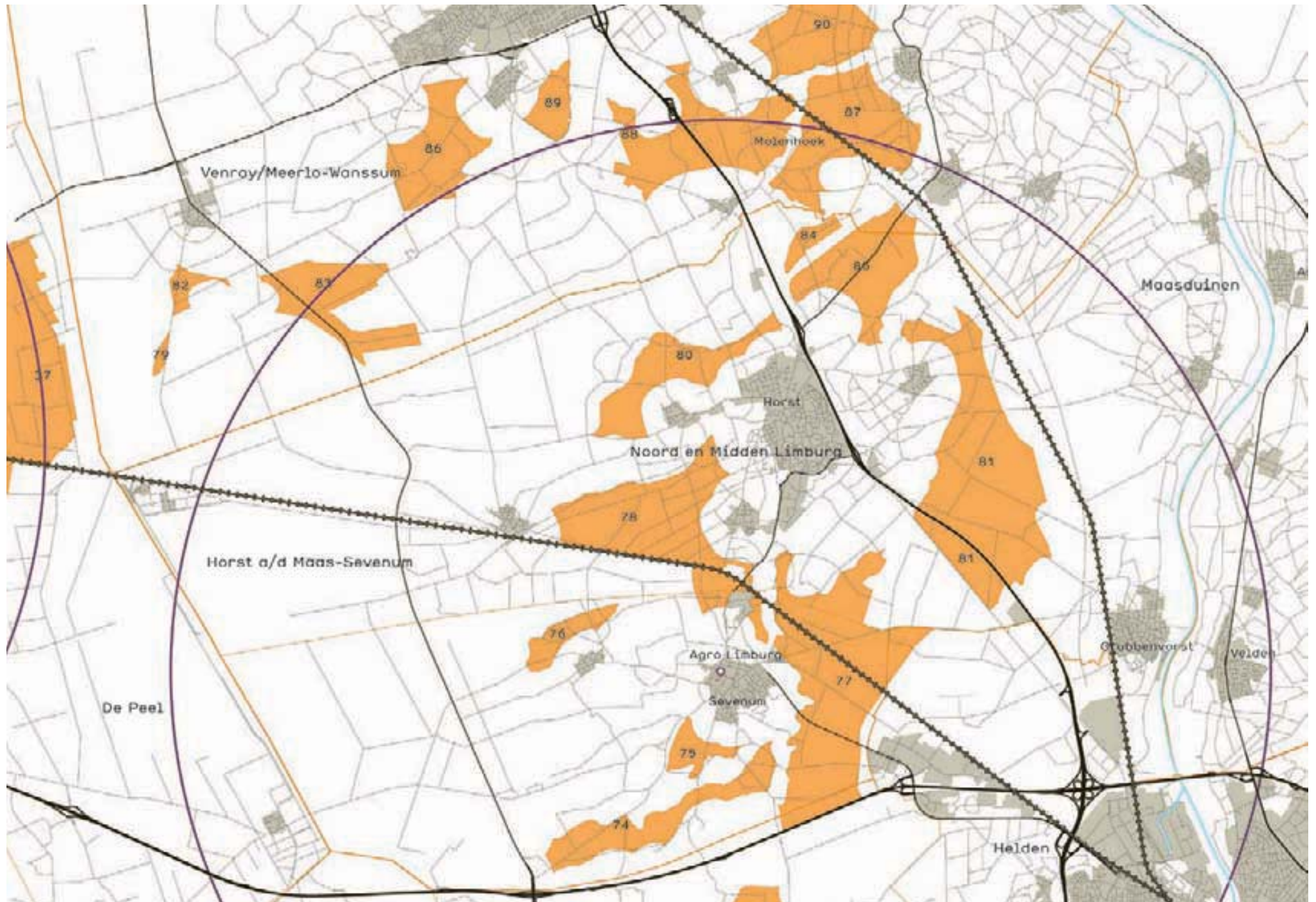
11 | HORST AAN DE MAAS

LOG 74 | 75 | 76 | 77 | 78 |

80 | 81 | 84 | 85

74

LOG 74 | DE VORST

Gemeente Horst aan de Maas (Sevenum)
 215 ha (middelgroot)
 1359m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 381m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 13 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 (moet nog worden vastgesteld)
 Jong ontginningslandschap en akker- en
 esdorpenlandschap

Ten zuiden van Sevenum strekt zich van oost naar west het LOG de Vorst uit. Het LOG wordt aan de zuid- en westzijde begrensd door het brede beekdal van de Grootte Molenbeek, dat als ecologische verbindingzone wordt aangemerkt. De A67 ligt daar pal onder. De oprit met deze snelweg ligt op zeer korte afstand, in het westen. Het gebied wordt vooral gekenmerkt door akker- en tuinbouw. In het gebied is nog een zichtbare tweedeling aanwezig: in het westen een meer rationele jonge ontginning, in het oosten een (voormalig) akkerdorpenlandschap. Behalve één waargenomen uitbreiding, zijn er geen zichtbare ontwikkelingen. Direct ten noordwesten van het LOG ligt het bosgebied van de Kronerbergerheide (EHS) met daarin het attractiepark Toverland Sevenum. In de voormalige gemeente Sevenum zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

LOG 75 | GROOT LUTTE

Gemeente Horst aan de Maas (Sevenum)
 60 ha (klein)
 2756m tot oprit snelweg (dichtbij)
 0 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 (moet nog worden vastgesteld)
 Akker- en esdorpenlandschap

Ten zuiden van Sevenum ligt het kleine LOG Groot Lutte. Het LOG Groot Lutte ligt direct ten noorden van het LOG de Vorst. De westgrens wordt gevormd door de lintbebouwing van Steeg. Het is een oud akkercomplex, dat aan de west-, zuid- en oostzijde wordt omzoomd door lintbebouwing en in het noorden (op enige afstand) de kern van Sevenum met een sportterrein aan de rand. In het LOG zelf liggen geen bedrijven en er zijn geen bouwactiviteiten zichtbaar. In de voormalige gemeente Sevenum zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

75

LOG 76 | KRONENBERG

Gemeente Horst aan de Maas (Sevenum)
 70 ha (klein)
 2606m tot N-weg (op enige afstand)
 3986m tot oprit snelweg (dichtbij)
 6 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 (moet nog worden vastgesteld)
 Jong ontginningslandschap

Ten westen van Sevenum, even ten noorden van het dorp Kronenberg, ligt het LOG Kronenberg. Het gebied heeft een redelijk hoge bebouwingdichtheid en er is redelijk wat bedrijvigheid. (intensieve) veehouderijbedrijven komen hier nauwelijks voor en er zijn ook geen ontwikkelingen in de veeteelt waarneembaar. Er liggen met name kassen en (vollegronds) tuinbouwbedrijven. Het gebied is een oude heideontginning en kent met name wat erfbeplanting – wegbeplanting is afwezig. Net buiten het LOG zijn wel diverse wegbeplantingen zichtbaar. In de directe omgeving, aan de zuidwest- en zuidoostzijde liggen enkele bosgebieden (EHS). Aan de westzijde ligt op afzienbare afstand de N277. In de voormalige gemeente Sevenum zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

76

77

LOG 77 | SEVENUM

Gemeente Horst aan de Maas (Sevenum)
 704 ha (groot)
 837m tot N-weg (dichtbij)
 542m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 21 agrarische bedrijven
 2 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied gemeente Sevenum (moet nog worden vastgesteld). Plan-MER en bestemmingsplan buitengebied gemeente Horst aan de Maas in 2010.
 Jong ontginningslandschap

Ten oosten van Sevenum, ingeklemd tussen de A67 in het zuiden en Reulsberg in het noorden, ligt het LOG Sevenum. Het ligt vlak bij de agrologische gebiedsontwikkeling Klavertje 4 en grenst aan de oostzijde aan Tradeport West. Het is een groot LOG met een lage bebouwingsdichtheid. De meeste bebouwing concentreert zich langs de Grubbenvorsterweg en de Ulfterhoek. Het LOG wordt doorsneden door een spoorlijn en de N556. Aan de westzijde van het gebied loopt de Groote Molenbeek die als EVZ is begrensd. Opvallend is een (robuuste) ecologische verbindingzone die dwars door het gebied heenloopt, waarop de begrenzing van dit LOG niet is aangepast. Er zijn verder geen zichtbare ontwikkelingen. In de voormalige gemeente Sevenum zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk. In de oude gemeente Horst aan de Maas in totaal zes.

LOG 78 | HEGELSOM

Gemeente Horst aan de Maas (Sevenum)
 472 ha (groot)
 2992m tot N-weg (op enige afstand)
 2188m tot oprit snelweg (dichtbij)
 50 agrarische bedrijven
 9 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied gemeente Sevenum (moet nog worden vastgesteld). Plan-MER en bestemmingsplan buitengebied gemeente Horst aan de Maas in 2010.
 Jong ontginningslandschap

Even ten westen van Horst ligt het LOG Hegelsom. Het LOG ligt in een jonge ontginning, die rationeel is opgezet, maar met een fijnmazig netwerk van linten, kascomplexen, andersoortige bedrijvigheid en particuliere woningen is verdund. Ten noorden van het gebied loopt de Kabroeksche beek. Er zijn hier geen zichtbare ontwikkelingen op het gebied van intensieve veeteelt. In de gemeente Horst aan de Maas zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk. noordwesten van het LOG ligt het bosgebied van de Kronerbergerheide (EHS) met daarin het attractiepark Toverland Sevenum. In de voormalige gemeente Sevenum zijn in totaal vier inplaatsers mogelijk.

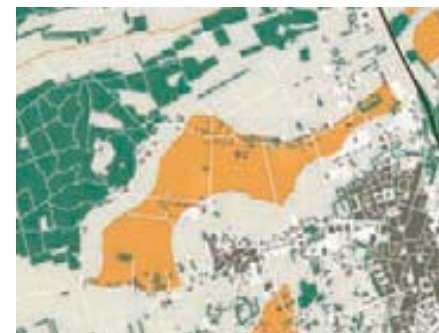

78

LOG 80 | SCHADIJK

Gemeente Horst aan de Maas
 219 ha (middelgroot)
 2212m tot N-weg (op enige afstand)
 245m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 22 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Plan-MER en bestemmingsplan buitengebied gemeente Horst aan de Maas in 2010.
 Akker- en esdorpenlandschap en jonge ontginningen

Ten noordwesten van Horst, in de dorpsrandzone, ligt het LOG Schadijk. Het LOG strekt zich in een relatief smalle strook uit van oost naar west, van de Meteriksebaan tot aan de N553 (Venrayseweg). Aan de westzijde grenst het LOG aan een omvangrijk bosgebied, met daarin ondermeer het bosbad en verderop het recreatiepark Het Meerdaal. Ten zuiden van het gebied loopt de Kabroeksche beek. Het LOG wordt gekenmerkt door een aantal parallelle linten, waaronder de Kempweg en de Meteriksbaan, en een vrij hoge bebouwingsdichtheid. Kassen en (vollegronds-) tuinbouw spelen in dit gebied een belangrijke rol. Er zijn geen zichtbare ontwikkelingen op het gebied van intensieve veehouderij. In de oude gemeente Horst aan de Maas zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

80

81

LOG 81 | MELDERSLO

Gemeente Horst aan de Maas
690 ha (groot)
2400m tot N-weg (op enige afstand)
1138m tot oprit snelweg (dichtbij)
33 agrarische bedrijven
6 intensieve veehouderijen
Plan-MER en bestemmingsplan buitengebied
gemeente Horst aan de Maas in 2010.
Jong ontginningslandschap

Ten westen van Horst ligt het LOG Melderslo. Het LOG wordt doorsneden door de A73, waardoor ten zuiden een smalle strook LOG resteert. Er lopen geen N-wegen door het gebied, maar aansluitingen op de A73 liggen op korte afstand (Horst en Horst-Noord). Het LOG bestaat grotendeels uit jonge ontginningen die zich om het oude akkercomplex van Melderslo heen draaien, aan de oostzijde begrensd door bossen. Er is vrij veel vollegrondsteelt en tuinbouw in dit gebied. Met name het noordelijk deel kent een vrij hoge bebouwingsdichtheid. Het landschapspatroon is, ondanks de variaties, rationeel en open. Bijzonder fraai is de ontginning tegen de Houthuizerheide aan met de door bomen omzoomde blokvormige verkaveling. Er zijn twee nieuwvestigingen waargenomen, waarvan er één in aanbouw is. In de oude gemeente Horst aan de Maas zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

LOG 84 | NIEUWENBERG

Gemeente Horst aan de Maas
38 ha (klein)
989m tot N-weg (dichtbij)
698m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
8 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Plan-MER en bestemmingsplan buitengebied
gemeente Horst aan de Maas in 2010.
Jong ontginningslandschap

Ten zuidoosten van Venray, tussen de Grootte Molenbeek (EVZ) en de Lollebeek, ligt het LOG Nieuwenberg. Dit LOG ligt tussen de twee grotere LOG's Oirloosche Heide en Tienrayse weg. Het gebied maakt onderdeel uit van een jonge ontginning, is open en rationeel verkaveld. Beplanting is schaars. Direct ten oosten van het LOG ligt een zandwinplas. In het LOG zelf zijn geen ontwikkelingen te zien. Net buiten het LOG vervangt een bedrijf alle bestaande stallen. In de oude gemeente Horst aan de Maas zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

84

LOG 85 | TIENRAYSE WEG

Gemeente Horst aan de Maas, Meerlo-Wanssum
272 ha (middelgroot)
486m tot N-weg (zeer dichtbij)
195m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
10 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
gemeente Meerlo-Wanssum. Plan-MER en
bestemmingsplan buitengebied gemeente
Horst aan de Maas in 2010.
Jong ontginningslandschap

Ten zuidwesten van Tienray en vlak onder de Grootte Molenbeek (EVZ), ligt het LOG Tienrayse weg. Centraal in het LOG loopt de Tienrayseweg/Spoorstraat. De agrarische bedrijven liggen hier verspreid. De aansluiting op de A73 is nabij, westelijk van het LOG. Het is een vrij open jong ontginningslandschap. Er zijn enkele laanbeplantingen, waarvan de Tienrayseweg wel de belangrijkste is. Even buiten het LOG ligt een fors recreatiecomplex. Er zijn geen ontwikkelingen waarneembaar op het gebied van intensieve veehouderij. In de oude gemeente Horst aan de Maas zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

85

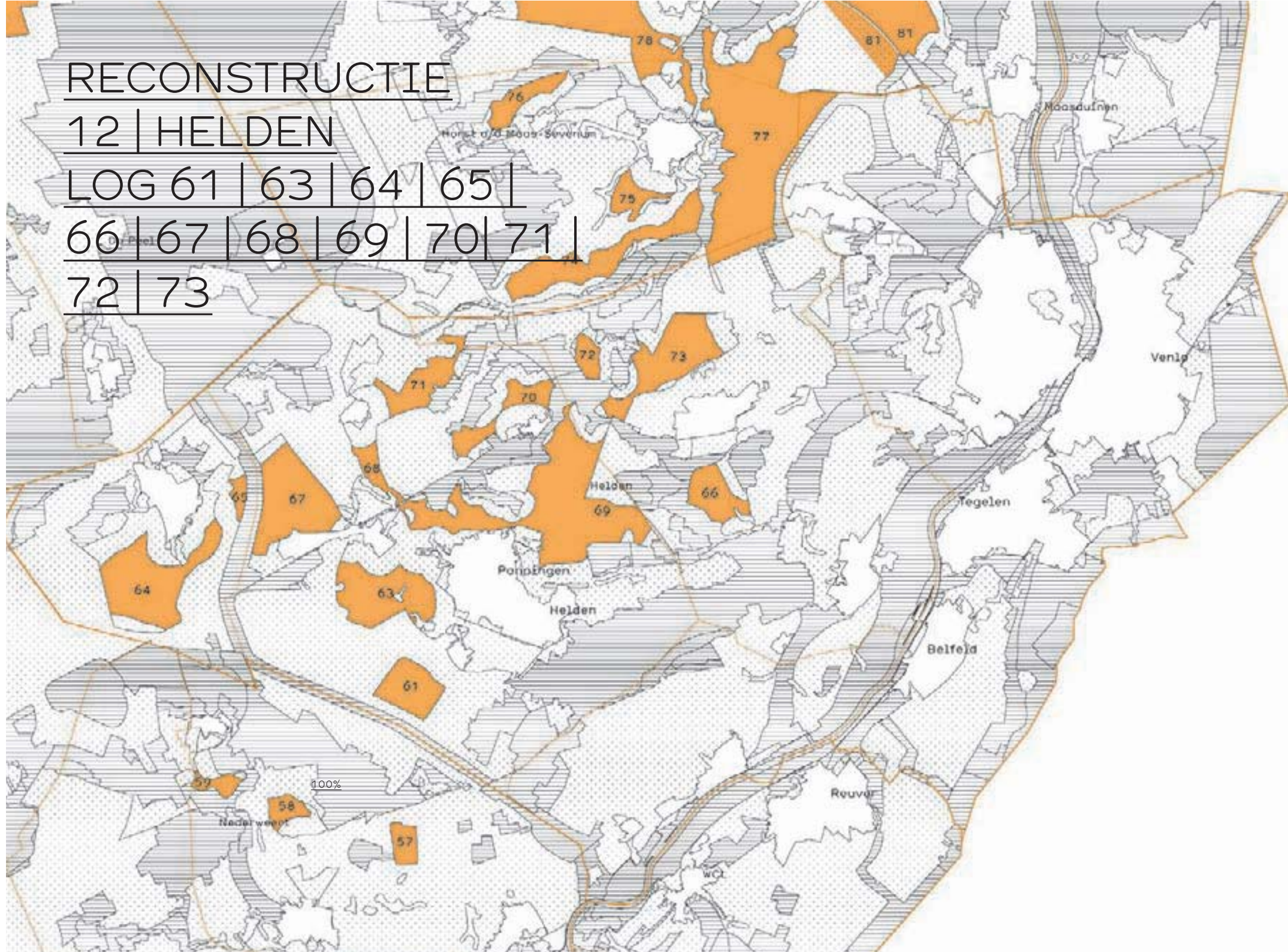
RECONSTRUCTIE

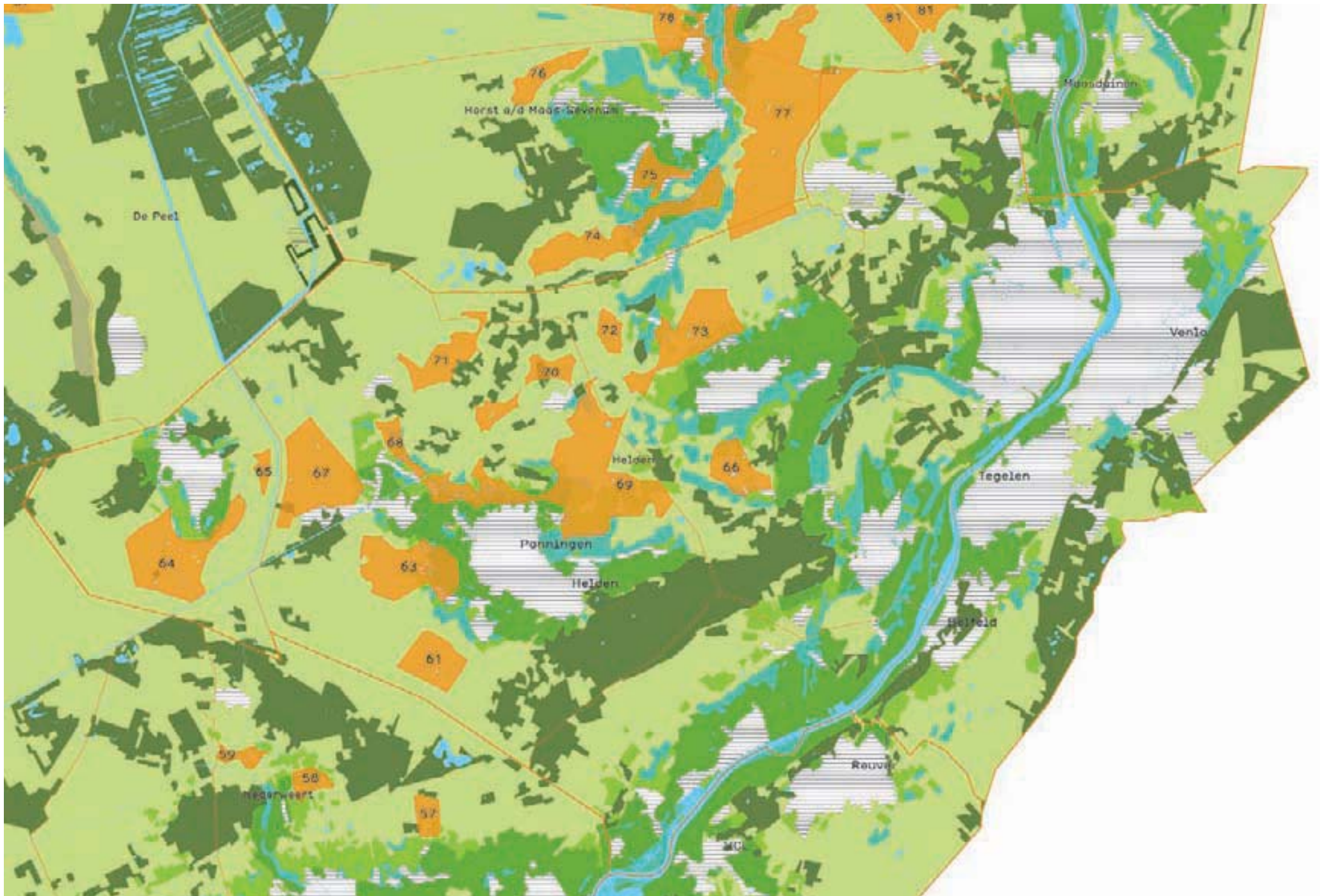
12 | HELDEN

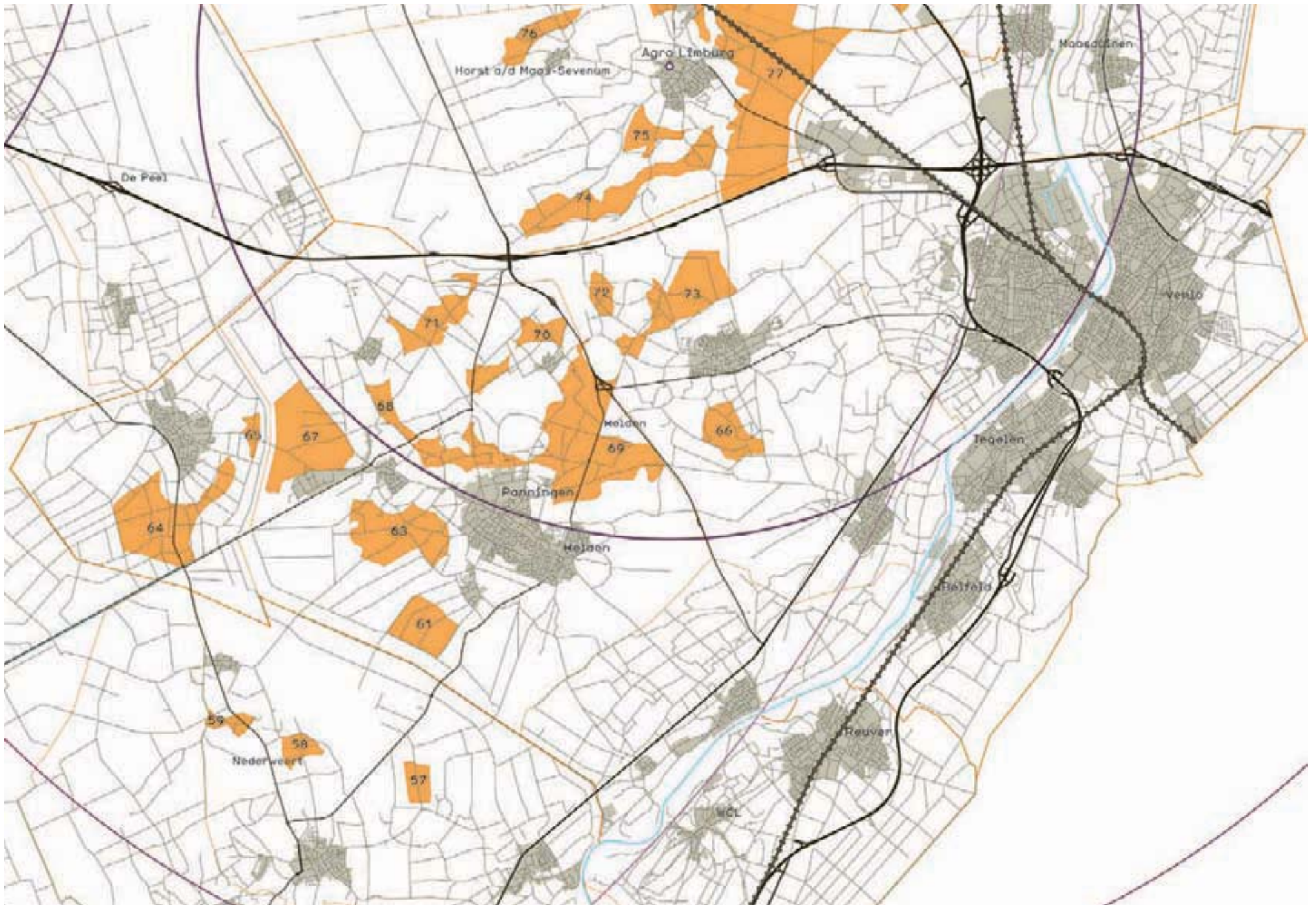
LOG 61 | 63 | 64 | 65 |

66 | 67 | 68 | 69 | 70 | 71 |

72 | 73

61

LOG 61 | EGCHELHEIDE

Gemeente Peel en Maas (Helden)
 113 ha (middelgroot)
 1126m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 5664m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 5 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV
 en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan
 buitengebied.
 Jong ontginningslandschap

Even ten zuiden van Panningen en het aangrenzende dorp Egchel ligt het LOG Egchelheide. De Heldense bossen en de Ophovense zandweg liggen op enige afstand aan respectievelijk de west- en zuidzijde. Parallel aan de zuidelijke Melkweg loopt het stevig beplante Peelkanaal. De N562 ligt op zeer korte afstand aan de westzijde. In het gebied zitten een aantal grote bedrijven. Er zijn weinig particuliere woningen in de omgeving. Opvallend is de aanbouw van een nieuwe varkensstal als uitbreiding van een bedrijf, met luchtwasser verwerkt in de kopgevel. De stal heeft een strakke vorm, ookal wordt het aanzicht onderbroken door silo's langs de stal. Verderop zit een grote nertsenfokker op drie erven en ergens anders is net een nieuwe manege gebouwd. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

63

LOG 63 | BERINGE

Gemeente Peel en Maas (Helden)
 211 ha (middelgroot)
 1019m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 4236m tot oprit snelweg (dichtbij)
 24 agrarische bedrijven
 10 intensieve veehouderijen
 Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV
 en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan
 buitengebied.
 Jong ontginningslandschap en akker- en
 esdorpenlandschap

Ten zuidwesten van Panningen, vlak onder het dorp Beringe ligt het LOG De Beringe. De Noordervaart en de N275/N561 lopen aan de westzijde, op geringe afstand. Het LOG ligt op de overgang van het oude akkercomplex van Panningen en jonge heideontginningen. Er lopen twee linten door het gebied, de Groeze-Hondsheuvelstraat en de Peelstraat-Zelen ten noorden daarvan. Het gebied kent een rationele verkaveling en is vrij open. Bedrijven liggen op enige afstand van elkaar. In de nieuwe ontginningen liggen enkele nieuwe bedrijven. Wegen zijn grotendeels ingeplant. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

LOG 64 | ROGGEELSE DIJK

Gemeente Peel en Maas (Meijel)
 265 ha (middelgroot)
 423m tot N-weg (zeer dichtbij)
 5823m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 23 agrarische bedrijven
 5 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 Jong ontginningslandschap

Even ten zuiden van Meijel ligt het LOG Roggelse dijk (N279). Aan de noordzijde ligt het Simonshoekse bos, inclusief kampeerbos. De Roggelse dijk zelf loopt van noord naar zuid door het gebied en kent diverse zijwegen. Het gebied kenmerkt zich door een relatief hoge bebouwingsdichtheid aan de linten, zoals bij de Langstraat. Hieraan liggen veel bedrijven, maar ook particuliere woningen. Er is veel bedrijvigheid. In het gebied liggen diverse kassen en tuinbouwbedrijven. Het LOG heeft een opmerkelijke uitloper langs de Steenkampseweg aan de westzijde. De ontsluiting via de N279 is goed.

64

65

LOG 65 | HELDENSEDIJK

Gemeente Peel en Maas (Meijel)
23 ha(klein)
269m tot N-weg (zeer dichtbij)
5274m tot oprit snelweg (op enige afstand)
3 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderijen
Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
Jong ontginningslandschap

Het LOG Heldensedijk ligt tussen Meijel en het Peelkanaal, dat hier een dubbele loop kent. Aan de overzijde van het kanaal (begrensd als ecologische verbindingzone) ligt het LOG de Kievit. LOG Heldensedijk is een klein gebied van jonge ontginningen aan het bebouwingslint Vieruitersten. Er is een duidelijke en stevige structuur van wegbeplantingen aanwezig. Het Startebos, tegen de kern van Meijel en diverse natuurgebieden liggen ten noorden van het gebied op enige afstand.

67

LOG 67 | DE KIEVIT

Gemeente Peel en Maas (Helden)
246 ha (middelgroot)
546m tot N-weg (dichtbij)
4797m tot oprit snelweg (dichtbij)
5 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Provincie Limburg bezigt met structuurvisie IV en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan buitengebied.
Jong ontginningslandschap

Ten westen van Panningen, ingeklemd tussen de Noordervaart en het zwaar beplante Peelkanaal, ligt het LOG De Kievit. Het Peelkanaal is begrensd als ecologische verbindingzone. Het bedrijventerrein van Beringe scheidt het LOG van de Noordervaart. Aan de overzijde van het Peelkanaal ligt LOG Heldensedijk. LOG de Kievit is een ruim opgezet jong ontginningslandschap met een rationele verkaveling. Op een enkele plek is sprake van kavelgrensbeplanting. In het LOG liggen twee wegen: de stevig beplante Hoevenstraat en de Kievit. De bedrijven liggen op forse afstand van elkaar. In en om het LOG zijn enkele kassen te vinden. Tussen het bedrijventerrein en het LOG loopt de N561. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

66

LOG 66 | RINKESFORT

Gemeente Peel en Maas (Maasbree)
97 ha (klein)
1001m tot N-weg (redelijk dichtbij)
2063m tot oprit snelweg (dichtbij)
8 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Provincie Limburg bezigt met structuurvisie IV en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan buitengebied.
Jong ontginningslandschap

Ten westen van Panningen, vlak onder Maasbree, ligt het LOG Rinkesfort. Het is een open, rationele, jonge ontginning omgeven door boscomplexen (EHS), die een verbinding vormen tussen de de Blerickse Bergen/Craijelheide en de Heldense bossen. Aan de noordzijde loopt de N275, aan de westzijde de N277. De bebouwing concentreert zich rond Rinkesfort en ligt vrij verspreid. De bebouwingsdichtheid is laag, maar er zijn enkele forse kassen en diverse (vollegroonds)tuinbouwpercelen te vinden.

68

LOG 68 | DE HOEVEN

Gemeente Peel en Maas (Helden)
45 ha (klein)
880m tot N-weg (dichtbij)
3333m tot oprit snelweg (dichtbij)
2 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV en plan-MER. In 2010 bestemmingsplan buitengebied.
Jong ontginningslandschap en Akkerdorpen-kampenlandschap

Ten noordwesten van Panningen, door de N275 gescheiden van het grotere LOG Panningen, ligt het LOG De Hoeven. Het kleine LOG ligt dicht tegen de dorpskern van Grashoek. De begrenzing van het LOG raakt aan de zuidzijde een ecologische verbindingzone. Op de rand van het voormalige akkercomplex rond Panningen ligt het LOG aan weerszijden van een oude 'plaatse', een driehoekig dorpspleintje. Daar omheen liggen de jonge ontginningen met lintbebouwing en vrij veel (omvangrijke) erfbeplanting. In en om het LOG zijn diverse tuinbouwbedrijven en kassen waarneembaar. Direct ten noordoosten van het gebied ligt een camping, omzoomd met bos. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

LOG 70 | KONINGSLUST

Gemeente Peel en Maas (Helden)
85 ha (klein)
395m tot N-weg (zeer dichtbij)
925m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
9 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan buitengebied.
Jong ontginningslandschap

Ingeklemd tussen de N560 en de N277 ligt het LOG Koningslust, ten noorden van Panningen en vlakbij de dorpskern Koningslust. Het betreft een jonge ontginning met twee parallelle oost-westlinten: de Brentjes in het zuiden en de Zandstraat net ten noorden daarvan. In en om het gebied liggen een aantal bospercelen die als EHS zijn begrensd. Opmerkelijk zijn een aantal grote stallen van een nieuw bedrijf, die als in een zorgvuldig ritme tussen twee boseenheden liggen. Aan de voor- en achterzijde van deze stallen zijn de kopgevels verkleind door kleinere staluitbouwen. De mestopslag bevindt zich hier op maaiveld-niveau langs de stallen. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

70

69

LOG 69 | PANNINGEN

Gemeente Peel en Maas (Helden)
530 ha (groot)
400m tot N-weg (zeer dichtbij)
25m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
41 agrarische bedrijven
10 intensieve veehouderijen
Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan buitengebied.
Jong ontginningslandschap en akker- en esdorpenlandschap

Aan de noordzijde van Panningen strekt het LOG Panningen zich uit. Smal en langgerekt vanaf de N560, tot een bredere zone rond het buurtschap Loo. Centraal in het LOG ligt het vrij dicht bebouwde lint Vosberg-Loo. De Noorderbaan (N275) met de Noordervaart scheiden dit LOG van LOG de Hoeven. De N562 begrenst de oostzijde van het LOG. Het LOG ligt in het zuiden dicht op de kern van Panningen (bedrijventerrein). Tuinbouw is een belangrijke sector, maar er zijn ook enkele intensieve veehouderijen van bescheiden omvang. Het gebied ten noorden van het lint Vosberg-Loo is een jonge ontginning en grenst aan een ecologische verbindingzone en overlapt deze aan de noordwestzijde. Aan de zuidzijde is het (voormalige) akkercomplex van Panningen. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

71

LOG 71 | HOUWENBERG-VLIEGERT

Gemeente Peel en Maas (Helden)
 111 ha (middelgroot)
 849m tot N-weg (dichtbij)
 433m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 13 agrarische bedrijven
 5 intensieve veehouderijen
 Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV
 en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan
 buitengebied.
 Jong ontginningslandschap

Ten noorden van Panningen, rond het buurtschap De Vliegert, ligt het LOG Houwenberg-Vliegert. Centrale lijn in het LOG vormt het ontginningslint Lorbaan. Bedrijven, waaronder een omvangrijk kassenbedrijf, liggen hier op enige afstand van elkaar.

Het gebied reikt tot net boven Grashoek, de Roomweg, waar eveneens intensieve veehouderij aanwezig is. Het gebied is een jonge ontginning, rationeel verkaveld en open. Wegbeplanting is schaars. Aan de zuidwestzijde grenst een gebied met wat kleinere boscomplexen (EHS). De N560 en daarmee de aansluiting met de A67 liggen zeer nabij. In de voormalige gemeente Helden zijn in totaal zes inplaatsers mogelijk.

72

LOG 72 | BREETSE PEELWEG

Gemeente Peel en Maas (Maasbree)
 38 ha (klein)
 790m tot N-weg (dichtbij)
 1315m tot oprit snelweg (dichtbij)
 3 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV
 en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan
 buitengebied.
 Jong ontginningslandschap

Ten zuidwesten van Maasbree ligt het kleine LOG Breetse Peelweg. Het gebied ligt in de driehoek die gevormd wordt door de Breetse Peelweg en Tongerlo. Het is een kleine jonge ontginning omzoomd met boscomplexen (EHS) en ligt op de grens met het oude akkerdorpen/kampenlandschap rond Tongerlo. De wegen zijn beplant en er zijn enkele kavelgrensbeplantingen. De tuin- en akkerbouw is in dit gebied een belangrijke sector. Er zijn veel kassen en akkerbouwschuren te vinden en er is veel activiteit. Quo intensieve veeteelt zijn er geen ontwikkelingen waargenomen. De N277 en daarmee de aansluiting op de A67 ligt op zeer korte afstand. Direct aan de zuidpunt van het LOG ligt een restaurant.

LOG 73 | MAASBREE

Gemeente Peel en Maas (Maasbree)
 207 ha (middelgroot)
 1377m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 688m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 13 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Provincie Limburg bezig met structuurvisie IV
 en plan-MER. In 2010: bestemmingsplan
 buitengebied.
 Jong ontginningslandschap en (voormalig)
 akkerdorpen/kampenlandschap

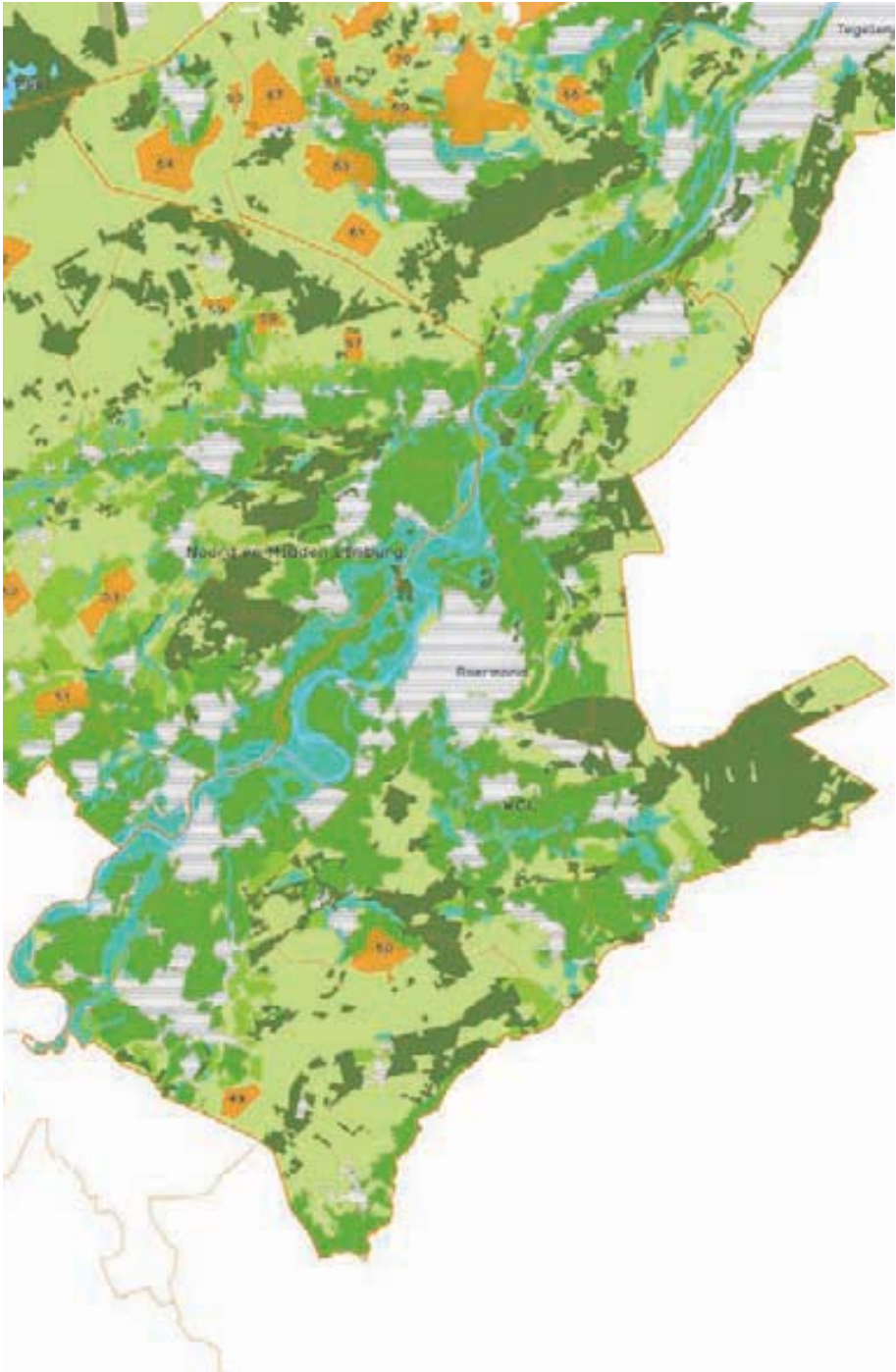
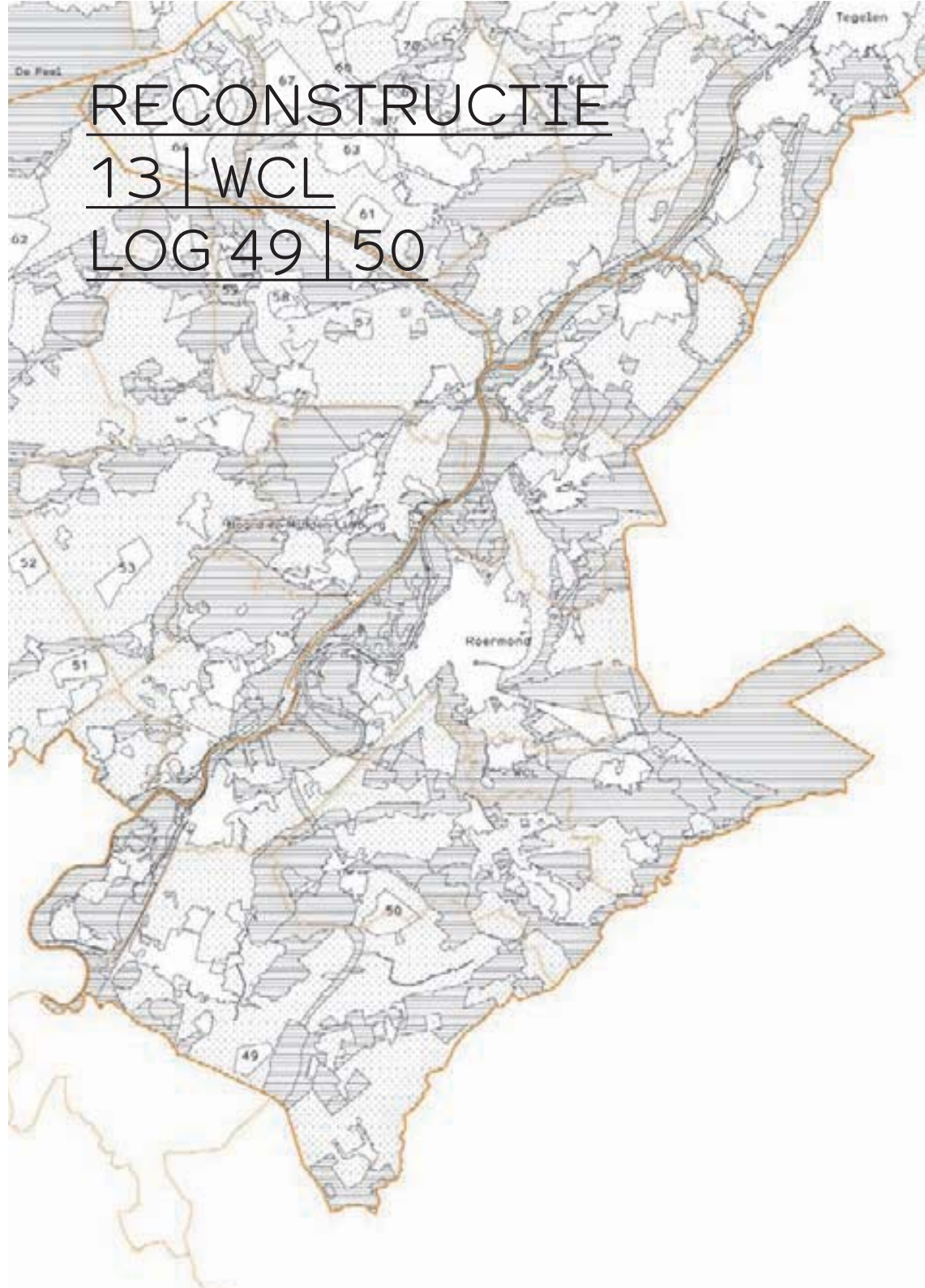
Even ten noorden van Maasbree en ten westen van Tongerlo ligt het LOG Maasbree. Aan de oostzijde is het begrensd door de Rozendaal, aan de zuidzijde door het lint van de Korte Heide. Het LOG heeft een smalle uitloper tot net onder Tongerlo. Wegbeplanting is nagenoeg afwezig. Er zijn er enkele bospercelen in het gebied waarin akker- en tuinbouw domineert. Er zijn veel kassen en akkerbouwschuren te vinden en de ontwikkelingen in deze sector zijn waarneembaar. intensieve veeteelt komt hier beperkt voor. Er zijn geen zichtbare ontwikkelingen waargenomen. De A67 ligt net ten noorden van het LOG. N-wegen (N277 en N275) liggen op enige afstand. Direct ten westen van het gebied ligt een recreatiepark- en plas.

73

RECONSTRUCTIE
13 | WCL
LOG 49 | 50

Boven: landschapstype, links: zonering

LOG 49 | BOLVEN

Gemeente Echt-Susteren
 76 ha (klein)
 1594m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 4170m tot oprit snelweg (dichtbij)
 2 agrarische bedrijven
 1 intensieve veehouderij
 Opgenomen in bestemmingsplan buitengebied
 Jong ontginningslandschap

Ten zuidoosten van Echt ligt het LOG Bolven. Het LOG concentreert zich tussen de Patersweg, de Hekbergerweg en de Haeselaarsweg. Het gebied is een jonge ontginning, deels onderdeel van de Abdij Lilbosch, de huidige zorginstelling. De wegen zijn voorzien van wegbeplanting en er liggen enkele bospercelen. Het gebied wordt omringd door het westelijk gelegen dorp Bolven, het Haeselaarbos aan de oostzijde en het lint van Brugweg/Pepinusbrug aan de noordkant. In dit laatste bebouwingslint bevinden zich een camping en een zorginstelling, grenzend aan het LOG. Direct ten zuiden grenst het LOG aan een recreatieterrein, een golfbaan en het recreatiepark Landgoed Hommelheide. Het gebied is goed ontsloten via de N296 en N572, maar heeft zelf alleen smalle wegen. Met uitzondering van één waargenomen uitbreiding zijn hier geen zichtbare bijzondere ontwikkelingen.

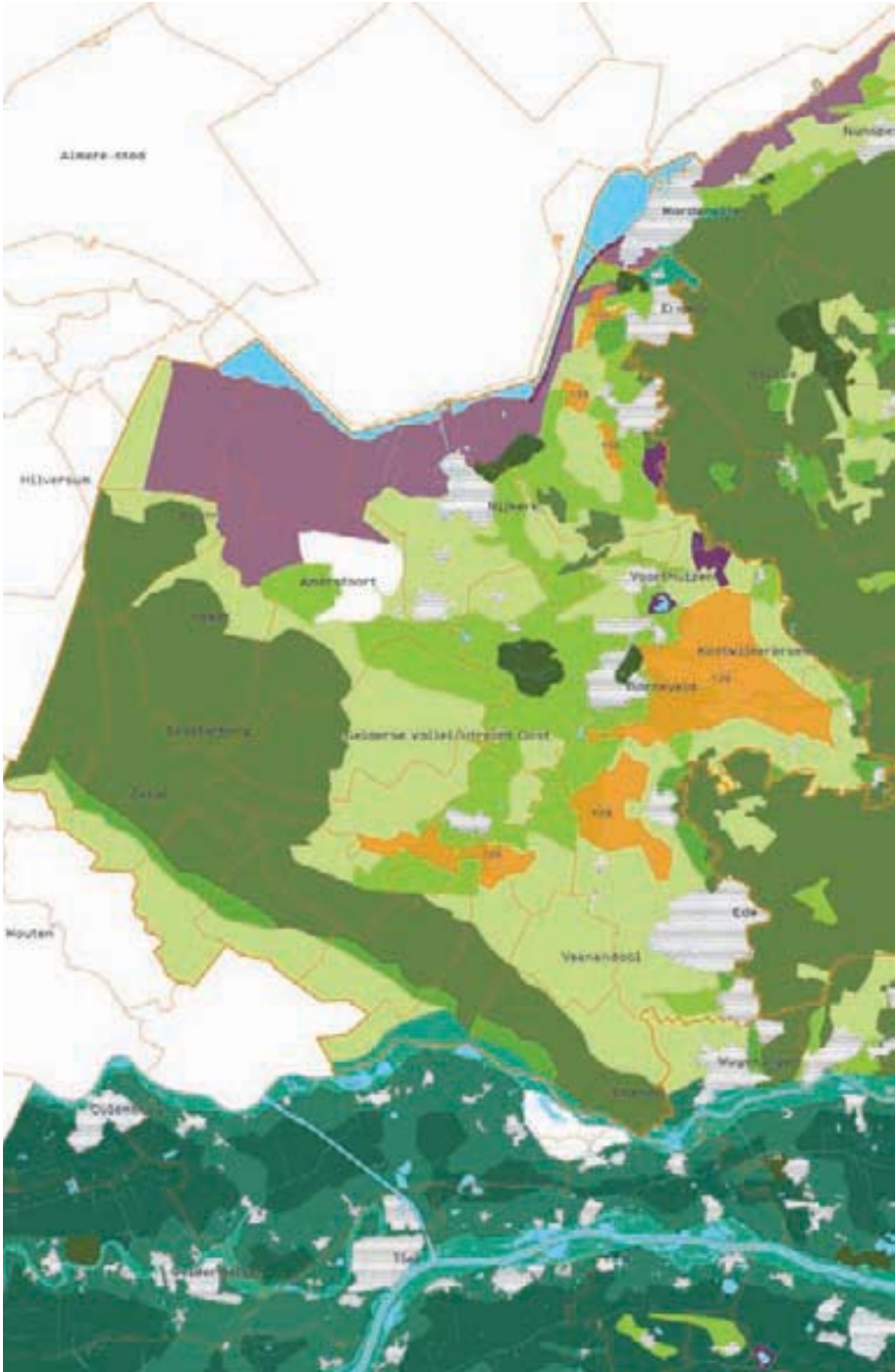
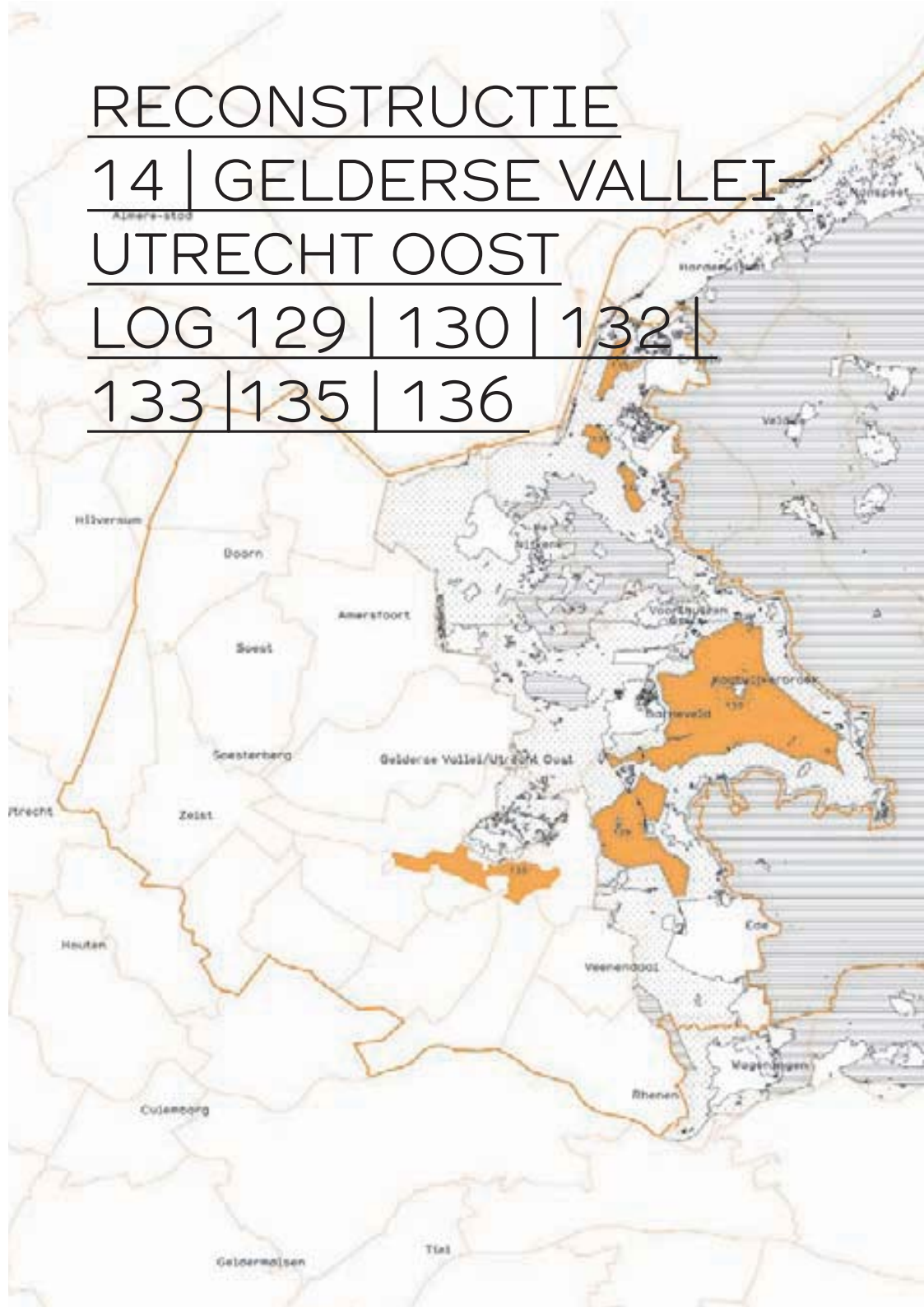
LOG 50 | MONTFORT

Gemeente Echt-Susteren, Ambt-Montfort
 142 ha (middelgroot)
 1809m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 3683m tot oprit snelweg (dichtbij)
 10 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Opgenomen in bestemmingsplan Echt-Susteren
 Jong ontginningslandschap en akker- en
 esdorpenlandschap

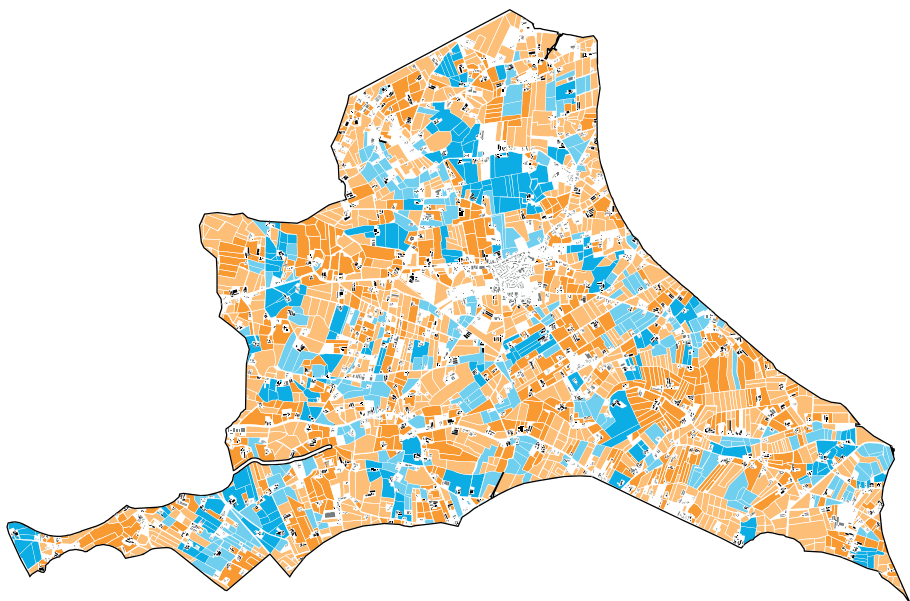
Ten zuidoosten van Montfort ligt, op korte afstand, het LOG Montfort. Het middelgrote LOG ligt op de overgang van het oude akkercomplex naar de omringende jonge broekontginning. Dit onderscheid is niet meer zichtbaar. De opzet is rationeel en open. Bedrijven liggen verspreid en enkele wegen zijn voorzien van wegbeplanting. De N571 ligt aan de noordkant van Montfort. De begrenzing heeft een kernachtige vorm, waarin één opvallende uitstulping zit met precies daarin één groot nieuw veeteeltbedrijf. De aanblik van dit bedrijf is door de wegbeplanting 'gebroken'. De wegen rondom dit bedrijf worden op korte termijn nieuw geasfalteerd. In de rest van het LOG zijn geen zichtbare ontwikkelingen.

RECONSTRUCTIE
14 | GELDERSE VALLEI-
UTRECHT OOST
LOG 129 | 130 | 132 |
133 | 135 | 136

Boven: landschapstype, links: zonering

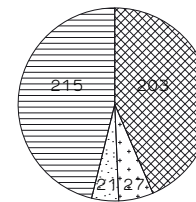

LOG 130 | KOOTWIJKERBROEK

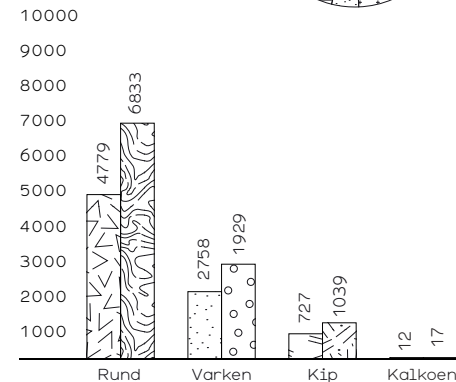
Gemeente Barneveld en klein deel gemeente Ede
 4099 ha (erg groot)
 907m tot N-weg (dichtbij)
 66m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 466 agrarische bedrijven
 203 intensieve veehouderijen
 Wijziging bestemmingsplan buitengebied en plan-MER
 Jonge ontginningslandschap en voormalig kampenlandschap
 1 Ingeplaatste bedrijf
 2 Herplaatste bedrijven

Het LOG Kootwijkerbroek is veruit het grootste LOG van Nederland, met ongeveer 10 kilometer in doorsnee. Het LOG concentreert zich rondom het oude dorp Kootwijkerbroek. In de begrenzing zijn duidelijk de buffers zichtbaar tussen het LOG en de Veluwe in het oosten, en Barneveld in het westen. Het gebied kenmerkt zich door een vrij open landschap, dat grotendeels bestaat uit rationele jonge ontginningen. De oude kampenstructuren rond het dorp Kootwijkerbroek en Garderbroek zijn nog herkenbaar aan de onregelmatige verkaveling, de overgebleven beplantingsstructuren en de grillige patronen in de infrastructuur. Er lopen diverse beken door het gebied. De bebouwingsgraad is hoog en de bebouwing ligt verspreid. Het gebied kent een groot aantal agrarische bedrijven. Er is een menging van (hele) oude en (zeer) nieuwe bedrijven, voornamelijk pluimveehouderijen. Er zijn twee bedrijven herplaatst in dit gebied en er is één nieuwvestiging gerealiseerd. Opvallend is een voormalig legbatterijbedrijf, in het

- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☐ Gemengd bedrijf
- ☐ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

verwevingsgebied aan de rand van de Veluwe. De lange schuren staan al enige tijd leeg, rijp voor sloop en sanering. Een onlangs ingeplaatste witvleeskalvermestertij is vanwege de zelf ontworpen stallen, een aangeplante fruitgaard en nieuwe houtwallen aan weerszijden een goed voorbeeld van landschappelijk inpassing. Op dit moment wordt de wijziging bestemmingsplan buitengebied met een plan-MER doorlopen.

130

Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

130

132

LOG 132 | HALVINK-HUIZEN

Gemeente Putten
139 ha (middelgroot)
1076m tot N-weg (redelijk dichtbij)
3143m tot oprit snelweg (dichtbij)
21 agrarische bedrijven
10 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan vastgesteld
Jonge ontginningslandschap en voormalig kampenlandschap

Het LOG Halvink-Huizen ligt ten zuiden van Putten, tussen de oude gehuchten Halvink en Huinen. Op korte afstand liggen twee N-wegen, de N798 richting A28 in het noordoosten en de N303 aan de westkant richting A1. Het gebied was aanvankelijk een overgangslandschap en liep van het grote akkercomplex van Putten in het noorden naar de heidevelden en de Veluwerand. Nu is het gebied relatief open. Er resten nog wat beplantingsstructuren. Ten zuiden van het LOG is wel een relatief gave kampenstructuur te vinden. De agrarische bedrijven in het LOG liggen verspreid. De grote bedrijven voeren vaak gemengde bedrijfsvormen. Het LOG kent een lage dynamiek. Er is weinig nieuwvestiging, vanwege veel bestaande bebouwing. Het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied is onlangs vastgesteld. Onder beperkte voorwaarden is nieuwvestiging mogelijk. Er liggen geen aanvragen voor nieuwvestiging.

LOG 133 | STEENEN KAMER

Gemeente Putten
153 ha (middelgroot)
1213m tot N-weg (redelijk dichtbij)
828m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
16 agrarische bedrijven
7 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan vastgesteld
Jong Ontginningslandschap

Het LOG Steenen kamer ligt ten westen van Putten, op de overgang van het voormalige zeekleigebied naar de Veluwe. Het LOG wordt aan de oostzijde begrensd door de spoorlijn Amersfoort-Zwolle. De A28 loopt aan de westzijde, dat via de N798 bereikt kan worden. Aan het lint van het oude gehucht Steenen kamer, de Steenenkamerseweg, liggen de meeste bedrijven. De rest ligt verspreid over het gebied – met name kippen- en varkenshouders, met daar tussen een enkele tuinder. De dynamiek in het LOG is vrij hoog. Opvallend is de ontwikkeling van een nieuw kalverenbedrijf aan de rand van het dorp Putten. Er wordt nog gewerkt aan de interne ontsluiting. Vooralnog liggen er smalle klinkerstraten. Er is inmiddels eenrichtingsverkeer ingesteld en er zijn nieuwe afsluitingen. Het bestemmingsplan Westelijk Buitengebied is vastgesteld. Onder beperkte voorwaarden is nieuwvestiging mogelijk, maar daar zijn geen aanvragen voor.

133

LOG 135 | ERMELO-PUTTEN

Gemeente Ermelo en Putten
235 ha (middelgroot)
3353m tot N-weg (op enige afstand)
719m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
27 agrarische bedrijven
8 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan buitengebied in procedure
Jong ontginningslandschap

Tussen de IJsselmeerse randmeren en de Veluwe stuwwal, ten westen van Ermelo, ligt het LOG Putten Ermelo. Er liggen geen N-wegen in of om het gebied. Aan de westzijde loopt de A28. De op- en afritten bevinden zich ten noorden en ten zuiden van het gebied. Tussen het LOG en de A28 ligt een grote bebouwingsvrije zone, dat door het Natura2000-beleid en de geluidsnormering van de A28 hoogstwaarschijnlijk onbebouwd blijft. Het LOG Ermelo-Putten kent weinig dynamiek. Er zitten voornamelijk middelgrote bedrijven. Los van één nieuw melkveehouderij zijn er geen noemenswaardige ontwikkelingen waargenomen. Er is veel bestaande bebouwing, waardoor de ruimte voor nieuw vestiging beperkt is. Het bestemmingsplan buitengebied Midden-West is in procedure. Er loopt één aanvraag voor nieuwvestiging.

135

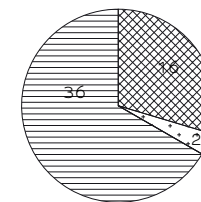

LOG 136 | DE GROEP

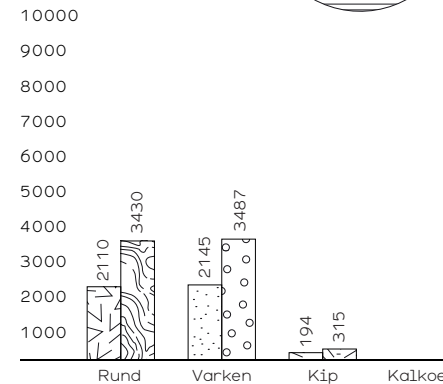
Gemeente Woudenberg, Scherpenzeel, Renswoude
 936 ha (groot)
 1552m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 1497m tot oprit snelweg (dichtbij)
 54 agrarische bedrijven
 16 intensieve veehouderijen
 Realisatiefase
 (Voormalig) kampenlandschap en jong ontginningslandschap
 1 ingeplaatst bedrijf

Ten zuiden van Woudenberg, Scherpenzeel en Renswoude strekt zich van oost naar west het LOG De Groep uit. De ontsluiting loopt via de N224 aan de noordzijde of via kleinere wegen richting het zuiden. De op- en afrit van de A12 ligt op aanzienlijke afstand. Het LOG wordt doorsneden van noord naar zuid door het Valleikanaal en de Grebbelinie, waardoor het LOG in drie kleinere deelgebieden uiteen valt. Ten westen van het Valleikanaal wordt het LOG gekenmerkt door een voormalig kampenlandschap. De verkaveling is onregelmatig en er zijn nog redelijk wat beplantingsstructuren. De bebouwing ligt verspreid. Het oostelijk deel is rationeler van opzet: een jonge heideontginning met deels een slagenlandschap. Ook hier zijn nog redelijk wat beplantingsstructuren aanwezig. De bebouwing concentreert zich hier meer in de linten. De bedrijven in het LOG zijn qua omvang groot en lijken daardoor toekomstgericht.

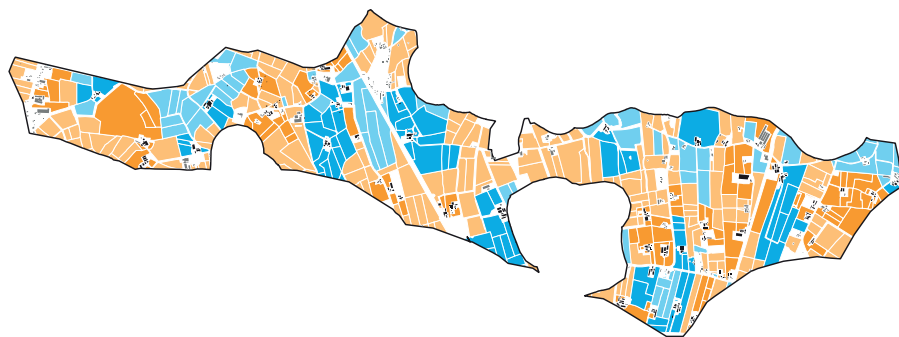
- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☒ Gemengd bedrijf
- ☒ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

Het aantal kippenbedrijven is groot. Er is één bedrijf waargenomen waar het woonhuis van ontbreekt. In het LOG is één inplaatsing uitgevoerd, met inpandige silo's en aandacht voor landschappelijke inpassing. Er is een paddenpoel gegraven en aan de achterzijde van het bedrijf is een coniferen haag geplant.

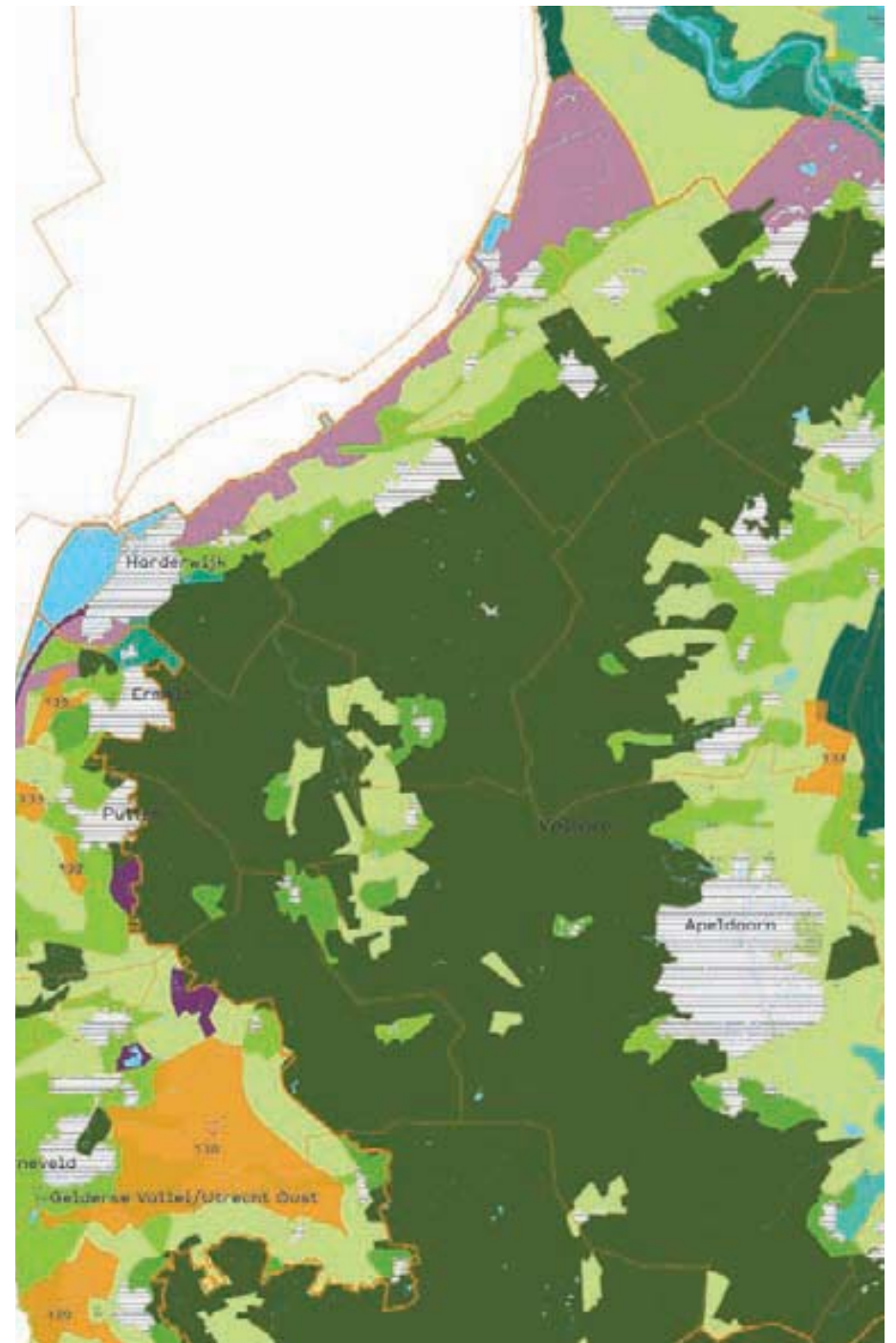
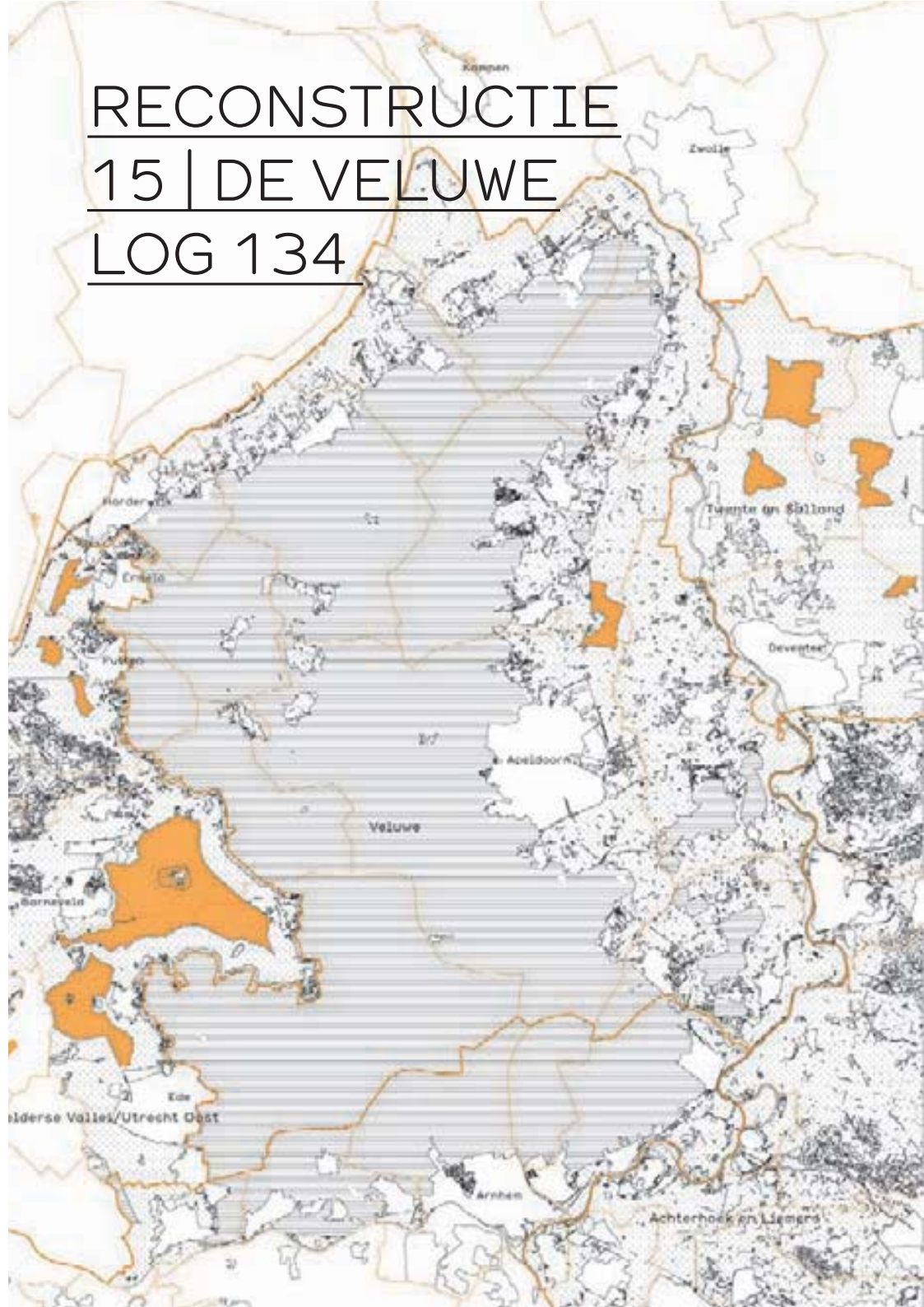

Toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009

RECONSTRUCTIE 15 | DE VELUWE LOG 134

Boven: landschapstype, links: zonering

LOG 134 | BEEMTE VAASSEN

Gemeente Epe en Apeldoorn
 460 ha (groot)
 1089m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 21m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 24 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Vaststelling bestemmingsplan medio 2010
 Jong ontginningslandschap

Ingeklemd tussen Vaassen en de A50 ligt het LOG Beemte-Vaassen. In het zuiden van het LOG ligt het gehucht Beemte. Het gebied heeft een uitermate open karakter. Deze broek- en heide-ontginning wordt van noord naar zuid doorsneden door het Apeldoorns Kanaal. Er zijn enkele lijnvormige beplantingen. Aan de zuidzijde ligt de N793 op korte afstand, waardoor de A50 snel te bereiken is. De bestaande wegen in het LOG, waarvan vele doodlopend, voldoen qua maatvoering. Bebouwing ligt aan de wegen op aanzienlijke afstand van elkaar.

Dit is voornamelijk het enige LOG aan de oostkant van de Veluwe, terwijl er veel bedrijven op de Veluwe uitgeplaatst moeten worden. Er zijn hier amper zichtbare ontwikkelingen en nog geen enkele inplaatser. Wel is er activiteit in de grondmarkt. Er staan op dit moment drie woonhuizen en boerenbedrijven te koop. De bestaande bedrijven, waarvan veel melkveehouders en slechts enkele varkenshouderijen, zijn klein tot middelgroot en zijn in de loop der

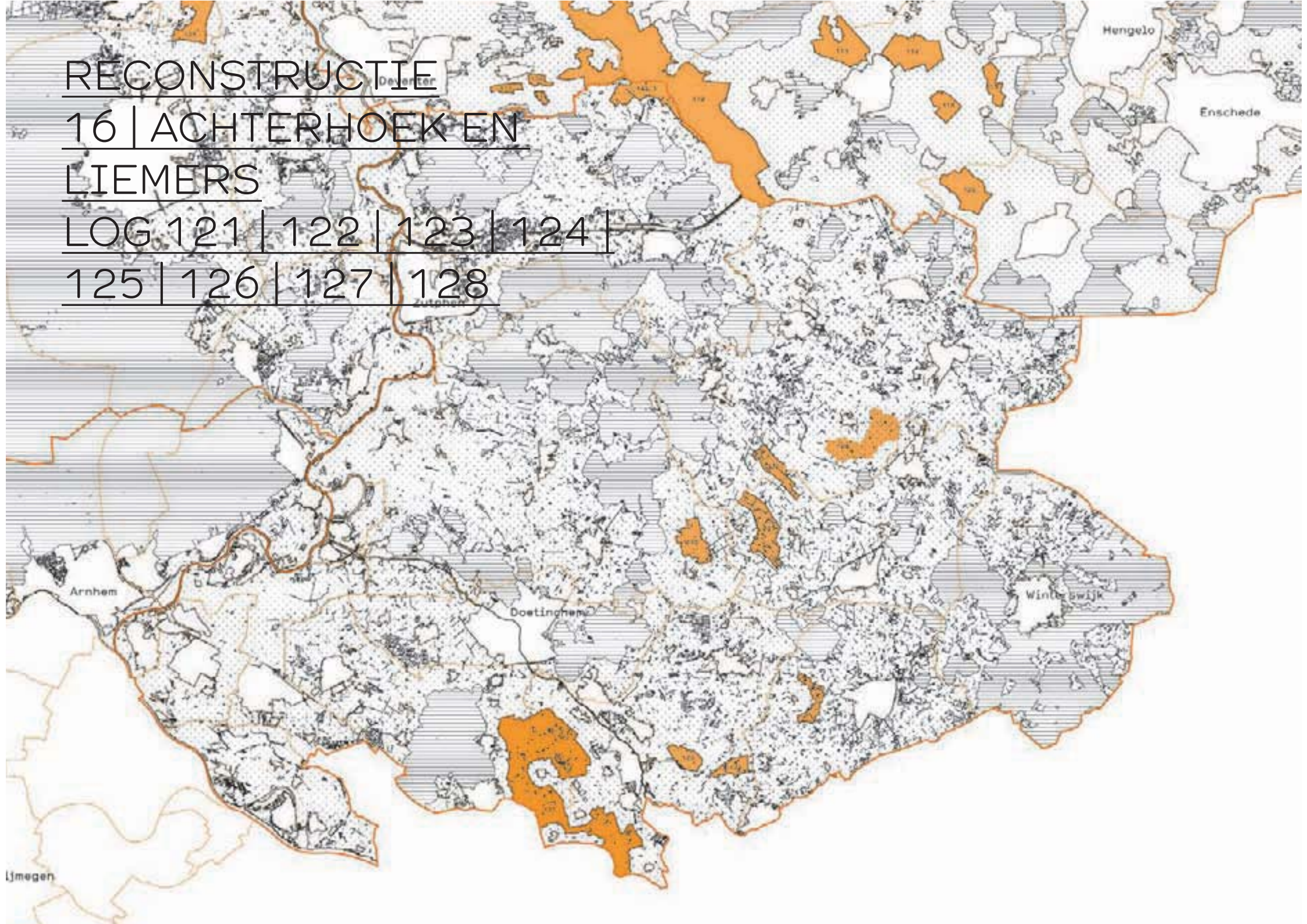
jaren amper vernieuwd. Binnen het LOG zijn er voldoende mogelijkheden voor bestaande bedrijven om uit te breiden, evenals voor nieuwvestiging. Acht nieuwvestigingen worden verwacht. De verwachting is dat de dynamiek in het gebied geleidelijk zal toenemen.

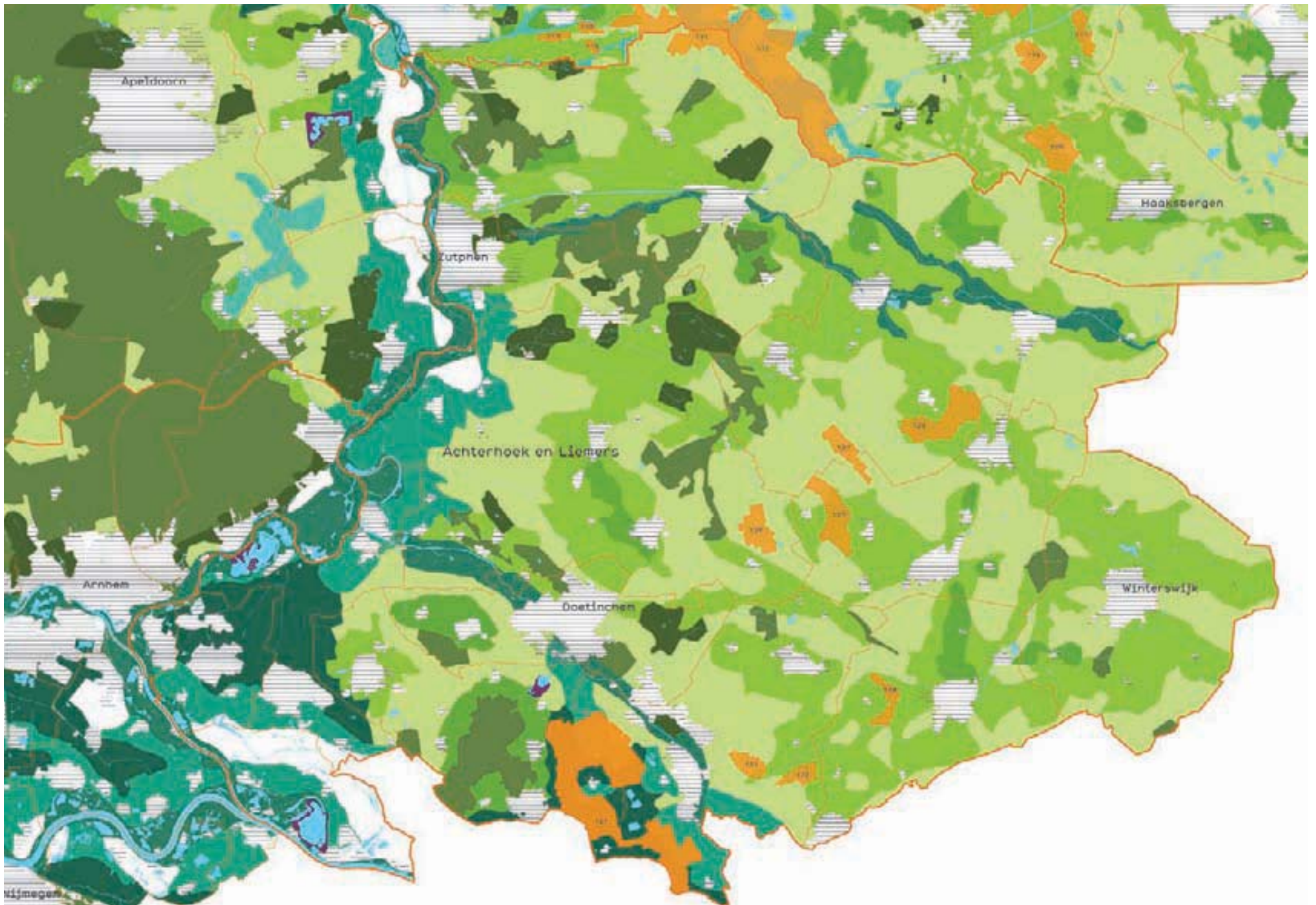
Er is een gebiedsplan voor het LOG Beemte-Vaassen opgesteld en het voorontwerp bestemmingsplan en de Plan-MER zijn door de colleges van beide gemeenten vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan het beeldkwaliteitsplan en het exploitatieplan. Het plan biedt ruimte aan acht inplaatsters met een bouwperceel van drie hectare en 60% bebouwd oppervlak – op deels nieuwe en bestaande locaties. Bestaande agrarische bouwpercelen kunnen uitgroeien tot 1,5 ha mits voldaan wordt aan de milieubepalingen.

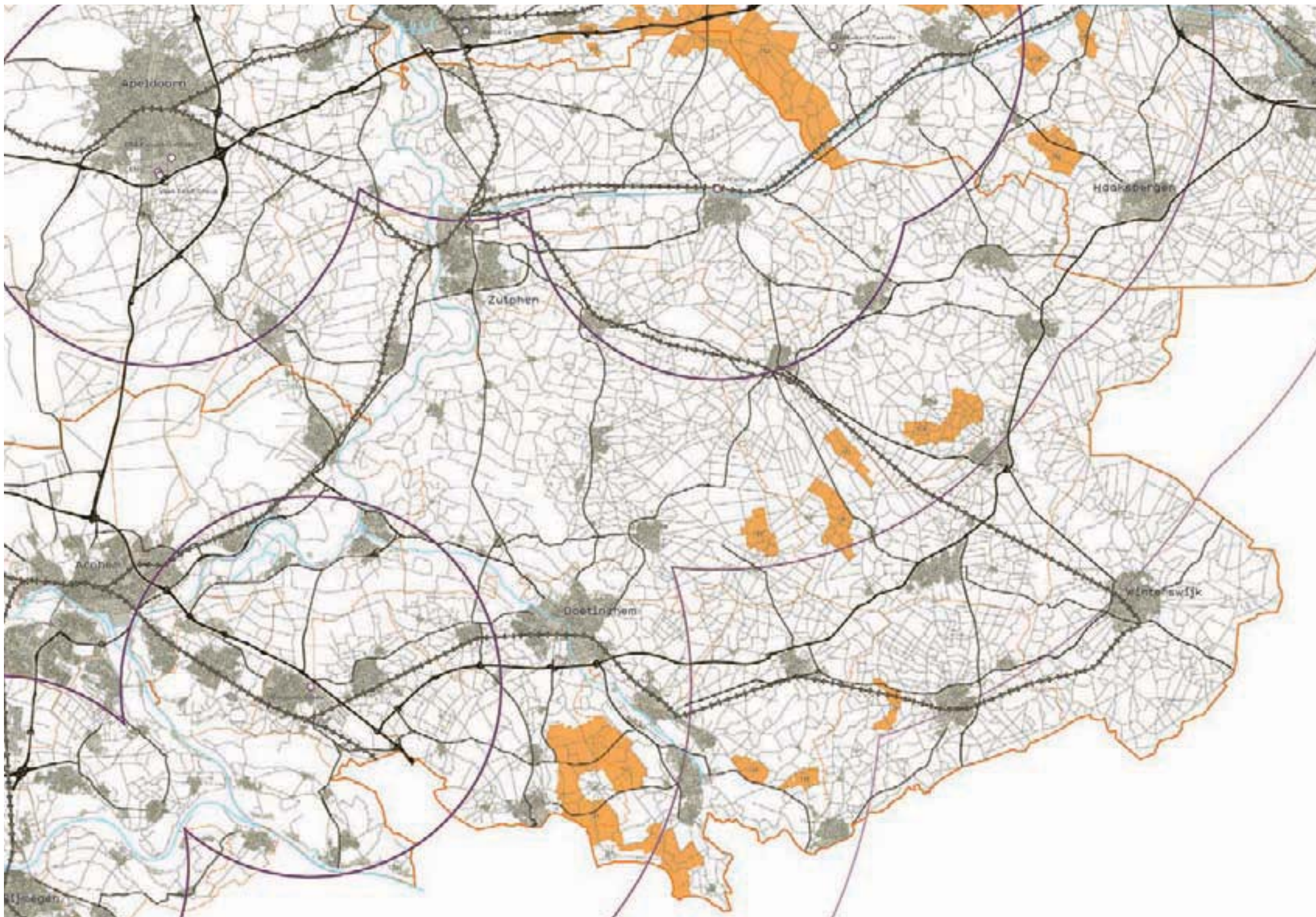

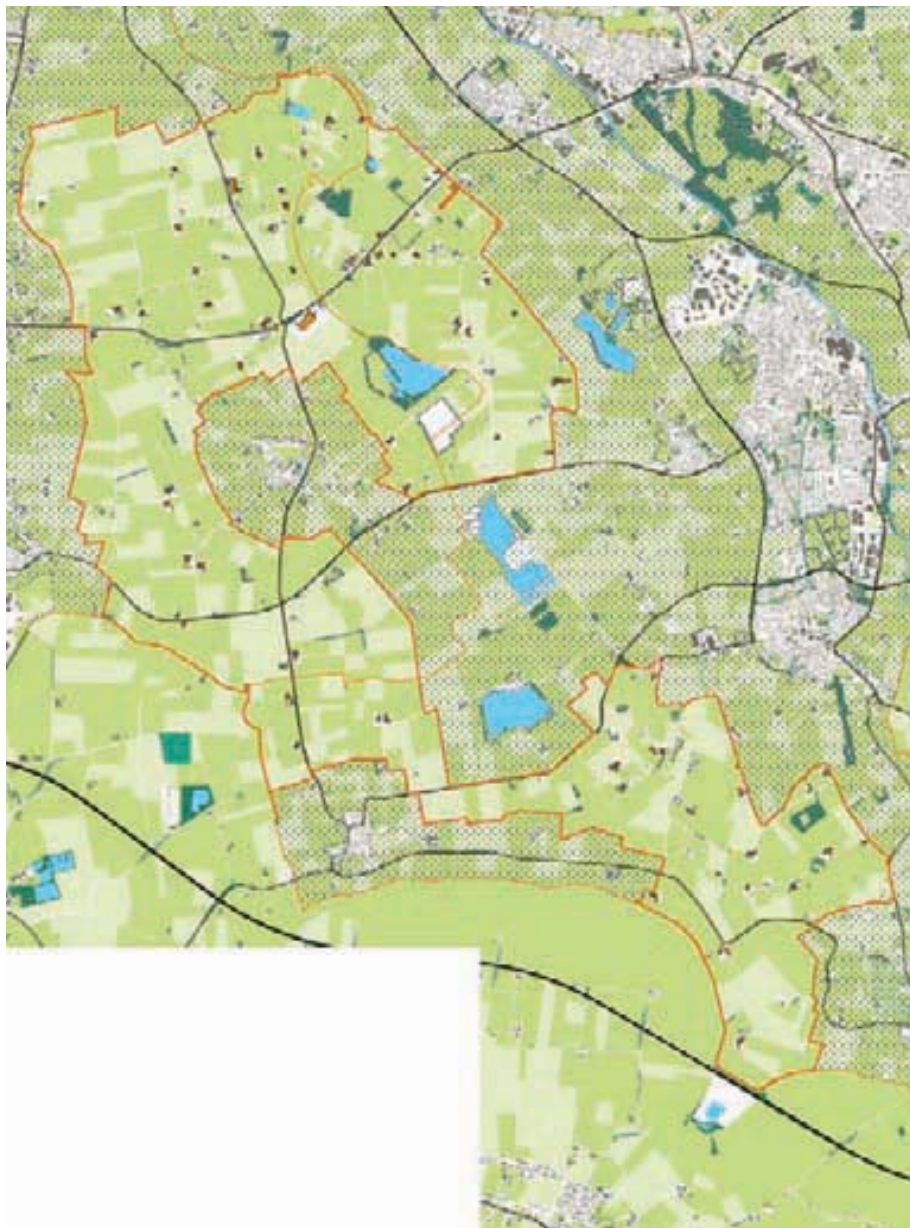
RECONSTRUCTIE
16 | ACHTERHOEK EN
LIEMERS

LOG 121 | 122 | 123 | 124 |
125 | 126 | 127 | 128

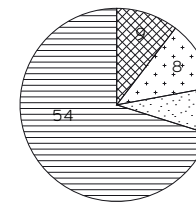

LOG 121 | AZEWIJNSE BROEK

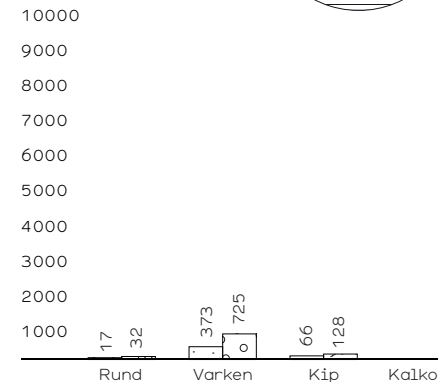
Gemeente Montferland en Oude IJsselstreek
 2544 ha (erg groot)
 1112m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 2605 m tot oprit snelweg (dichtbij)
 77 agrarische bedrijven
 8 intensieve veehouderijen
 Plan-MER en bestemmingsplan
 Kommenlandschap en oeverwallenlandschap
 1 ingeplaatst bedrijf

Het LOG Azewijnsebroek is een omvangrijk LOG, ten westen van Uift en rondom het dorp Azewijn. Het LOG omvat grotendeels komgronden en voor een klein deel oeverwallen en ligt midden tussen diverse N-wegen (N816, N335) en daarmee is de A18 ook relatief dichtbij. De bebouwingsdichtheid is relatief laag en de erven liggen op redelijke afstand van elkaar. Het oorspronkelijk kleinschalige landschap met meidoornheggen en elzensingels is nagenoeg verdwenen. Het is er nu uitermate open met een enkele laan. De oude kernen zijn herkenbaar aan de grillige, radiale en fijnmazige patronen in het landschap. In het oostelijke deel is de ondergrond reliëfrijker met oude ingesleten geulen. Er ligt een gebiedsvisie die aanstuurt op de versterking van het landschappelijk contrast tussen drie delen in het plangebied: de gebieden rond de oude kernen, de open broekontginningen aan de (zuid-) westzijde, en de Oude IJsselstromen aan de (noord-) oostzijde. De visie biedt ruimte aan 15 nieuwvestigingen en drie potentiële clusters van drie tot vijf bedrijven.

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

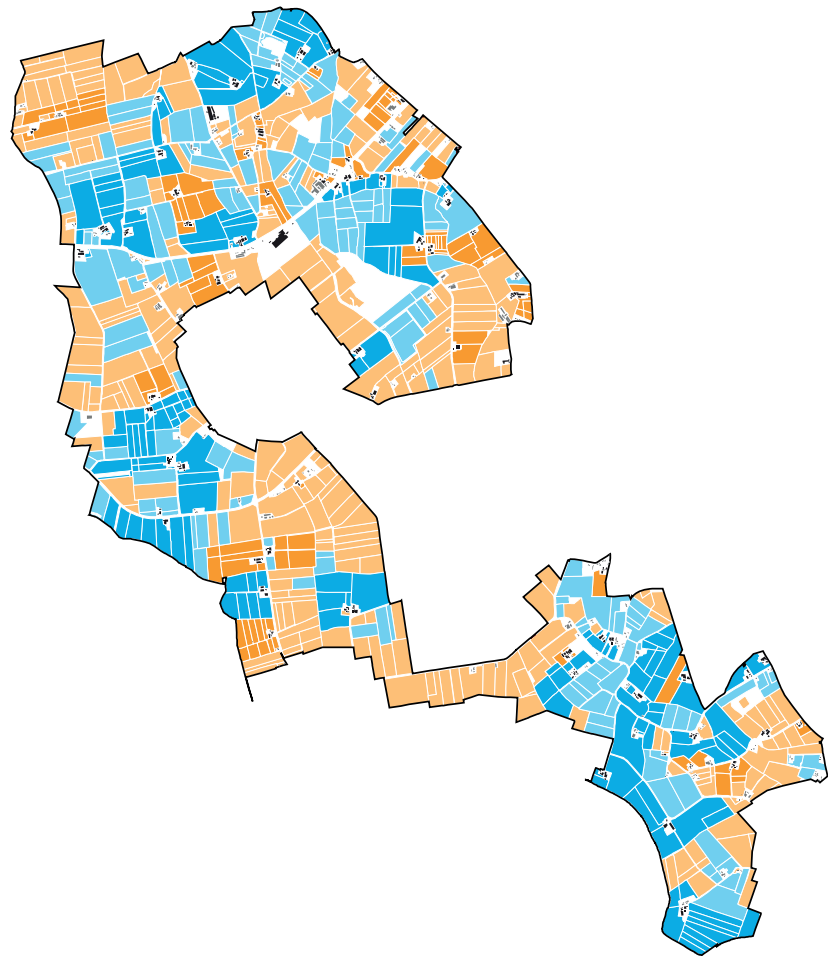

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

Plannen voor de MER en het ontwerpbestemmingsplan liggen begin 2010 ter visie. Er zijn twee initiatieven bekend van nieuwvestiging, waarvan één voortkomt uit de Verplaatsingsregeling intensieve Veehouderij. Eén bedrijf is reeds ingeplaatst. Voor nieuwe ontwikkelingen zijn ruimtelijke spelregels vastgesteld door de gemeente.

122

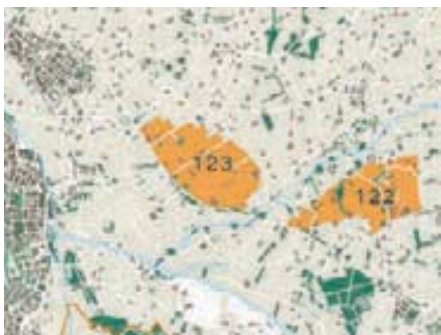
LOG 122 | BREDENBROEK NOORD

Gemeente Oude IJsselstreek
154 ha (middelgroot)
1122m tot N-weg (redelijk dichtbij)
11345m tot oprit snelweg (op afstand)
9 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Ontwikkelingsfase niet bekend
Voormalig kampenlandschap en oude heideontginning

Ten noorden van Dinxperlo, tegen de Duitse grens, ligt het LOG Bredendbroek Noord. Het LOG ligt direct aan de N317. Deze broekontginning is door de onregelmatige verkaveling vrij oud. Hoewel het gebied vroeger voorzien was van stevige beplanting, is dat nu sterk uitgedund. De onregelmatige verkaveling resteert nog. De bebouwing ligt verspreid. Even buiten het LOG ligt een kampeerboerderij. Er zijn verder geen bijzonderheden waargenomen

123

LOG 123 | KROEZENBROEK

Gemeente Oude IJsselstreek
180 ha (middelgroot)
335m tot N-weg (zeer dichtbij)
8428m tot oprit snelweg (op enige afstand)
8 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong Ontginningslandschap

Ten oosten van Ulft, aan de zuidzijde begrensd door de N317, ligt het LOG Kroezenbroek. Het gebied maakt deel uit van een duidelijke jonge ontginning, rationeel van opzet en open van karakter. De wegen zijn beplant en de bebouwing ligt verspreid. Er zijn verder geen bijzonderheden waargenomen.

216

LOG 124 | LINTELO

Gemeente Aalten
182 ha (middelgroot)
478m tot N-weg (zeer dichtbij)
8687m tot oprit snelweg (op enige afstand)
10 agrarische bedrijven
3 intensieve veehouderijen
Plan-MER en bestemmingsplan
Kampenlandschap
1 ingeplaatst bedrijf

Ten westen van Aalten ligt het LOG Lintelo. Het oorspronkelijk kleinschalige en besloten kampenlandschap – met akkers, veel bossages en houtwallen – is in de loop der jaren veranderd en meer open geworden. Nog steeds zijn er bossages, wegbeplantingen en landschapselementen, maar zijn minder omvangrijk. De bebouwing ligt verspreid. De N318 aan de noordzijde leidt naar de N18/A18.

In het LOG is er reeds één bedrijf ingeplaatst. Er lopen 3 initiatieven voor nieuwvestiging waarvan één voortkomt uit de regeling Verplaatsing intensieve Veehouderij (VIV). Er is voor het LOG een ruimtelijke visie opgesteld met zoekzones voor nieuwvestiging. De visie biedt ruimte voor 2 nieuwvestigingen. Op dit moment wordt gewerkt aan de Plan-MER en het bestemmingsplan.

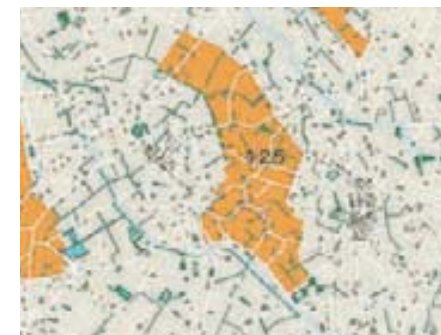

124

LOG 125 | MARIENVELDE

Gemeente Oost-Gelre
454 ha (groot)
1004m tot N-weg (redelijk dichtbij)
5837m tot oprit snelweg (op enige afstand)
24 agrarische bedrijven
2 intensieve veehouderijen
Ontwerp bestemmingsplan
Kampen- en jong ontginningslandschap

Ten oosten van Marienvelde ligt het LOG Marienvelde, aan de oostzijde begrensd door de N312. Hierdoor is het gebied goed ontsloten, de N18/A18 is dichtbij. Het kampenlandschap heeft nog steeds haar grillige, onregelmatige patroon en er zijn nog relatief veel beplantingselementen, met name langs de wegen. De wegbeplantingen zijn echter niet meer gaaf en gesloten. De jonge ontginningen zijn rationeel verkaveld, relatief open, maar kennen ook diverse lijnelementen. De bebouwing ligt veelal verspreid en ligt gegroepeerd, met uitzondering van de noordelijke punt, in de jonge ontginningen. Daar is meer sprake van erven in een lint. In het LOG Marienvelde en deels in het Ruurlose Broek zijn vier initiatieven voor nieuwvestiging bekend. Drie daarvan komen voort uit de Verplaatsingsregeling intensieve Veehouderij. Er is één hervestigingslocatie beschikbaar. In november 2008 is een ruimtelijke visie met zoekzones voor nieuwvestiging vastgesteld. De MER-procedure is doorlopen.

125

217

126

LOG 126 | HALLE HEIDE

Gemeente Bronckhorst
304 ha (groot)
1593m tot N-weg (redelijk dichtbij)
9789m tot oprit snelweg (op enige afstand)
11 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Plan-MER bestemmingsplan
Jong ontginningslandschap

Tussen Halle en Marienvelde ligt het LOG Halle Heide. Een fraaie jonge heideontginning met een rationele opzet, laanbeplantingen en bebouwingslinten. Het huidige aandeel intensieve veehouderij is vrij laag. Aan de zuidzijde ligt de N330, die voor een vrij korte verbinding naar de A18 zorgt. Westelijk van het LOG ligt de N315. Er is een ruimtelijke visie door de gemeente Brockhorst opgesteld. In het LOG is relatief weinig ruimte voor nieuwvestiging. De visie biedt ruimte voor 3 nieuwe nieuwvestigingen en 2 hervestigingen. Twee bedrijven die in aanmerking komen voor de regeling Verplaatsing intensieve Veehouderij (VIV) hebben verzoek tot nieuwvestiging ingediend. Plannen ten behoeve van de MER en het ontwerpbestemmingsplan ligt begin 2010 ter visie.

218

LOG 127 | RUURLOSE BROEK

Gemeente Berkelland
238 ha (middelgroot)
1360m tot N-weg (redelijk dichtbij)
5475m tot oprit snelweg (op enige afstand)
10 agrarische bedrijven
2 intensieve veehouderijen
Ontwerp bestemmingsplan
Jong ontginningslandschap
2 ingeplaatste bedrijven

Ten zuidoosten van Ruurlo, ligt het Ruurlose Broek en het gelijknamige LOG. Deze broekontginning is grootschalig van opzet, rationeel verkaveld in blokken en heeft een zeer open karakter. Er is nog aanzienlijk veel kavelgrensbeplantingen vergeleken met de wegbeplantingen. De bebouwingsdichtheid en het aantal bedrijven is gering. De N312 en de N319 liggen op zeer geringe afstand aan weerszijden van het gebied. Er zijn twee bedrijven ingeplaatst en er ligt voor het LOG een ontwerp bestemmingsplan.

127

LOG 128 | BELTRUMSE VELD

Gemeente Berkelland
590 ha (groot)
1487m tot N-weg (redelijk dichtbij)
2652m tot oprit snelweg (dichtbij)
37 agrarische bedrijven
5 intensieve veehouderijen
Bestemmingsplan wijziging medio 2010
Voormalig kampen- en akkerdorpenlandschap

Tussen het dorp Beltrum en Groenlo ligt het LOG Beltrumse Veld. Het gebied waar vroeger de Beltrumse es met aangrenzend een kleinschalig en besloten kampenlandschap lag is nu getransformeerd tot een open landschap. De verkaveling is onregelmatig, de kavels relatief groot en er resten nog slechts enkele beplantingselementen. Aan de zuidzijde loopt de N319, de Ruurloseweg. Snelwegen liggen op aanzienlijke afstand. De bebouwing ligt verspreid. Er ligt sinds 2008 een ruimtelijke visie voor dit gebied, die naast inplaatsing en ontwikkeling van intensieve veehouderijbedrijven, aanstuurt op het versterken van het landschap door stimuleren en aanleg van nieuwe landschapselementen. Medio 2010 ligt er naar verwachting een gewijzigd bestemmingsplan.

128

219

RECONSTRUCTIE

17 | TWENTE EN SALLAND

LOG 93 | 94 | 95 | 96 | 97 |

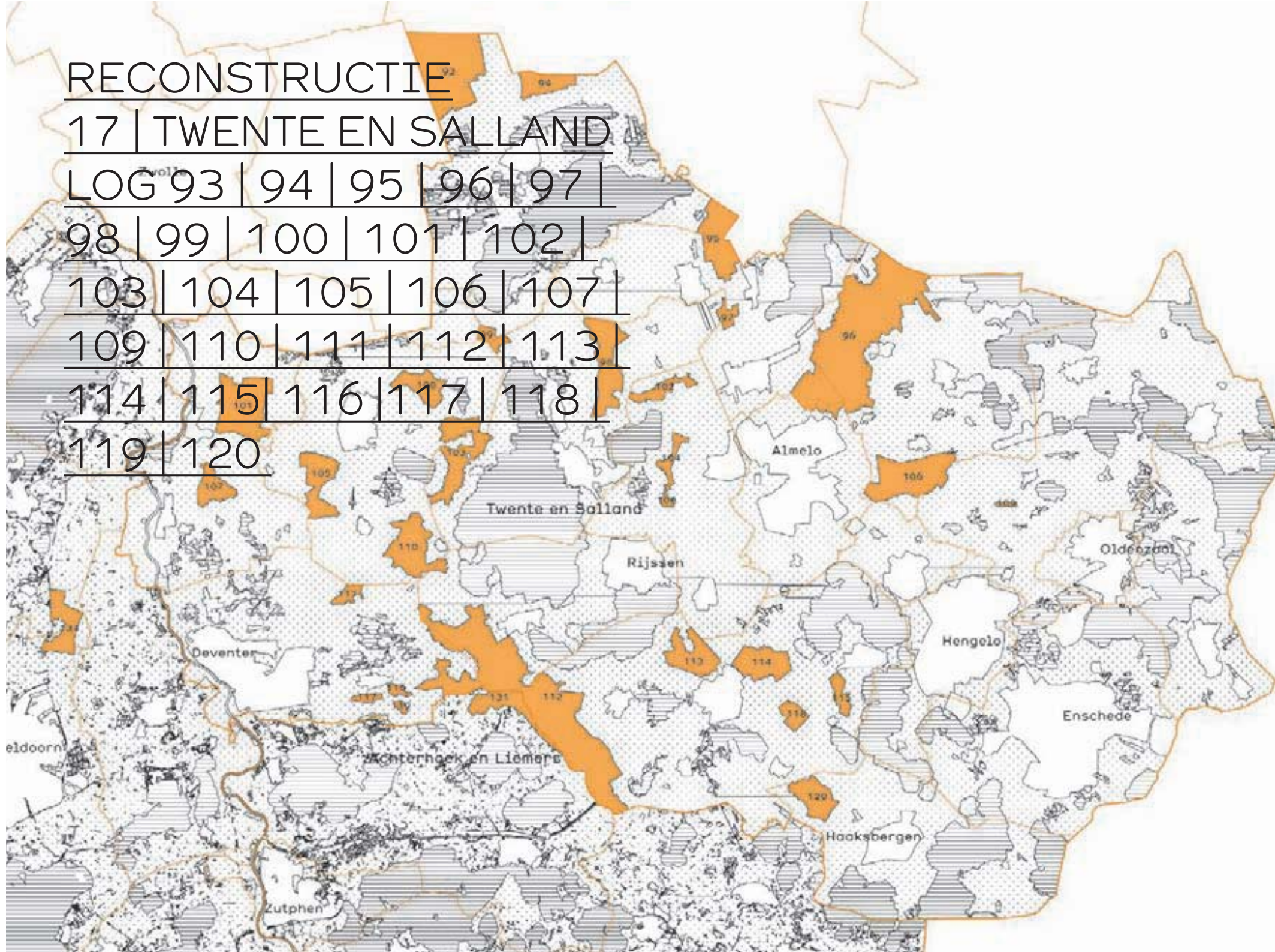
98 | 99 | 100 | 101 | 102 |

103 | 104 | 105 | 106 | 107 |

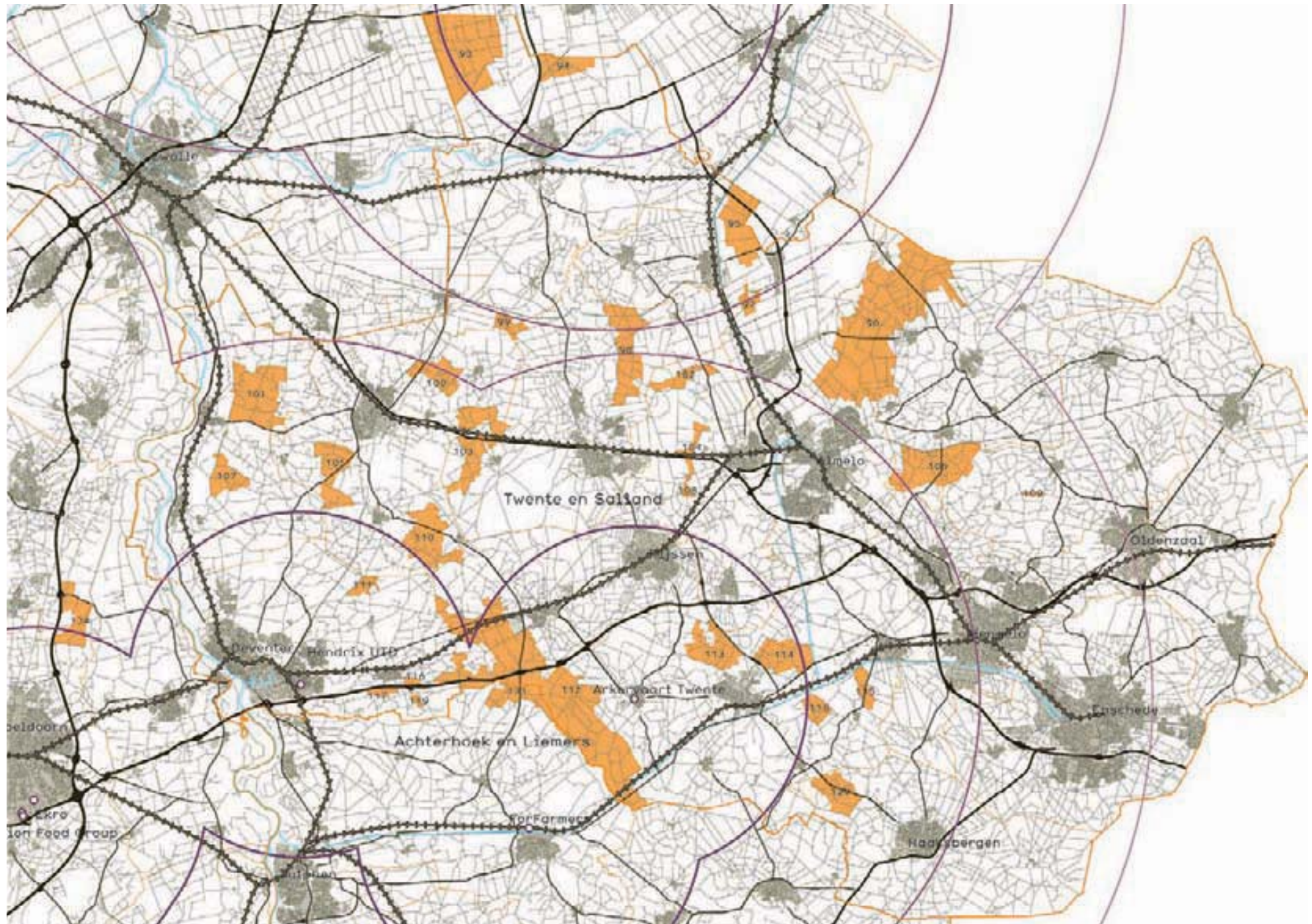
109 | 110 | 111 | 112 | 113 |

114 | 115 | 116 | 117 | 118 |

119 | 120

93

LOG 93 | VINKENBUURT

Gemeente Ommen
1558 ha (erg groot)
2147m tot N-weg (op enige afstand)
1668m tot oprit snelweg (dichtbij)
70 agrarische bedrijven
12 intensieve veehouderijen
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Ten zuidwesten van Balkbrug, rondom het buurtschap Vinkenbuurt, ligt het LOG Vinkenbuurt. Het is een omvangrijk LOG en omvat een oude (veen)ontginning. De bossen Varsen, Leusener Maan en Haardennen liggen, aan de noord-, zuid- en oostzijde, als een halve cirkel rondom het LOG. De infrastructuur kenmerkt zich, met name in het noordelijk deel door een typisch blokkenpatroon, en zijn (nog) niet aangepast voor intensief agrarisch gebruik. Er is tamelijk veel wegbeplanting. Haast direct aan de noordzijde ligt de N377. De bebouwing ligt verspreid en op redelijke afstand van elkaar. De kavelgrootte is relatief klein, het landschap open. In het LOG liggen al vrij veel intensieve veehouderijbedrijven, ondermeer vleeskuikens, scharrelkippen en fokvarkens. De meeste bedrijven zijn relatief klein van omvang, ook al zitten er een paar forse bedrijven tussen. Het grootste bedrijf ligt opvallend net buiten het LOG, in de gemeente Hardenberg en is fraai ingepast.

94

LOG 94 | ARRIERVELD

Gemeente Ommen
351 ha (groot)
581 m tot N-weg (dichtbij)
2034 m tot oprit snelweg (dichtbij)
13 agrarische bedrijven
5 intensieve veehouderijen
Fase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Ten zuidoosten van Balkbrug en ten zuidwesten van Dedemsvaart ligt het LOG Arrierveld. De westgrens wordt gevormd door de N48, de noordgrens door de provinciegrens van Overijssel met Drenthe. Het gebied ligt in een natte heideontginning met rechte lange wegen, grotendeels voorzien van wegbeplantingen en sloten. Het lint van het buurtschap Arrierveld snijdt dwars door het LOG. De N48 is door het Ommerkanaal niet optimaal bereikbaar, waardoor er flink omgereden moet worden. Hier zijn (nog) geen aanpassingen voor gedaan. In het gebied zit een groot aantal kleine agrarische ondernemers, een nieuw intensief agrarisch bedrijf en een voormalige melkveehouderij. De laatste heeft een fraai erf, maar geen beplanting rond de stallen.

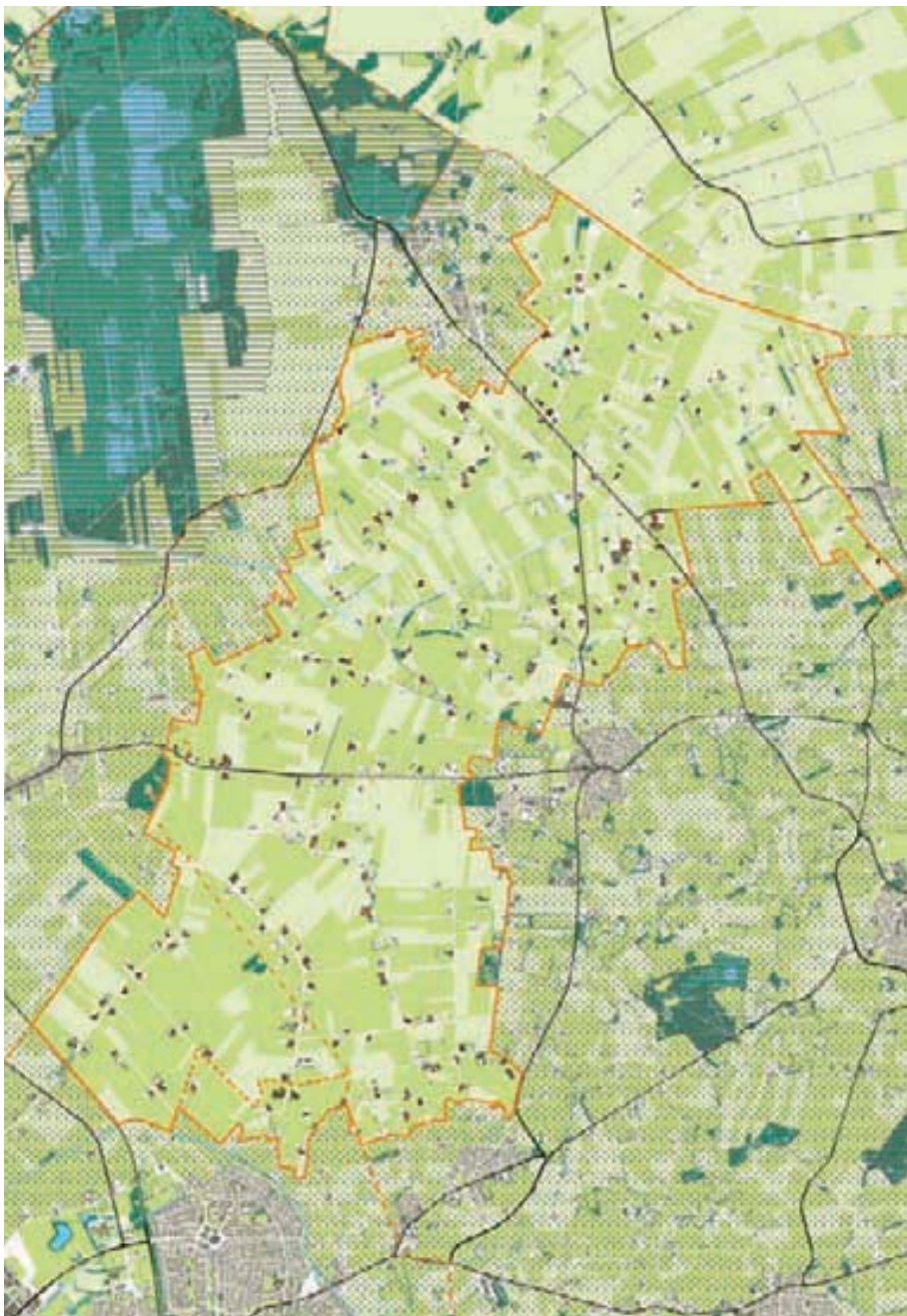
LOG 95 | BEEZERVELD-FORTWIJK

Gemeente Twenterand
687 ha (groot)
534mtot N-weg (dichtbij)
32m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
15 agrarische bedrijven
1 intensieve veehouderij
Ontwikkelingsfase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Ten noordwesten van Vroomshoop ligt het LOG Beezerveld-Fortwijk. Het LOG concentreert zich rond twee linten die van oost naar west door het LOG lopen: de Hammerdijk in het noorden en de Tonnendijk (N341) tussen Vroomshoop en Westerhaar in het zuiden. Op enige afstand ligt de N36, in het noorden. Het zuidelijk lint is dichtbebouwd, terwijl in het noordelijke lint de bedrijven op enige afstand van elkaar liggen. Beide linten zijn beplant. Het zuidelijke lint kent overwegend kleine agrarische bedrijven. Veel bedrijven breidden daar achter op hun erf uit, ver het open veenlandschap in. Aan de Hammerdijk liggen relatief grote bedrijven. Naast een bestaand varkensbedrijf zijn er enkele nieuwe ontwikkelingen waarneembaar, waaronder een nieuwe kalvermesterij. Midden in het LOG, aan de vrijwel onbebouwde weg Fortwijk, liggen twee nieuwe bedrijven: een melkveehouderij en een varkensbedrijf. De stallen zijn door het open veenlandschap zeer opvallend.

95

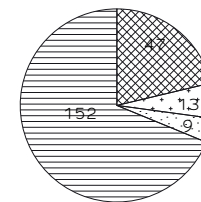
LOG 96 | GEESTEREN

Gemeente Tubbergen
 3469 ha (erg groot)
 1088m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 925m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 221 agrarische bedrijven
 47 intensieve veehouderijen
 Landschapsontwikkelingsplan en beeldkwaliteitsplan
 Jong ontginnings- en kampenlandschap
 1 ingeplaatst bedrijf
 1 herplaatst bedrijf

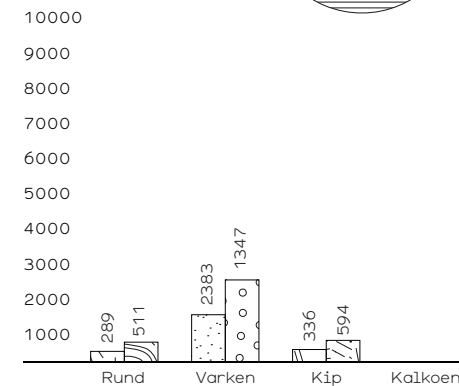
Ten westen van Tubbergen en het dorp Geesteren strekt zich het omvangrijke LOG Geesteren uit, van Almelo tot aan de Duitse grens. Het overgrote deel van het LOG bestaat uit jonge broeken en heideontginningen. Net boven Geesteren snijdt het LOG wat kampenlandschappen aan. Door het gebied lopen enkele beken, zoals de Itterbeek en de Broekbeek. Aan de noordzijde doorsnijdt de N343 het gebied. Het gebied kent enkele kenmerkende bebouwingslinten, zoals de Weitemansweg en de Pollen, maar de meeste bebouwing ligt relatief verspreid over het gebied. De jonge ontginningen zijn open en redelijk rationeel van karakter. Hierdoor zijn delen ook aangewezen als weidevogelgebied. Er zijn diverse kleine landschapselementen en wegbepantingen. Het kampengebied is kleinschaliger en rijk aan weg- en kavelgrensbepantingen. Ten noordwesten van het gebied ligt een omvangrijk natuurgebied, de Engbertsdijkvenen. In beide gebieden bestaat de infrastructuur uit smalle landwegen met op enkele plaatsen passeerhavens. Bedrijven zijn over het algemeen klein tot gemiddeld groot en zijn veelal familiebedrijven met een lange historie in het gebied. Vooral de melkveehouderij heeft hier omvangrijke bedrijven (Weitemansweg). Er is één ingeplaatst bedrijf waargenomen: een boerderij met twee varkensschuren. Het woonhuis staat op een opgehoogd perceel en de flanken van de boerderij zijn ingeplant met berken.

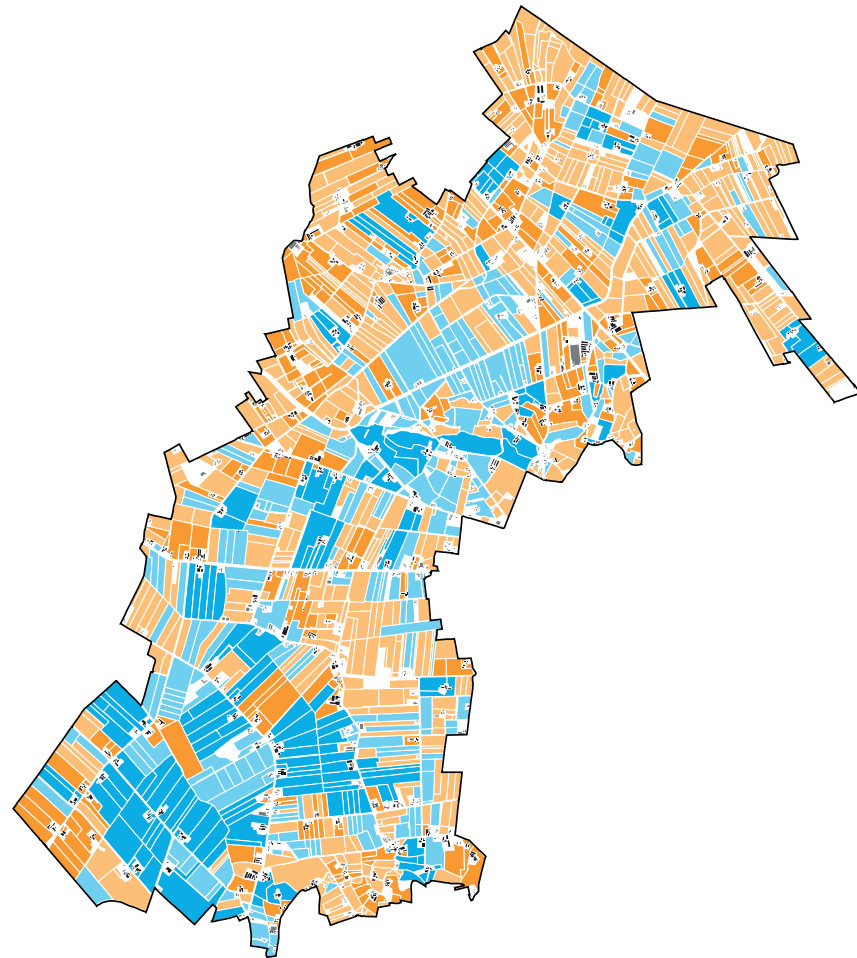
- ☒ Intensieve veehouderij
- ☐ Tuin- en akkerbouw
- ☐ Gemengd bedrijf
- ☐ Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

De weg voor de boerderij heeft een passeerstrook gekregen. Veel bedrijven rondom het ingeplaatste bedrijf zijn kleinschalig en hebben nevenactiviteiten, zoals een bouwbedrijf. Er liggen in dit gebied 18 aanvragen voor inplaatsingen, waarvan er naar verwachting ongeveer 7 in de nabije toekomst gerealiseerd gaan worden. Er is een etagegestald gezien, maar deze was niet veel groter en qua vormgeving anders dan het gemiddelde bedrijf. De grotere intensieve bedrijven in het kampenlandschap vallen weinig op vanwege de kleinschaligheid van het landschap. Recente uitbreidingen zijn voorzien van luchtwasinstallaties. Er ligt een landschapsontwikkelingsplan en een beeldkwaliteitsplan waarop actief gestuurd wordt.

97

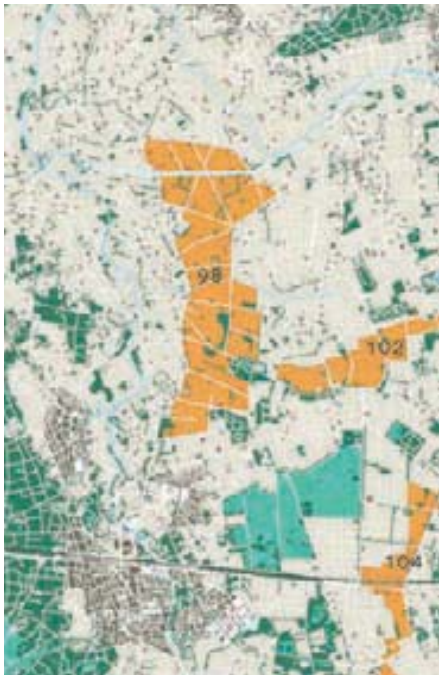
LOG 97 | DAARLERVEEN

Gemeente Twenterand
125 ha (middelgroot)
1552m tot N-weg (redelijk dichtbij)
2314m tot oprit snelweg (dichtbij)
2 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Visie en landschapontwikkelingsplan
Jong ontginningslandschap

Ten zuidwesten van Vroomshoop ligt het kleine LOG Daarlerveen. Een LOG met veel lege ruimte. Een oud varkensbedrijf staat leeg. Net buiten de begrenzing van het LOG ligt een melkveehouderij. Het landschap is een open rationele veenontginning met smalle langgerekte kavels. Aan de noordzijde is het LOG begrensd door het Vriezeveense Veenkanaal. In het westen ligt Daarlerveen, in het oosten Westerhaar en in het zuiden ligt een uitloper van de Engbertsdijks Venen: Het Veenschap. De wegen lopen met name oost-west en zijn grotendeels voorzien van wegbeplanting. Op dit moment is er weinig ontwikkeling waarneembaar. Er ligt een visie voor het gebied en een landschapontwikkelingsplan.

98

LOG 98 | MARLE

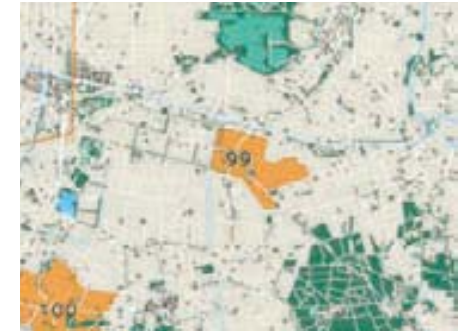
Gemeente Hellendoorn
778 ha (groot)
2691m tot N-weg (op enige afstand)
7085m tot oprit snelweg (op enige afstand)
31 agrarische bedrijven
5 intensieve veehouderijen
Fase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Ten noorden van de kern Hulsen, ten oosten van Hellendoorn, ligt het LOG Marle. Het LOG strekt zich uit tot net over het Overijssels kanaal. Door het gebied snijdt de Hooge Laar's Leiding, van oost naar west. Op enige afstand, tussen Hellendoorn en het LOG, stroomt de Midden Regge met omringend onregelmatig landschapspatroon. Het LOG kenmerkt zich door een rationele opzet en openheid. Er zijn wat grotere bossages in het gebied. Wegbeplanting is beperkt aanwezig. Bedrijven liggen verspreid, met name aan de wegen. De belangrijkste wegen lopen van oost naar west. De ontsluiting is niet optimaal, veel kleine wegen met de N347 op enige afstand aan de westzijde. Het aantal bestaande intensieve veehouderijbedrijven is gering.

LOG 99 | MAANWEG-HANCATE

Gemeente Ommen
151 ha (middelgroot)
3003m tot N-weg (op enige afstand)
9408m tot oprit snelweg (op enige afstand)
4 agrarische bedrijven
2 intensieve veehouderijen
Fase niet bekend
Jong ontginningslandschap

Tussen Ommen en Hellendoorn, ten oosten van het dorp Lemelerveld, ligt het LOG Maanweg-Hancate. Het wordt aan de westzijde begrensd door de Noord-Zuidleiding en ligt aan weerszijden van de Berkendijkweg. Het gebied is een kenmerkende jonge ontginning en kent een sterke laanbeplanting. Verder is het gebied open. Aan de oostzijde ligt het LOG dicht bij de Sallandse Heuvelrug en ook de Luttenberg ligt op geringe afstand ten zuiden van het gebied. Bedrijven liggen op enige afstand van elkaar langs de weg. In het LOG zijn een aantal middelgrote bedrijven, die flink aan het uitbreiden zijn. De meesten zijn geitenhouders. Deze liggen langs het Overijsselsch Kanaal, dat geen vervoersfunctie meer heeft. Op het moment van veldwerk stond een varkensbedrijf leeg en te koop. De wegen zijn versterkt met split in de berm. De ontsluiting verloopt via de N347 aan de westkant en de N348 aan de oostkant.

LOG 100 | LUTTENBERG

Gemeente Raalte
369 ha (groot)
1075m tot N-weg (redelijk dichtbij)
12515m tot oprit snelweg (op afstand)
22 agrarische bedrijven
7 intensieve veehouderijen
Ruimtelijke visie
Voormalig kampenlandschap en jong ontginningslandschap

Ten noorden van Raalte en ten westen van Luttenberg ligt het LOG Luttenberg. Het LOG wordt doorsneden door de N348. Aan de oostzijde reikt het LOG haast tot aan de karakteristieke stuwwal Luttenberg. Van oorsprong was dit een uitermate gevarieerd landschap, een afwisseling van heidevelden en kampen. Het landschap is nu open en herverkaveld. Het gebied is nog relatief rijk aan beplanting, met name langs de wegen. De bebouwing ligt verspreid. De gemeente Raalte heeft in 2008 reeds een (ruimtelijke) visie voor dit gebied vastgesteld.

99

100

101

LOG 101 | ELSHOF

Gemeente Olst-Wijhe
 952 ha (groot)
 1476m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 8784m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 44 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke visie en landschapsontwikkelingsplan
 (Voormalig) kampenlandschap

Direct ten noordoosten van Wijhe ligt het LOG Elshof. Aan de zuidzijde is het direct begrensd door de N756, aan de westzijde door de Soestwetering en aan de noordzijde door de Raalterwetering. Aan de oostzijde ligt het buurtschap Elshof. Opvallend is het grotere boscomplex tussen de kern Wijhe en het LOG, net als de nabijheid van de dorpskern ten opzichte van het LOG. Voor dit gebied is een (ruimtelijke) visie opgesteld en er ligt een landschapsontwikkelingsplan.

In het LOG gebeurt op het vlak van intensieve veehouderij weinig. Er is een klein aantal varkensbedrijven van beperkte omvang. De meeste agrarische bedrijven in dit gebied zijn kleine melkveehouders en de ontwikkeling staat al een tijd stil. Een opvallende ontwikkeling is de omvorming van een aantal boerderijen tot woonhuis of overnachtingslocatie. Daarnaast staat een aantal woonboerderijen te koop.

102

LOG 102 | DE KOLONIE

Gemeente Wierden
 227 ha (middelgroot)
 1315m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 3619m tot oprit snelweg (dichtbij)
 9 agrarische bedrijven
 3 intensieve veehouderijen
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 Jong ontginningslandschap

Ten westen van Vriezenveen, even boven Hoge Hexel, ligt het LOG De Kolonie. In de directe omgeving liggen een natuurgebied, het Weidense Veld, en zijn diverse recreatieve ontwikkelingen. Aan de oostzijde wordt het LOG begrensd door de N751. Het landschap is in tweeën te verdelen. In het oosten een meer rationeel rechthoekig gebied en in het westen bevindt zich een meer onregelmatig verkaveld gebied, in opvallende cirkelvormen, de Piksen. Aan de westzijde concentreert zich de bebouwing, aan de buitenring van de cirkelvormige landschapspatronen. In het oosten is de bebouwing meer verspreid, langs infrastructuur. In het gebied liggen diverse bossages. Wegbeplanting is vrijwel afwezig en er zijn slechts enkele landschapselementen. Er komen maar weinig intensieve bedrijven voor. Daarnaast is hier veel recreatie aanwezig, als gevolg van de natuurgebieden in de buurt. Er zijn geen zichtbare ontwikkelingen gaande in het gebied.

LOG 103 | HAARLE

Gemeente Hellendoorn
 753 ha (groot)
 1289m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 10627m tot oprit snelweg (op afstand)
 44 agrarische bedrijven
 7 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke visie
 Jong ontginningslandschap
 2 ingeplaatste bedrijven

Tussen Raalte en Haarle ligt het redelijk langgerekte LOG Haarle. Het LOG bestaat geheel uit jonge ontginningen en kent dan ook een rationeel en open karakter met verspreide bebouwing. Opvallend is dat het LOG uitermate dicht bij de natuurgebieden Het Boetelerveld (in het westen) en de Luttenberg ligt. De gemeente Raalte heeft in 2008 reeds een (ruimtelijke) visie voor dit gebied vastgesteld. Er zijn in dit gebied al twee inplaatsingen uitgevoerd. Het een betreft een bedrijf zonder woonhuis, dat ver van de weg ligt. De enkele stal staat tot op de randen van het erf en is niet landschappelijk ingepast. Het andere bedrijf is een omvangrijke pluimveehouderij, waarbij tussen de stallen en de weg een gepaste strook is vrijgehouden met beplanting (berkenbomen), wat een vriendelijke uitstraling geeft. De varkenshandel, tussen de LOG's Haarle en Nieuw Heeten aan de Poggenbeldweg, springt in op de nieuwe ontwikkelingen in het gebied en lijkt goed vooruit te gaan.

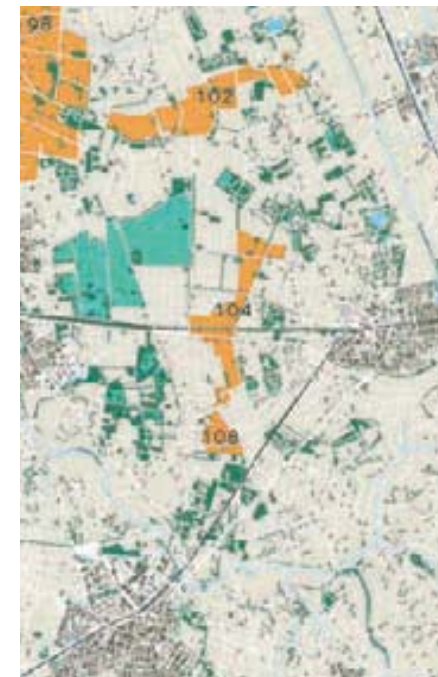

103

LOG 104 | 108 | WIERDEN

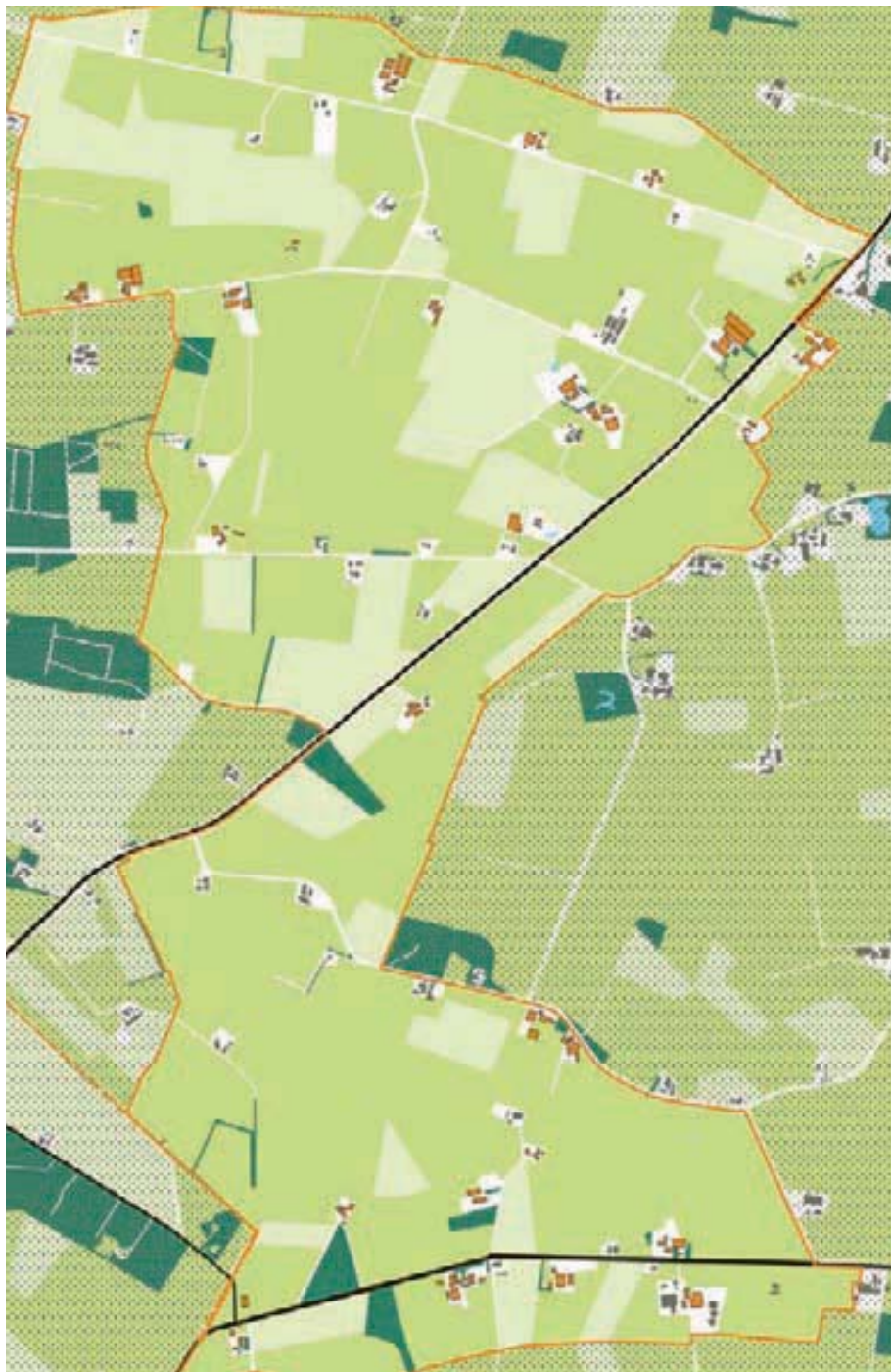
Gemeente Wierden
 43 ha (klein); 43 ha (klein)
 786m tot N-weg (dichtbij)
 2220m (noord) en 2486m (zuid) tot oprit snelweg (dichtbij)
 2 agrarische bedrijven (1 noord, 1 zuid)
 1 intensieve veehouderij (noord)
 Fase niet bekend
 Jong ontginningslandschap

Ten westen van Wierden ligt het LOG Wierden. Het LOG wordt doorsneden door de N35 en is daarmee te verdelen in Noord en Zuid. Het LOG is langgerekt, maar uitermate smal en lijkt opgehangen te zijn aan de Nottermorsweg en de Vossenbergweg aan de oostzijde. Het aantal bedrijven is gering. Het LOG maakt onderdeel uit van een jong ontginningslandschap. Het gebied is open, met (gedeeltelijk) wegbeplantingen en enkele bossages. Bedrijven liggen verspreid en op redelijke afstand van elkaar. Ten noorden van het LOG ligt een klein recreatiepark.

104

108

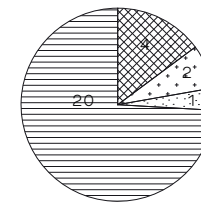

LOG 105 | RAALTE

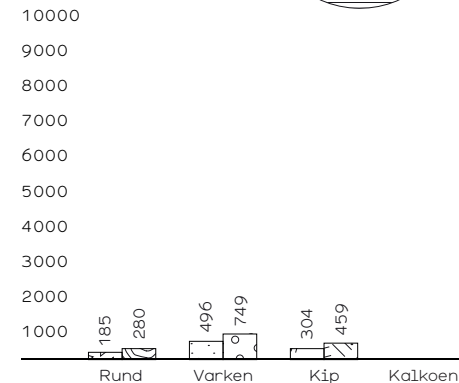
Gemeente Raalte
 540 ha (groot)
 837m tot N-weg (dichtbij)
 10952m tot oprit snelweg (op afstand)
 27 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke visie
 Jong ontginningslandschap, kampenlandschap
 en akker- en esdorpenlandschap
 1 ingeplaatst bedrijf
 1 herplaatst bedrijf

Ten zuiden van Raalte en ten westen van Heeten ligt het LOG Raalte. Het LOG wordt doorsneden door de N348 en een aantal beken. Oorspronkelijk lagen ten zuiden van de Deventerweg (N348) de oude ontginningen met name in de vorm van akkercomplexen met daar omheen wat kampen. Ten noorden van de Deventerweg lagen de heide- (ontginningen). Het onderscheid is nu nauwelijks of niet meer zichtbaar. Op wat grotere bossages na ontbreekt het aan structurerende beplantingen. Op enkele plekken is sumiere wegbeplanting aanwezig. Het gebied is uitermate open. Bebouwing ligt verspreid. De gemeente Raalte heeft in 2008 een (ruimtelijke) visie voor dit gebied vastgesteld. In het LOG Raalte gebeurt veel op het gebied van intensieve veehouderij. Er is een klein aantal grote erven met zowel intensieve als grondgebonden landbouw, waar volop gebouwd wordt. De Hofmeijerweg is een compact bedrijfslint met ongeveer acht agrarische bedrijven, dat net een nieuw wegdek heeft gekregen. Door het LOG loopt de N348, waardoor de bedrijven snel

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

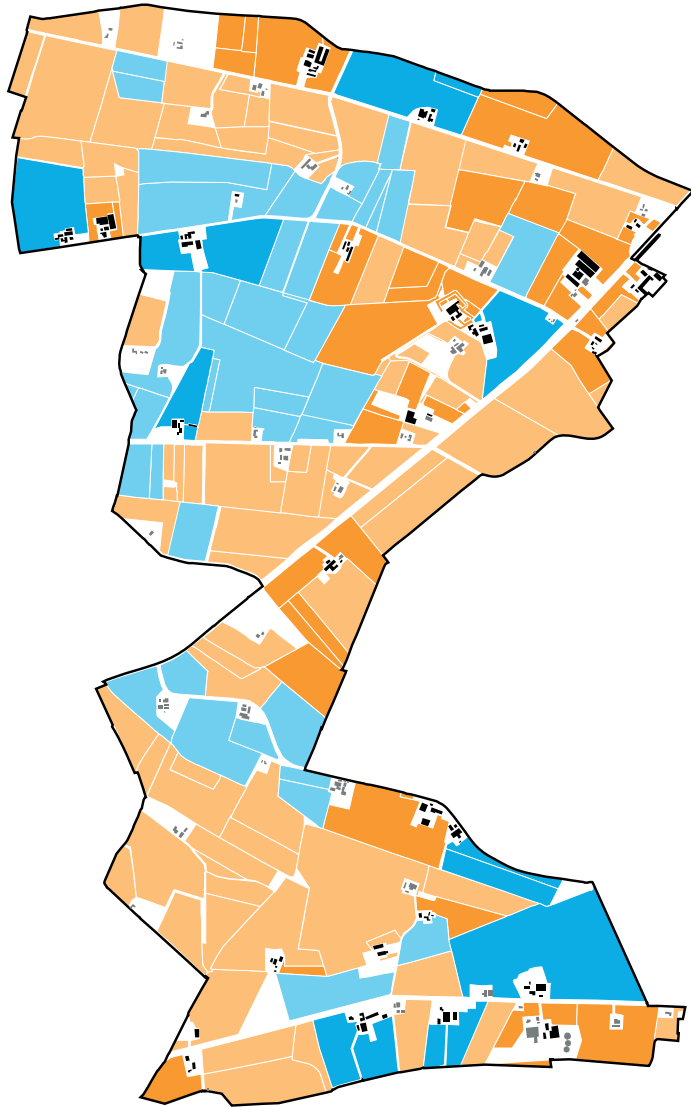

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

bereikbaar zijn. Opvallend is de ontwikkeling van natuur langs de Overmeenweg. Hieraan gekoppeld ligt een verbouwde boerderij die nu dienst doet als vakantiewoning. In het zuiden ligt de Weseperweg, waarlangs ook een aantal agrarische bedrijven liggen. Rondom één van deze bedrijven, Greenpower, liggen een aantal biovergistingsinstallaties.

105

242

LOG 106 | ALBERGEN

Gemeente Tubbergen
 957 ha (groot)
 897m tot N-weg (dichtbij)
 4852m tot oprit snelweg (dichtbij)
 42 agrarische bedrijven
 5 intensieve veehouderijen
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 Jong ontginningslandschap en (voormalig)
 kampenlandschap

Ten zuiden van Albergen, onder het Kanaal Almelo-Nordhorn ligt het LOG Albergen. De N349 ligt op enige afstand aan de noordzijde van het kanaal. De N347 loopt westelijk van het gebied. Het gebied, dat aan het Dikkerbos grenst, is een karakteristieke heideontginning met aan de zuidzijde een voormalig kampenlandschap. Aan de zuidzijde stroomt de Spikersbeek. In het westen zitten twee relatief grote bedrijven en een aantal melkveebedrijven. In het oostelijk deel zitten veel kleinere en gemengde bedrijven. Bebouwing is verspreid en de afstanden tussen de erven is aanzienlijk. Veel gebouwen hebben een klassieke bouwstijl met zadeldaken en lage goten. De infrastructuur is nog niet aangepast en bestaat voornamelijk uit smalle landbouwwegen.

106

LOG 107 | MIDDEL

Gemeente Olst-Wijhe
 321 ha (groot)
 2638m tot N-weg (op enige afstand)
 7861m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 18 agrarische bedrijven
 6 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke visie en landschapontwikkelingsplan
 (Voormalig) kampenlandschap

In de driehoek Wijhe, Olst en Broekland ligt het LOG Middel. De westgrens van het gebied wordt bepaald door de Soestwetering. Kenmerkend is de oost-westgerichte parallelle infrastructuur, die de ontginningslinten vormen. De N756 loopt langs de noordzijde van het gebied, de N337 langs de westzijde. Voor dit gebied is een (ruimtelijke) visie opgesteld en er ligt een landschapontwikkelingsplan. In het LOG Middel zijn een aantal middelgrote tot grote bedrijven die het goed lijken te doen. Af en toe wordt er een nieuwe schuur gebouwd. Deze concentreren zich rondom de Boerlestraat en de Middelerstraat. Hier zitten circa tien bedrijven, voornamelijk melkvee- en varkenshouderijen, afgewisseld door een burgererf of paardenbedrijf. In de buurt van het gehucht Middel staat een voormalige slagerij. In dit LOG zijn nog geen nieuwe intensieve bedrijven ingeplaatst en er hebben geen grote veranderingen plaats gevonden.

107

243

109

LOG 109 | SAASVELD

Gemeente Dinkelland
27 ha (erg klein)
1036m tot N-weg (redelijk dichtbij)
5298m tot oprit snelweg (op enige afstand)
1 agrarisch bedrijf
0 intensieve veehouderijen
Ruimtelijke visie en landschapsontwikkelingsplan
Jong ontginningslandschap

Ten zuidenwesten van Weerselo liggen een aantal landbouwpercelen die aangewezen zijn als het LOG Saasveld, een erg klein LOG. Het is een kleine jonge ontginning in een door kampenlandschappen gedomineerd gebied. Hierin zijn een aantal perceelgrensbeplantingen te vinden en wordt het LOG aan de noord- en westzijde geflankeerd door een bosperceel. Het LOG ligt op geringe afstand van de N343, maar kan pas bereikt worden door door het dorp Weerselo te rijden. De interne ontsluiting bestaat uit een zandweg aan de noordgrens van het gebied. In de noordoosthoek ligt een melkveehouderij en net buiten het LOG, grenzend eraan, ligt één intensieve veehouderij. Aan de westkant is een burgerwoning te vinden.

110

LOG 110 | HEETEN

Gemeente Raalte
710 ha (groot)
1018m tot N-weg (redelijk dichtbij)
6727m tot oprit snelweg (op enige afstand)
33 agrarische bedrijven
8 intensieve veehouderijen
Ruimtelijke visie
Jong ontginnings- en voormalig kampenlandschap

Tussen Heeten en Nieuw-Heeten ligt het LOG Heeten. Het LOG wordt doorsneden door de N332 en een beek. Het overgrote deel van het gebied is jong ontginningslandschap. Het landschap is open en over het algemeen vrij rationeel verkaveld. Bedrijven en bebouwing liggen verspreid. De gemeente Raalte heeft in 2008 een (ruimtelijke) visie op dit gebied vastgesteld. De bedrijven in het noorden zijn bijna allemaal kleine melkveehouders. In het zuiden liggen enkele grote nieuwere bedrijven. Het erf dat net ten noorden van de N332 ligt, heeft een aantal rode blokken langs de gevel geplaatst, dat vanaf de drukke Holterweg erg opvalt. Aan de Schaarsweg ligt een vrij nieuw varkensbedrijf en aan de Cellenweg staat een varkenshandelsbedrijf. De verhouding tussen intensieve en grondgebonden landbouw is in dit LOG ongeveer gelijk. De inplaatsing van een nieuw intensief agrarisch bedrijf lijkt lastig doordat er in het gebied vrij veel woningen zijn.

LOG 111 | LETTELE

Gemeente Deventer
126 ha (middelgroot)
3593 m tot N-weg (op enige afstand)
5804 m tot oprit snelweg (op enige afstand)
6 agrarische bedrijven
0 intensieve veehouderijen
Ruimtelijke visie
Jong ontginningslandschap

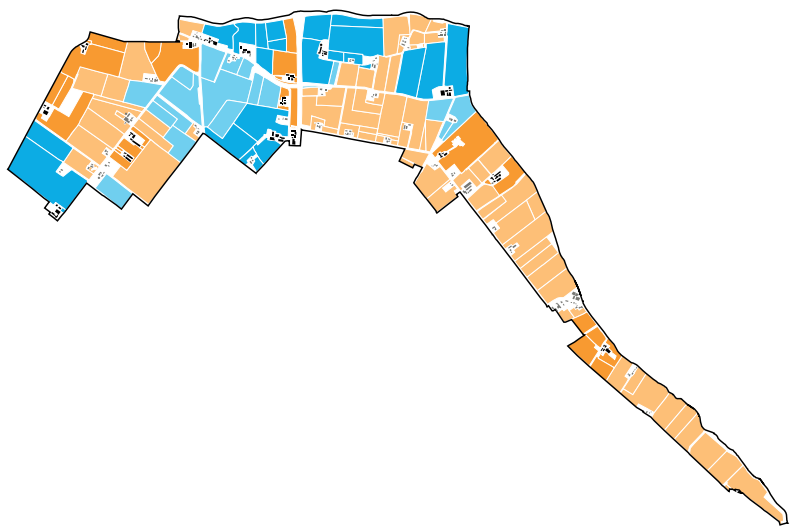
Ten noordoosten van Deventer, aan de westzijde van het kanaal Deventer-Raalte, ligt het LOG Lettele. Het is een omvangrijk, overzichtelijk LOG van een paar bedrijven. Het gebied is open van karakter en rationeel verkaveld. De bedrijven liggen verspreid in het LOG. De N348 ligt op aanzienlijke afstand. Er ligt een zandwinplas direct aan de oostzijde van het LOG. Aan de andere kant ligt een door bossages omgeven Defensiecomplex. Twee beken lopen aan de noord- en zuidzijde van het gebied. De gemeente Deventer heeft voor dit LOG een ruimtelijke visie opgesteld en wil de bestaande ruimte voor intensieve veehouderijbedrijven behouden, zonder daarvoor extra ruimte te creëren. Het LOG bevat enkel kleine bedrijven en burgererven. Net buiten het LOG, aan de Harmelinksdijk, ligt een nieuw groot vleeskuikenbedrijf. Er lijkt voor inplaatsing geen ruimte door het grote aantal burgererven. Wel is er ruimte voor een landwinkel langs de Spanjaardsdijk.

111

112
131

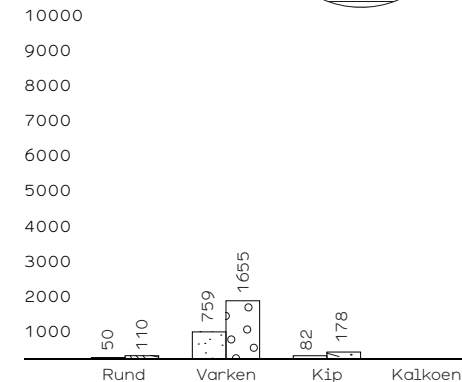
LOG 112 | 131 | MARKELOSE BROEK-PIERIKSMARS-LOO-HOLTEN-MARKELO

Gemeente Hof van Twente
 3702 ha (erg groot)
 1486m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 588m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 135 agrarische bedrijven
 21 intensieve veehouderijen
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 Jong ontginningslandschap en (voormalig) kampenlandschap
 1 ingeplaatst bedrijf
 4 herplaatste bedrijven

Het LOG is omvangrijk en gelegen aan de westzijde van Holten en Markelo. Het ligt aan de (zuid)westzijde grotendeels tegen de provinciegrens aan en wordt in het zuiden begrensd door het gebied vlakbij het Huis te Diepenheim, in het westen door buurtschap Loo en in het noorden door Dijkerhoek en Neerddorp. De uitlopers naar deze buurtschappen zijn opvallend. Rondom Loo is duidelijk een zonering richting het buurtschap gemaakt. Direct aangrenzend aan dit LOG ligt het Gelderse LOG Markelo (131) en wordt doorsneden door de A1, de N332, de N344 en de N346, evenals het Twentekanaal en de Schipbeek.
 Het LOG is een aaneenschakeling van diverse grotere jonge broek- en heideontginningen. De bebouwing ligt overwegend verspreid en soms tekenen linten zich af. Het landschap is open en rationeel verkaveld. Met name ten zuiden van de snelweg zijn nog enkele landschapselementen aanwezig, hoewel van heldere structuren geen sprake meer is. Met de uitlopers richting Loo, Dijkerhoek en Neerddorp snijdt het LOG ook nog een deel van een kampenlandschap aan, herken-

- Intensieve veehouderij
- Tuin- en akkerbouw
- Gemengd bedrijf
- Overige veehouderij

Aantal dieren p/ha:
 in- en excl. weidegrond

baar aan een meer onregelmatige verkaveling. Aan de rand, net buiten het LOG, ligt een groot kippenbedrijf dat momenteel gesloopt en vervangen wordt door twee woonkavels middels een rood-voor-rood regeling. Verderop in het LOG ligt een reservering op een bestaande boerderij. De planning is deze te slopen en hiervoor een varkenscluster van zes bedrijven terug te plaatsen, waarvoor momenteel geprotesteerd wordt. Andere opvallendheden in het LOG: het vakantieoord bij Markelo, direct naast het LOG aan de zijde van Markelose Berg, en een kleine basisschool.

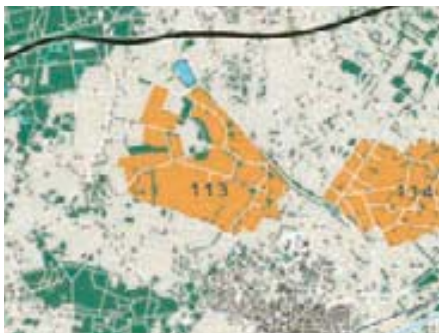

Boven: toename, uitbreiding en sloop van boerenbedrijven tussen 2003 en 2009 in LOG Markelo'

113

LOG 113 | ELSENER BROEK

Gemeente Hof van Twente
 527 ha (groot)
 783m tot N-weg (dichtbij)
 514m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 12 agrarische bedrijven
 0 intensieve veehouderijen
 Jong ontginningslandschap

Tussen de A1 en Goor, op gepaste afstand van het lint Elsen in het westen en de N347 in het oosten ligt het LOG Elsen Broek. Ten zuiden ligt de Holtdijk. Het LOG kenmerkt zich door een grootschalig landschap met blokverkaveling, voornamelijk de jonge broekontginningen van het Elsenbroek. De bebouwing concentreert zich vooral in de aanliggende linten en in de overgang met het kampenlandschap. Er zitten nog geen intensieve veehouderijbedrijven. De melkveehouders hebben hier grote huiskavels en grote arealen graslanden. Opvallend zijn enkele grotere bospercelen in het gebied, die buiten de begrenzing zijn gehouden, en de zandwinplas die aan het LOG grenst.

114

LOG 114 | ZELDAM

Gemeente Hof van Twente
 515 ha (groot)
 855m tot N-weg (dichtbij)
 9m tot oprit snelweg (zeer dichtbij)
 37 agrarische bedrijven
 20 intensieve veehouderijen
 Kampenlandschap en jong ontginningsland-
 schap

Ten noordoosten van Goor ligt het LOG Zeldam. Het wordt aan de oostzijde begrensd door een zijtak van het Twentekanaal, aan de westzijde door de N347 en aan de zuidzijde door de N346. Het LOG ligt gunstig ten opzicht van de N-wegen en daarmee de A1. Dit voormalige kampenlandschap met enkele jonge ontginningen in het noorden, kenmerkt zich door de onregelmatige verkaveling, een grillig wegenpatroon en verspreide bebouwing. Er zijn nog diverse landschapselementen, maar de kleinschaligheid is grotendeels verdwenen. De bedrijven in het gebied variëren in omvang van gemiddeld groot tot groot. Er zijn veel intensieve veehouderijbedrijven. Enkele bedrijven zijn bezig met nieuwbouw.

250

LOG 115 | SLAGHEKKENWEG

Gemeente Hof van Twente
 170 ha (middelgroot)
 309m tot N-weg (zeer dichtbij)
 4144m tot oprit snelweg (dichtbij)
 19 agrarische bedrijven
 10 intensieve veehouderijen
 Kampenlandschap en jong ontginningsland-
 schap

Ten noordwesten van Bentelo strekt het LOG Slaghekkenweg zich uit, tot aan het Twentekanaal. Aan weerszijden van het LOG stromen beken en aan de oostzijde van het LOG ligt een deel van de ontginningen van het Landgoed Twickel. Het gebied is een oud kampenlandschap met jonge ontginningen aan de zuidzijde. Het voormalige kampenlandschap kenmerkt zich nog steeds door een onregelmatige verkaveling. De bebouwing, waaronder veel burgerwoningen, ligt meer verspreid en er zijn nog een divers aantal landschapselementen aanwezig. In deze jonge ontginningen vormt de Slaghekkenweg een duidelijk ontginningslint waar een aantal grote bedrijven aan gevestigd is. Deze concentratie lijkt zich goed te ontwikkelen, maar recente nieuwbouw is niet waargenomen. De verkaveling is ter plaatse rationeel en er zijn aanzienlijk veel landschapselementen en bosstroken. Wegbeplantingen ontbreken.

115

251

116
117
119LOG 116 | 117 | 119 | BATHMEN

Gemeente Deventer
 65 ha (klein); 74 ha (klein); 36 ha (klein)
 1973m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 15m (zeer dichtbij); 663m (zeer dichtbij);
 318m (zeer dichtbij) tot oprit snelweg
 3; 6; 0 agrarische bedrijven
 0; 2; 0 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke visie
 (Voormalig) Kampen- of akker- en esdorpen-
 landschap

Aan weerszijden van de A1, ten zuiden van Bathmen, liggen drie kleine LOG-gebieden. Het oude kampen- en essenlandschap, waar het deel van uitmaakt, kent momenteel een sterk open karakter waarin grote onregelmatige kavels liggen. In het LOG Bathmen Noord en West liggen dalvormige laagten van de oude Schipbeek. De LOG's liggen dichtbij de op- en afrit van de A1. De omvang van de LOG's is gering en het aantal bedrijven is klein en liggen verspreid. De begrenzing van LOG Bathmen Noord valt op door een deel van het bosgebied Langenbergerveld, ten zuiden van de A1, die in de begrenzing lijkt opgenomen. Ditzelfde LOG ligt erg dicht tegen zowel de Schipbeek en de kern Bathmen aan. Er zijn een aantal burgerwoningen en rood-voor-roodprojecten. Enkele schuren zijn leeg en de gronden in het bezit van melkveehouders. Er ligt een ruimtelijke visie voor deze LOG's.

LOG 118 | WIENE

Gemeente Hof van Twente
 181 ha (middelgroot)
 1350m tot N-weg (redelijk dichtbij)
 3049m tot oprit snelweg (dichtbij)
 7 agrarische bedrijven
 4 intensieve veehouderijen
 Ontwikkelingsfase niet bekend
 Jong Ontginningslandschap

Tussen Goor en Bentelo, aan de zuidzijde van het Twentekanaal, ligt het LOG Wiene. De begrenzing vormt vrijwel een duidelijke landschappelijke eenheid. Het LOG Wiene is een veld- of broekontginning met een helder rationeel wegennetpatroon en relatief veel (grotere) bossages en landschapselementen. Het wegennetpatroon is rechtlijnig en deels voorzien van wegbeplanting (niet aaneengesloten). Bebouwing ligt verspreid. Het aantal bedrijven is gering. Er is weinig tot geen ontwikkeling waargenomen. Momenteel wordt er één nieuwe schuur gebouwd. De N347 ligt op enige afstand aan de westzijde.

118

LOG 120 | HAAKSBERGEN

Gemeente Haaksbergen
 420 ha (groot)
 476m tot N-weg (zeer dichtbij)
 7099m tot oprit snelweg (op enige afstand)
 31 agrarische bedrijven
 15 intensieve veehouderijen
 Ruimtelijke onderbouwning
 Kampenlandschap en jong ontginningsland-
 schap

Ten westen van Haaksbergen, tussen de dorpen Hengevelde en Sint Isodorushoeve, ligt het LOG Haaksbergen. De N347 loopt midden door het gebied. Het gebied is te karakteriseren als een veld- of broekontginning (Ellewoutsbroek) met daaromheen (voormalige) kampenlandschappen. Het gebied heeft een relatief open karakter. De helft van het aantal bedrijven in het gebied is intensieve veehouderij.

Ten zuiden van de N347 zitten de meeste bedrijven, voornamelijk kleine varkens- en melkveebedrijven. Er zijn in dit gebied tevens veel burgerwoningen te vinden en een drietal niet-agrarische bedrijven. Voor het gebied ligt inmiddels een Ruimtelijke Onderbouwning. Hierbij wordt voor de landschappelijke inpassing en landschapsversterking verwezen naar het landschapsontwikkelingsplan Hof van Twente-Haaksbergen.

120

H4 | DE PRAKTIJK

De regionale verschillen in de aanpak van de reconstructie zijn groot. Wat de uitvoering compliceert is dat elke provincie met landbouwontwikkelingsgebieden een aanvullende werkwijze ontwikkelt binnen de wettelijke kaders van de reconstructie. Ook gemeentes nemen de nodige vrijheid, wat resulteert in grote verschillen in strategie, aanpak en rol in processen en uitvoering. De tabel maakt de verschillen in dynamiek, strategie, grondbeleid en sturing op kwaliteit inzichtelijk.

Van verhuisservice tot gebiedsontwikkelaar

Alle provincies beschikken over een verplaatsingsregeling voor de intensieve veehouderij, de zogenaamde viv-regeling. In hoeverre daar omheen ruimtelijk beleid wordt georganiseerd verschilt sterk van een actieve, participerende rol tot een meer toetsende en passieve rol. Sommige provincies, met name Overijssel en Limburg, kiezen voor een zogenaamde puntstrategie, waar vooral naar de inplaatsings- of herplaatsingslocatie zelf gekeken wordt. Daarentegen kiest bijvoorbeeld Noord-Brabant voor een brede aanpak door middel van gebiedsontwikkeling en een actief grondbeleid.

Gebiedsontwikkeling brengt meer voorbereiding met zich mee en is complexer, maar vult ook de opgave breder en vollediger in. Dit is in lijn met de ambitie om bij de reconstructie gelijktijdig de realisatie van de ecologische hoofdstructuur en de wateropgave te betrekken. Binnen de provinciale plannen wordt bovendien de gelegenheid tot woningbouw aangegrepen, met ruimte-voor-ruimte, rood-voor-rood- en/of een rood-voor-groenregeling. Dit heeft echter wel tot gevolg dat nog niet alle LOG's verankerd zijn in bestemmingsplannen. Deze zijn vaak nog in procedure, voorafgegaan door een Plan-MER en/of ruimtelijke structuurvisie. Tijdens veldbezoek in enkele LOG's was al wel duidelijk zichtbaar dat er gestuurd werd op bijvoorbeeld bouwvolumes, bouwhoogten, materialisatie en erfinrichting. Dit zijn enkele tastbare resultaten van een breed planproces in een complex van particuliere, politieke en zakelijke belangen.

Grond als sleutel

Wat een grote rol speelt is de dynamiek op de markt van grond- en ontwikkelrechten. De verschillende LOG's laten momenteel een duidelijke verweving zien van intensieve veehouderij en grondgebonden melkveebedrijven. Gelet op de veelal open en

		Overijssel	Gelderland (incl. deel Utrecht)	Brabant	Limburg
Huidige dynamiek	'Veld'	Laag	Laag + Hoog	Laag + Hoog	Laag
	Dierrechten	Afname -8%	Afname -8%	Toename + 2%	Varkens +9% Kippen +2,5%
Beleid	Strategie	Puntstrategie	Hoofdzakelijk puntstrategie, soms gebiedsontwikkeling	Zowel gebiedsontwikkeling als puntstrategie	Hoofdzakelijk gebiedsontwikkeling soms puntstrategie
	Aanpak	Op basis van VIV	puntstrategie, hervestiging en gebiedsontwikkeling	focus-LOG kansrijk, niet-focus-LOG minder kansrijk	Op basis van VIV
	Verplaatsings regeling?	Ja	Ja	Ja	Ja
	Sturing op hervestiging boven nieuwvestiging	Ja	Ja	Ja	Nee
	LOG's opgenomen in bestemmingsplannen	Soms, veelal in voorbereiding	Soms, veelal in voorbereiding	Ja	Grotendeels wel anders vergevorderd
Grond	Actief grondbeleid Provincie	Nee	Ja	Ja	Nee
	Actief grondbeleid gemeenten	Nee (Tubbergen en Wijhe zorgen voor garantie)	Nee	Ja, Gemert en Bakel	Nee
Ruimtelijke kwaliteit	Planvormen ruimtelijke kwaliteit provincie	Inzet, aanbod erfconsulent (Oversticht) + Omgevingsvisie	Ontwikkelingsplan inzet, aanbod erfconsulent (Het Geldersgenootschap)	Ontwikkelingsplan	POL + BOM+
	Planvormen ruimtelijke kwaliteit gemeenten	LOG visie (provincie heeft gemeente gevraagd) + BKP	LOP+BKP (voor select aantal LOG gebieden)	LOP + BKP	Ruimtelijk Kwaliteitsplan Beleidskader Landschapsplan

grootschalige landschappen waarin de meeste LOG's zijn geprojecteerd, zijn dit over het algemeen gezonde bedrijven, die vanzelfsprekend ook ontwikkelingsmogelijkheden hebben. Goed voor de sector als geheel, maar voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen wordt grond de beperkende factor. Eigenlijk zouden deze melkveehouderijen in de LOG's moeten ruilen met de intensieve veehouderijen in de extensiveringsgebieden.

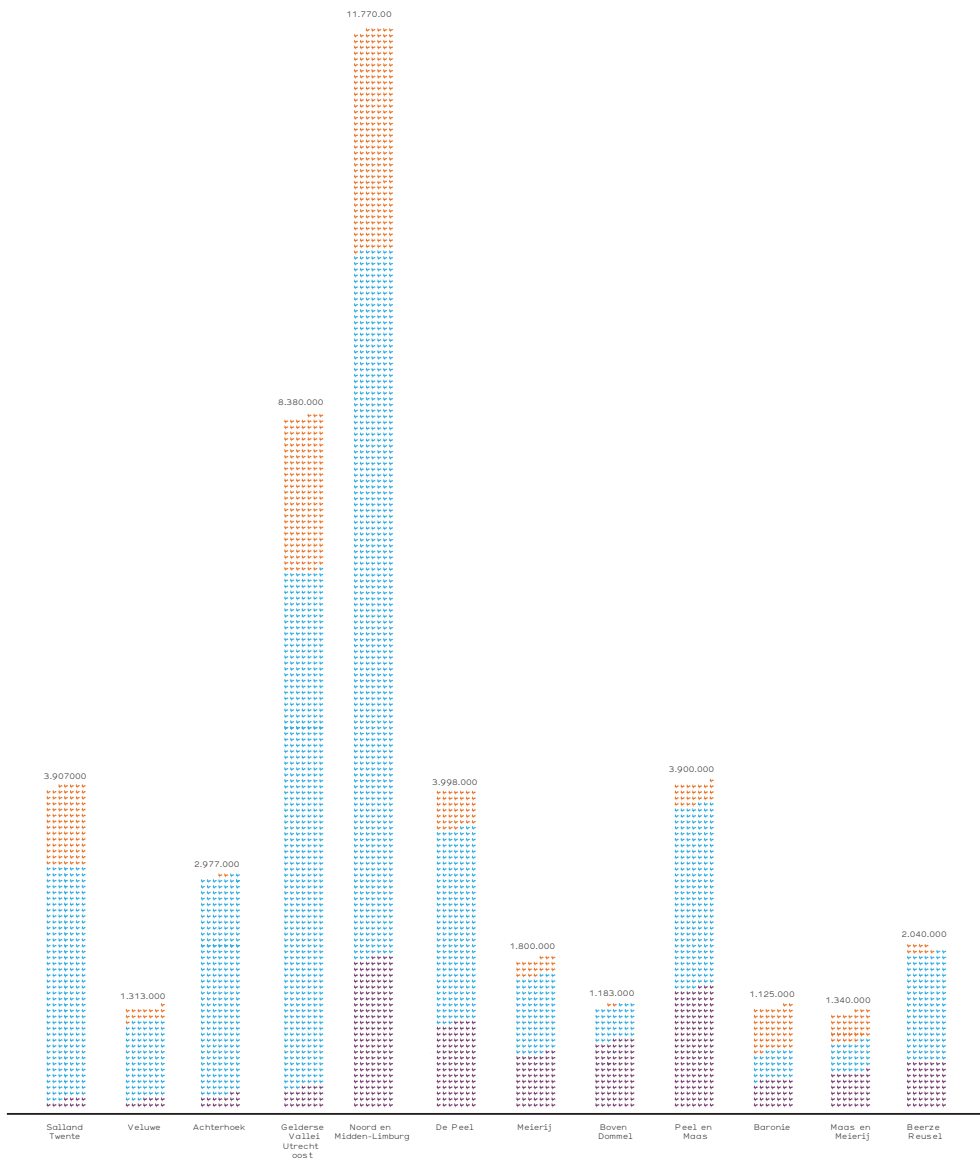
Verplaatsen bedrijven of rechten

Hoewel de daadwerkelijke in- en verplaatsingen van bedrijven uitermate gering zijn, toont het overzicht van de verandering van dierrechten per reconstructiegebied tussen 2002 en 2009 een andere dynamiek. Diverse reconstructiegebieden tonen een forse krimp, terwijl andere reconstructiegebieden juist in een of meerdere categorieën fors groeien. Gemiddeld genomen tekent zich een verschuiving af van Gelderland en Overijssel, met name uit de extensiverings- en verwevingsgebieden, naar Brabant en Limburg voor wat betreft dierrechten. Daarnaast is een lichte verplaatsing van dierrechten waarneembaar van extensiveringsgebieden naar nabijgelegen landbouwontwikkelingsgebied.

Onderscheid in dynamiek

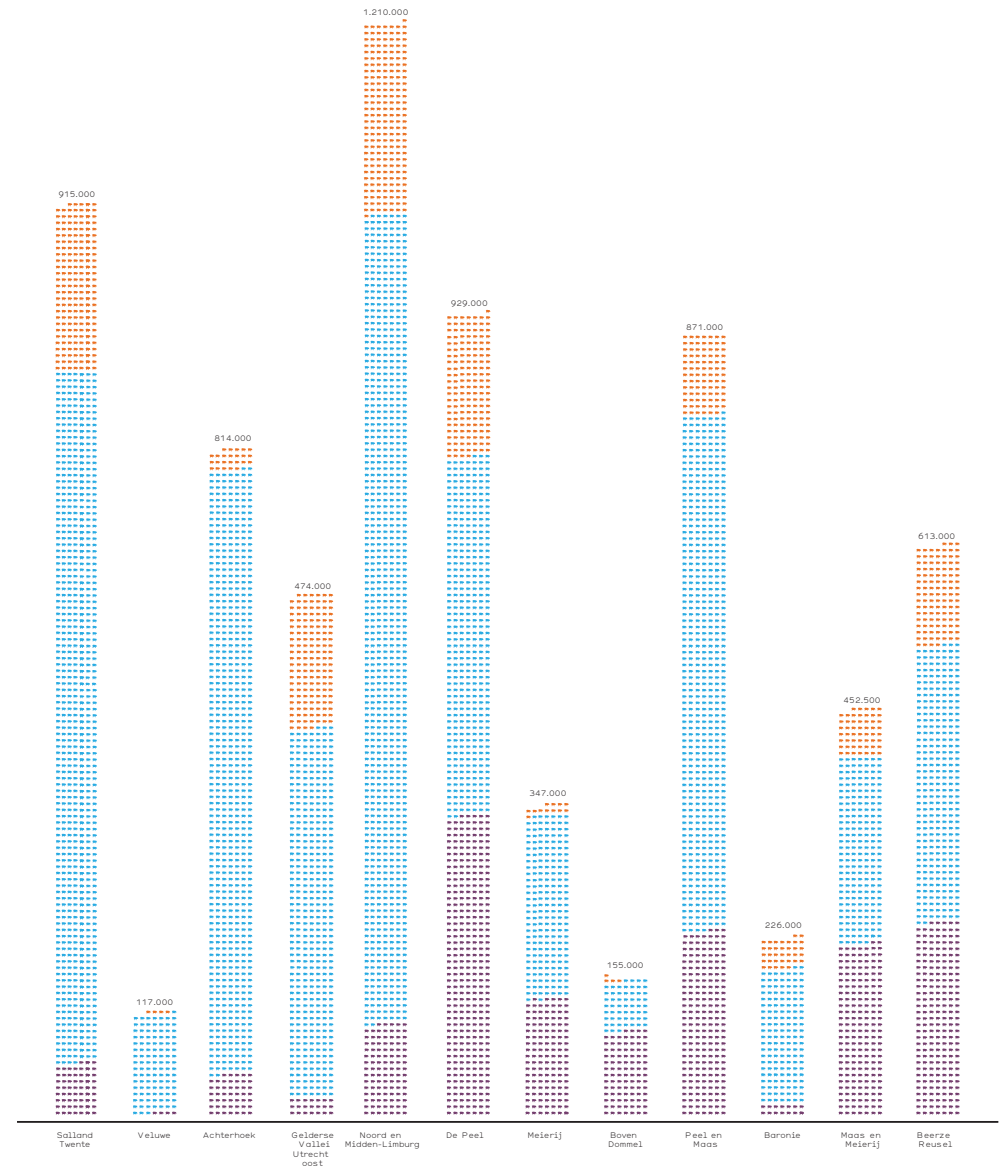
Alle provincies laten een beeld zien van enkele landbouwontwikkelingsgebieden waar volop dynamiek is, terwijl in andere LOG's weinig substantieels of zelfs helemaal niets gebeurt. Illustratief is het beleid van de provincie Noord-Brabant, waarin onderscheid is aangebracht in pilot-LOG's, focus-LOG's, en overige LOG's. Verschillen in kansrijkheid zijn ondermeer afhankelijk van de geografische ligging, de grondmobiliteit, de bestaande milieuruimte of het maatschappelijk verzet.

Een bijzondere constatering uit veldwerk en een vergelijkende luchtfotoanalyse is dat de ruimtelijke dynamiek in de verwevingsgebieden even groot of zelfs groter lijkt dan in de LOG's. Bedrijven die niet in aanmerking komen voor de VIV-regeling kiezen er in de praktijk vaak voor om buiten een LOG te vestigen of door te groeien. De regeldruk en de maatschappelijke focus ligt immers minder op deze gebieden dan op de LOG's zelf.

Links: kippenrechten; rechts varkensrechten in de reconstructiegebieden in 2009

1 x 10.000

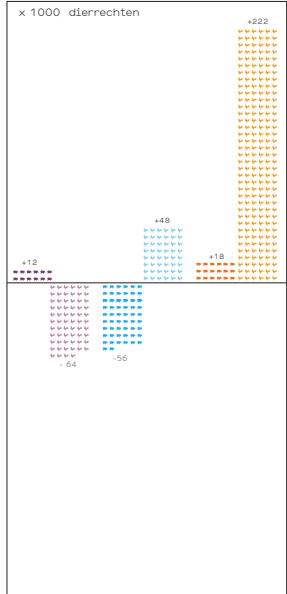
extensiveringsgebied

verwevingsgebied

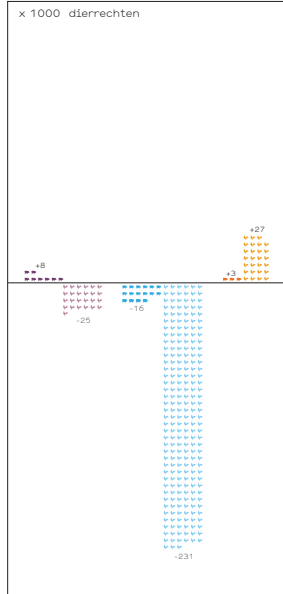
LOG

1 x 1000

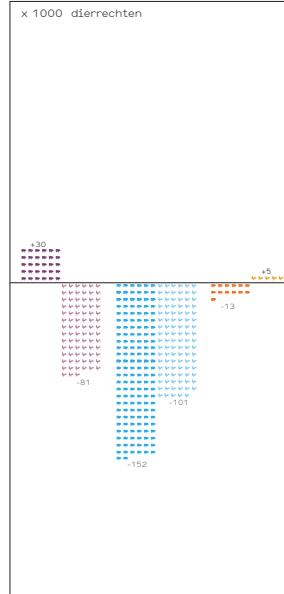
Salland-Twente

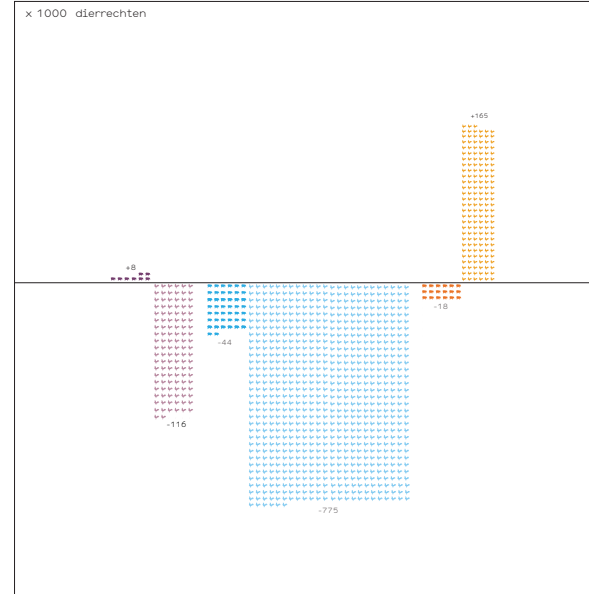
Veluwe

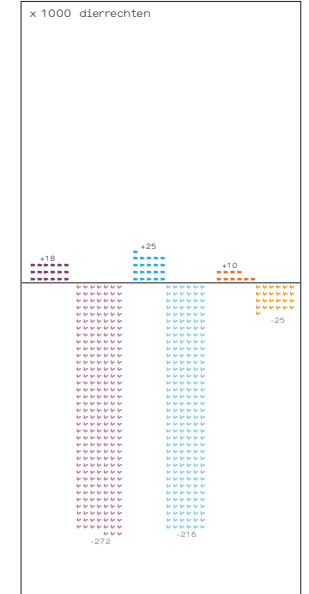
Achterhoek en Liemers

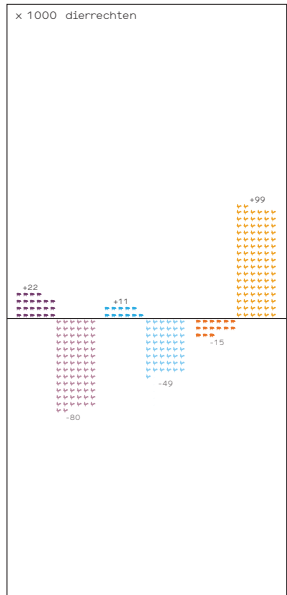
Gelderse Vallei Utrecht-Oost

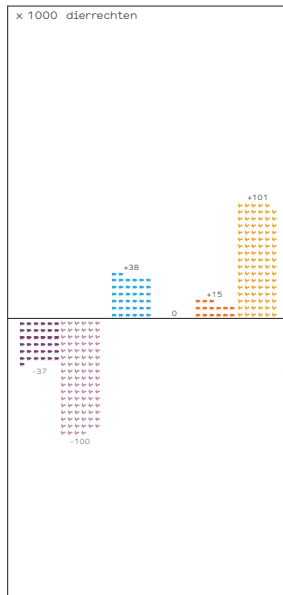
Maas en Meijerij

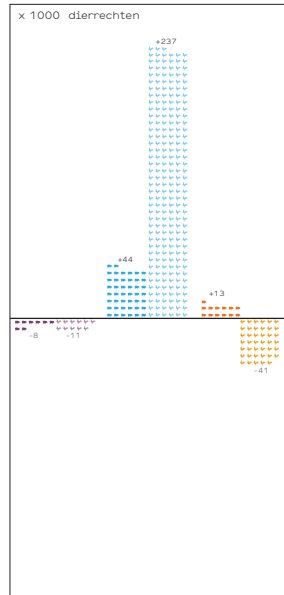
Baronie

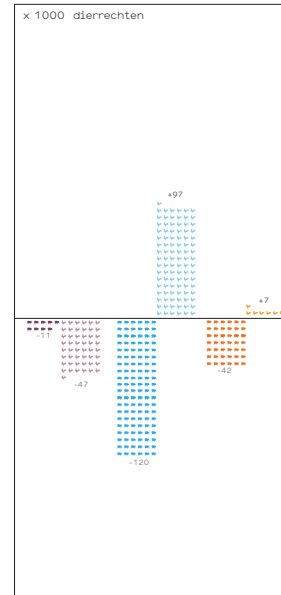
De Peel

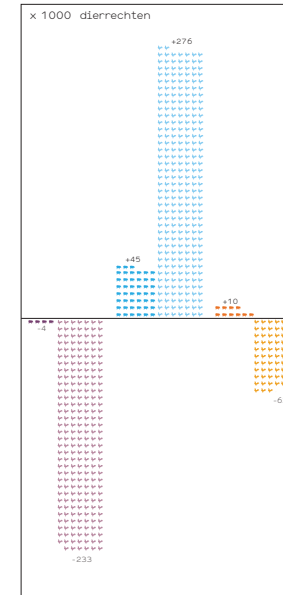
Beerze-Reuzel

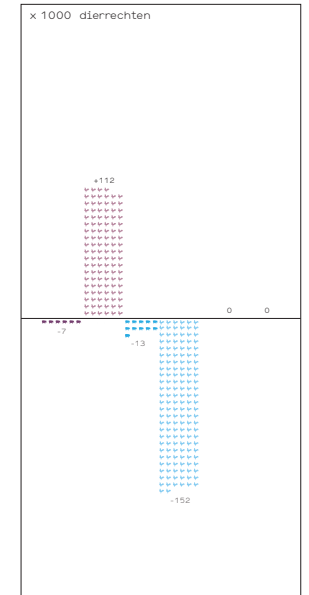
Meijerij

Peel en Maas

Boven Dommel

Verandering in de varkens- en pluimveerechten per reconstructiegebied tussen 31 december 2002 en 1 oktober 2009

extensiveringsgebied

verwevingsgebied

LOG

H5 | HET VELD

In Nederland wordt intensief gewoond, gewerkt, gerecreëerd, en dus ook intensief geboerd. Hoe ziet dat moderne bedrijf er uit en hoe past het in het bestaande agrarische landschap? Een relevante vraag die een antwoord vereist op meerdere fronten: landschap, erf, bedrijf, architectuur en uitstraling.

Het landschap voor boer en burger

Het platteland is traditioneel van, voor en door de boeren ingericht. Moderniseerde de bedrijfsvoering, dan moderniseerde het landschap. Met de ruilverkavelingen uit de tweede helft van de 20ste eeuw gebeurde dat op een enorme schaal en met hulp van specialisten als landschapsarchitecten, cultuurtechnici en agrarisch economen.

Inmiddels is het platteland van iedereen en de intensieve veehouderijen zijn niet meer perse afhankelijk van een grote lap grond voor hun bedrijfsvoering. Het platteland wordt daarmee niet meer automatisch aangepast aan de behoeften van de veebedrijven, maar kan ook andere doelen dienen zoals recreatie. Sommige landschappen, zoals de Peel hebben een perfecte grootte en vorm voor de flinke schuren en erven en hier kunnen mooie nieuwe bedrijven het landschap een boost geven. Maar in andere gebieden passen de intensieve veehouderijen niet noodzakelijk meer in het lokale karakter van het landschap. Het roept de vraag op of de ontwerpopgave van de LOG's zich niet meer op het totaalbeeld van het landschap moeten richten en minder op de stal zelf.

Megastal als containerbegrip

Een denkfout is om de intensieve veehouderij gelijk te stellen aan wat internationaal bekend staat als *factory farming*: een bedrijfsvoering, waarbij alles ondergeschikt is aan het grote getal. Miljoenen hectares, tienduizenden stuks vee, honderden werknemers, tientallen stallen behorend bij één bedrijf dat het hele proces beheerst. Het is een type bedrijf dat wij tijdens ons onderzoek zelden tegenkwamen. Wat wij juist veel tegenkwamen zijn kleinschalige veehouders, die nu de sprong moeten wagen naar opnieuw een economisch rendabel bedrijf.

Het LOG is de aangewezen plek om dit te doen en het soort schaalvergroting dat daar plaatsvindt is vergelijkbaar met de stappen die in de glastuinbouw gezet worden. Grootschalig

voor Nederland, kleinschalig in internationaal perspectief. In alle 136 LOG's die zijn bezocht, zijn voor 90 procent stallen aangetroffen met een omvangrijk bouwblok (gemiddeld formaat rond de twee hectare), maar kolossaal of exorbitant waren deze zeker niet. Tien procent van de stallen gaf wel associaties met een industriële opzet, het deed echter nergens denken aan het zo gevreesde beeld van een industrieterrein. Opmerkelijk was eerder dat als we al van een afstand dachten uiteindelijk een megastal te zien, dat dit bij nadere beschouwing een aardappelmeelfabriek of een houthandel bleek te zijn.

De beleving van het bedrijf vanaf de weg

De visuele impact van het bedrijf wordt sterk bepaald door afstand en oriëntatie tot de weg (waar vandaan meestal het landschap wordt beleefd). Een woonhuis voor de stallen geeft een heel andere indruk dan een woonhuis naast of achter stallen. Ook de vorm en ligging van de stallen ten opzichte van de weg bepalen hoe massief een erf overkomt. De vaak langwerpige stallen komen veel groter over als ze parallel aan de weg staan, dan wanneer ze haaks op de weg zijn geplaatst.

In het Advies Megastallen (College van Rijksadviseurs, 2007) staat dat veel plannen voor LOG's voorschrijven dat er een 'front' aan de weg moet komen. Dit betekent dat de stallen minstens 40 tot 50 meter van de weg komen te staan en de zone ervoor aantrekkelijk wordt ingericht met ondermeer een huiskavel, beplanting en ontsluitingswegen. In het veld blijkt dat de 'deftige afstand' veelvuldig toegepast wordt. De invulling van die 40 tot 50 meter is echter erg verschillend, van zowel aard als kwaliteit. Wordt bij het ene bedrijf die ruimte ingericht als tuin of natuurtje, bij het andere bedrijf is het een plak asfalt.

Een plaatje dat voor veel passanten niet meer klopt, is als een boerenbedrijf geen woning heeft. Het traditionele model van het familiebedrijf wordt opgeschaald met als gevolg dat er vaak extra bedrijfslocaties ontstaan zonder woonhuis. De aanwezigheid van een woonhuis bij het agrarisch bedrijf geeft een veel levendiger uitstraling aan het erf. De kans op een gesprek is veel groter bij uitnodigende voortuin met spelende kinderen, dan bij een hekwerk met een bordje 'verboden voor onbevoegden'.

De noodzaak van architectuur

Mooie stallen mogen gezien worden, maar precies daar schort het bij het ambitieniveau in veel LOG's aan. Snelle bouwsystemen, goedkope materialen en ongedetaileerde afwerkingen, geven grote en anonieme schuren en zijn voor iedere boer een logische keuze. De bouwbedrijven werken overal en dat de gebruikte materialen en bouwmethodes zijn niet meer regionaal. Er is veel valse romantiek in de huidige benadering van de stallenkwestie. Het voorbeeld van de Noord-Oostpolder biedt in deze veel inspiratie: ontwikkel met goede architecten een bouwsysteem dat past bij de typische bedrijfsvoering van de regio. Als het plaatje van bedrijf, stal en omgeving klopt is er al veel gewonnen.

Groen is niet altijd goed

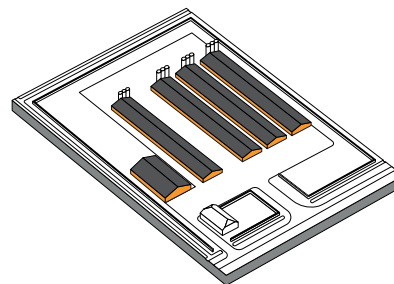
De meeste gemeenten stellen een 'groene inpassing' verplicht bij een bouwvergunning. De interpretatie hiervan wisselt en leidt ook tot onduidelijkheid. In plaats van hoogwaardige architectuur en landschappelijke inpassing te vereisen, wordt volstaan met een groengekleurde schuur 'verscholen' achter een coniferen haag en een paddepoel. Alsof de buurman daarmee gecompenseerd is voor zijn verloren uitzicht en het landschap een lustobject rijker is geworden? Zo was er het voorbeeld van de komkommerteler die een 'groene uitstraling' moest hebben naar zijn omgeving, en eenvoudigweg zijn kavel maximaal bebouwde met een groene damwand als façade. Dit voorbeeld is exemplarisch voor de praktijk in veel gemeenten.

De weerstand die veel uitbreidingen oproepen en inmiddels tot een nationaal debat over megastallen geleid heeft, komt zeker ook door de vrijblijvendheid en ondoordachttheid van dergelijk beleid.

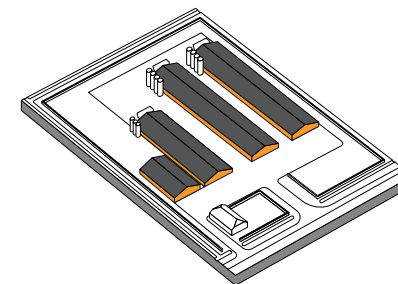
Inpassing telt

Niet zo zeer het oppervlak, maar de inpassing van de stal is van invloed op de beleving van het landschap. Er zijn prachtige voorbeelden van grote stallen die in de omgeving worden opgenomen, door ruimte te geven aan een glooiing of bossage. De stal wordt niet verstopt achter groen, maar er ontstaat een mooie omgeving waarin de stal past. Bij een nieuw bedrijf of uitbreiding van een bestaand bedrijf is een landschapsarchitect en/of erfconsulent daarom onmisbaar.

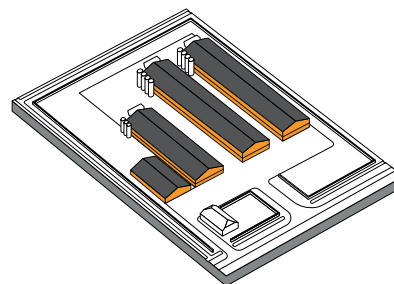
Tijdens de veldbezoeken zijn ook etagestallen bezocht. Aan de buitenzijde was vaak niet te zien dat er meerdere etages aanwezig waren. Deze stallen zijn hooguit twee meter hoger dan een standaard stal. De rest van het bouwvolume wordt opgevangen in de grond. De hoogte van een etagestal is dus zeker niet méér van invloed op het landschapsbeeld dan een gewone stal.

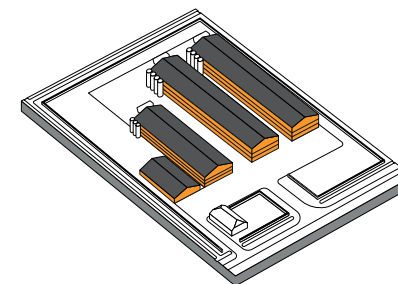
Stal: kip

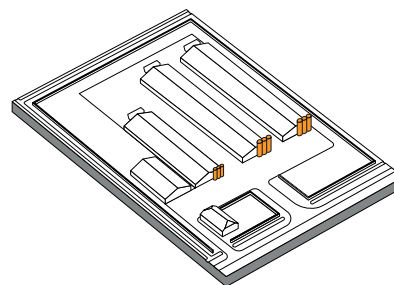
Stal: varken 1 verdieping

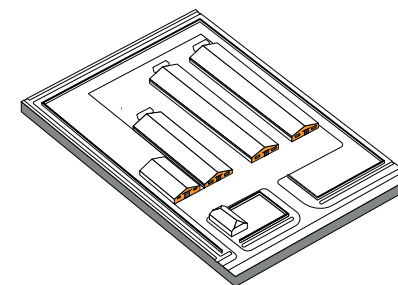
Stal: varken 2 verdiepingen

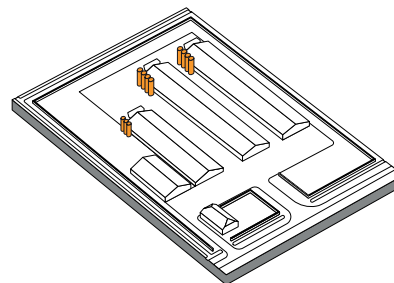
Stal: varken, 3 verdiepingen

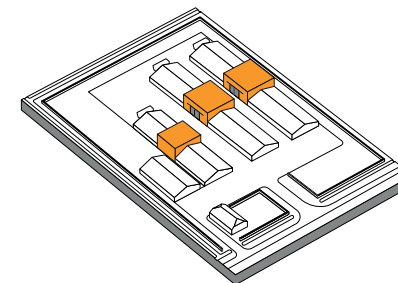
Silo's aan de voorzijde

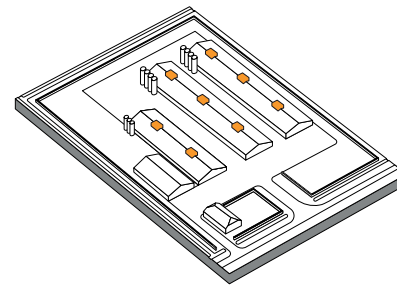
Stal: gevels

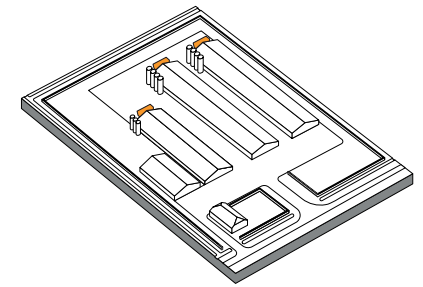
Silo's aan de achterzijde

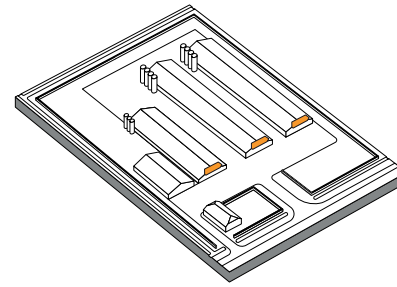
Silo's in de stal opgenomen

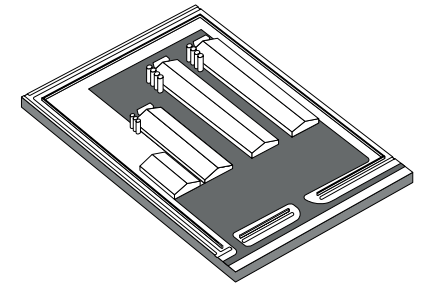
Luchtwassers op het dak

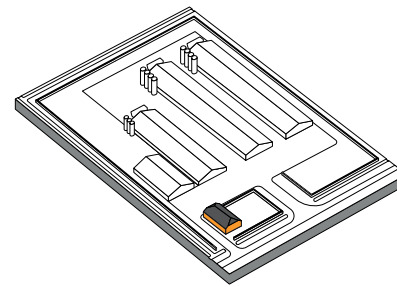
Luchtwassers aan de achterzijde

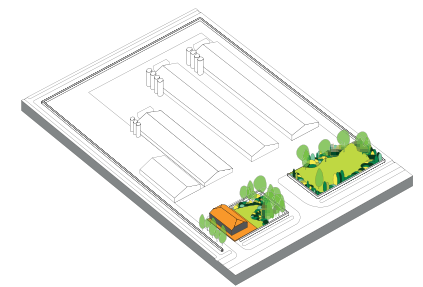
Luchtwassers aan de voorzijde

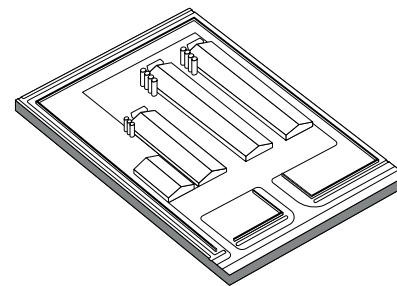
Voorerf: asfalt

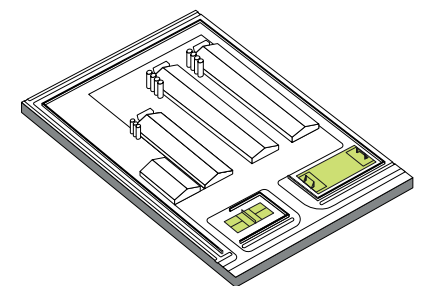
Voorerf: woning

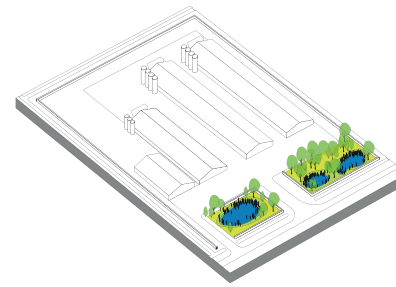
Voorerf: tuin

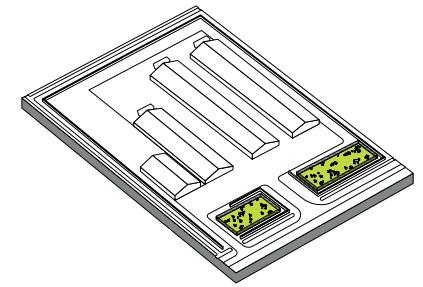
Voorerf: geen woning

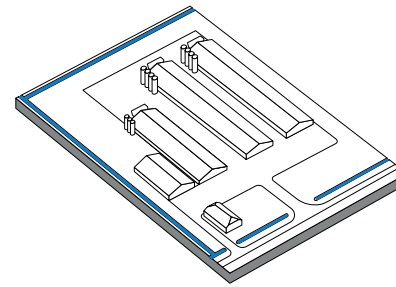
Voorerf: spel

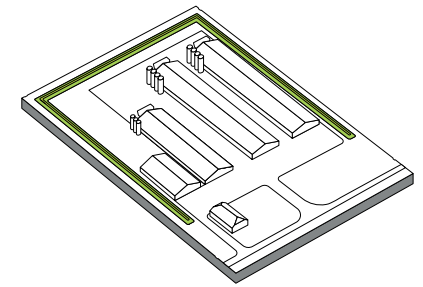
Voorerf: natuur

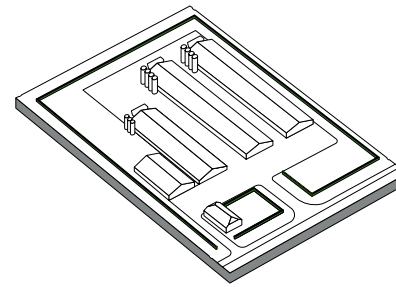
Voorerf: hobbydieren

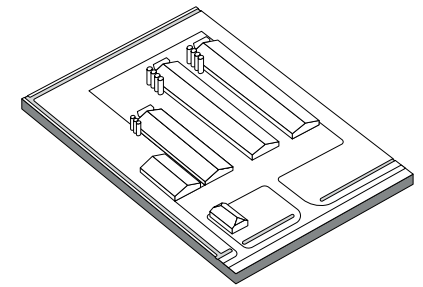
Erfscheiding: water

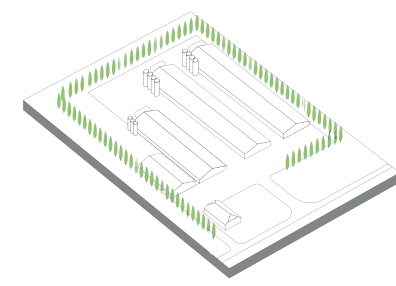
Erfscheiding: wal

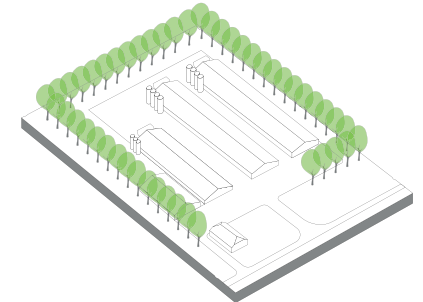
Erfscheiding: haag

Erfscheiding: greppel

Erfscheiding: conifeer

Erfscheiding: wal

H6 | BEVINDINGEN

1 | *Het beleid*

1 | *Het LOG-beleid is in uitvoering*

Het reconstructiebeleid is op dit moment in uitvoering. Het (eind-) resultaat is nog niet overal zichtbaar: sommige LOG's zijn in uitvoering, andere zijn in voorbereiding, maar in veel LOG's gebeurt nog niks. Dat betekent dat er nog sturing mogelijk is.

2 | *Zonering zorgt voor onduidelijke situaties*

De zonering in drie eenheden extensivering, verweving en intensivering is een compromis, met een onduidelijke situatie tot gevolg. In de extensiveringsgebieden worden bestaande rechten gerespecteerd, waarmee de prikkel tot verplaatsen is weggenomen. De beperkingen van de verwevingsgebieden uit de reconstructiewet blijken (te) subjectief en dus lastig te handhaven. Veel potentiële verplaatsers breiden liever uit op de bestaande locatie. In de LOG's verhinderen milieu- en natuurbeperkingen juist de nieuwvestiging van bedrijven.

3 | *De LOG's zijn zeer verschillend begrensd*

De LOG's zijn door de provincies verschillend begrensd. Er zijn grote verschillen tussen de provincies als het gaat om het aantal, de grootte en de ligging van de LOG's. Zo liggen zeer veel kleine LOG's in de zuidelijke reconstructiegebieden van Brabant en Limburg, terwijl vrijwel alle (zeer) grote LOG's in de oostelijke reconstructiegebieden van Utrecht, Gelderland en Overijssel liggen. De grote verschillen maakt een eenduidige ontwikkeling lastig.

4 | *Veel LOG's zijn onlogisch begrensd*

Bij de vaststelling van de zonering van de LOG's is vooral gekeken naar de ligging ten opzichte van de bebouwde kom en de ecologische hoofdstructuur. Optimale omstandigheden voor de bedrijfsvoering, logistiek en de landschappelijke inpassing hebben bij de zonering niet of nauwelijks een rol gespeeld. De begrenzingen op perceelsniveau houden onvoldoende rekening met de begrenzingen van bestaande bedrijven en de ruimtelijke context van afnemers en leveranciers. Overig landgebruik (met name melkveehouderij, die in de LOG's een groot beslag op het beschikbare ruimte leggen) en de beschikbare infrastructuur spelen een te beperkte rol bij de begrenzing van de LOG's.

5 | *De meeste LOG's liggen in de jonge ontginningen*

Van de LOG's ligt 72 procent in de jonge ontginningen: de relatief open en grootschalige zandlandschappen. De jonge ontginningen lenen zich het beste voor nieuwe bedrijvigheid, juist vanwege hun jonge grootschalige karakter. De andere 28 procent ligt in kwetsbaardere landschapstypes, zoals het akker- en esdorpenlandschap.

6 | *Verdichting van het landschap*

Het ruimtelijk effect van het LOG-beleid is per saldo verdichting van het landschap. De jonge ontginningen zijn relatief open landschappen en nieuwe stallen en erfbeplanting verdichten die gebieden aanzienlijk. Tegelijkertijd lijkt het erop dat de bedrijven in de verwevingsgebieden ook flink uitbreiden en verdichten en er nauwelijks gesloopt wordt in de extensive-ringsgebieden.

2 | *De praktijk*

1 | *Er zijn weinig VIV verplaatsingen*

Agrariërs die meewerken aan de VIV-regeling (Verplaatsingsregeling Intensieve Veehouderij) krijgen advies aangeboden en worden met subsidies ondersteund om vanuit een extensiveringsgebied te verhuizen naar een LOG. Deze VIV-ers zijn de enigen die verplicht worden te verhuizen naar het LOG. In de praktijk gaat het om een klein aantal verplaatsingen. In Overijssel zijn negen bedrijven daadwerkelijk naar een nieuwe locatie in een LOG gebied verplaatst. In Gelderland zijn tien bedrijven verplaatst en zijn ruim 20 agrariërs nog bezig met een potentiële locatie. Dit kleine aantal staat in geen verhouding tot de autonome ontwikkeling van de bedrijfsuitbreidingen in met name de verwevingsgebieden. Het megastaldebate en het inconsequente beleid hebben het verplaatsen van bedrijven tot een riskante onderneming gemaakt. Van de 193 vergunningen uit 2006 was er in 2009 nog geen enkele gerealiseerd.

2. | *Er is wel een grote dynamiek in dierrechten*

Er is wel een grote dynamiek in de dierrechten. Veel dierrechten verplaatsen van Utrecht en Overijssel naar het vermoedelijk ondernemersvriendelijkere Noord-Brabant en Limburg. Varkensboeren schakelen daarnaast over naar

bijvoorbeeld kippen. Veldstudie en luchtfoto-analyse tonen aan dat in de verwevingsgebieden een even grote en soms zelfs grotere dynamiek is dan in de LOG's. In sommige LOG's gebeurt nagenoeg niks. Dit heeft de provincie Noord-Brabant al doen besluiten tot het instellen van een onderscheid in pilot-LOG's en focus-LOG's als kansrijke LOG's en overige LOG's.

3 | *De integrale benadering vertraagt de uitvoering*

Dertien jaar naar de varkenspestepidemie zijn veel LOG's dus nog 'in procedure'. Het reconstructiebeleid is moeilijk een succes te noemen vanwege het geringe aantal verplaatsingen. De integrale benadering vergroot de complexiteit en werkt verdere vertraging in de hand. De praktijk kent ingewikkelde politieke, particuliere en zakelijke belangen.

4 | *Iedere overheid benadert het beleid anders*

De provincies hebben allemaal verschillende benaderingen van het LOG-beleid. Ook is de uitwerking van de zonering onderling niet afgestemd. De vrijheid van zowel provincie als gemeenten om de toepassing van de reconstructiewet te interpreteren is groot, wat de grote variatie in ontwikkelingsmogelijkheden voor de VIV-bedrijven deels verklaart. Bovendien hebben de individuele gemeenten grote invloed op het slagen van het LOG. Een enkele ambtenaar kan de ontwikkeling van een LOG en de bedrijfsvoering in een LOG maken of breken.

5 | *Buiten het LOG is het beter boeren*

Het is makkelijker in een verwevingsgebied een bedrijf over te kopen en uit te breiden, dan in een LOG met een schone lei te beginnen. In de verwevingsgebieden is alles mogelijk, terwijl in de LOG's ieder plan onder een vergrootglas van de media en het bestuur ligt. Ook de hoeveelheid aanwezige melkveehouderij is bepalend voor de succes van een LOG. Een LOG kan 'op slot zitten' wanneer er een groot aandeel melkveehouderij aanwezig is.

3 | *Het veld*

1 | *Het valt mee met de megastal*

De geruchten over 'megastallen' lijken vooral te zijn ingegeven door media en politiek. Dit neemt niet weg dat er grote bedrijven zijn. In 2007 heeft Alterra onderzocht dat er al 180 zeer grote intensieve veehouderijen in Nederland staan.

2 | *De invloed van het beeldkwaliteitsplan*

Voor een aantal LOG's is een beeldkwaliteitsplan opgesteld om onder andere de inpassing van de nieuwe bedrijven in het landschap te verzekeren van passende kwaliteitseisen. Hoewel er zeker geslaagde voorbeelden zijn van een gebiedsgerichte aanpak die de ruimtelijke kwaliteit bevordert kan over het geheel gezegd worden dat het onderscheid in LOG's met en zonder een beeldkwaliteitsplan niet in het oog springt.

3 | *De meeste bedrijven lijken op elkaar*

Ze mogen dan niet heel groot zijn, maar de meeste nieuwe bedrijven en stallen bij uitbreidingen, lijken sterk op elkaar. Het lijkt erop dat lokale aannemers een grote rol hebben in de opzet en vormgeving van deze individuele bedrijven. Wellicht ligt hier een kans om door middel van extra ontwerpende aandacht de bedrijven beter in het landschap in te passen. Een landschapsarchitect of erfconsulent kan een belangrijke angel uit het megastallendebat wegnemen door een daadwerkelijke verbetering van het landschap, erf en bedrijf mogelijk te maken.

4 | *Zonder woning oogt het anders*

Bedrijf en landschap raken van elkaar vervreemd. vlv-boeren zijn minder afhankelijk van het totaalplaatje van een goed ingericht landschap. En dat wordt er niet eenvoudiger op als er ook geen bedrijfswoning is, die voor de menselijke kant van de veehouderij zorgt. Het is niet zo dat erven met woonbebouwing er per definitie mooier of netter uitzien dan bedrijfslocaties zonder woning. Vastgesteld kan wel worden dat de sfeer anders is. Ook beeldbepalend is de plek van de silo's ten opzichte van de stallen. Soms staan ze vooraan, vaak achteraan, soms inpandig. De silo hoort bij het boerenbedrijf, waarom zou je deze verbergen?

5 | *De inrichting van de 'deftige afstand' is gevarieerd*

De aanbeveling van het College voor Rijksadviseurs uit 2007 voor een afstand van het bedrijf tot de weg (40 tot 50 meter) wordt vaak toegepast in de praktijk. De variatie in de verschijning van de tussenruimte tussen erf en weg is groot en beeldbepalend voor het bedrijf. Veelgezien is het grasveld en het asfalt of beton.

6 | *Coniferen en poelen verbeteren het landschap niet*

Op een aantal lanen na, zijn er weinig significante landschaps-

verbeteringen in de LOG's waargenomen. Wel zijn er veel (hout) walletjes, bomenrijen, conifeerhagen en paddenpoelen gezien. Ook hier is de variatie groot, maar het resultaat niet altijd indrukwekkend. De groene uitstraling die veel gemeente vereisen is vaak beperkt tot een groene damwand en een coniferenhaag. Groen wat in maat en schaal concurreert met de nieuwe loods vergt veel geld en onderhoud.

Conclusies uit de verkenning

Het beeld dat op het netvlies blijft hangen bij het doornemen van deze atlas, is dat van een zwerm. Een zwerm van landbouwontwikkelingsgebieden op de kaart, een zwerm van stallen in het landschap, zonder een herkenbare logica of ordening. Of het zou moeten zijn dat de LOG's altijd op de lege en afgelegen plekken in het landschap terecht zijn gekomen -vooral in de jonge heideontginningen- en dat het in veel reconstructiegebieden blijkbaar de gewoonte is geweest elke gemeente minstens één eigen LOG toe te wijzen.

Hoewel in deze verkenning de focus ligt op de LOG's en niet op de reconstructiegebieden als geheel, is er wel degelijk een conclusie te trekken over de uitwerking van het zoneringsprincipe uit de Reconstructiewet tot nu toe. Die conclusie is, kort gezegd, dat de voorgenomen concentratie van intensieve veebedrijven in de LOG's niet op gang is gekomen. Er zijn LOG's waar zich nieuwe bedrijven hebben gevestigd en waar bestaande bedrijven zijn uitgebreid, maar uit de veldwaarnemingen, kaartvergelijkingen en luchtfotostudies blijkt dat een zelfde ontwikkeling ook in de omliggende verwevingsgebieden heeft plaatsgevonden.

De beruchte 'megastallen' en 'varkensflats' zijn volgens de veldwaarnemingen slechts incidenteel in de LOG's aangetroffen. Daar staat tegenover dat er wel degelijk sprake is van een mega-ontwikkeling: over de hele linie vindt een verdere versterking van het landelijk gebied plaats, doordat bestaande bedrijven nieuwe stallen bijbouwen, nieuwe bedrijven zich vestigen en ter compensatie van het slopen van de stallen van de stoppende bedrijven (de Ruimte voor Ruimte regeling) nieuwe woningen in het buitengebied worden bijgebouwd. Door de verspreide ligging van de intensieve bedrijven door het buitengebied, rijdt over het hele netwerk van smalle platte-landswegen steeds meer en zwaarder verkeer.

De stallen van de nieuwe bedrijven die in de LOG's zijn gebouwd wijken maar zelden af van het gebruikelijke laagwaardige beeld. De doelstelling om een beter dier- en milieuvriendelijk imago van de sector zichtbaar te maken in de vormgeving van de bedrijven is nog niet gehaald. Ook zijn in de LOG's de voorgenomen overheids-investeringen in het landschap, bijvoorbeeld door de aanleg van beplantingen,

waterberging en natuurontwikkeling, nog niet zichtbaar. Sommige erven zijn goed landschappelijk vormgegeven, maar dit is zeker geen gemeengoed. De milieuwetgeving lijkt tot nu toe succesvoller te zijn dan de ruimtelijke ordening: door de verplichte toepassing van luchtwassers stinkt het in de varkensgebieden in ieder geval veel minder dan tien jaar geleden.

Scenario's voor aanpassing van het beleid

Uit deze quick-scan naar de ruimtelijke inrichting van de reconstructiegebieden kunnen we de conclusie trekken dat de drieslag in de zonerings (concentreren, verweven, extensiveren) niet heeft gewerkt. In de context van het groeiende maatschappelijk onbehagen over de ethische- en gezondheidsaspecten van de intensieve veehouderij is er alle aanleiding voor een aanpassing van het ruimtelijke beleid. Daarvoor zijn twee scenario's denkbaar.

1 | Extensiveren en concentreren

- De categorie 'verwevingsgebied' wordt afgeschaft. De ruime mogelijkheden voor bedrijfsuitbreiding in deze gebieden zijn de oorzaak van het mislukken van het concentratiebeleid van de intensieve veehouderij in de LOG's en het verdunnen in de overige gebieden.
- In de concentratiegebieden wordt een actief en ambitieus beleid gevoerd voor een duurzame intensieve veehouderij met toekomst. In het overige landelijke gebied (het extensiveringsgebied) heeft de intensieve veehouderij geen toekomst meer en wordt een ambitieus en actief beleid gevoerd voor het versterken van de positie van de grondgebonden landbouw: melkveehouderij en de akker- en tuinbouw.
- Doordat de grondgebonden landbouw in de extensiveringsgebieden meer ruimte krijgt, ontstaan in het grootste deel van de zandgebieden kansen voor een betere landschappelijke inrichting en een recreatief aantrekkelijk landschap, aangevuld met overheidsinvesteringen in de Ecologische Hoofd Structuur.
- Omdat de huidige oppervlakte van de LOG's een factor acht á tien groter is dan nodig zou zijn om de huidige omvang van de gehele Nederlandse intensieve veehouderij te concentreren wordt het aantal LOG's sterk verminderd.

- Alleen LOG's die goed ontsloten zijn, dicht bij toeleverende bedrijven liggen en ver genoeg verwijderd zijn van burgerbebouwing worden verder ontwikkeld.
- Omdat de LOG's onderdeel zijn van het landschap worden ze door overheids-maatregelen ingericht tot groene agrolanderijen.
- Binnen het groene kader van deze landerijen mogen zich nieuwe bedrijven vestigen en kunnen bestaande bedrijven uitbreiden, bijvoorbeeld tot een maximale oppervlakte van 3 hectare.
- Aan de bedrijven worden maximale eisen gesteld voor dierwelzijn, milieu- en ruimtelijke vormgeving volgens een naar de nieuwste maatstaven aangescherpte Maatlat Duurzame Veehouderij.
- Elk bedrijf heeft een bedrijfswoning binnen het bouwblok.
- Dit scenario vraagt een actieve rol van rijk en provincies, in de vorm van landinrichtingsplannen voor de reconstructiegebieden als geheel, met investeringen in de agrolanderijen, versnelde aanleg van de EHS en sturing op de nieuwe bouwlocaties voor de Ruimte-voor-Ruimte woningen.

2 | Extensiveren en verweven

- De categorie 'landbouwontwikkelingsgebied' wordt afgeschaft omdat de concentratie in deze gebieden tot nu toe mislukt is en omdat er vanuit de huidige opvatting over de intensieve veehouderij geen behoefte meer is aan schaalvergroting van toekomstgerichte bedrijven. De huidige LOG's worden onderdeel van het verwevingsgebied.
- In de extensiveringsgebieden hebben de intensieve veehouderijen geen uitbreidingsmogelijkheden en geen toekomst meer. Hier wordt ingezet op het versterken van de grondgebonden landbouw.
- In de verwevingsgebieden mogen de bestaande bedrijven uitbreiden tot een bedrijfskavel van anderhalve hectare. Er mogen geen nieuwe intensieve bedrijven bijkomen.
- Elk bedrijf heeft op zijn kavel een bedrijfswoning.
- De eisen voor milieu, dierwelzijn en ruimtelijke inpassing van de bedrijven worden aangescherpt naar de criteria van de Maatlat Duurzame Veehouderij; bedrijven die daar niet aan kunnen voldoen krijgen geen vergunning meer.

- Om de verstening van het landschap in de verwevingsgebieden te compenseren, moet elk bedrijf de dubbele oppervlakte van zijn bedrijfskavel inbrengen in het landschapsplan dat voor het hele verwevingsgebied door de provincie wordt vastgesteld.
- De overheid investeert daarnaast in de Ecologische Hoofdstructuur en geeft sturing aan de nieuwe bouwlocaties voor Ruimte voor Ruimte woningen.
- In dit scenario zit de rol van de overheid (gemeenten) in het vaststellen en controleren van de milieu-eisen en het inperken van de uitbreidingsmogelijkheden van de bedrijven. Voor de uitvoering van het landschapsplan en de sturing van de Ruimte voor Ruimte woningen is een actief ruimtelijke ordeningsbeleid van de provincie nodig.

Landschap

Het tweede scenario (extensiveren en verweven) lijkt het meest in lijn met het Burgerinitiatief dat recent in Brabant heeft gezorgd voor aanpassingen in de maximaal toegestane oppervlakte per bedrijf: over de hele linie een halt toe roepen aan de uitbreiding en schaalvergroting van de intensieve veehouderij. Voor het landschap ontstaat in dit scenario pas een bonus als de duimschroeven van de milieuwetgeving zo worden aangedraaid dat er werkelijk veel bedrijven gaan stoppen. Bovendien moet de inrichting van het landschapsplan, waar bedrijven door de inbreng van grond aan bij moeten dragen, op gang komen en moeten de overgebleven bedrijven goed landschappelijk worden ingepast. Het landschap zal groener worden, maar wordt nog steeds gekenmerkt door een zwerm van intensieve bedrijven, die langzamerhand minder dicht zal worden.

Het eerste scenario (extensiveren en concentreren) is een aanscherping van de oorspronkelijke ambitie van de reconstructie: alleen op plaatsen waar dat goed kan moderne duurzame varkensbedrijven ontwikkelen, in de vorm van agro-landerijen, en in de rest van de zandlandschappen de varkensstallen opruimen en inzetten op de grondgebonden landbouw en de versterking van landschappelijke waarden. Als dit werkelijk lukt is de landschappelijke bonus groot, maar het is duidelijk dat dit een enorme operatie is, die van rijk en provincies een veel grotere sturingskracht vraagt dan tot dusver in het reconstructie-proces is ingezet.

Dat het ruimtelijk beleid moet worden aangepast, is mijns inziens duidelijk; volgens welke koers is nog onderwerp van debat! Het lijkt mij interessant om voor twee reconstructiegebieden, met uiteenlopende kenmerken (bijvoorbeeld in Brabant/Noord Limburg en in de Achterhoek) een ontwerp onderzoek te doen naar de consequenties van de toepassing van beide scenario's. Uiteindelijk is de keuze voor de toekomstige koers vooral afhankelijk van een politieke stellingname: wat willen we eigenlijk op de lange termijn in Nederland met de voedselproductie in de intensieve veehouderij?

Yttje Feddes

Rijksadviseur voor het Landschap

REGISTER

REGISTER	LOG	PAGINA	LOG	PAGINA
A				
Albergen	106	243		
Arrierveld	94	226		
Ass, de	9	108		
Azewijnse Broek	121	213		
B				
Baexem-Grathem	53	125		
Bathmen	116, 117,	119		
Beemte Vaassen	134	205		
Beers-West	5	106		
Beezerveld-Fortwijk	95	227		
Beltrumse Veld	128	219		
Beringe	63	176		
Bladel-Reusel	42	66		
Boerdonk Keldonk	24	116		
Boldersdijk	60	133		
Bolven	49	187		
Boven Geffen	2	81		
Boven Kruisstraat	4	84		
Boxtel	27	54		
Bredenbroek Noord	122	216		
Breetse Peelweg	72	182		
Broekenseind, Duizel-Noord	43	66		
Brumholt	57	131		
C				
Chijnsgoed	47	72		
D				
Daarlerveen	97	234		
Deurne-Oost	37	95		
Diessen-West	40	65		
Dongen-Loon Op Zand	15	52		
Driehoek, de	19	115		
E				
Ede-Noord	129	191		
Eersel-Wintelre	41	65		
Eersel-Zuid	46	67		
Egchelheide	61	176		
Ell Hoogstraat	52	124		
Elsendorp	20	93		
Elsener Broek	113	250		
Elshof	101	236		
Ermelo-Putten	135	197		
G				
Geesteren	96	229		
Gilze-Oost	31	59		
Graspeel	7	107		
Groep, de	136	199		
Grolderseweg	6	85		
Groot Lutte	75	165		
H				
Haaksbergen	120	253		
Haaren-Helvoirt	17	52		
Haarle	103	237		
Halle Heide	126	218		
Halvink-Huizen	132	196		
Haps-Rijkevoort-Wanroij	10	109		
Hazelbergsche Hoek	14	89		
Heeten	110	244		
Hegelsom	78	167		
Heide-Scheide	86	149		
Heldensedijk	65	178		
Hoeven, de	68	180		
Hoogstraat	29	55		
Houwenberg-Vliegert	71	182		
I				
Ittervoort	51	124		
J				
Jekschotse Heide	23	53		
K				
Karreveld	59	133		
Kievit, de	67	179		
Kolonie, de	102	236		
Koningslust	70	181		
Kootwijkerbroek	130	193		
Kroezenbroek	123	216		
L				
Landhorst	16	114		
Lettele	111	245		
Leunen	89	153		
Lintelo	124	217		
Lithoijen	1	84		
Loosbroek-Oost	8	85		
Luttenberg	100	235		
M				
Maaijerheide	48	73		
Maanweg-Hancate	99	235		
Maarsven	21	115		
Maasbree	73	183		
Marienvelde	125	217		
Markelose Broek- Pieriksmars-Loo- Holtten-Markelo	112, 131	247		
Marle	98	234		
Meerlosche Heide	90	156		
Meerlosche Heide	76	165		
Melderslo	81	168		
Middel	107	243		
Molenakkers	34	61		
Montfort	50	187		
N				
Nederweert	62	135		
Nieuwenberg	84	169		
Nijken	58	132		
O				
Odiliapeel	12	111		
Oirlosche Heide	87	150		
Oirschot Zuid-West	35	64		
Oostflank Baarle Nassau	36	44		
Oostrikse Heide	45	71		
Overloons Vlak	25	117		
P				
Panningen	69	180		
Puttenweg	83	149		
R				
Raalte	105	239		
Reit (Rijtven), de	32	55		
Rinkesfort	66	178		
Rips, de	30	94		
Roggelse Dijk	64	177		
Ruurlose Broek	127	219		
S				
Saasveld	109	244		
Schadijk	80	167		
Schaik En Reek	3	106		
Sevenum	77	166		
Siebegewald	92	141		
Slaghekkenweg	115	251		
Someren-Heide	44	97		

<u>REGISTER</u>	<u>LOG</u>	<u>PAGINA</u>
Steenen Kamer	133	197
Stille Wille	33	59
Strijdhoven	38	64
T		
Ten zuiden van A58	28	44
Tienrayse Weg	85	169
Tungelroy	54	125
U		
Ulicoten	39	45
V		
Venhorst-Zuid	18	114
Vinkenbuurt	93	226
Vorst, de	74	164
Vredepeel	91	157
W		
Wanroijse Peel	11	109
Weert Oost	56	130
Weert Zuid	55	127
Westerbeek Zuid	26	117
Wiene	118	253
Wierden	104, 108	237
Woud, 't	13	87
Y		
Ysselsteyn 1	79	148
Ysselsteyn 2	82	148
Z		
Zandhoek-Molenhoek	88	151
Zeldam	114	250
Zijtaart	22	116

BRONNEN

Geraadpleegde personen

- Hans van Dommelen, Provincie Noord Brabant
- Fons Goselink, Provincie Gelderland
- Leoncé Lardinois, Provincie Limburg
- Gilles Traas, Provincie Noord Brabant
- Gerrit Valkeman, Provincie Overijssel
- Annelies Wind, Dienst Landelijk Gebied Grondzaken
- Verschillende agrariërs gesproken tijdens veldbezoeken

Geraadpleegde websites

- www.brabant.nl
- www.brabant.nl/burgerinitiatief
- www.brabant.nl/kaarten/landbouwontwikkelingsgebieden-kaart.aspx
- www.limburg.nl

Geraadpleegde literatuur

- Handreiking Ontwikkelingsplannen voor landbouwontwikkelingsgebieden, provincie Noord-Brabant, maart 2006
- Grootschalige landbouw in een kleinschalig landschap, Alterra Wageningen, februari 2008
- Informatieblad Intensieve Veehouderij en gezondheid, GGD, januari 2009
- Special Megastallen, Binnenlands Bestuur, maart 2009
- POL-uitwerking, Bouwkavel op maat plus, provincie Limburg
- Beeldkwaliteitsplan Brabantse Kempen, Dienst Landelijk Gebied, Roermond, februari 2009
- Beeldkwaliteitsplan landbouwontwikkelingsgebieden de Peel, DLV Groen & Ruimte bv en BTL Planburo, december 2003.
- Verkenning van mogelijkheden van duurzame inrichting van LOG's (concept 03), Wageningen UR, februari 2008
- Megastallen nader bekeken, CLM Culemborg juni 2008
- Advies Megastallen, College Rijksadviseurs, Den Haag, november 2007
- Megastallen in beeld, Alterra Wageningen, november 2007
- Megastal Proof, Gelderse Milieufederatie, oktober 2007
- Op een tweede Westland zit niemand te wachten, Mark Hendriks, artikel Landwerk 2 2008
- Statennotitie PS2009-728 Gelderland, Stand van zaken LOG's september 2009
- Reactie van GS Gelderland op burgerinitiatief Megastallen naar Bio-industrieterrein, oktober 2008
- Reconstructiewet Concentratiegebieden, 2002 (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0013399/>)
- Diverse gemeentelijke en provinciale plannen landbouwontwikkelingsgebieden

Gebruikte GIS-data

- Aerodata International Surveys, aeroGRID 2009
- Alterra
- Bridgis
- Dienst Landelijk Gebied, Regio Zuid
- Ministerie van LNV, GIS Competence Center
- Ministerie van LNV, Directie Natuur
- Ministerie van VROM
- Provincie Gelderland
- Provincie Limburg
- Provincie Noord-Brabant
- Provincie Overijssel
- Provincie Utrecht
- Rijkswaterstaat, DID
- Topografische Dienst Kadaster

COLOFON

LOG BOEK

Landbouwontwikkelings
gebieden in beeld

In opdracht van de Rijksadviseur
voor het Landschap

Projectteam

LOLA landscape architects

Eric-Jan Pleijster
Cees van der Veeken
Peter Veenstra
Valeria Zamboni

Dienst Landelijk Gebied

Pieter Boone
Bertram de Rooij
Inge Vleemingh
Marloes Vrenken
Thijs Witjes
Rob van Breugel
Wilbert Huigens
Ilse van 't Verlaat

Fotografie

LOLA landscape architects
Dienst landelijk Gebied

Kaartmateriaal

LOLA landscape architects
Dienst landelijk Gebied

Grafisch ontwerp

Studio Sander Boon i.s.m. Noortje Hoppe

Drukwerk

Pantheon drukkers, Velzen-Noord

Mei 2010